הארץ

1.40 ש"ח יום ה', י"א בתשרי התשמ"ט, 22 בספטמבר 1988 VOL.69/21025 SEPTEMBER 22 1988

הלוואה?
בודקים, משווים, חושבים
המסקנה אחת - ע.נ.ת!
הריבית הנמוכה ביותר בשוק
ענת מימון והשקעות בע"מ
קרליבך 95 תל אביב טל. 5464012, 03-450302

בחירת נשיא לבנון – היום; הנוצרים נגד מועמד הסורים

28 הצירים הנוצריים בפרלמנט: אם לא נצליח לבחור היום בנשיא – נקים ממשלת מעבר בראשות נוצרי מארוני או הצבא ימלא תפקיד זה ● אסד זימן אתמול את ג'מייל לדמשק ודרש: למנות המועמד הסורי מיכאל אל־דאהר ● חשש בארה"ב להידרדרות המצב בלבנון

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

28 הצירים הנוצריים בפרלמנט של לבנון גיבשו אמש עמדה כי אם תיווצר אפשרות חוקית לבחור היום בנשיא לבנון, יבחרו בו הלבנונים ולא נשיא סוריה. אם לא תהיה אפשרות כזאת, הם יבקשו ידי הפרלמנט – על פי תכתיב סורי – לכנס את הישיבה באיחור. שבשליטת צבא סוריה, לא יהיה מנוס מכינון ממשלת מעבר בראשות נוצרי מארוני, כדי למלא את החלל התחוקתי, או – לחילופין – ימלא הצבא את התפקיד.

הצירים הנוצריים נפגשו בפטריארכיה המארונית בבקרקי; הם ישובו הבוקר ויוועדו כשעתיים לפני המועד שנקבע לישיבת הפרלמנט, כדי להודיע על עמדתם הסופית. עמדה זו היתה אמורה להתגבש הלילה בפגישות עם מפקד הצבא, הגנראל מישל עון, עם מפקד "הכוחות הלבנוניים" (הנוצריים), שהעמידו את יחידותיהם בכוננות מלאה, וכן עם צירים מוסלמים המתגוררים במזרח ביירות, ושמספרם, עם הצירים הנוצריים שנועדו אמש בבקרקי,

(סוף בעמוד 4)

מכונית ממולכדת, ובה 125 ק"ג חומר נפץ, התפוצצה שלשום בבוקר בשכונת דורא שבמזרח ביירות. 5 בני אדם נספו, ו־25 נפצעו. בנפצעים – ציר הפרלמנט הנוצרי ז'וזף סקאף, שהיה בשעתו שר התחבורה, ור"א שוכרי ראשד. (תצלום: אי־פי)

מומחים במערב אירופה: הלוויין הישראלי מיועד בעיקר – לריגול

שר המלחמה לשעבר של מצרים, מוחמד פאוזי: הטיל ששיגר הלוויין מוכיח שלישראל יש טילים בין־יבשתיים; "לוויין הריגול נועד בעיקר להתחקות אחר תנועות צבא מצרים"

מאת זהר בלומנקרנץ וסוכנויות הידיעות

מומחי חלל במערב אירופה אמרו כי הלוויין ששיגרה ישראל הוא לוויין־תצפית שמטרתו העיקרית תהיה לרגל את העולם הערבי, ממרוקו עד למפרץ הפרסי – מסרה אתמול סוכנות הידיעות מצרים.

המומחים הטילו ספק באומדנים שמסרו נציגים ישראלים כי תכנית החלל הישראלית עלתה 200 מיליון דולר. לדעתם, המחיר צריך להיות קרוב יותר למיליארד דולר. הם ציינו כי מעצמות החלל הגדולות נתקלו בעיקר בבעיות של־שיגור, ולא דווקא בבניית הלוויינים עצמם. ארה"ב, למשל, איבדה שני טילי־שיגור בשנתיים האחרונות.

לא היה מעקב בגלל החג

מתום היממה הראשונה לשיגור של "אופק־1" בחלל, אמר מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת: "עד שלב זה הכל פועל בצורה הכי תקינה". המנכ"ל אמר כי ביום כיפור לא הושאר צוות בעבודה, כדי להשגיח ולעקוב אחר מסלול שיוטו של הלוויין, מכיוון שאין צורך בכך. מיכשור אוטומטי עושה את המלאכה.

הלוויין מקיף את כדור הארץ 16 פעמים ביום, אולם רק 7 פעמים הוא חולף מעל ישראל, ל־7 דקות. בעיקר הוא עובר בהקפותיו מדרום לישראל.

לדברי קרת, "עד עתה אין הפתעות, וזו בעצם ההפתעה הגדולה: הכל עובר כצפוי".

הרמטכ"ל: [illegible] הראשה

הרמטכ"ל דן שומרון אמר אמש, כי יכולת ההרתעה של ישראל טובה מכפי שהיתה לפני 15 שנה, ערב מלחמת יום כיפור, בלא שום קשר ללוויין הטכנולוגי החדש. הוא אמר כי הלוויין הוא אתגר, ותעשיית

(סוף בעמוד 2)

משרד הבטחון נגד קיצוץ בתקציב: נדרוש אף להוסיף מאות מיליונים

לפי התכנית הרב־שנתית ידרוש צה"ל תוספות בגלל סיום מלחמת המפרץ, סכנת המלחמה הכימית וטילי הקרקע־קרקע, האינתיפאדה, ושחיקה ריאלית של הסיוע הצבאי האמריקאי

מאת דן סגיר
כתבו הצבאי של "הארץ"

במערכת הביטחון דוחים על הסף את ההצעה שהגיש שר האוצר, משה נסים, ביום א' לממשלה, ובה קיצוץ של 72 מיליון ש"ח בתקציב המשרד לשנה זו. במסגרת התוכנית הרב־שנתית של צה"ל, שבעת מסכמים את פרטיה האחרונים, יש כוונה לדרוש מהממשלה הבאה להקציב עוד מאות מיליוני שקלים בשנה.

במשרד הביטחון אומרים, שב־4 השנים שחלפו הותכם הקיצוץ בתקציב הבטחון ב־600 מיליון דולר, בשקלים. קיצוץ זה צימצם במצום של ממש בתוכנים גרובים בצה"ל, ובהזמנות הפרוייקטים שביתנו לתעשיות הביטחון ולמוסדות המחקר והפיתוח הבטחוני, על כל התוספה השנה הצבא הגיבה על ריבוי המהומות בשטחים.

אשר לשנת התקציב הזאת, סיכמו אנשי המשרד עם אנשי התקציבים באוצר על תקציב נוסף בסך 180 מיליון ש"ח, ש־100 מהם יינתנו השנה ו־80 מיליון בשנה הבאה. משרד הביטחון דרש 262 מיליון ש"ח לשנה זו.

כאמור, אנשי המטה הכללי משלימים את הכנת תוכנית העבודה של צה"ל ל־1997–1988.

בין נימוקי הדרישה לתוספת תקציב על פי תכנית זו:

● ההשפעות האסטרטגיות של סיום מלחמת המפרץ.
● הצורך למצוא מענה לטילי הקרקע־קרקע ולחומרי הלוחמה הכימיים, הגנה מפניהם.
● הרחבת הפיגור בפיתוח אמצעי לחימה ביבשה, באוויר ובים בשנות הקיצוץ בתקציב הביטחון.
● הפעילות המוגברת בשטחים.
● השחיקה בערכו הריאלי של הסיוע הצבאי האמריקאי. הסכום הנומינאלי עומד זה כמה שנים על 1.8 מיליארד דולר, ומדי שנה נשחק ב־3%–3.5% בגלל האינפלציה בארה"ב.

50,000 תלמידים בני 3–18 יחוסנו היום ומחר בנפת חדרה נגד פוליו

ביום א' ובחול המועד יחוסנו מבוגרים – עד גיל 34 – וילדים שאינם בגן או בבי"ס

מאת עדנה אבירור

בנפת חדרה מתחיל היום השלב השני של חיסון האוכלוסיה נגד שיתוק ילדים (פוליו).

היום ומחר יחוסנו במוסדות החינוך 50 אלף ילדים ונערים בני 3–18.

ביום ראשון, ובחול המועד, יחוסנו המבוגרים – עד גיל 34 – וילדים שאינם במסגרת מוסדות החינוך. בסך הכל יחוסנו 120 אלף תושבים.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הורתה להכין את תושבי נפת חדרה עד גיל 34, לאחר שתגובת מעבדה אישית שבסביבתו של אור עקיבא האם אלפיים יש בנות גדולה של נגיף פוליו אלים.

לדבריה, 95% מהתושבים מחוסנים, אך מאחר שאי אפשר לאתר את 5% שאינם מחוסנים – מוטב לחסן את כולם.

כדי לאפשר להשלים את חיסונם של 50 אלף הילדים, יונהג היום יום לימודים ארוך בבתי הספר באיזור. כמו כן יחולק חומר להורים, ובו מידע על החיסון וכללי שמירה על היגיינה אישית.

בימי חול המועד סוכות יישארו בתי הספר פתוחים וישמשו מרכזים קהילתיים כדי לאפשר חיסון לאוכלוסיה הבוגרת. תושבי האיזור האמורים שמגיעים לעבוד.

החיסון ייעשה ב־40 תחנות בישובים.

היום תיפתח בחדרה לישכת מידע לציבור. יפעילו אותה רופאים כל ימי המבצע, בשעות 9 – 18.00, ובערבי חג ב־9 – 15. הציבור יוכל לקבל מידע בטלפונים 341722־06.

מספר החולים באיזור חדרה מסתכם ב־8. ל־4 מהם כבר יש תוצאות מעבדה. האחרים מוגדרים חשודים.

בבית חולים "הלל יפה" בחדרה מאושפזת במצב קשה שלומית גבאי, בת 26, תושבת אור עקיבא. היא משותקת בכל חלקי גופה, ועדיין מחוברת למכשיר הנשמה. תושבת חדרה, אף היא בת 26, לוקה בשיתוק ביד וברגל. ילד בן 11 לוקה בריפיון ברגליים. אצל שלושתם תוצאות מעבדה אישרו כי חלו בפוליו.

בהשתתפות שרת הבריאות, יוחה היום בחדרה כינוס של כל ראשי המועצות באיזור, לשם תידרוך למבצע החיסון. השרה מסרה כי בדיקות ראשונות של דגימות מים שנלקחו מ־14 ישובים העלו כי מי השתיה נקיים מנגיפים. בדיקת מי הביוב ומי השתיה תימשך. בין הישובים הנבדקים בנוסף על ישובי חדרה: לוד, רמלה, ראשון לציון, בתים, דלית אל כרמל, עוספיה ועכו.

בפוליו נפגעו באחרונה גם חייל, בן 23, מעכו, ותינוקת בת 9 חודשים מקרית גת. במצבו של החייל חל שיפור. מצבה של התינוקת, המאושפזת בבית חולים "ברזילי" באשקלון, יציב. היא משותקת ב־2 רגליה. בבדיקת הצואה נתגלו נגיפים. עתה מחכים לתוצאות בדיקת הדם כדי לקבוע סופית אם החום הגבוה והשיתוק נבעים מפוליו.

בשטחים למדו להתגונן מפני קליע הפלסטיק – מסתירים את הרגליים

מפקדי צה"ל: קליעי הפלסטיק – "מהפיכה"; יצמצמו את ההפגנות

מאת אורי ניר

מפקדי צה"ל בשטחים סבורים כי קליעי הפלסטיק לפיזור הפגנות בשטחים הם "מהפיכה" בהתמודדות עם הפרות הסדר, והם יכולים לצמצם במידה רבה את מספר ההפגנות האלימות ואת חומרתן.

בניגוד לקליעי המתכת – כדורי הפלסטיק נחשבים ל"אמצעים לפיזור הפגנות" כמו הגז המדמיע וקליעי הגומי. פירוש הדבר שקצינים, או חיילים באישור של קצין, רשאים מעתה לירות מנשקם האישי קליעי פלסטיק אל משליכי אבנים ומפגינים, גם אם לא נשקפת כל סכנה לחייהם. קליעים אלה, אם נעשה בהם שימוש לפי ההוראות – ירי מרוחק אל הרגליים בלבד – פוצעים, אך לא הורגים.

בכמה מקומות בשטחים, כבר למדו המפגינים את התגוננות מידי קליעי פלסטיק, והם דואגים להסתיר את רגליהם מטווח הראיה של החיילים.

בישראל צופים: נציגות בדרג נמוך לסין – תוך זמן לא רב

מאת עקיבא אלדר

לקראת פגישתו של שר החוץ שמעון פרס בשבוע הבא עם עמיתו הסיני וו בניו יורק יתפרסמו פרטים חדשים על קשרי הכלכלה והתיירות בין ישראל לסין.

באחרונה גבבנו לסין כמה קבוצות תיירים מישראל שקיבלו ויזות קונסולריות באמצעות סוכנות נסיעות ישראלית. ההסדר יורחב בקרוב לסוכנויות נוספות תוך פישוט ההליכים. גורמים מדיניים בירושלים צופים כי בעתיד הלא רחוק יובילו קשרי הכלכלה והתיירות עם סין גם לכינון נציגות דיפלומטית בדרג נמוך.

ארה"ב דוחה הדיון ביחס ישראל כלפי עובדים פלשתינאיים

וואשינגטון (עסק"א). לשכתו של הנציג המסחרי האמריקאי החליטה לדחות עד לאחר הבחירות לנשיאות ארה"ב את הדיונים על יחס שלטונות ישראל כלפי עובדים פלשתינאיים.

מקור מוסמך בלשכתו אמר, כי ההחלטה נתקבלה בחלקה כדי למנוע פגיעה בסגן הנשיא ג'ורג' בוש, המבקש להיבחר לנשיאות.

המקור אמר כי ההחלטה נתקבלה כדי להבטיח תהליך בחירות מסודר וחופשי, "אך גם כדי למנוע שהנושא ייהפך לנושא בחירות".

סטיבן זילבינר, נציג הקונגרס היהודי האמריקאי בוושינגטון, האשים את לשכת הנציג המסחרי בכניעה ללחצים מצד מנהלי מערכת הבחירות של בוש.

זילבינר אמר כי מנהלי מערכת הבחירות אינם רוצים כי נושא זה יכעיס את הקהילה היהודית ואת העתונות היהודית לפני הבחירות.

נסים וקיסר – לדיון בהסכם לקיצור תורים בבתי־ה"ח של קופ"ח

מאת יהודית וינקלר

שר האוצר ומזכיר ההסתדרות ייפגשו היום בנסיון ליישב את חילוקי הדעות ביניהם על הסכם לקיצור התורים בבתי החולים של קופת חולים. בפגישה ישתתף גם נחום פסה, מנכ"ל קופת חולים.

הנהלת קופת חולים באה לידי הסכמים עם הרופאים ועם מגזרים אחרים הקשורים בנושא, אך שר האוצר הביע עד כה התנגדות לתוכנם של הסכמים אלה.

אחת מאבני הנגף בדרך לאישור ההסכמים היא תביעת הרופאים, בהסכמת ראשי קופת חולים, להתחייב ששכרם לא יורד גם לאחר שנתיים תקופת ההסכם.

מקורות בהסתדרות לא הגדירו את הפגישה היום כמבטיחה פריצה בסכסוך המתמשך, הגורם שיבושים בעבודת בתי החולים של הקופה.

המיקרוביולוגים מובנים

(עו). חטיבת המיקרוביולוגים בקופת חולים הודיעה ערב יום הכיפורים על הסכמתם להשתלב בתכנית לקיצור תורים. על כך מסר מנכ"ל המיקרוביולוגים אשר גולדשלגר למנכ"ל קופת חולים נחום פסה.

שבועון בצרפת: יש הידברות פרס–ערפאת, בעזרת מתווכים

"לה קאנאר אנשנה": אחד המתווכים – הסופר מארק האלטר ● "אחת ממטרות פרס: לשכנע את הערבים להצביע בעד מפלגתו"

מאת יואב טוקר

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). השבועון הצרפתי "לה קאנאר אנשנה" דיווח אתמול כי זה חודשים אחדים נמשכות בסתר ובאמצעות מתווכים – "הידברות ממרחק" בין שמעון פרס לבין יאסר ערפאת.

אין השבועון מציין את המקור המדוייק לדיווח, אך יודע לספר כי בין השניים הוחלפו באחרונה "דברים" באמצעות מתווכים; אחד מהם – הסופר הצרפתי מארק האלטר – אף העביר בפגישה עם ערפאת מתונים "מסר השוכר" מפרס. מגעים אלה נועדו, על פי הדיווח, להכשיר את הקרקע לגבש אפשרויות לוועידת שלום מזרח־תיכונית.

השבועון מוסיף על הדיווח "פרשנות" הגורסת כי פרס נקט באחרונה יוזמת הידברות עקיפה כזאת, בין היתר כדי לנסות לשכנע מצביעים ערביים־ישראלים להצביע בעד מפלגת העבודה.

"לה קאנאר אנשנה", שבועון פוליטי־סאטירי, נחשב למהימן, אף שידוריו מצטיינים בהגזמה – בתוכן ובסגנון. השבועון טוען כי השיג למידע שברשותו "אישור" במשרד החוץ בפאריס ומחוגי ההנהגה של אש"ף.

בירושלים הכחיש פרס את הדיווח. בצרפת הכחיש מארק האלטר כי העביר מסר מערפאת לפרס.

פרס יבוא מחר ל־2 ימי שיחות בצרפת, בדרכו לעצרת האו"ם בניו־יורק. הוא אמור להיוועד, בין היתר, עם הנשיא מיטראן ועם ראש הממשלה רוקאר.

עונש על ישובים "בעייתיים" בגדה: הגבלת יצוא שמן זית

בכירים במערכת הבטחון: נדחתה הצעה לפגוע בכל מגדלי הזיתים

מאת אורי ניר

שלטונות הביטחון ינצלו את עונת מסיק הזיתים הקרובה בגדה המערבית לנקוט סנקציות נגד ישובים שבהם נרשמו תקריות אלימות. מקורות בכירים במערכת הביטחון מסרו כי לישובים האלה לא יותר לייצא זיתים ושמן זית, או יגבילו את היצוא למינימום.

בחודשים שחלפו נאסר על ישובים אחרים בגדה לייצא, דרך גשרי הירדן, מוצרים כגון: אבן ושיש מקבטיה ועגבים מחלחול, אך הפעם מדובר בישובים רבים.

מקורות בכירים במערכת הביטחון מסרו כי ההחלטה להפעיל את הסנקציה הזאת רק נגד ישובים "בעייתיים" היתה עמדת המקלים במערכת הביטחון. עמדת המחמירים היתה כי יש לפגוע במסיק הזיתים ובייצוא התוצרת של כל מגדלי הזיתים בגדה המערבית, כצעד של הרתעה ואיום לקראת השנה הבאה. הנימוק היה כי גידול הזיתים הוא ענף חקלאי ראשי בכל הגדה, ופגיעה בו תהיה בבחינת איום על כל התושבים.

בסופו של דבר הוחלט לפעול רק נגד ישובים "בעייתיים", משיקולי שכר ועונש ומתוך רצון שלא לקפח ישובים שקטים.

דירקטוריון בל"ל דחה הדיון בהתפטרות חבריו לשבוע הבא

רוב החברים יתפטרו לאחר הדיון ● פרופ' שטרית: טרם החלטתי

מאת אריה לביא

חברי מועצת המנהלים של בנק לאומי, שמועצת אוצר התיישבות היהודים, החברה האם של הבנק, דרשה מהם ביום ב' שיתפטרו, עדיין לא עשו זאת. נראה שרובם יתפטרו רק בשבוע הבא, לאחר דיון במועצת המנהלים.

ישיבת מועצת המנהלים, שנועדה להיום, נדחתה ליום ג'. מקורות בדירקטוריון הבנק הסבירו, בין השאר, שטרם התקבלה החלטה בדבר המלצת בנק לאומי לאוצר בעניין הטיפול במניות בנק איגוד שבהסדר.

רוב חברי דירקטוריון בל"ל, בראשות ד"ר מאיר חת, צפויים להתפטר לאחר הישיבה שבה יתייעצו בדבר דרך הפרישה. עדיין לא ברור איך ינהג פרופ' שמעון שטרית. אמש אמר ל"הארץ" שהוא עדיין מתלבט. "אנצל את מלוא הארכה של 14 הימים שניתנה לנו להחליט. מצד אחד, יש לזכור שלא הסתיים הטיפול בנושא החזרים האישיים שבו התחלתי לטפל. בנוסף על כך, כנציג ציבור – איני כפוף להמלצת אוצר התיישבות היהודים. עם זאת, המלצות נגיד בנק ישראל – ברורות, וכמותן גם בקשת מועצת אוצר התיישבות היהודים".

דו"ח לסנאט: עיראק מתכננת לחסל הכורדים בשטחה – בגז

וואשינגטון (עי"ר) דו"ח של הסנאט בארה"ב, שפורסם אתמול, אומר כי התקפת עיראק בגז מרעיל על כפרים כורדיים הן חלק מתוכנית לחסל את האוכלוסיה בכורדיסטאן העיראקית, ויתכן כי כבר קטלו מאות אלפים.

את הדו"ח כתבו שני אנשי סגל מועדת החוץ של הסנאט, ששהו 4 ימים לאורך גבול טורקיה–עיראק, ושוחחו עם מאות פליטים כורדיים ועם אנשי השלטונות המקומיים.

בדו"ח נאמר: "כורדיסטאן העיראקית נהפכת במהירות לשממה הרוסה. מגורן לסולימאניה, והאלאבג'ה ושחיינישלוש עיירות גדולות אחרות, לא יהיו עוד תושבי קבע. "אזור מים של מאות שנים ייעלם באחד שהיה מאוכלס ברציפות, כמעט מראשית הציוויליזציה האנושית".

"רק כורדים מקירבת הגבול הצליחו להימלט לטורקיה, ואם אותן פעולות צבאיות שתיארו באוזנינו, נעשו גם בשטחים הפנימיים, עלול מספר הכורדים שנהרגו להגיע למאות אלפים", נאמר בדו"ח.

נכשלו עוד נסיונות פשרה בטאבה (עמ' 2)

היום מתחילה הגשת רשימות המועמדים לכנסת (עמ' 3)

סיכוי קלוש לשילוב הורביץ ושובל ברשימת הליכוד (עמ' 3)

החזית העממית במשולש מאיימת לנקום במארחי פרס בג'ת (עמ' 3)

טיסת בכורה לסותו־ישראל (עמ' 4)

בגליון זה 14 עמודים

אפשר גם IBM PS/2
מחשבי PS/2 (מודל 25) בשכירות, ליסינג, אופציית ליסינג (עם אפשרות החזרה) לפי הצורך
רק קומפיומרנט טל' 7520753, 03-7525632/5 היצירה 29 רמת־גן

מזג האוויר

התחזית: ירידה בטמפרטורות הקלה בעומס החום.
● ירושלים: 25־31
● תל אביב: 23־30
● חיפה: 25־29
● באר שבע: 23־35
רמת הגולן 22־33, טבריה 22־35, עפולה 20־35, השומרון 24־33, נמל התעופה לוד 20־31, ירדן 22־29, עזה 23־29, אילת 28־40.

שערי הדולר

	שער הדולר	השער בש"ח
יציג	-	1.6445
מסמכים	-	1.9546
שטרות	-	1.8000

שער הסל

יציג	-	1.7211

ערך את העמוד: משה רייכפלד

מבצע מיוחד לבעלי המניות הבנקאיות.

כדאי להשקיע בהגיון עוד לפני הפדיון! ועוד לחסוך בעמלות

"אילנות דיסקונט" מאפשרת למעוניינים בפדיון הבנקאיות באוקטובר 88, להחליפן בקרנות נאמנות של "אילנות דיסקונט" **עוד לפני** הזרמת כספי הפדיון לשוק ההון.

במבצע זה הבנקאיות תמכרנה ערוך בבורסה ללא עמלת מכירה, ותמורתן תושקע באותו יום בקרנות נאמנות של "אילנות דיסקונט" לפי בחירתך ובמחיר מועדף.

כך מתאפשר לך להחליף את השקעתך בבנקאיות **כבר עתה** באפיק ההשקעה הרצוי לך מתוך מיגוון 20 קרנות הנאמנות של "אילנות דיסקונט".

המבצע בתוקף עד ליום 18.10.88.

פרטים נוספים אצל יועץ ההשקעות בסניף הבנק שלך.

אילנות-חברה לניהול קרנות נאמנות של דיסקונט בע"מ
קרנות נאמנות אילנות דיסקונט

هكذا من الأهل

صكنز من الاحتل

נכשלו נסיונות מאוחרים לפשרה על טאבה; המצרים בטוחים שיזכו בבוררות

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

נסיונות של הרגע האחרון לפשרה בין ישראל ומצרים בסכסוך טאבה הסתיימו בלא כלום, כנראה לנוכח בטחונם של המצרים כי פסק הבוררות שיפורסם בשבוע הבא בז'נבה יעביר לידיהם את הריבונות על שטח המחלוקת, ובשל סירובה של ישראל לדרישה המצרית כי הסדר הפשרה יתבסס על ריבונות מצרית בשטח זה.

עם זאת, הבהירו המצרים כי במסגרת הדיונים עם ישראל ליישום פסק הבוררות יהיה מקום להסדרי גישה למלון והסדרים בנושאים נוספים על בסיס ההבנות הכלולות במסמך המכונה "ההצעה האמריקאית".

יומיים לפני פרסום פסק הבוררות ביום רביעי הבא ייפגש שר החוץ שמעון פרס בניו יורק עם עמיתו המצרי איסמת עבד אלמגיד, וקיימת אפשרות קלושה שהשניים יחליטו לפנות לבוררים בבקשה להשהות את פרסום פסק־דינם כדי לאפשר את חידוש שיחות הפשרה. בירושלים הוחלט כי ישראל לא תיזום פנייה כזו.

על סמך הידיעות כי הבוררים נוטים לקבל את עמדת מצרים ואף לנ־זוף בישראל, מניחים כי גם השר המצרי לא ייזום הצעה לדחות את פרסום פסק הבוררות.

לקראת מועד פרסום פסק הבוררות ייצאו בראשית השבוע לז'נבה מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר, היועץ המשפטי של המשרד רובי סייבל. הם ייצגו את ישראל במעמד מסירת החלטת הבוררים ויפתחו בדיונים עם מצרים על נוהל יישומו של פסק הדין, בעיקר באשר לגישה לשטח המחלוקת וגורל המבנים שהוקמו עליו ישראל. ארה"ב כבר העבירה לישראל מסרים ברורים בדבר ציפייתה כי הממשלה תמלא אחר פסק הדין ככתבו וכלשונו.

משלחת על תקריות השיט

מחר תצא לטאבה משלחת בכירה של משרד החוץ ומשרד הביטחון לבירור נסיבות התקריות שאירעו בי־אחרונה עם מצרים סביב שיט ספינות ישראליות באזור הגבול.

הפקידים, בהם הסמנכ"ל למזרח התיכון במשרד החוץ יצחק ליאור, היועץ המשפטי רובי סייבל וקצין הקישור למצרים תא"ל יקותיאל מור, ייפגשו עם גורמים שונים שהיו מעורבים בתקריות ויגבשו מסקנות והמלצות למניעת תקריות דומות בעתיד.

הרוג ו־18 פצועים בתקריות בשטחים

מאת אודי ניר
ואיתן רבין
סופרי "הארץ"

בהתנגשויות שהיו אתמול בגדה המערבית וברצועת עזה נהרג צעיר אחד, ולדברי מקורות ערביים נפצעו 18 תושבים מירי חיילי צה"ל. במספר מוקדים בגדה היו תקריות שבהן לא דווח על נפגעים. כל הכבישים לגדה המערבית ולרצועת עזה היו סגורים במשך יום הכיפורים, ולא התאפשר מעבר ביניהם לבין שטח מדינת ישראל.

בהפרת סדר חמורה אתמול לפנות ערב במחנה הפליטים אל־בורג' נהרג האני עודה אבו־מוחן (18). מקורות צבאיים מסרו שהצעיר בן ה־18 הנהיג את המתפרעים ונורה על־ידי חיילי צה"ל. דובר צה"ל אישר את הידיעה.

על מחנה הפליטים בלאטה הוטל אמש עוצר בעקבות מהומות שפרצו במקום. מקורות צבאיים מסרו על שני פצועים מיריות בתקרית זו. מקורות בשכם ידעו רק על פצוע אחד. עוד אדם נורה אתמול בכפר עבווין שליד רמאללה בהתנגשויות שהיו בכפר בין חיילים למפגינים. הפצוע פונה לבית החולים "אל־איתיחאד" בשכם.

שלושה נורו ונפצעו שלושה תושבי הכפר אידנאס שליד בית לחם במהלך התנגשויות. מקורות ערביים מסרו כי תקריות אלימות התרחשו גם בבית־לחם ובמחנה הפליטים דהיישה. בדהיישה נפצעו שלושה תושבים שלשום ועוד אחד אתמול. עוד מסרו המקורות כי תושבים הוכו בידי חייל אחד או שניים שנפגעו ליד דהיישה מפגיעת אבנים במהלך ההתנגשויות.

מקורות ערביים מסרו גם על נער בן 14 שנפצע אתמול מיריות בעיר שכם.

בעיר קלקיליה נמשך העוצר מאז יום שני, בעקבות תקריות של יידוי אבנים. ידיעות שהגיעו בעקיפין מהעיר מספרות על סריקות מבית לבית ועל מעצרם של תושבים רבים.

העוצר נמשך גם בכפר הסמוך עזון, במחנה הפליטים אל־אמערי שליד רמאללה ובכפר ד'נאבה שליד טול־כרם.

עוצר בטולכרם

אתמול הוטל עוצר לכמה שעות גם על מרכז העיר טולכרם, בעקבות התנגשויות קשות בכל רחבי העיר, לאחר ששלשום בלילה הושלך במרכז העיר בקבוק תבערה על ג'יפ סיור צבאי. תושבים בטולכרם מסרו כי בקבוק התבערה הושלך באחד הרחובות הראשיים של מרכז העיר ובעקבות זאת סגר צה"ל את האזור. עם אור ראשון הורגשו כוחות גדולים שפתחו בסריקות נרחבות בסביבה, ואז התפתחו התנגשויות רחבות־היקף בין החיילים לתושבים רבים.

תושבים בעיר מסרו כי צה"ל הרחיב את העוצר לכל מרכז טול־כרם, והשתמש בכמות רבה מאוד של גז מדמיע לפיזור המפגינים. בשעות אחר הצהריים הוסר העוצר.

תושבים בבית לחם מסרו אתמול כי מכוניתו של ראש העירייה אליאס פרייג' נרגמה באבנים ליד השוק של בית־לחם ושתיים משמשותיה נופצו. אמש אי־אפשר היה להשיג אישור לידיעה זו.

9 פצועי ירי ברצועה

בערב יום הכיפורים וביום הכיפורים נרשמו הפרות סדר במחנות הפליטים שאטי ואל בורג' ובשכונת סופה. מקורות ערביים מסרו כי אתמול נפצעו בשאטי ארבעה תושבים, בסופה נפצע תושב אחד וארבעה באל בורג'. בסך הכל מסרו מקורות ערביים על תשעה פצועי ירי.

אמש אי־אפשר היה לקבל אישור לידיעות מדובר צה"ל בעזה.

עוד מסרו המקורות הערביים כי אתמול בבוקר נרשמו הפרות סדר במספר מחנות פליטים וכי הושלכו שני בקבוקי תבערה.

דובר צה"ל לא מדווח על השלכת בקבוקי תבערה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

דובר צה"ל ברצועת עזה מסרב למסור פרטים על השלכת בקבוקי תבערה על סיורים של צה"ל ברצועת עזה, והוא נוקט מתכונת בפניות עיתונאים.

ביום שני בלילה הושלכו שני בקבוקי תבערה על סיורים של צה"ל ברצועת עזה. בתשובה לשאלת עיתונאים אמר הדובר כי לא ידוע לו על כך. בימים האחרונים הושלך מספר רב של בקבוקי תבערה, אך דובר צה"ל לא דיווח עליהם.

גם כאשר פונים עיתונאים ומודיעים לדובר על השלכת בקבוק תבערה, הוא משהה את התגובה למשך 24 שעות.

ראיתי שמעתי

שמעון פרס, שר החוץ, יגיע מחר בבוקר לפאריס לביקור בלתי־רשמי של יומיים ובו ייפגש, בין היתר, עם הנשיא, פרנסואה מיטראן ועם ראש הממשלה מישל רוקאר. בשבת ייפגש עם שר החוץ הצרפתי, רולאן דימא. ביום ראשון בבוקר, ימריא פרס מפאריס לארה"ב, למושב השנתי של עצרת האו"ם. בשהותו שם, ייפגש פרס עם שרי חוץ אחרים, ובראשם שר החוץ הסובייטי, אדוארד שוורדנאדזה, שר החוץ הסיני זו, שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ ושר החוץ המצרי, איסמת עבד אלמגיד. אל פרס נלווים היועץ המדיני, נמרוד נוביק, ומנהל הלשכה, אורי סביר. דובר משרד החוץ, אלון ליאל, כבר יצא לניו יורק להכין את ההופעות הה־איתונות הצפויות שם לפרס.

בבית הדין הרבני הגדול נשארו רק שלושה דיינים מתוך עשרה האמורים לכהן על־פי התקן, ולכן כל פעילותו משותקת. בעקבות פרישתו של הרב הראשי לשעבר, הראשל"צ עובדיה יוסף (שהתפטר בגלל פעילותו הפוליטית במסגרת ש"ס), נותרו בביה"ד רק שני הרבנים הראשיים אברהם שפירא ומרדכי אליהו וכן הרב יצחק חזן, העומד אף הוא לפרוש לגמלאות בעוד חודשים ספורים. כדי שביה"ד יוכל לתפקד באורח זמני, מונו ארבעה דיינים זמניים לביה"ד הרבני הגדול, ביניהם הרב עזרא בצרי. הוועדה למינוי דיינים פסלה לפני כשנה את מועמדותו של בצרי, בעקבות הביקורת הציבורית על שנתן במנו שותף להשתמט משירות צבאי בצה"ל. בצרי זוכה בתמיכתו של הרב הראשי מרדכי אליהו.

ברוך אלון

אל"מ שמואל מורד מונה בשבוע שעבר לתפקיד המושל החדש של נפת שכם במינהל האזרחי ביו"ש. זו הנפה השנייה בגודלה באיזור. אל"מ מורד, שבניגוד לרוב המושלים בשטחים אינו מותיקי מערכת הממשל הצבאי, אלא הוא עשה את רוב שנות שירותו הצבאי בתפקידי פיקוד שונים. הוא מחליף את סא"ל רמי ירון, המסיים תקופה של כשנתיים בראשות נפת שכם של המינהל האזרחי ביו"ש, ויקבל תפקיד בכיר אחר במערכת הממשל ביו"ש.

אודי ניר

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר, השתתף אישית בפתיחת "שבועיים ישראל" ברשת "ג'ורדן מארש" שהיא רשת חנויות הכלבו הגדולה ביותר בניו־אינגלנד שבארצות־הברית. ה"שבועיים" נערכים בעקבות הסכם־הסחר שנחתם בין הציר הכלכלי של ישראל בארה"ב, גבי לוי, לבין שר הכלכלה של מסצ'וסטס, ג'ו אלבואני. הרשת האמריקאית, מהגדולות בארה"ב, משקיעה קרוב למיליון דולאר בפרסום, בנוסף לרכישת סחורות מישראל במסגרת זו. הסכם דומה נחתם בימים אלה בין ישראל לבין מדינת מיסורי שבארה"ב.

אריה לביא

ד"ר רוני שטרקשל, רכז תוכנית הלימודים של בית־הספר לבריאות הציבור של האוניברסיטה העברית ובית החולים "הדסה", ייצא בקרוב לליסבון. המומחה הישראלי הוזמן להרצות לפני אנשי בריאות בפורטוגל בנ־כת תוכנית מיוחדת לחינוך מיני שהכין לבתי־הספר, התוכנה פרק מיוחד על האיידס. הוא הציג תוכנית זו לפני מומחים מארגון הבריאות העולמי והיא מצאה חן במיוחד בעיני נציגי פורטוגל, המבקשים להכניסה לבתי־הספר בארצם.

אדוארד שאוורנדזה, שר החוץ הסובייטי, הוליך להוקות את שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, הנוהג לשתות שני ליטרות בהלסינקי בדרכו מוואשינגטון למוסקווה. שאוורנדזה הגיע לקופנהאגן בערב יום־כיפור וימריא לניו יורק היום. בעת שהותו בקופנהאגן נועד למספר שיחות מדיניות והופיע במסיבת עיתונאים בהשתתפות דובר משרד החוץ, גנאדי גראסימוב, המשתתף במשלחת הסובייטית היוצאת לעצרת האו"ם. מרחק הטיסה מהלסינקי למוסקווה פחות משעתיים, ואילו זמן הטיסה מקופנהאגן לניו־יורק מעל לחמש שעות. בחירת קופנהאגן לתחנת מעבר הפתיעה את הדנים, שאינם "מפונקים" בביקורים של שר החוץ סובייטי.

אליהו זהבי, קופנהאגן

רוברט ראושנברג: לא שותף ברווחי המכירות

רוברט ראושנברג וג'יימס רוזנקוויסט תובעים סוחר אמנות על שהונה אותם במכירת כרזות שיצרו למשחקים האולימפיים בסיאול וגזל מהם, לטענתם, את התמלוגים המגיעים להם. הם תובעים יותר מ־325 אלף דולר. השניים נשכרו לבצע הדפסים שישקפו את הנושא "שלום וקדמה" בארה"ב. העבודות, שנועדו להיות חלק מהכרזות הרשמיות של המשחקים, נמכרות על־ידי סוחר האמנות ליו שין גם בגלריה שלו בשיקאגו ובכתובי דרום קוריאה.

"דנוזה" איננו מועדון לעילית אינטלקטואלית, אולם מי מהם שיעבור את המבחן, יוכל להתקבל אליו. המועדון, הממוקם ברוצ'סטר, ניו יורק, מיועד לאנשים הפחות מבריקים והמהווה למעשה תמונת ראי למועדון ה"מנזה", הארגון הבינלאומי של הגאונים. חברי ה"מנזה" הם צמרת האינטליגנציה. חברי ה"דנוזה" חייבים להוכיח השתייכות ליתר 98 האחוזים בכך שיעברו מבחן של שאלות פשוטות ביותר ואף מבודחות. "יסדתי את ה"דנוזה" ב־83 בשביל 4.6 מיליארדי האנשים בעולם שלהם אין כניסה ל"מנזה", אמר ד'.ג'יי. סטיוארט, עובד של חברת צילום. לדבריו, שילמו כבר 300 איש את דמי ההצטרפות למועדון, בסך חמישה דולרים.

אריאל, ניו יורק

בעריכת עירית רוזנבלום

יפאן שיגרה חללית קטנה באמצעות כדור פורח

לקראת שיגור חללית קבועה בעוד שש־שבע שנים

טוקיו (ע"צ). יפאן שיגרה אתמול בהצלחה חללית נסיונית קטנה מבסיס הצ'ינורה שבדרום המדינה, כדי לאסוף את הנתונים הדרושים לפיתוח חללית של ממש. כך נמסר ממקור רשמי בטוקיו.

הכלי ששוגר הוא "מיני־חללית" לא־מאויישת, שאורכה שני מטרים ומשקלה 185 קילוגרם. כדור פורח העלה חללית זו לגובה של 20 קילומטר, ומשם היא תעלה לגובה 80 קילומטר באמצעות רקטת דחף, שהופעלה ממרכז הפיקוח שעל פני הקרקע.

החללית עומדת לשוב לאטמוספירה ולנחות באוקיינוס השקט, כ־300 קילומטר ממקום שיגורה.

סוכנות החלל היפאנית מבקשת לנצל את הנתונים שתאסוף החללית כדי לפתח בתוך שש עד שבע שנים חללית אחרת, הגדולה פי שבעה מהנוכחית.

ערפאת בקהיר: משבח את הנשיא מובארק על פעלו למען "פלשתין"

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

ערפאת שיבח אמש את הנשיא מובארק על פעלו למען "פלשתין" והודיע, כי הבעיה הפלשתינית תעמוד בראש דאגותיו של הנשיא הפותח היום ביקור במערב אירופה.

הנשיא מובארק ערך אמש סעודת ערב לכבוד ערפאת שהגיע לקהיר לביקור. ערפאת שיבח גם את הצהרת מזכיר המדינה האמריקאי שולץ על "הזכויות המדיניות הלגיטימיות הפלשתיניות", וציין כי זהו צעד חיובי לקראת גיבוש העמדה האמריקאית. עוד ציין כי אש"ף לא דחה את רעיון "הממשלה הזמנית" וכי הנושאים הללו עדיין נדונים עם המוסמכים הערבים ויובאו לדיון במועצה הפלשתינית בחודש הבא.

הכתבת המצרית של רדיו "מונטה קרלו" מסרה כי מצרים העבירה את תוכן נאום ערפאת בפני הסיעה הסוציאליסטית בפרלמנט האירופי, למימשל האמריקאי וביקשה מוואשינגטון "לקחת בחשבון את העמדות החיוביות של ערפאת ולהתחיל בדו־שיח עם אש"ף".

משלחת "מאלב" לשיחות בישראל על פתיחת הקו להונגריה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

משלחת של חברת התעופה הלאומית של הונגריה, "מאלב", אמורה להגיע היום לישראל בניסיון ליישב את המחלוקת עם "אל על" לגבי סידורי האבטחה כדי שיתאפשר לה לפתוח את קו התעופה החדש בין שתי המדינות. נודע כי במשלחת יהיו נציגי שלטונות הביטחון ואנשי תפעול מרכזיים של חברת התעופה ההונגרית.

בשיחה עם סופר "הארץ" ערב יום הכיפורים אמר מקור תעופתי בכיר ביותר כי הרכב של המשלחת ההונגרית מצביע על רצונם של ההונגרים למצוא פתרון מעשי לבעיה שנוצרה, כדי לפתוח בהקדם האפשרי בביצוע הטיסות הישירות בין הונגריה לישראל.

"אל על" מבקשת להבהיר גם בבודפשט את סידורי הביטחון הקפדניים שלה. טיסות הסבורה שנקבעו בין שתי המדינות בוטלו עד ליישוב המחלוקת.

מת דוד ניב מראשי בית"ר

(ע). דוד ניב, לשעבר ראש ההנהגה העולמית של בית"ר מת ביום הכיפורים באשקלון. בן 73 היה.

ניב שהה במקום עם בני משפחתו, בהבראה.

הוא לקה בהתקף לב ומותו נקבע בביה"ח ברזילי.

דוד ניב נולד בעיר וולקוביסק בפולין ועלה ארצה ב־1935. למד באוניברסיטה העברית, בסורבון ובישיבה יוניברסיטי בניו־יורק.

בעבר היה מפקד באצ"ל, חבר הוועד הפועל הציוני, ראש ההנהגה העולמית של בית"ר, ציר לקונגרסים הציוניים וראש המדור לעתונות הדין בלשכה הראשית של הקק"ל. כיהן כעורך "דברי הכנסת".

היה פעיל במסדר ע"ש זאב ז'בוטינסקי ובבית חיילי האצ"ל.

ערך 6 כרכים של "מערכות הארגון הצבאי הלאומי" ותרגם דברי ספרות, שירה ודברי מחקר מאנגלית, אידיש, גרמנית וצרפתית. זכה בפרס ז'בוטינסקי בתשמ"א.

מצרים נערכת לחגיגות ה־6 באוקטובר

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

שישה מלכים ונשיאים ערביים יבואו לחגיגות "נצחון אוקטובר" (יום השנה למלחמת יום הכיפורים) במצרים בנוסף למשלחות ערביות בכירות אחרות. זאת הודיע אמש ראש ממשלת מצרים ד"ר עאטף סידקי. החגיגות יחולו ב־6 באוקטובר ויכללו מצעד הצדעה צבאי. כארבעה ימים לאחר מכן ייחנך בניין האופרה החדש.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי ד"ר עסמת עבד אל־מג'יד אמר בראיון לשבועון הקאהירי "אל־מצאוור", המופיע היום, כי הפגישה הקרובה בניו־יורק עם עמיתיו האמריקאי והישראלי, נועדה לסייע למאמצי השלום באיזור.

מוקש נעל ליד בית שאן

(ע). מוקש נעל צה"לי התגלה ביום שלישי בבוקר, ערב יום הכיפורים, בשדה הסמוך לבית שאן ע"י חברי קיבוץ מעלה הגלבוע המעבדים שדה זה. משטרת בית שאן פתחה בחקירה.

אן פולארד תועבר לכלא בעל דירוג בטחוני נמוך

ניו יורק (עסט"א). אן הנדרסון־פולארד, רעיתו של ג'ונתן פולארד, תועבר מהמרכז הרפואי הפדרלי ברוצ'סטר לכלא נשים בעל דירוג בטחוני נמוך בדאנבורי שבקונטיקט. כך מסרה נעמי גודפרי, בשבועון היהודי "ניו יורק ג'ואיש וויק".

אביה, ברנארד הנדרסון, אמר כי שינוי זה יהווה "שיפור עצום", אך הוא חזר על קריאתו למען מערכה כלארצית בקרב ארגונים יהודיים וידידותיים, למען חנינה לבתו.

אן פולארד (28) מרצה עתה שתי תקופות מאסר מקבילות של חמש שנים על שסייעה בפעילות הריגול של בעלה, ג'ונתן פולארד.

ג'ונתן הורשע במסירת מידע סודי לישראל ונידון למאסר עולם ללא אפשרות של חנינה.

פרקליטה של אן פולארד, נתן דרשוביץ, אמר כי קיבל מכתב ממייקל קוינלאן, מנהל שירות בתי הסוהר של ארה"ב, שבו צוין כי אן פולארד תועבר למוסד בדאנבורי, מתקן בעל הדרגה הבטחונית הנמוכה ביותר. מתקן זה קרוב למשפחתה, והיא בסקאוקוס, והדבר יקל על האפשרות להגיש לה סיוע רפואי.

הרב אברהם וייס מריברדייל ערך בשבוע שעבר ביקור בן שש שעות אצל אן ברוצ'סטר. לדבריו, היא נראית רע, על פניה וידיה נראים כתמים גדולים ועיניה סובלות מדלקת.

הרב וייס ביקר לפני כחודש גם אצל ג'ונתן פולארד, בכלא מאריון שבאילינוי.

שיחת היום עם ד"ר יעקב כהן

על קיסרותו של הירוהיטו ביפאן

הירוהיטו, הצאצא ה־124 לקיסר הראשון, הפר מסורת בת 2,500 שנה

קיסר יפן הירוהיטו בן ה־87 חולה אנושות על פי הידיעות האחרונות. אפשר לומר שהגיע הקץ לקיסרותו בת 62 השנים?

במשך כל זמן מחלתו של הקיסר הועברו סמכויותיו באופן חלקי לבנו יורש־העצר, שמזה שנה הוא מקבל את השגרירים ומקריא במקום אביו את הודעות הממשלה בפתיחות מושב הפרלמנט. בכל פעם שהקיסר היה מתאושש ממחלתו, הוא חזר ונטל לעצמו את הסמכויות. הפעם מחלתו כנראה קשה יותר, ויתכן שאנו עדים לסיום קיסרותו של זקן המנהיגים בעולם. לפי המסורת היפאנית, הוא הצאצא ה־124 הישיר של הקיסר היפאני האגדי הראשון ג'ימו טנו, שנולד מאלת השמש. שושלת זו שולטת ביפאן ברציפות מזה 2,500 שנה.

ב־1921 יצא לראשונה בתולדות השושלת שלו מגבולות ארצו וערך מסע לאירופה, אפריקה ואסיה. הוא אף הפר את המסורת בנשאו לאשה את הנסיכה נגקו קני ממשפחת סטסומה. יורשי העצר חייבים לשאת רק בנות של משפחת פוג'יורה או משפחות הקרובות לה. רעייתו ילדה לו שבעה צאצאים, הבכור הוא יורש העצר אקיהיטו, שנולד ב־1933. מייחסים להירוהיטו נטילת חלק נכבד בהסדר כניעתה של יפאן לבעלות הברית, ובנאום רדיו ב־15 באוגוסט '45 הודיע לעמו על תבוסתה של יפאן במלחמה.

ד"ר יעקב כהן היה שגריר ישראל ביפאן מ־1985 עד לחודש שעבר

מעמדו החוקתי ביפאן עומד בסתירה לכוחו הפוליטי?

אחרי הכניעה הוזכה ביפאן מגמה מסויימת בעד ביטול הקיסרות, אבל הירוהיטו, בניגוד לקיסרים אחרים, התחבב על עמו ולכן נשאר על כסאו זמן כה רב. הוא אמנם צייד בקבלת חוקה שהפכה את הקיסר כמעט לבובה, אבל זה לא הפריע להמונים להעריץ אותו.

פגשת בו אישית?

במספר הזדמנויות. כאשר הגשתי לו ב־1985 את כתב האמנה שלי, ופעם אחרת כאשר הזמין אותי ואת רעייתי לארוחת ערב שבה שוחחנו ביחידות. בשיחה התעניין הקיסר במיוחד בצמחייה ובחי של ים המלח, בגלל עיסוקיו במחקרי הביולוגיה הימית.

מה ידוע לך על יורש העצר?

אקיהיטו, בנו של הקיסר, הוא כיום בן 55. הוא התחנך באוקספורד ואף הוא הפר את המסורת, כאביו, כאשר התחתן עם פשוטת־עם, מיציקו, שאותה הכיר במשחק טניס.

מאת ירח טל

הוועדה המארגנת בסיאול חזרה בה מהזכרת ירושלים כבירת ישראל

סיאול (ע"ח). המדינות הערביות באולימפיאדה יישבו שלשום סכסוך עם מארגני האירועים על רקע זיהוי ירושלים כבירת ישראל בטקס הפתיחה. מקורות בקונפדרציה הערבית לספורט אמרו כי היתה סכנה חמורה שכל 22 המדינות הערביות יפרשו מהמשחקים, לולא הוסדר הנושא לשביעות רצון הערבים.

שייח פאהד אל־סאבאח מכווית, סגן נשיא הקונפדרציה, אמר כי נשיא הוועדה המארגנת של דרום קוריאה, פארק סה־ג'יק, הודיע באסיפה של הקבוצה כי זיהוי ירושלים כבירת ישראל היה בבחינת טעות לא־מכוונת.

"פארק גם הבטיח כי שגיאה זו תבוא על תיקונה במהלך טקס הנעילה", מסרה הקונפדרציה הערבית. "שייח פאהד, מצדו, הביע תודתו לנשיא הוועדה המארגנת של דרום קוריאה ואמר כי הנושא סגור".

פאהד גם אמר כי קבוצות ערביות במשחקים לא יחרימו תחרויות נגד ישראלים, אלא יניחו לספורטאים "לעשות את מה שנראה בעיניהם".

ירושלים זוהתה כבירתה של ישראל על מסך ענק, כאשר המשלחת הישראלית נכנסה בשבת לאיצטדיון האולימפי בטקס הפתיחה.

מש' החוץ: דרכוניהם של 6 אמריקאים לא יוחזרו עד שית־ייצבו לחקירה

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

משרד החוץ דחה בערב החג פניה של הקונסוליה האמריקאית בירושלים ושל שגרירות ארה"ב בתל אביב להשיב לשישה אזרחים אמריקאים את דרכוניהם, שהוחרמו על־ידי כוחות צה"ל ברמאללה.

משרד החוץ דחה את טענת האמריקאים כי אין מקום להחזיק בדרכונים מכיוון שהם רכושה של ממשלת ארה"ב. מקורות במשרד אמרו כי [illegible] על־פי הנוהל המקובל במקרים כגון אלה.

הדרכונים הוחרמו בהפגנה שבה השתתפו ששת האמריקאים, החברים בארגון פרו־פלשתינאי. לבעלי הדרכונים נמסר כי הם יוחזרו להם לאחר שיתייצבו לבירור בתחנת המשטרה ברמאללה. השישה לא הופיעו לחקירה, ובמקום זאת פנו אל הקונסוליה של ארצם בירושלים.

יהודי אמריקאי ששמו לא ידוע (במרכז, בטלית), אחד ממשתתפיה של הפגישה הרביעית בין נציגי הציבור האמריקאי והסובייטי בטיבליסי, גרוזיה, נראה משוחח עם יהודים גרוזים לאחר תפילות יום כיפור בבית כנסת בבירה הגרוזית.
צילום אי־פי

הלוויין הישראלי מיועד בעיקר לריגול

(סוף מעמוד 1)

אורחיות ייצרו אותו. שומרון אמר: "מדינות ותיקות מנצלות תחום זה בכל הספקטרום של הפוטנציאל האזרחי והצבאי. כשמגיעים ליכולת הזה, נחיה ונראה". עוד אמר כי תצלומים מגובה יכולים בהחלט לעזור.

תגובת בריה"מ

בריה"מ מבינה את דאגתן של המדינות הערביות בעקבות שיגור הלוויין הישראלי הראשון – הכריז שלשום סרגיי באוסמגוב, מראשי משרד החוץ במוסקווה, וממונה על בעיות החלל והגרעין. "הערבים מודאגים ואפשר להבין מדוע, שכן היכולת הגרעינית של ישראל ידועה. מבחינה טכנית, שיגור לוויין או הכנסת מטען גרעיני למסלול מסביב לכדור הארץ הם דברים דומים מאוד, וישראל פועלת בכיוון זה. אין להוציא מכלל אפשרות שבידי ישראל טילים המסוגלים לשאת כל מטען שהוא למרחק גדול, כולל מטענים צבאיים. אין זה גורם היכול לתרום להפגת המתיחות באזור".

תגובה מצרית

סופר "הארץ" לעניינים ערביים מוסר: הטיל הישראלי שנשא את הלוויין מוכיח כי בידי ישראל טילים אסטרטגיים בין־יבשתיים, וכי לוויין הריגול נועד בראש ובראשונה להתחקות אחר תנועות הצבא המצרי – אמר אתמול שר המלחמה המצרי לשעבר, גנראל מוחמד פאוזי, בראיון לעתון הקהירי האופוזיציוני "אל־אהאלי".

לדבריו, על הערבים לפעול עתה לשיגור הלוויין הצבאי שלהם, משום שאינם יכולים להפיל את הלוויין הישראלי. גם המומחה הצבאי הגנראל טלעת מסלם קרא לשיתוף פעולה בין־ערבי כדי לא להניח לישראל עליונות.

הליגה הערבית תדון בקרוב בצעדים שיש לנקוט עקב שיגור ישראל "לוויין ריגול", מסרו אתמול עתוני ביירות. מזכיר הליגה הערבית, שאדלי קליבי, הוקיע את "האופי הצבאי" של הלוויין ששוגר על ידי ישראל, וקרא למדינות הערביות "להפיק את הלקח מן המצב החדש שנוצר". יו"ר המוסד הערבי לתקשורת לוויינית, ערבסאט, עבד אל־קאדר ד'עיידי הודיע אתמול כי ניתן להפריע ללוויין הישראלי, לאחר שייקבע מסלולו במדויק.

עתוני ירדן ציינו אתמול כי הלוויין לא יפתור את בעיותיה של ישראל משום שבעיות אלה הן על האדמה ולא בחלל.

עתונים רשמיים של מדינות המפרץ טענו כי מדובר ב"לוויין־ריגול", וקראו למדינות הערביות לגייס בדחיפות את כל המשאבים שברשותם כדי להגיב על "איום" חדש זה על בטחונן.

לוב טענה כי שיגור הלוויין היה חלק מ"לחמה פסיכולוגית" שישראל עושה נגד הערבים. סוכנות הידיעות הלובית ציטטה מדברי עורך במאגן מקומי: "ישראל רוצה להפחיד את הערבים, ולכפות עליהם עובדה מוגמרת".

בון: לא ידוע על סיוע לישראל

דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה מוסר: בון (מיוחד ל"הארץ"). בין הארגונים לחקר החלל במערב־גרמניה ובישראל יש חילופי ביקורים, ודובר על כוונות לשתף פעולה בפרויקטים, אך עד כה לא היה שיתוף פעולה כזה בהיקף מלא. כך אמר אתמול ל"הארץ" פקיד בכיר במשרד המדע והמחקר בבון.

הפקיד אמר כי לא ידוע לו על סיוע מערב גרמני לישראל לבנות טילים או חלליות, והוסיף "איני סבור שסיוע כזה קיים".

עם זה, הוסיף שאין הממשלה יודעת על שיתוף הפעולה בין גורמים ישראליים לבין מפעלי תעשיה במערב גרמניה (לתעשייה האווירית של ישראל קשרים הדוקים עם "דורנייה" – מפעל מערב גרמני העוסק בבניית מטוסים ובפיתוח טילים מתקדמים).

דובר של סוכנות החלל המערב־גרמנית, אולריך הוס, אמר אמש ל"הארץ": "יש כוונה לשתף פעולה בפרויקטים, באמצעות קרן המחקר המשותפת למערב גרמניה ולישראל. אך עד כה לא ידוע לי על שיתוף פעולה מעבר לחילופי ביקורים, או לחילופי מידע כלליים". לסוכנות החלל הגרמנית, שמרכזה בקלן, 5 מכוני מחקר.

מערב גרמניה הגיעה להישגים ניכרים בבניית חלליות, ששוגרו בטילים אירופיים ואמריקאיים. בון היא אחת השותפות העיקריות בבניית הטיל האירופי "אריאן". השותפה העיקרית בבניית טיל זה היא צרפת.

מדענים גרמניים הביעו ביומיים שחלפו הערכה רבה להישג הישראלי בשיגור חללית. עם זה, דחו ספקולציות על שיתוף פעולה אפשרי בין ירושלים לבון, ואמרו שמדובר בפרוייקט שהישראלים עשו בכוחות עצמם.

פרופ' יובל נאמן, העומד בראש סוכנות החלל הישראלית, ביקר במערב גרמניה פעמים אחדות, והוא מוכר היטב במשרד המחקר והמדע כאן. בין השאר, ביקר כאן פרופ' נאמן כשהיה שר המדע, ושוחח עם הגרמנים על שיתוף פעולה.

צרפת מתכוונת להמשיך בפיתוח מטוס הקרב החדיש "ראפאל"

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שר ההגנה של צרפת, ז'אן־פייר שבנמן, הבהיר כי בכוונת צרפת להתמיד בתכנית הפיתוח והייצור של מטוס הקרב המתוכנן "ראפאל".

הבהרת שבנמן נועדה לשכך גל של שמועות שנפוצו על רקע הקיצוצים של רוה"מ הטריים, שהגביעו על השקעות העתק שמחייב ה"ראפאל".

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	13	16	גשם	12	15
אתונה	22	28	מעונן	20	32
בוקרשט	12	23	מ"ח	–	–
בריסל	10	20	גשום	5	19
וינה	12	22	מ"ח	11	17
ורשה	9	14	מעונן	12	15
ז'נבה	11	18	מ"ח	11	18
לונדון	11	16	גשם	12	17
ליסבון	15	22	נאה	16	27
מדריד	15	24	נאה	14	28
ניו־יורק	21	25	נאה	20	28
פאריס	9	19	גשום	10	21
פרנקפורט	12	15	מ"ח	12	17
ציריך	10	14	מ"ח	22	32
קהיר	25	35	בהיר	22	32
קופנהאגן	12	14	מ"ח	11	17
רומא	14	22	מ"ח	10	25

ELAL אל על

אני תומך במפם כי מפם מציעה את הפיתרון המדיני היחיד המתקבל על דעתי.

דומה בעיני, שבעיית היחסים עם הפלשתינאים ניתנת לפיתרון רק אם מתחשבים באופן רציני ברצונותיהם הם. לצורך זה, אין מנוס ממשא ומתן עם נציגיהם המקובלים, שכן לא אנחנו אלה שיכולים לקבוע את נציגותם.

משא ומתן עם הנהגה ערבית לאומנית עדיף על עמידה מול הנהגה מוסלמית פונדמנטליסטית, שעמה באמת אין לנו על מה לדבר.

לכן אני תומך בעמדתה של מפם לגבי משא ומתן עם אש"ף, במידה וזה יכיר ללא סייג בישראל ויוותר על מעשי הטרור.

"אני תומך במפם כי מפם מציעה את הפיתרון המדיני היחיד המתקבל על דעתי"

פרופ' יהודה באואר
חוקר תולדות השואה
באוניברסיטה העברית
בירושלים

אתם
אורחים תומכי מפם

אורחים תומכי מפם, ת.ד. 1777, תל אביב 61016, טל: 03-210-153

למתי גולן ולנורית גלבאום

אתכם באבלכם על מות

האם

בית מוניטין

אהובתנו

שושנה שטרכמן (גולדווסר)

איננה

ההלוויה תערך היום, יום ה', 22.9.88, בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול
הסעה במיניבוס מחניון היכל התרבות, בשעה 1 בצהריים.
יושבים שבעה בבית המנוחה ברח' דיזנגוף 5, ת"א

בעלה: בנימין שטרכמן וב"ב
בנה: מתי גולן (גולדווסר) וב"ב
בתה: נורית גלבאום וב"ב
נכדיה: לי, תמר, שרון, שי

צמרת הליכוד: סיכויים קלושים לשלב את הורוביץ ושובל ברשימת הליכוד

7 מהמוצבים אחרי המקום ה־40 ברשימת הליכוד פנו לביה"ד של חרות בדרישה לפס"ד הצהרתי הקובע כי לזכרון הדברים עם אומץ אין תוקף מחייב • שובל דוחה ההצעה לקבל המקום ה־40

שרי הליכוד עומדים להתכנס הבוקר אצל ראש הממשלה יצחק שמיר להכריע סופית על הרכב רשימת הליכוד לכנסת, ולהחליט אם לכלול את יגאל הורוביץ וזלמן שובל במסגרת המקומות הריאליים. ערב החג פסק בית הדין העליון של תנועת החרות כי זכרון הדברים שחתמו שרי הליכוד עם הורוביץ ושובל, לא השתכלל לכדי חוזה, ועל כן מוסדות הליכוד אינם חייבים לפעול לפיו. ראשי תנועת אומץ התכנסו אמש בביתו של עו"ד מלצר, כדי לגבש פניה לבית המשפט המחוזי, למנוע את הגשת רשימת הליכוד בלעדיהם ולחייב את ראש הממשלה לשבצם על־פי ההסכם.

ראש הממשלה יצחק שמיר התקשר אמש להורוביץ ושובל, בעת התייעצות שקיימו ראשי אומץ, וביקש מהם שלא לנקוט צעדים שמהם לא ניתן לחזור, ולקבל את החלטת הליכוד לשילובו של הורוביץ במקום ה־6 ושובל במקום ה־40 הנחשב בליכוד כריאלי. ראשי אומץ הבטיחו לשמיר לשקול את פנייתו ולהשיב לו על כך עוד הבוקר, לפני פגישת שרי הליכוד.

הפניה לבית הדין של תנועת החרות נעשתה ערב יום הכיפורים מצד שבעה ממועמדי הליכוד ששובצו מעבר למקום ה־40. אלה הוליכו לדרוש קבלת פסקדין הצהרתי הקובע כי לזכרון הדברים עם הורוביץ ושובל אין תוקף מחייב. עו"ד ראובן יארק, לשעבר ראש מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, הגיש את העתירה בשמם של לימור ליבנת, מיכאל קליינר, ישראל כץ, חיים קופמן ואהוד רים, לאחר ששרי הליכוד החליטו השבוע להציע לשובל להשתלב ברשימת הליכוד במקום ה־ארבעים, הצעה ששובל דחה.

שלשום, עוד לפני שהתקבלה החלטת בית הדין העליון בחרות, התקבל בלשכתו של ראש הממשלה בירושלים מכתבו של שובל, בו הוא מודיע כי הוא מסרב לקבל את ההצעה להשתלב במקום ה־40, ותובע כי ההסכם שנחתם עם אומץ, לפיו הוא ישובץ במקומות בין העשרים לשלושים ברשימה, יבוצע כלשונו.

החלטת בית הדין של חרות לפיה מוסדות הליכוד אינם חייבים לבצע את ההסכם, התקבלה ברוב של שלושה מול שניים. החלטת המיעוט בבית הדין קבעה כי ההסכם שנחתם עם ראשי תנועת אומץ מחייב, על יסוד ההצהרה שנתן לבית הדין בא־כוח התנועה, שמעון כי שרי הליכוד רואים את התימום כמחייבת. פרקליט העותרים טען בישיבה כי בזכרון הדברים הודגש שכדי להביא לשילוב שובל והורוביץ ברשימה יש להביא לחתימת הסכם בין שתי התנועות, דבר שלא נעשה עד היום.

בצמרת הליכוד העריכו אמש כי בעקבות פסיקת בית הדין של חרות ומכתבו של שובל לשמיר, קיימים כעת סיכויים קלושים ביותר לשילובם של הורוביץ ושובל ברשימה, אלא אם שרי הליכוד יקבלו הבוקר החלטה מפתיעה. בליכוד טענו אתמול כי ההסכם עם שובל והורוביץ היה מקח טעות, והאיומים שהשמיעו בשבועות האחרונים מפיהם של ראשי אומץ, אינם מאפשרים יותר הליכה משותפת.

יגאל הורוביץ וזלמן שובל לא קיבלו בהפתעה את החלטת בית הדין של תנועת החרות. הורוביץ אמר כי גם ללא החלטת בית הדין הוא היה בדעה שלא ניתן יותר להביא להליכה משותפת עם הליכוד, מאחר שראשיו התגלו כאנשים בלתי אמינים ביותר. שובל אמר כי "אין ספק שתנועת אומץ לא תעבור בשתיקה על המעשה הנבזי שעשו כלפיהם ראשי הליכוד, המתכחשים כיום להסכם לאחר שאומץ כבר שילמה את שכרה". אמש קיימו ראשי אומץ התייעצות עם מספר משפטנים בביתו של עו"ד מלצר.

"החוברת על הדרוזים היא עלילה שפלה נגד עדה מכובדת ואצילה בישראל". כך אמר שר החינוך יצחק נבון בביקור שערך בביתו של המנהיג הרוחני של הדרוזים בישראל השייח אמין טריף, בכפר ג'וליס שבגליל. השר החליט לבוא אישית לשייח, כדי להביע את הזדעזעותו מהמצבה הזדונית של חוברת שפורסמה לראשונה ב־1982, ומגנה בדרוזים. השר הודיע לשייח כי הורה להכין חוברת חדשה שתשקף נאמנה את מעמדה של העדה הדרוזית בישראל. בתמונה: נבון והשייח. תצלום: עודד מילשטיין, "ישראל סאן"

סיסמת בחירות אישית לפרס: "ראש הממשלה שישראל צריכה"

חלק גדול מתעמולת הבחירות של מפלגת העבודה בחודש וחצי שנותר עד הבחירות תתרכז באישיותו ודמותו של יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס, והצגתו כראש הממשלה המועדף ביותר על־ידי הציבור הישראלי.

לפרס תוצמד סיסמה אישית, והיא יעמוד גם במרכז מודעות התעמולה של המערך. כך סוכם לפני ימים אחדים במטה הבחירות של מפלגת העבודה.

במטה הבחירות של המערך רואים כיום בפרס "נכס אלקטוראלי", על־פי ממצאיהם של מספר סקרים שערכה באחרונה בציבור חברת "דסימה" המבצעת את סקרי דעת הקהל עבור מפלגת העבודה. במטה הבחירות של המערך סוכם כי לפרס תוצמד סיסמה אישית: "שמעון פרס – ראש הממשלה שישראל צריכה". הסיסמה תופץ במדבקות ברחובי הארץ, במודעות ובשלטי חוצות.

בלשכתו של פרס יתכנס הבוקר צוות ההיגוי של מטה הבחירות במערך. בפגישה יטלו חלק גם ראשי מטה ההסברה במטה הבחירות, ובו יסוכם בקווים כלליים ראשית האסטרטגיה של המערך במשדרי התעמולה בטלוויזיה. צוות ההיגוי עתיד לקבל הבוקר גם דיווח על הסיכומים הראשונים של "מבצע הטלפונים" שערכה מפלגת העבודה.

יו"ר המטה האירגוני במטה הבחירות, אברהם שוחט, יבקש אישור לעבור לשלב ב' של המבצע, שבמהלכו עתידים כעשרת אלפי מתנדבים של מפלגת העבודה לפקוד כמעט לדלת את כל אותו ציבור שהוזהה כמתלבט בסקר הטלפוני. בימים האחרונים קיבלו המתלבטים מכתבים אישיים משמעון פרס ויצחק רבין, כהכנה לקראת הביקורים האישיים.

ראשי המרכז תובעים לקצץ התקציב לשטחים ולישיבות

במקום לקצץ בחינוך ובבריאות שמצבם קשה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

ראשי תנועת המרכז־שינוי תובעים לקבוע סדר עדיפויות חדש בתחום הכלכלי, ולמנוע פגיעה בתחומים חיוניים כמו חינוך ובריאות, הנמצאים כבר עתה במצב קשה.

ח"כ אמנון רובינשטיין אמר כי במקום הקיצוצים המוצעים על־ידי שר האוצר, העלולים לפגוע קשות בתחומים אלה, יש לקצץ את התמיכה בישיבות, שתלמידיהן אינם מתגייסים לצה"ל, ולהוסיף קיצוץ בתקציבי ההתנחלויות וההוצאות פיתוח התשתית בשטחים, חיסול פונקציות בלתי חיוניות של הממשלה, והגבלת חלק מהמנגנון הפקידותי בשירות המדינה, שעדיין יש בו אבטלה סמויה בהיקף ניכר, וצמצום מכוניות מינהל מקרקעי ישראל.

בתנועת המרכז טוענים כי ניתן לצמצם את הגרעון בתקציב המדינה על־ידי מכירת קרקעות המינהל לציבור ומכירה של חברות ממשלתיות לידיים פרטיות.

המועצה לשלום וביטחון דוחה פניית קצינים מימין להתפרק

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

המועצה לשלום וביטחון, המאגדת מאות קצינים המקורבים לעמדות השמאל, דוחה פניה של המועצה לביטחון ושלום, שבה חברים קצינים מן הימין, לפרק את שתי המועצות.

הצעה ברוח זו עלתה בישיבה שקיימה "ביטחון ושלום" בשבוע שעבר. מתאם הפעולות של המועצה לביטחון ולשלום, משה עמירב, אף יצא בקריאה האומרת "אנו מזמינים את קציני הימין לבוא ולשבת אתנו בעמדתנו כי מדיניות 'אף שעל' לא תביא למלחמה, כפי שאנו חושבים". בישיבה שקיימה המועצה בערב יום הכיפורים, שבה השתתפו בין השאר האלופים במיל' יוסי גבע, שלמה גזית ויאנוש בן גל, ציינו המשתתפים כי דווקא בתקופה זו יש חשיבות לקולה של המועצה ויש מקום אף להגביר את פעילותה ההסברתית.

"ישנם פוליטיקאים הנושאים את שם הביטחון לשווא, ומחובתנו, כמי שמבינים בענייני ביטחון, לאמור את דברינו גם כן", נאמר בישיבה.

על־פי החלטה פנימית תמתן המועצה את פעילותה בתקופת הבחירות, בהנחה שקולה ייבלע ממילא בים התעמולה, אולם היא תימשך לאחר הבחירות.

שמיר ופרס התפללו בבית הכנסת הגדול בירושלים

(ע). ראש הממשלה יצחק שמיר ורעייתו וכן שר החוץ שמעון פרס התפללו ביום הכיפורים בבית הכנסת הגדול בירושלים.

בני הזוג שמיר היו בתפילות בבית הכנסת הגדול גם בערב יום הכיפורים וגם ביום הכיפורים עצמו, ואילו שר החוץ התפלל במקום זה בערב יום הכיפורים.

שני האישים התכבדו בפתיחת הארון.

גוף בשם החזית העממית במשולש מאיים לנקום במארחי פרס בג'ת

האסיפה שבה נכח פרס ובה נכחו 100 איש – עברה ללא תקלות

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ"

"החזית העממית", תא מחתרתי הפועל בכפר ג'ת שבמשולש, מאיים על מנהל בית ספר מקומי בפעולות נקם על שאירח בביתו את שמעון פרס להוג בית במסגרת תעמולת הבחירות מטעם המערך.

נראה כי "החזית העממית" של הכפר ג'ת היא התארגנות מקומית שאין לה קשר לחזית העממית של ג'ורג' חבש, אך נוסח ההודעה שנמסרה מטעמה נפתח בפסוק "בשם אללה הרחמן והרחום" שבו משתמשים גופים מוסלמים באופן מסורתי. ארגוניהם של חבש וחוואתמה, המארקסיסטים, לא ישתמשו בפסוקים דתיים.

הכרוז נגד פרס ומארחו, שריף גרה, לא ביטל את אסיפת הבחירות שבה נכחו כמאה איש ועברה ללא מהומות או תקלות. מ"מ ראש הממשלה נשאל שתי שאלות בקשר לעמדת מפלגתו בעניין פתרון השאלה הפלשתינית. הוא חזר על עמדת המערך, שיש לנהל מו"מ במסגרת ועידה בינלאומית, עם משלחת פלשתינית־ירדנית או ירדנית או פלשתינית – וכי פלשתינאי המקבל את החלטה 242 ובא לשולחן המו"מ לאחר שביטא עמדה השוללת את הטרור, יתקבל בברכה.

פרס סיפר למארחו כי לדעתו נתון יאסר ערפאת בלחץ מצד גורמים קיצוניים, ואינו מעז להתנתק ולהכריע. לדעת שר החוץ יש קשר בין היסוסי ערפאת והרצח המתנהל באש"ף, כמו עיסאם סרטאווי, שנרצח בהיותו באותו אולם עם שמעון פרס. – והעיתונאים שאלה: האם ירד בישראלי או בפלשתיני.

קולק: להדביק מודעות בחירות רק על לוחות המודעות בבירה

(עש"ת). ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, פנה לראשי הסיעות המפלגות בירושלים בקריאה להקפיד על ניקיון העיר ולא להדביק כרזות ומודעות בחירות מחוץ ללוחות המודעות העירוניים.

קולק הוסיף כי העירייה לא תרשה הפרה מחוקי העזר העירוניים והדבקה של חומר תעמולה לקראת הבחירות מחוץ למקומות מוסדרים.

"מלבד ליכלוך העיר הקירות – זה לא מוסיף שום דבר", הדגיש ראש העירייה.

קולק אמר את הדברים בישיבת מועצת העירייה שנערכה השבוע. הוא ציין כי מנכ"ל העירייה כבר הורה ליחידת הפיקוח העירוני והלשכה המשפטית לנקוט מדיניות חמורה לגבי הקנסות בנושא זה בתקופה הקרובה.

היום מתחילה הגשת רשימות המועמדים

כל הקודם זוכה באותיות כרצונו • על רשימות חדשות להגיש 1,500 חתימות ו־12,500 ש"ח • ייבדקו כשרות המתקדמת וכך – לגבי מצע השולל את אופיה הדמוקרטי של ישראל וגזענות

מאת עמוס בן־ורד

היום מתחילה הגשת רשימות המועמדים לכנסת הבאה. בוועדת הבחירות המרכזית בירושלים מצפים שכבר היום יגישו הסיעות הקטנות את מועמדיהן, מאחר שבהתחרות על אותיות הסימן של הרשימות זוכה מי שמגיש ראשון. לרשימות המכהנות בכנסת הנוכחית יש זכות בכורה לגבי האותיות שבהן הופיעו בבחירות.

הרשימות יוגשו ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט אליעזר גולדברג, ולסגניו ח"כ דן מרידור מן הליכוד וח"כ חיים רמון מן המערך, בנוכחות מנכ"ל הוועדה תמי אדרי ופקידים נוספים.

כל רשימה שאינה מיוצגת בכנסת הנוכחית חייבת להגיש חתימות של 1,500 תומכים – והוועדה המליצה שיהיו 2,500, כדי שהמספר יישאר מעל 1,500 במקרים של פסילות חתימות; כן יש לצרף צ'ק בנקאי על סך 12,500 ש"ח. כסף זה יוחלט לטובת אוצר המדינה במקרה שהרשימה לא תעבור את אחוז החסימה.

עם הגשת רשימות המועמדים תיעשה בדיקה ראשונית לגבי המועמדים עצמם וכן לגבי החתימות. על המועמדים נאסר להיות בעלי אזרחות כפולה, על־פי חוק שהתקבל לא מכבר ביוזמת ח"כ גאולה כהן, והדבר ייבדק.

המועמדים חייבים להיות אזרחי ישראל בגירים ובעלי זכות בחירה לכנסת. בדיקה זו תיעשה גם היא בעזרת מיחשוב של המרכז למיכון משרדי. בדיקות אלה הן טכניות מעיקרן, ויחול בהן מיד.

אחרי קבלת כל הרשימות תשב ועדת הבחירות המרכזית כולה, ותדון על אישורן. אז יועלו השאלות לגבי כשרותן של הרשימה המתקדמת לשלום, ורשימת כהנא, בעקבות התיקון לחוק שעל־פיו אין להגיש רשימות השוללות את אופיה הדמוקרטי של ישראל, את היותה מדינת העם היהודי, או שיש במצעים שלהן סעיפים גזעניים.

המועד האחרון להגשת רשימות מועמדים הוא ב־27 בחודש זה, ועד אז יש שהות למפלגות ולסיעות ליישב סופית את חילוקי הדעות ביניהן ביחס להרכב הרשימות וסדר המועמדים.

זווילי עשוי להנחות תשדירי המערך לצד מגישה מקצועית – אליאן/דולב/רז

העבודה צילמה מדי יום 20 שעות ותשדר בכל ערב 3 קטעים • מאמץ לנפץ תדמית נתניהו

מפלגת העבודה תציג מתכונת חדשה של משדרי התעמולה בטלוויזיה, שיפתחו ב־4 באוקטובר. עיקרה – הופעת פוליטיקאי כמגיש, לצד מגישה מקצועית. על כך סוכם ערב החג במטה הבחירות של המערך. יתכן שברגע האחרון יוותר המערך גם על המגישה המקצועית.

יו"ר מטה ההסברה נסים זווילי, שעבר בהצלחה רבה את מבחני הבד שנערכו לו, הוא לפי שעה המועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר. מועמדים אחרים להנחיה הם: ראש מועצת שדרות פרץ אמיר, ד"ר מיכאל בר־זוהר, עו"ד חגי מירום ודובר מטה הבחירות אברהם בורג.

הכרעה לגבי המגיש הפוליטי תיפול בסוף השבוע בישיבת ראשי מטה הבחירות אצל שמעון פרס. אז יוכרע גם מי תהיה המגישה המקצועית לצידו של הפוליטיקאי.

בימים אלו נערכים באולפני ג'ג מבחנים למועמדות נוספות, אך נמסר כי בכל הנוגע להכרעה תיפול בין יונה אליאן, עינת דולב ורינה [illegible] רז.

בכוונת העבודה לשדר מדי ערב שלושה קטעים, ביניהם דיווחי [illegible] של מפלגת העבודה והתקפות על הליכוד והעומדים בראשו. באולפני ג'ג המכינים עבור מפלגת העבודה את תשדירי התעמולה, מסיימים בימים אלה את הכנתם של סרטי התעמולה המרכזיים שיוצגו ב־24 ימי השידורים. בשבועות האחרונים פעלו ברחבי הארץ שלושה צוותים שצילמו למעלה מ־20 שעות ביום, בין השאר הופעות של הליכוד.

ראשי מטה ההסברה צפו השבוע באחדים מהסרטים, שיוצגו בפני [illegible]

חשש מנתניהו

אחת הבעיות שמטרידות במטה הבחירות של העבודה היא הופעתו של בנימין נתניהו במרכז משדרי התעמולה של הליכוד. כבר עתה חוששים כי הופעתו של השגריר לשעבר באו"ם, הזוכה לאהדה גדולה בציבור, עשויה לגרום נזק אלקטוראלי למערך. אחת המטרות היא לנפץ את תדמיתו של נתניהו, [illegible]

30 הסתייגויות לגבי מצע המערך הוגשו לברעם – בעיקר בנושא הסעיפים הדתיים

פרס יבקש היום בישיבת המרכז באוהל־שם לשכנע חברי המרכז "להושיט יד למפלגות הדתיות"

אוירה סוערת צפויה הבוקר בהתכנסות מרכז מפלגת העבודה באולם אוהל שם בתל־אביב, לאישור סופי של מצע המפלגה המעודכן. עיקר הדיונים עתיד להיות על הניסוח המחודש של הפרק הדתי. רבים מבין חברי המרכז אינם מאושרים מהדרך הארוכה שראשי המערך הוליכו לעשות כלפי הציבור הדתי; ההחלטה להסיר מהמצע הגבלות שונות שבהן האמינה עד היום העבודה.

עד ערב החג הוגשו למזכ"ל המפלגה ח"כ עוזי ברעם למעלה מ־30 הסתייגויות, רובם לגבי המצע הדתי. נמסר כי אחדים מחברי מרכז המפלגה, בעיקר אלו המתנגדים לניסוחים הדתיים, עתידים לעורר מהומה בישיבה, כדי למנוע את הנוסח החדש בנושא הדתי. בין ראשי המתנגדים לניסוח החדש במצע הדתי עומדת ח"כ נאווה ארד שבימים האחרונים עשתה מאמצים מספר עיתונים שהיו בוועדת המצע של מפלגת העבודה בראשותו של השר משה שחל, שם גובש הנוסח החדש.

נמסר כי יו"ר מפלגת העבודה, מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, יבקש היום בישיבת המרכז בעצמו את רשות הדיבור כדי לנסות ולשכנע את חברי המרכז בנחיצות שישנה היום במפלגת העבודה להושיט יד למפלגות הדתיות ולנסות לשכנע, שאם העבודה תזכה למספר מנדטים השווה לליכוד, יעדיפו אלה להרכיב את הממשלה הבאה עם נציגי מפלגת העבודה. אחד הנימוקים שידגיש פרס בדבריו יהיה כי למען השלום ולאפשרות שהמפלגות הדתיות יתמכו ביוזמות המערך שיביאו לשינוי פני האזור – יש לוותר על מספר דברים לא מהותיים במצע העבודה.

רצ: חוק ההסמכה הוא מקדמה של התרפסות וחנופה לקראת הבחירות

תנועת רצ פירסמה התנגדותה להעברת חוק ההסמכה בכנסת בקריאה ראשונה.

חוק ההסמכה עוסק בהעברת סמכות ההחלטה באשר לפתיחות בתי קולנוע, בתי עסק ובידור בשבתות לרשויות המקומיות. דוברת התנועה אמרה כי העברת החוק היא מקדמה של התרפסות וחנופה לקראת הרכבת הקואליציה הבאה.

ההודעה מסרה כי אם תקרא המפלגה לכינוס מיוחד של הכנסת לשם העברת החוק בקריאה שנייה ושלישית, תנקוט רצ את כל האמצעים העומדים לרשותה כדי לעכבו, בין היתר על־ידי הגשת מאה הסתייגויות רבות בעת הדיון במליאה.

חסידי גור ובני תורה התאחדו באגו"י – בהנהגת הרב פלדמן

הרב משה גפני במקום השני; פרוש נדחק למקום השלישי, או הוצא; לורנץ הודח • הסכם להפסקת ההשמצות על הרב שך בעיתון יתד נאמן

הסכם לאיחוד בין התנועה המרכזית ואגודת ישראל של חסידי גור, נחתם אתמול עם תנועה חדשה בשם "בני תורה", בהנהגתו של הרב משה זאב פלדמן.

ראש התנועה החדשה יעמוד במקום הראשון ברשימת האגודה לכנסת. אחריו מוצב הרב משה גפני, רבה של תנועת בני תורה. בכך למעשה הוחלט על הדחתו של שלמה לורנץ המגוזים פרוש מרשימת אגודת ישראל.

אם לא יסכים הרב פרוש לעמוד במקום השלישי ברשימה לכנסת יוצב במקומו חבר הכנסת לשעבר הרב שמואל אלפרט מחסידי וויז'ניץ.

בהסכם נאמר כי העיתון "יתד נאמן" יתן ביטוי נאמן לפעולותיה של אגודת ישראל, מבלי למנוע ידיעות ופרסומים אודות הרב שך. במקביל החליט למנוע את הופעת חסידי חב"ד בעיתון "המודיע", בבטאונם של חסידי גור. עובדה זו גרמה אתמול לסערות וצעקות בבתי הכנסת של חסידי גור.

היום יתכנס מרכז אגודת ישראל כדי לאשר את ההסכם, וכדי לסכם את רשימת אגודת ישראל לכנסת.

התחיה חילקה בצה"ל כרטיסי ברכה המהווים תעמולת בחירות

– נאמר בתלונת מפ"ם • שינוי: התחיה משתמשת באות "ת" בלי אישור

סיעת מפ"ם, דרך בא־כוחה עו"ד הדין אנגר, הגישה תלונה נגד סיעת התחיה על שעברה על חוק הבחירות בחלקה אגרות ברכה שנה טובה לחיילי צה"ל ובהן סיסמת הבחירות של התחיה. תשובתה של התחיה ליו"ר ועדת הבחירות השופט גולדברג היתה כי "עתירת מפ"ם סתמית ונעדרת ביסוס משפטי", וכי כרטיסי הברכה חולקו בין אנשים שונים ולאו דווקא חיילי צה"ל.

גולדברג, שקיבל את טענות מפ"ם, כתב לבא־כוח התחיה, עו"ד מידר, כי כרטיס שכזה הנושא את שמה של הרשימה, סמלה וסיסמתה, ומחולק ערב בחירות הוא בגדר תעמולה ברורה למען הרשימה. השופט מוסיף כי הכרטיס מופנה לחיילי צה"ל, והאסור על־פי סעיף 192/א1 בחוק הבחירות והוא עובר על החוק.

"ת" בטרם האישור

יו"ר ועדת ההסברה של תנועת המרכז שינוי, אברהם פורז הגיש השבוע תלונה לוועדת הבחירות נגד התחיה שהחלה לפרסם במודעותיה את האות "ת" אות הקלפי שלה, בטרם אישורה על־ידי ועדת הבחירות.

פרופ' יובל נאמן, איש התחיה, אמר ל"הארץ" בתגובה כי עד כמה שידוע לו לא זקוקה התחיה לאישור מחודש של אות הקלפי שלה, וכי לתנועה בעלות על האות בה היא נבחרת בקלפי. נאמן הוסיף כי כאשר תפסול ועדת הבחירות את הפרסומים בהם מופיעה האות "ת", תקבל התחיה את דין הוועדה ותסיר את האות ממודעותיה.

עורך את העמוד: דוני עגבר

תדיסל
עובדת שעות נוספות בלי חשבון
תדיסל - הסוללה הטריה באמת ישר מהמפעל למדף.
תדיסל - הסוללה עם תו תקן ישראלי.
תדיסל - הסוללה בשימוש צה"ל.
סוללות תדיראן
כי זה בטוח מכירות: טל. 03-5420206

הפעם מפם
כי צריך סדר קדימויות לאומי חדש

هكذا من الاجل

مكنز من الاجل

בית־המשפט: תוצאות מסדר זיהוי עם כלב אינן קבילות

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע כי מיסדר זיהוי הנערך בעזרת כלב משטרה אינו קביל ואינו יכול לשמש עילה למעצר עד תום ההליכים. הסיבה: יש צורך לשמוע ראיות בקשר לטיבו של הכלב, מיומנותו והנסיונות והמבחנים שהכלב הועמד בהם.

"זיהוי בעזרת כלב הינו בעיקר אמצעי לקידום החקירה ולא אמצעי הוכחה. אמנם הזיהוי איננו פסול כראיה, אולם משקלו הראייתי דל וקלוש, ובמקרה הטוב ביותר, יכול לשמש כסיוע. גם זאת רק באותם מקרים נדירים שבהם מוכחת יכולת זיהוי יוצאת־דופן", קבע השופט אריה אבנ־ארי.

השופט אבנ־ארי נדרש לסוגיה זו בעת שהתביעה ביקשה ביום שני לעצור עד תום ההליכים את עבדאללה אבו־קישק (22) מלוד, המואשם בשוד מזוין.

לטענת התביעה, ניפצו בצהרי היום שודדים רעולי־פנים ומזוינים את חלון הראווה של חנות תכשיטים במרכז לוד. הנאשם וחבריו אספו את התכשיטים בתצוגה, בשווי של כ־50 אלף דולר, בעוד בעלי החנות ואנשים אחרים נמצאים בחנות.

למחרת היום נמצא הרכב שבו השתמשו השודדים, כשהוא נטוש בפרדס, ובין הפריטים שנמצאו לידו נמצא מעיל. המשטרה ביקשה לערוך מסדר לזיהוי הקשר בין הנאשם למעיל, אך הנאשם וסניגורו עו"ד משה מרה סירבו לשתף פעולה. לפיכך, נקטה המשטרה בתחבולה וביקשה מהנאשם להסיר את חולצתו כדי לבדוק אם גופו נושא שריטות.

הנאשם הסיר את חולצתו, והשוטרים תפסו אותה לצורך עריכת מסדר זיהוי עם הכלב. במסדר זוהתה החולצה כשייכת לאותו אדם שלבש מעיל שנמצא ליד המכונית הנטושה.

השופט אבנ־ארי קבע כי בהעדר תשתית ראייתית נגד הנאשם ובאי־קבילות מסדר הזיהוי, אין מקום להורות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים. אבו־קישק שוחרר בערבות.

חשוד בגניבה ממזוודות בנתב"ג ניסה פעמיים להתאבד

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ" לענייני תעופה

מרקו מזיל (28), תושב אשדוד העצור בחשד לביצוע גניבות ממזוודות תיירים בנמל התעופה בן גוריון, יישלח כנראה להסתכלות פסיכיאטרית לאחר שניסה פעמיים, עד ערב יום הכיפורים, לשלוח יד בנפשו בתא המעצר.

המשטרה נוטה להתייחס לנסיונות ההתאבדות שלו כלא־רציניים, שנועדו להעבירו לבית החולים כדי שיוכל לברוח משם. מזיל הצליח בעבר לברוח פעמיים מידי המשטרה, והוא עצור בפקודת בית המשפט לעשרה ימים.

נחנקה למוות מחבל נדנדה

מאת נורית כהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

נדאה חסן דבר מכיר אל־מכסור נמצאה שלשום בצהריים על ידי הוריה כשהיא תלויה בנדנדה בחצר המשמש כמחסן. הנערה נפטרה וגופתה תובא לנתיחה. דובר משטרת מרחב הגליל מפקח שלמה מורד מסר כי הנערה החליקה כנראה במדרגות, ועל צווארה נכרך חבל שהיה מתוח ושימש כנדנדה.

בת 13 נפצעה בתאונת פגע וברח בפתח תקוה

(ע). נערה בת 13 נפצעה קל מפגיעת מכונית פרטית שנמלטה מהמקום.

הילדה הלכה ביום שני בצהריים בצומת כפר גנים ורחוב ולפסון בפתח תקוה. מכונית סוברו בצבע לבן משנת ייצור 1973, שעברה ברמזור באור אדום, פגעה בנערה בעת שחצתה את הכביש במעבר החצייה באור ירוק. הנפצעה הובהלה לבית החולים ולאחר טיפול שוחררה לביתה. הנהג נמלט ממקום התאונה.

המשטרה מבקשת עדי ראייה לתאונה זו. עדים מתבקשים לפנות ללשכת התנועה במרחב השרון בכפר סבא.

אשה תלתה כביסה, מרפסת התמוטטה – עובר אורח נפצע

מאת נורית כהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

אחמד צבאלה (50) מאחרי סאליב בחיפה נפצע קל בהתמוטטות של מרפסת ערב יום הכיפורים ברחוב הוואדי 18.

חלק מהמרפסת התמוטט בעת שדיירת בבניין תלתה כביסה. צבאלה, שעבר ברחוב, נפגע מהשברים, והועבר לטיפול בבית החולים.

למקום הגיע מהנדס תורן ואנשי עיריית חיפה, שמצאו כי הבית אינו מסוכן. עם זאת, נמצאו שרידים של המרפסת שעדיין לא נפלו, ולכן המקום גודר בינתיים.

טנקים מהיום גם בלב ת"א

(ע). 10 טנקים, רכב קרבי משוריין, כלים מהנדסים ואוהלים של יחידות שריון הולו להתמקם אמש בכיכר מלכי ישראל בתל אביב, במסגרת תצוגת השריון המסורתית. התצוגה ייפתח במוצאי שבת ויפעל עד ה־3 בחודש אוקטובר. כך הודיע אמש דובר עיריית תל אביב.

תל אביב־יפו מאמצת את חיל השריון מאז 1956, ומארחת את חיילי השריון ומפקדיו בביקורים בעיר.

במשך השבוע יופיעו בכיכר מלכי ישראל להקות שונות שיעניקו את זמנם של הבאים לתצוגה. במקום תופיע להקת "התל־אביבים", להקת "פינה בעמק" והזמרת גילה בשארי. כן תופיע תזמורת צה"ל, תזמורת חיל האוויר, מקהלת רמת אביב, צוות הווי מפקדת חילות השדה ולהקת הרבנות הצבאית.

עד כאן הודעת דובר עיריית תל אביב.

הפסקת מים בעיר אשדוד

(ע). כתוצאה מתקלה בצינור הראשי לאספקת מים באשדוד, נותרה העיר על כל שכונותיה ללא מים מיום שני בערב עד בוקר יום ג'.

כבר בשעות הערב המוקדמות החלו להגיע תלונות על היחלשות זרם המים בקומות העליונות, וכעבור זמן הסתבר שאספקת המים לעיר כולה מנותקת. אנשי העירייה התגייסו מיד לפעולה, איתרו את התקלה ובמשך כל שעות הלילה, בשיתוף אנשי "מקורות", תיקנו אותה. כ־4 לפנות בוקר חודשה זרימת המים, הן מהמוביל הארצי והן מהבארות לאספקה עצמית בעיר.

תקלות ציוד וטעויות אנוש ב"אל על"; טייסים: בשל עומס יתר בשעות טיסה

דובר חברת התעופה: החברה הקפידה לעמוד במגבלות עומס שעות הטיסה

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

שתי תקריות חמורות שנגרמו בשל שילוב של תקלות טכניות ועייפות טייסים אירעו באחרונה בחברת "אל על". כך נודע לכתב "הארץ".

במקרה שלישי של תקלה טכנית, שפורסם, פרצה אש באחד ממנועי מטוס "בואינג" 747 והוא נאלץ לשוב ארצה כשעה וחצי לאחר שהמריא מבן־גוריון, בדרכו לארה"ב.

בעקבות המקרה הפיצה "אל על" מסמך פנימי לכל טייסי צי מטוסי הג'מבו בחברת התעופה, ובו פירוט הממצאים, ניתוח האירוע ודרכי התגובה.

בשיחה עם כתב "הארץ" ערב יום הכיפורים התלונן קברניט בחברת "אל על" כי בניגוד להבטחתו של מנכ"ל החברה רפאל הר־לב, כי הטייסים לא יטוסו בפועל מעל 72 שעות בחודש, נאלצו טייסים בתקופת שיא עונת הקיץ לעבוד 90 ואף 100 שעות בחודש.

במסמך פנימי אחר שהופץ בין כל טייסי בואינג 747 פורטו שתי תקריות אחרות של תקלות טכניות והתנהגות טייסים, שאירעו בחודש האחרון של עונת הקיץ.

המקרה הראשון אירע במטוס ג'מבו שהיה בדרכו מישראל לדרום אפריקה. במטוס התגלתה תקלה בהגאים באזור ניירובי. הקברניט החליט להמשיך בטיסה ליוהנסבורג, מכיוון שלא ניתן היה להנחית את המטוס במקום, משום שהיו בו נוסעים מדרום אפריקה. הנחיתה בדרום אפריקה נעשתה "בצורה חרישה".

במקרה אחר התגלתה תקלה במדפי מטוס ג'מבו שעה שעמד לנחות בניו־יורק. בעוד צוות האוויר מנסה להתגבר על התקלה, פתח מגדל הפיקוח במכשיר הקשר בצעקות לעבר שיגביה במהירות ויעלה מיד.

דובר חברת "אל על" נחמן קליימן דחה את טענות הקברניט לגבי עומס שעות העבודה. לדבריו, הקפידה החברה לעמוד במגבלות עומס שעות הטיסה ויש להפריד בין שעות הטיסה שבוצעו בפועל לבין שעות העבודה הכלולות במסגרת תפקידם של הטייסים, שבהן הם לא טסו למעשה.

לגבי המסמכים הפנימיים אמר הדובר כי זהו חומר אשר נועד להסיק מסקנות ולתת הנחיות לציבור הטייסים.

בקבוק תבערה על מג"ב ליד ביתו של שרון

מאת נדב שרגאי
כתב "הארץ" בירושלים

בקבוק תבערה נזרק אתמול על סיור מג"ב ליד ביתו של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון בעיר העתיקה בירושלים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

הבקבוק נזרק סמוך ל־11 בבוקר ברחוב הגיא מול פתח ביתו של שרון. זהו הבקבוק התבערה השני שנזרק בחודשים האחרונים לעבר משמרות ליד בית שרון.

לפני מספר חודשים נזרק בקבוק תבערה לעבר מכוניתו של השר כאשר אשתו, לילי שרון, נסעה בה. גם במקרה זה לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. אנשי החוליה החשודים בביצוע הפיגוע נתפסו.

נעצר החייל האיראני שמצא מקלט בארץ: ניסה לברוח לירדן ולארה"ב

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

עריק איראני אשר ברח משירות בצבא איראן לפני כעשרה חודשים, שחה מעקבה לאילת ונקלט בקיבוץ בישראל, ניסה לחצות ערב יום הכיפורים את הגבול מאילת לעקבה. כוח של צה"ל לכד אותו והוא נמצא במעצר של משטרת אילת.

מפקד משטרת אילת סגן־ניצב עובדיה שמש מסר כי העריק נתון במעצר, וכנראה הוא יועבר לצפון הארץ.

כתב "הארץ" מזכיר כי החייל האיראני חצה בשחייה את הגבול מעקבה לאילת, נלכד על־ידי כוחות צה"ל ונלקח למעצר. עורכי הדין אביגדור פלדמן ושמעון שובר הגישו בזמנו עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כדי לשחררו, ובית המשפט הורה לשחרר את הפליט האיראני.

הוא נשלח לקיבוץ אך לא הסתגל, ועבר לקיבוץ אחר, שם למד באולפן. התברר כי גם שם הוא לא נקלט. בערב החג הגיע בכוחות עצמו לאזור הערבה, שם ניסה לחצות את הגבול לירדן.

בחקירתו במשטרה טען האיראני כי הוא רצה להגיע לאמריקה מאחר ובישראל לא טוב לו. ממשטרת אילת נמסר כי בכל הנראה יגורש הפליט מהארץ.

עצורים בפרשת ההשתמטות מצה"ל חשודים גם בזיוף תעודות ודרכונים

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

שניים מהעצורים בפרשת ההשתמטות משירות מילואים חשודים גם בזיוף מסמכים, כולל אישורי יציאה מהארץ, דרכונים, תשלום היטל נסיעות ומסים אחרים ועוד.

חשדות אלו הועלו שלשום בהארכת מעצרם של שניים מהחשודים, יצחק תבושה וגבריאל מזלוף. חשדות דומים כבר הוצגו בזמנו בהארכת מעצר בפרשה זו. הפעם הובהר בבית המשפט כי המקרים הקשורים בזיופים יועברו לטיפול מפלג ההונאה במרחב ירקון של המשטרה.

שני חשודים אחרים, ישראל סבג ואורי אסולין, שוחררו בערבות. סבג נעצר לחקירה בחשד להפניית אנשים לפסיכואנליסט ד"ר סלומון קפלן, העצור בידי המשטרה לתשעה ימים. הפניית האנשים לרופא נעשתה לשם קבלת חוות דעת פסיכיאטריות לקבלת פטור מצה"ל. סבג שוחרר בערבות של 15 אלף שקלים, ודרכונו הופקד במשטרה ונאסרה יציאתו מהארץ.

אסולין שוחרר בערבות של 7,000 שקלים, לאחר שנחקר בחשד למתן שוחד לרופא כדי להשתחרר משירות מילואים.

מעצרו של מלוף הוארך בארבעה ימים לאחר שנחשד כי קשר קשר עם אחרים לזיוף מסמכים שונים, כולל תעודות זהוי ודרכונים לאנשים שביקשו להשתחרר מצה"ל. בחיפוש בביתו נמצאה תעודת זיהוי, וההסבר להימצאותה בידיו לא שכנע את חוקרי היחידה לחקירת פשעים, החוקרת בפרשת ההשתמטויות.

תבושה נחשד אף הוא בעבירות זיוף ומרמה, ובביתו נמצאה כמות אדירה של מסמכים, שייבדקו גם על ידי חוקרי מפלג ההונאה במרחב ירקון.

למחרת יום הכיפורים, החליט השופט שלי טימן לעצור את החשודים. הוא קבע כי יום זה "אינו יכול להיות לרועץ לחקירת המשטרה, שהרי מדובר במקרים שטובת הציבור עולה בהם על טובת הפרט. המידע והחשדות מחייבים את המשך המעצר [...] נקי", אמר השופט טימן בהארכת המעצר ערב יום הכיפורים.

המשטרה מתקשה לאסוף עדויות בעניין מות הילדה בשכונת התקווה

(ע). המשטרה נתקלת בקשיים בנסיונותיה לדובב את שכניה של הילדה בת ה־8 משכונת התקווה, שמתה לפני כחודש בנסיבות מסתוריות. כך נודע ביום שני בדיון בבית המשפט המחוזי בתל אביב בעקבות ערר שהגיש חבר־הלוחיים של אם הילדה על מעצרו.

הצעיר, ששמו נאסר לפירסום, נעצר לשמונה ימים בפקודת בית משפט השלום בתל אביב. פרקליטו, עו"ד נחמן בסיסי, טען בערר כי מהתנהגות מרשו – הבאת הילדה לקופת חולים ושהייתו במחיצתה במשך יומיים עד לפטירתה – ניתן ללמוד על אי־מעורבותו בכל הקשור למותה.

הוא טען עוד כי אין זה צודק שאם הילדה, אשר, על־פי המידע שבידי המשטרה מעורבת בנסיבות המוות, תהיה משוחררת, ואילו חברה לחיים יישאר במעצר.

בא־כוח המשטרה פירט בפני בית המשפט את הקשיים שבהם נתקלת המשטרה בחקירת הפרשה המסתורית. הוא טען כי בחקירה חלה תפנית כאשר עובדת סוציאלית, המתגוררת בשכונת התקווה, סיפרה לאיש משטרה כי יש לה מידע העשוי לקדם את החקירה ולשפוך אור על היחס שלו זכתה הילדה מאמה ומחבר־הלוחיים. העובדת - הסוציאלית הביעה נכונות למסור את המידע רק לאחר יום הכיפורים.

החוקר טען עוד כי ברצות המשטרה לחקור גם את רב השכונה ואת יועצת בית הספר שבו למדה הילדה.

השופט המחוזי ארמונד לוי החליט לדחות את הערר. הוא קבע כי תקופת המעצר סבירה ואין מקום להתערב בה. "אני ער לכך שהיום ערב יום הכיפורים, אולם כנגד כך ניצב האינטרס הציבורי המובהק לברר כיצד הלכה לעולמה ילדה כה רכה בשנים", אמר.

הובילה את בנה לבי"ח בליל יום הכיפורים ונפצעה מרגימת רכבה

צוותי מד"א הובילו 119 יולדות; שתיים מהן ילדו באמבולנס

(ע). בת שבע צליק בת 29 תושבת מגדל העמק נרגמה באבנים ונפצעה בעת שנסעה ערב יום כיפור יחד עם בעלה השוטר אברהם צליק, ברכב הפרטי של המשפחה לבית החולים בעפולה עם בנם שחש ברע. האשה נפצעה קשה בליסתה.

הרכב נרגם סמוך לשעה 11 בערב ליד בריכת השחיה בעפולה בואכה לבית החולים.

בבית החולים אובחן שבר בלסת התחתונה של האשה והיא הועברה בדחיפות לבית החולים רמב"ם בחיפה.

נפצע בשכונת אור עקיבא

תושב תל אביב נרגם ונפצע בעת שנסע במכוניתו הפרטית ביום הכיפורים בשכונת אור עקיבא. האיש נפגע באפו משברי זכוכית חלון המכונית שנופצה. הנהג המשיך בנסיעה מכיוון דרום וכשהגיע לנתניה, הגיש תלונה בתחנת המשטרה בעיר.

במהלך יום כיפור פינתה המשטרה מחסומי אבנים שהוצבו ע"י אלמונים בצומת הכניסה לאור עקיבא. מחסום אבנים נוסף הוצב בכביש ליד ג'יסר א זרקה כנראה ע"י תושבים ערבים ואף הוא פונה ע"י המשטרה.

עדנה אריחזה, כתבת "הארץ", מוסרת כי במהלך יום הכיפורים טיפל מגן דוד אדום ברחבי הארץ ב־2319 מקרים מתוכם 108 התעלפויות בבתים ובבתי כנסת. 102 אנשים נזקקו לטיפולי הנשמה והם ניתנו בסיוע של ניידות לטיפול נמרץ. בערב ובמהלך יום כיפור פינו צוותי מגן דוד אדום 119 יולדות לבתי החולים. שתים מהיולדות ילדו באמבולנס בסיוע אנשי מגן דוד אדום.

האחת תושבת מרכז הקליטה במבשרת ירושלים, סוריה אביבי, ילדה בת בסיוע צוות מד"א ופונתה לאחר מכן לבית החולים "משגב לדך". במקרה השני ילדה רונית גיאת, תושבת ראש העין בת 28, בסיוע צוות מגן דוד אדום בן, ופונתה לאחר מכן לבית החולים השרון בפתח תקוה.

עוד נמסר ממגן דוד אדום כי במהלך ערב ויום כיפורים טופלו בתחנות מגן דוד ברחבי הארץ 694 מקרים ב־460 הגישו צוותי מד"א סיוע בבתים. 100 ילדים נפצעו במהלך היומיים האחרונים כתוצאה מנסיעה על אופניים וגלגיליות.

במד"א מציינים כי פרט למקרה אחד ורג בבני ברק לא היו הפרעות לצוותי בנסיעות להגשת עזרה ראשונה. בערב החג בשעה 23.05 נזרקה אבן לעבר אמבולנס שעבר בפינת רחובות סוקולוב וז'בוטינסקי בבני ברק. איש לא נפגע ולא נגרם נזק לרכב.

שח"ל, שירות חולי לב פרטי הפועל באיזור תל אביב ומשרת כמה אלפי מינויים, הוזעק במשך יום הכיפורים לשני בתי כנסת וטיפל בשני חולים שלקו באירוע לב. במקרה אחר, הוזעק אמבולנס של שח"ל לגן ציבורי בתל אביב וסייע לחולה לב שלקה באירוע לב.

ממרכז שח"ל נמסר, כי האמבולנסים לא הופרעו בדרכים ונהגי האמבולנסים דיווחו על נסיעה בטוחה במשך יום הכיפורים.

טיסת בכורה לסותו־ישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ" לענייני תעופה

טיסת הבכורה מלסותו, דרום אפריקה, לישראל אמורה להתקיים היום, ובמטוס תגיע קבוצה של 50 צליינים מלסותו. אתם תגיע משלחת ממשלתית רשמית בהשתתפות סגן שר התחבורה וראש מינהל התעופה האזרחית של לסותו, מנהל חברת התעופה "לסותו איירווייס", קבוצה של 15 סוכני נסיעות ותיירות מדרום אפריקה ועובדים מצטיינים של חברת התעופה.

טיסה זו היא הראשונה בסדרה של טיסות שכר שיקיימו אחת לשבוע במטוס מסוג בואינג 707, שנרכש לאחר שיפוץ בתעשייה האווירית. בין אנשי צוות האוויר יהיה טייס מישראל.

הכוונה היא להביא לפיתוח תנועת תיירות בין שתי המדינות וכן לדרום אפריקה.

מארגן הטיסות בארץ, חברת "סופר צדסר", הרכיבה שני סוגים של חבילות סיור, הכוללות ביקורים משולבים בלסותו ובדרום אפריקה.

פתיחת קו התעופה החדש קיבל את ברכתם של משרדי החוץ והתיירות. טיסת הבכורה חזרה, מישראל ללסותו, נקבעה ליום ראשון בלילה.

בחירת נשיא לבנון

(סוף מעמוד 1)

מסתכם ב־41, כלומר: רוב מוחלט מתוך 77 חברי הבית שנותרו בחיים.

ראה מאמרו של עודד זראי בעמוד 9

נשיא לבנון, אמין ג'מייל, שכהונתו מסתיימת הלילה בחצות, בא אתמול לדמשק, על פי הזמנה בטלפון מהנשיא אסד. שני הנשיאים נועדו כ־4 שעות לפגישה סגורה, ובה דרש אסד לכנס היום את הפרלמנט ולבחור במועמדו, מיכאל אל־דאהר. דובר הנשיאות הסורית אמר לאחר מכן שהושג הסכם בין שני הנשיאים "להצלת לבנון", אבל לא נתקבל אישור לכך מהנשיא ג'מייל. הוא שב אתמול אחר הצהריים לביירות, ודיווח על שיחותיו לפאטריארך בוטרוס ספייר, ולצירים הנוצריים.

אתמול פירסם מועמדה של סוריה, מיכאל אל־דאהר, "תכנית פעולה" אם ייבחר לנשיא.

הוא קבע כי לבנון היא מדינה ערבית, מבחינת הזהות וההשתייכות, וכי עליה לקיים "יחסים מועדפים" עם סוריה בכל המישורים – הצבאי, הבטחוני, הכלכלי והמדיני. עוד התחייב "לפעול לשחרור לבנון מהכיבוש הישראלי".

"הצבא ימלא את החלל"

(ע"ד) רמטכ"ל צבא לבנון הצהיר כי צבאו "ימלא את החלל החוקתי" מיום ו', אם לא יבחר היום הפרלמנט בנשיא חדש. הגנראל עון אמר כי התערבות של צבא בזירה הפוליטית היא תופעה שכיחה, כשמדובר בהצלת המדינה משגיאות הפוליטיקאים. "זה קורה לא רק בעולם השלישי, אלא גם במערב. הדוגמה האחרונה לכך היתה עלייתו של הגנראל דה גול לשלטון".

בשעה שג'מייל ואסד נועדו אתמול בדמשק, באו לשם גם כמה ממנהיגיה המוסלמים של לבנון, ובכללם ראש הממשלה בפועל, סלים חוס, ויו"ר הפרלמנט, חוסיין חוסייני. השניים נפגשו עם סגן נשיא סוריה, עבד חלים חדאם. שלושתם קיבלו אחר כך גם את מנהיג "אמל", נביה ברי, לשיחה בדמשק.

מפקד המיליציה הנוצרית העצמאית, "הכוחות הלבנוניים", סמיר ג'עג'ע, הודיע אתמול, כי הוא תומך במועמדותו של ריימון אדה לנשיאות לבנון, מול המועמדים הפרו־סוריים סולימאן פראנג'ייה ומיכאל אל־דאהר.

נשיא צרפת, פראנסואה מיטראן, שלח שלשום שדר לג'מייל, הביע את "עניינו ודאגתו" לנעשה בלבנון.

דאגה בממשל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דאגה שוררת בממשל לאחר כשלון היוזמה הדיפלומטית של עוזר שר החוץ ריצ'רד מרפי. הוא שב לוואשינגטון בידיים ריקות, לאחר שהנוצרים דחו את הצעת הפשרה שלו, למנות את מיכאל אל־דאהר, שסוריה אימצה אותו.

פקידים אמריקאים חוששים כי מלחמת האזרחים תתחדש במלוא העוצמה, ואף תסתיים בחלוקתה של לבנון, אם לא יעלה בידי הפרלמנט הלבנוני למצוא מחליף מוסכם לג'מייל.

דובר מחלקת המדינה, צ'רלס רדמן, הבהיר כי "נראה כל נסיון למנוע את עריכת הבחירות כמסוכן ביותר וכפגיעה עצמית. מחויבותנו לעצמאות לבנון ושלמותה הטריטוריאלית עדיין איתנה".

"הבחירות מוכרחות להתקיים השבוע", קבע רדמן.

חיל האוויר פינה יותר מאלף אזרחים בשמונה שנים – על חשבונו

(ע). ההוצאות שנגרמו בשנים האחרונות בפינוי נפגעים בהיטס על ידי חיל־האוויר הישראלי, פינוי שנעשה כמחווה הומניטרית, מסתכמות בעשרות מיליוני שקלים. כך דיווחו ד"ר נחשון קטלר וד"ר אוריאל דרייפוס ערב יום הכיפורים, בכנס הבין־לאומי השני לשירותי רפואה בהיטס שנערך במלון "פארק פלאזה" בבוסטון, ארה"ב.

המשלחת הישראלית בכנס דיווחה על פעילות הפינוי הרפואי בהיטס. לפי דיווח זה, פינה חיל־האוויר הישראלי בשנים 1980־87 1,088 פצועים ונפגעים באמצעות מסוקים לבתי־החולים. כ־38% מהם (418) היו אזרחי דרום לבנון, הגדה, סיני והרצועה. הפצועים קיבלו טיפול רפואי בשטח בטרם פונו והפינויים בוצעו הן ביום והן בלילה.

הסקר מבהיר כי 28% מהמפונים בדרך האוויר היו נפגעי תאונות דרכים, 26% נפגעי פעולות מלחמה ואיבה, 13% היו חולים ו־11% נפגעים שמעדו במהלך טיולים ברחבי הארץ.

הרופאים הישראלים דיווחו עוד כי שני אחוזים מאלה שפונו בשנים 1980־87 נפטרו תוך כדי פינויים לבית־חולים.

חיל האוויר הישראלי מבצע פעולה הומניטרית זו של פעילות בהיטס מבלי שיהיה חייב בכך ומבלי שהוקצו לצורך כך תקציבים מיוחדים. ההוצאות הסתכמו, כאמור, בעשרות מיליוני שקלים בשנים האחרונות.

הרופאים הישראלים דיווחו עוד כי 86% מהפינויים בהיטס היו מזירות האירוע אל בתי־החולים ו־14% באמצעות מסוקים בין בתי החולים. הפצועים והחולים קיבלו במהלך הפינוי בהיטס טיפול נשימתי ועירוי נוזלים.

עוד נמסר בכנס כי במלחמת לבנון ואחריה העבירו מסוקי חיל־האוויר 117 אזרחים מזירות הקרבות בלבנון אל בתי־החולים. כן פונו בשנים האחרונות בישראל 186 ילדים עד גיל 18, 68% מהם ילדים לא־ישראלים.

5 חיילים פצועים בתאונה

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

בתאונת דרכים קשה שאירעה בערב יום הכיפורים בצומת מג'היה שברצועת עזה נפצעו חמישה חיילי צה"ל. שניים מהם נפצעו באורח קשה והם הועברו במסוק לבית החולים תל השומר.

התאונה אירעה ברכב סובארו שבו ישבו חמישה חיילי מילואים, שכנראה יצאו לחופשה משירות בעזה. נהג הסובארו לא עצר כנראה בתמרור "עצור" בצומת מג'היה, והתנגש בדופן של מיכלית צבאית שנסעה מדרום לעזה. כתוצאה מההתנגשות נפצעו חמישה מיושבי הסובארו, כולם חיילים.

למקום הגיעו כוחות גדולים של צה"ל והמשטרה ובאמצעות מסוק פונו הפצועים לבתי החולים ברזילי, סורוקה ותל השומר. מבית החולים ברזילי נמסר כי שני חיילים שפונו אליהם שוחררו.

כתב "הארץ" מציין כי רק לפני שלושה חודשים הציבו בצומת מג'היה תמרור עצור, אך עשרות כלי רכב, במיוחד כלי רכב צבאיים, אינם נשמעים לתמרור. בשל כך מעורבים כלי רכב של צה"ל בשמונה תאונות דרכים בצמתים ברצועת עזה.

אנשי רשות שמורות הטבע מנעו הצתות ביום כיפור

מאת אלי אלעד

עשרות עובדים בג'יפים של רשות שמורות הטבע השתתפו ביום הכיפורים בהיערכות מיוחדת של גופי הטבע והייעור למניעת נסיונות הצתה שידיעות מוקדמות עליהן הצטברו ערב החג.

עיקר המאמץ, שכלל גם מטוס סיור שסייר במקומות הרגישים, נעשה לאורך ה"קו הירוק" מצפון ומדרום לירושלים. באזור זה נעשו במשך היום חמישה נסיונות הצתה.

בדליקה הגדולה שהיתה באזור מודיעין עלו באש 250 דונמים של יער קק"ל. השריפה כובתה במאמץ משותף של אנשי הקק"ל, מכבי אש מתנדבים של החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע.

עורך את העמוד: ישראל עמרני

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירתה
של אימי וסבתנו היקרה

יהודית (בלה) שקלרסקי ע"ה

לבית קמניץ

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי י"א בתשרי תשמ"ט 22.9.88
בשעה 11.30 בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים

האבלים:
בנה וכלתה: אלישע וחוה שקלרסקי
נכדיה וניניה

במלאת שלושים לפטירת ראש משפחתנו היקר

יוסף (יוסקה) ראובני ז"ל

נקיים אזכרה וגלוי מצבה היום יום חמישי 22.9.88
בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.

המשפחה האבלה

אבי

מחמד נפשנו
נקטף בדמי ימיו

אשתו: אורנה
בנו: אביב
אביו: מזרחי מנשה וב"ב
אחיו: מזרחי דוד וב"ב

פרטים על מועד ההלויה בטלפונים: 04-534584, 04-521926
יושבים שבעה בבית המנוח בשד' הנשיא 76, חיפה

למנשה מזרחי וב"ב
על

אבי

שנפטר בדמי ימיו

בית אחים מזרחי בע"מ
וכל צוות העובדים

לאחינו מנשה
אתך באבלך הכבד על

אבי

שנפטר ללא עת

מרדו אסתר וב"ב
מזרחי דוד וב"ב
שמחון רחל וב"ב
רחמים ג'נט וב"ב
מזרחי אפרים וב"ב

היקר שלנו

מרדכי חרלף

נפטר בערב יום הכיפורים

ההלויה תתקיים היום יום חמישי י"א בתשרי תשמ"ט 22.9.88
בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים ליד השער הראשי

שושנה חרלף
עדי וגדעון שמרון
יעל ויעקב איתיאל
יואב ריאבה ויהונתן
גליה, אבנר, שירלי, הלל ואביגיל

אמי אחותנו וסבתנו

ריינה בן־יקר

(לבית פרנקו)
נפטרה ביום הכיפורים

ההלויה תצא היום, יום חמישי י"א תשרי תשמ"ט 22.9.88 בשעה 11.00 לפנה"צ מבית ההלויות רח' שמגר להר המנוחות בירושלים

המתאבלים:
בתה: לאה ואבשלום לוי
אחיה: נסים פרנקו
אחותה: נצחיה פרנקו
נכדיה: תגית, בן־ציון, רינה
ניניה
ומשפחות: פרנקו וגליבוב

יושבים שבעה בבית בתה רח' טורא 13 ירושלים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסה אזרחית
דואבת ואבלה על מותה של

פרופ' אמריטוס
רחל שלון ז"ל

מראשוני המורים והחוקרים בטכניון ובמייסדי התחנה לחקר הבניה.

דיקן הפקולטה
חברי הסגל והעובדים

אבלים על פטירתה של

פרופ' **רחל שלון ז"ל**

מראשוני החברים במועצה להשכלה גבוהה ומממקימי הועדה לתכנון ולתקצוב

המועצה להשכלה גבוהה
המועצה לתכנון ולתקצוב
היו"ר, החברים וצוות העובדים

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למדעי הרוח
בית־הספר לחינוך

משתתפים בצערו של
ד"ר דוד זיסנויין
על פטירת **אביו** ז"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

ד"ר חיה (קלרה) ברינברג־הילינגר ז"ל

מפינסק
אלמנת המנוח עו"ד ד"ר ארנסט הילינגר ז"ל
ההלויה התקיימה ביום שישי 16.9.88

המתאבלים: ידידיה ומוקיריה

אווירה פסימית בוועידה על אמנה לאיסור הנשק הכימי

בריה"מ מטילה האשמה בהכשלת הדיונים על ארה"ב

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). פסימיות השתררה בוועידת 40 המדינות הדנות בז'נבה בשאלת ניסוח אמנה חדשה שתאסור יצור, שימוש, אגירה, והפצה של נשק כימי.

הוועידה החלה את דיוניה בראשית השנה, בתקווה להגיע עד לסוף השנה להסכמה לגבי עיקר הבעיות שעדיין נותרו שנויות במחלוקת, לאחר שבמחצית השניה של שנת 1987 ערכה בריה"מ תפנית בעמדותיה הקודמות והסכימה להביעתנה העיקרית של ארה"ב: פיקוח על המפעלים ליצור נשק כימי בכל מקום ובכל עת.

בדיוני הוועידה שררה אופטימיות למרות בקורת סובייטית על החלטת ארה"ב לחדש יצור נשק כימי בינארי. היתה תקווה כי השגה מהירה של הסכם תביא ממילא להפסקת ייצורו של הנשק הכימי. ניסוח האמנה החדשה היה מקיף ביותר לעומת האמנה הנושנה משנת 1925 שאסרה על השימוש בנשק כימי, ולא על יצורו, אגירתו והפצתו.

חשש מריגול תעשייתי

בוועידה התגלו קשיים דווקא מצד מפעלים כימיים מערביים. במערב הועלתה טענה שבה השתמשה בעבר בריה"מ: החשש מריגול תעשייתי ע"י מפקחים שיורשו להתחקות על העשיה. בעוד שבמזרח כל המפעלים הכימיים הם בבעלות ממשלתית, שונה הבעיה לגבי מפעלים כימיים במדינות המערב שלא יסכימו אוטומטית לקבל תכתיבי ממשלה להתיר למפקחים זרים להכנס למפעל בכל מקום ובכל עת ללא תיאום מוקדם.

הועידה שהחלה בראשית שנת 1988 מתקרבת לסיומה בלא שהושגה התקדמות כלשהי. אדרבא, המחלוקת בין ארה"ב ובריה"מ העמיקה. הערכונים בהשגת הסכם יאפשרו למדינות העולם השלישי להמשיך לרכוש במדינות המערב התעשיות מפעלים לייצור עצמאי של נשק כימי וכימיקלים מהם מיוצר הנשק הכימי.

למרות הקיפאון בדיוני הועידה, התחייבה בריה"מ לא למכור נשק כימי למדינה כלשהי, אך בהעדר הסכם אין אפשרות מעשית לפקח על כך.

ארה"ב תעקוב אחר התפשטות נשק כימי במדינות העולם השלישי

ראש הסי־אי־איי: 20 מדינות ויותר פיתחו נשק כימי

סאן פרנסיסקו (ע"ד). המעקב אחר התפשטות כלי־נשק כימיים וביולוגיים יהיה אחת המשימות הקשות ביותר של סוכנות הביון האמריקאית המרכזית (סי־איי־אי) בשנות ה־90. כך אמר כיום שני מנהל סי־איי־אי וליאם ובסטר.

ובסטר, שהרצה בסן פרנסיסקו, אמר שמלחמת איראן–עיראק היתה הזירה הראשונה לשימוש רצוף בנשק כימי מאז מלחמת העולם הראשונה. הוא הוסיף כי הפעלת הנשק הכימי במלחמה זו מהווה תקדים מסוכן ביותר לכל מלחמה בעתיד.

"יש הרואים בנשק כימי וביולוגי תשובה של האדם העני לנשק הגרעיני, וכיום ישנן 20 מדינות ויותר שידוע כי פיתחו נשק כימי", אמר ובסטר.

הוא אמר כי בנוסף למשימת המעקב אחר יכולתן של מדינות לפתח ולייצר כלי־נשק כאלה, חייבים סוכני הביון האמריקאים להיות ערים לנסיונות של מדינות העולם השלישי להשיג טילים בליסטיים בראשי־חץ כימיים.

ובסטר גילה כי לפחות 10 מדינות מייצרות כיום נשק ביולוגי.

נציג פוליסאריו באו"ם: מרוקו סרבה לדון על פינוי מע' סהרה

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). נציג ארגון פוליסאריו בעצרת האו"ם, הנמצא במעמד של משקיף, הגיע לשטוקהולם במסגרת מסע הסברה במדינות מערב אירופה.

הנציג, מחמד סדאטי, אמר בשטוקהולם, כי מרוקו סרבה לפתוח בדיונים עם ארגון פוליסאריו על הוצאת צבא מרוקו ממערב סהרה, וההסכם שהושג בחסות מזכיר האו"ם לפני חודש ברוחה אינו בר בצוע, באשמת מרוקו.

הודעתו של סדאטי באה במקביל לידיעות ממערב סהרה, על הצלחת צבא המורדים לתקוף יחידות צבא מרוקאי שבה נהרגו כמה מאות מחיילי יחידה זו. כמו כן נלקחו בשבי מפקד היחידה, קצין בדרגת תת־אלוף.

בשוודיה הציגו צילומי כפרים כורדים שנמחקו מעל פני האדמה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בטלוויזיה השוודית הוקרנו אתמול תצלומי הריסת כפרים כורדים שנמחקו מעל פני האדמה. בתצלומים נראו בתים הרוסים ותושבים מגורשים.

קבוצת כתבים מערביים שהורשתה לבקר באזור הגבול עם גבולות עיראק־טורקיה, דווחה כי לפחות 200 כפרים נהרסו, וכל תושביהם הוגלו.

עיראק לא מסרה להיכן הועברו התושבים הכורדים של הכפרים שנדונו להריסה.

עורך את העמוד: חיים טל

קופת חולים "מכבי"
מודיעה על
שינוי מספרי הטלפון במרכז הרפואי ביפו

החל מהיום תופעל במשרדי ומרפאות [illegible] של הקופה ביפו, ברחוב התקומה 36, מערכת טלפונים חדשה [illegible] לכל שלוחות המרכז. להלן מספרי הטלפון הראשיים החדשים:

סניף יפו ומרכזיה	5-122-122
מכון העיניים	5-122-102
מכון אנדוקריני	5-122-109
מכון סכרת	5-122-105
מעבדה מחוזית	5-122-106
בית המרקחת	5-122-132

הודעה למבוטחי לביא
הנוגע לביטוח בגל"מ (בהסדר נשים) שאירע להם מקרי ביטוח בין הימים 28.12.1983 — 1.12.1983

מבוטחי לביא הנוגע לביטוח בגל"מ (בהסדר נשים) שאירע להם מקרה ביטוח (מאחר מק גוף המבצע מטקסה שחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה – 1975 חל עליה), בין הימים 1.12.1983 – 28.12.1983, הסכמתה בפוליסה שהיתה בת תוקף במועד קרות מקרה הביטוח – מתבקשים בזה להגיש בקשה לסיוע, מאת הקרן לסיוע למבוטחי לביא שהוקמה על ידי חברות ביטוח מסויימות, והמצויה בביקורת המפקח על הביטוח במשרד האוצר.

את טופס הבקשה לסיוע על מבוטחי ניתן לקבל במשרדי המנהל על קרן הסיוע, ע"י שמואל אהרנסון, ברחוב פינסקר 4, תל־אביב 65783 בימים א' – ה' בין השעות 10.00 – 12.00, או על פי בקשה בכתב שתופנה לכתובת. בקשות שאינן תואמות את הדרישות המפורטות בטופס הבקשה לסיוע לא תטופלנה.

המועד האחרון להגשת הבקשות נקבע ליום 29.12.88 שעה 14.00 ובקשה שלא תגיע עד אותו מועד למשרדי המנהל לא תטופל.

אין בהגשת בקשה לסיוע כאמור משום הקניית זכות למבקש לקבלת מענק סיוע כלשהו או כדי לגרוע מזכות הקרן לדרוש המצאת ראיות נוספות ו/או דרישות נוספות כתנאי לקבלת סיוע.

ש. אהרנסון, עו"ד
המנהל של קרן הסיוע למבוטחי לביא

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ובניה עפולה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי:
1. הקלה ב־[illegible] אחוזי בניה. מיקום המבנה גוש 17772 חלקה 37 רחוב [illegible] עפולה עלית.
2. הקלה ב־[illegible] בקו בנין אחורי וצדדי. מיקום מבנה גוש 16738 חלקה 36 רחוב [illegible] עפולה.
3. הגבהת 2 קומות הקלה ב־[illegible] בקו בנין צדדי ואחורי. מיקום המבנה גוש 16666 חלקה 27 רחוב [illegible] עפולה.
4. קומת חנות. מיקום המבנה גוש 16663 חלקה 54 רחוב [illegible] עפולה.
5. קומת חנות. מיקום המבנה גוש 16661 חלקה 3 רחוב [illegible] 41 עפולה.
6. הקלה בקו בנין צדדי וקדמי – [illegible]. מיקום מבנה גוש [illegible] חלקה 21 רחוב [illegible] עפולה.
7. קומת חנות. מיקום המבנה גוש 16686 חלקה 4 רחוב ירושלים עפולה.

את התנגדות להיתר הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית משרדי מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.
אם לא תתקבל התנגדות מנומקת הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בהתאם.

בברכה,
י. [illegible] מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה של הועדה לתכנון ולבניה עפולה

4 כוכבים של פינוק
בפאלאס אתונה
נהריה
נותר מספר חדרים לסוכות.
חצי פנסיון במחיר־
80 ש"ח
(לאדם בחדר זוגי לא כולל מע"מ)
להזמנות: מלון פאלאס אתונה
נהריה טל. 04-922381

המועצה לייצור ולשיווק צמחי נוי

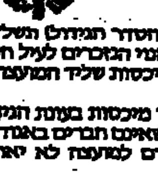

הוועדה למגדלי צמחי נוי 1989/90
קוכיה, סיפוליה,
פרח שעה ושתה לוי

עפ"י כללי המועצה לייצור ולשיווק צמחי נוי (הסדר הגידול) תשל"ט־1979, כל המבקש לגדל אחד או יותר מצמחי הנוי הנזכרים לעיל חייב לקבל תחילה היתר למיכסת גידול מועדת המיכסות שליד המועצה – את הבקשות יש לחדש כל שנה.
בימים אלה נשלחו טופסי בקשה לקבלת היתר מיכסות בעונת הגידול 1989/90, לכל האגודות השיתופיות ולמגדלים שאינם חברים באגודות. מקבלי הטפסים מתבקשים למלאם ולהעבירם למועצה לא יאוחר מתאריך 15.10.88.
אגודות שיתופיות ומגדלים שאינם חברים באגודות שיתופיות אשר לא קבלו טפסים כאמור יוכלו לקבלם לפי פניה למועצה או למשרד החקלאות האזורי או לפנות בבקשה מפורטת בכתב.
המגדלים מוזהרים שלא להתחיל בפעולות בקשר לגידול אלא לאחר קבלת היתר למיכסת הגידול בכתב מאת ועדת המיכסות, ולפעול אך ורק בהתאם לאמור בהיתר.

י. גולדין,
יו"ר ועדת המיכסות

משטרת ישראל
מבקשת להודיע לציבור המוזמנים כי
כנס מורשת משטרת ישראל
היה אמור להתקיים ב־
27.9.88 נדחה

מצבו של קיסר יפן – אנוש

נסיך הכתר אקיאיטו יאושר כממלא מקום הירואיטו ● ירידות במטבע ובבורסה של יפאן ● הבורסה עלולה להיסגר זמנית

קיסר יפן הירואיטו, כפי שצולם זמן קצר לפני שהחמיר מצבו הבריאותי (צילום: איי־פי)

טוקיו (איי־פי, ע"ד וע"צ). מצבו הבריאותי של קיסר יפן הירואיטו הוגדר שלשום כאנוש – כך מסרה סוכנות הידיעות היפנית, בצטטה מקורות ממשלתיים. דובר הארמון נמנע מלהגיב על ידיעות אלו.

נמסר, כי הצלב האדום היפני העביר לארמון מנות־דם, בפעם השניה תוך 24 שעות.

מארמון הקיסר נמסר כי הירואיטו, 87, סובל מחום גבוה מזה כמה ימים. הוא נחלש מאוד מאז שעבר ניתוח במעיים לפני שנה. ביומיים האחרונים קיבל טיפול נמרץ, לרבות עירויים, לאחר שהקיא דם פעמיים בלילה שבין יום שני לשלישי.

מספר אנשים שבאו לבקר את הקיסר נשכבו על המדרכה, כדי להביע השתתפות בצער המשפחה הקיסרית.

קיסר יפן מכהן בתפקידו 62 שנה ובמסגרת כהונתו עבר את מלחמת העולם השניה. נמסר כי הוא נח בביתו לאחר שבוטלו התוכניות להעבירו לבית חולים.

בנו של הקיסר, נסיך הכתר אקיאיטו חש לארמון אתמול בבוקר. נמסר כי הפרלמנט יתבקש לאשר את מינויו למלא את מקום האב בתפקידיו כקיסר.

נמסר כי ירידות בבורסה של טוקיו – הגדולה בעולם – נגרמו באופן מכוון, מטעמי כבוד להזדהות עם המצב של הקיסר. פעילי בורסה שישבו על המתצלות, הסכימו כי אין זו עת באה לעליית שערים. צופים כי מותו של הקיסר יגרום לסגירת שערי הבורסה לזמן מה. גם הין היפני נחלש לעומת הדולר בימים האחרונים, על רקע מצבו הקשה של הירואיטו.

זו אחת הגופות שנמצאו ליד בתי הנרצחים בבירת האיטי; סקרנים מתבוננים בהן, תוך כדי המשך היריבויות ההדדיות בין מחוללי ההפיכה למתנגדי הגנרל פרוספר אבריל. (צילום: איי־פי)

מעריכים: כ־1000 נהרגו מאז תפס הצבא את השלטון בבורמה

יום שקט בראנגון אחרי לילה בו נהרגו 500 מפגינים

בנגקוק (ע"ד וע"צ). דיפלומטים, רופאים ואנשי אופוזיציה הביעו דעתם כי כאלף בני אדם נהרגו מאז תפס הצבא את השלטון בבורמה ביום א'. יריות לסירוגין נשמעו אתמול בבוקר פה ושם ברנגון, אך בדרך כלל היתה העיר שקטה לאחר שבמשך הלילה התברר כי קרוב ל־500 מפגינים נהרגו מירי החיילים שלשום. כך מסרו דיפלומטים ממדינות המערב.

אחד הדיפלומטים שמע יריות בשעות הבוקר בבר המגורי של אונג איגיה ברנגון, שלפתה ניצב בית מגוריו של שליט בורמה לשעבר נווין, תחת שמירה מוגברת.

פרשנים ברנגון סבורים כי נווין עומד מאחורי קציני הצבא שביצעו "הפיכה כוזבת" ביום ראשון, בניסיון לדכא את מעמדם של תיקי מפלגת התוכנית הסוציאליסטית, שמעמדם התמוטט לאחר שלטון טוטליטרי בן 26 שנים.

תושבי העיר דיווחו כי כמה סטודנטים נהרגו ליד אוניברסיטת רנגון ביום שני בבוקר. אחד הדיפלומטים דיווח כי שמע יריות מהאוניברסיטה לאחר עלות השחר. אוניברסיטת רנגון היתה מוקד למחאות אנטי־ממשלתיות בחודשים האחרונים.

בשידור רדיו רנגון הודה הצבא בהריגתם של 57 בני־אדם, תוך ניסיונו להשליט חוק וסדר. אך דיפלומטים מערביים הדגישו כי מספר ההרוגים הוא גבוה בהרבה.

בערים אחרות

בעריה הגדולות של בורמה, נמשכו אתמול ההפגנות, בעת שאנשי הכת הצבאית שתפסה את השלטון ניסו לדכא בכוח את ההתנגדות העממית לשלטונם.

בין היתר נמסר על קרבות עזים בעיר מאנדליי, העיר השניה בגודלה בבורמה ומעוז האופוזיציה וההתקוממות העממית.

תושבים מסרו בשיחות טלפון כי חילופי אש נשמעים לסירוגין ברחובי מאנדליי, וכן בחוצות ראנגון הבירה.

שלשום הודיעה החונטה הצבאית באורח רשמי כי הגנרל סאו מאונג, שעמד בראש ההפיכה הצבאית ביום א', קיבל לידיו את תפקיד ראש הממשלה, בנוסף על תיקי החוץ וההגנה שהחזיק בהם כבר קודם לכן.

צבא בורמה הפך למעשה לצבא־כיבוש בראנגון. הוא הקים מחסומים בכל הרחובות הראשיים, והחיילים ערכו חיפושים מבית לבית אחרי כלי נשק. גם מחוץ למחסומים עצרו החיילים מכוניות רבות ברחובות וחיפשו בכליהם של הנוסעים.

דיווחים בדבר מרידה חדשה הגבירו חוסר־הוודאות בהאיטי

פורט־או־פרינס (ע"ד וע"צ). קולות ירי בודדים הרעידו ברחובות פורט־או־פרינס, בירת האיטי, בלילה שבין יום שני לשלישי, לאחר שתחנות רדיו מקומיות שידרו כי יחידות צבא השתלטו על שני בסיסים ושבו את מפקדיהם.

הידיעות על המרד החדש הגבירו את חוסר־הוודאות בהאיטי, לאחר ההפיכה בסוף השבוע שעבר.

ביום שני עוד הספיק הנשיא החדש, גנרל פרוספר אווריל, שמונה לתפקידו על־ידי חיילים מיחידת המשמר על ארמון הנשיא, להרכיב ממשלה חדשה. נודע כי לממשלה מונו בעיקר אזרחים, ששירתו בממשלת הביניים שכיהנה בהאיטי, עד לבחירות בינואר.

עוברי השגרירויות מטפטפים. כמה שגרירויות הזהירו שלשום את עובדיהן שלא לצאת לרחובות, לאחר שתחנות הרדיו המקומיות דיווחו שכמה יחידות צבא מרדו בשליט החדש, אווריל, בהן גדוד הנמרים ויחידה של חיל האוויר. החיילים, רובם צעירים, השתלטו על שני הבסיסים ושבו את מפקדיהם.

לא ידוע על נפגעים במרד החדש, אך התושבים דיווחו על חילופי אש סביב בסיס הנמרים במשך כמה שעות.

בשידורי תחנות מקומיות נמסר כי חיילי גדוד הנמרים הודיעו כי נטלו בשבי את מפקדם, קולונל דניס אבלאר, והעבירו אותו למטה גדוד דסאלינס, שם פרץ המרד בסוף השבוע.

דסאלינס, מחנה הצבא הגדול ביותר בפורט־או־פרינס, הוא בפיקודו של קולונל ז'אן־קלוד פול, המבוקש בארה"ב באשמת סחר בסמים. הוא בעל השפעה רבה בקרב הקצונה של צבא האיטי.

לא ידוע בדיוק מה קרה בבסיס חיל האוויר, אך תחנות הרדיו מסרו כי גם שם השתלטו החיילים על הבסיס ונטלו בשבי את מפקדיהם.

כן דיווח רדיו מטרופול שמפקד חיל האוויר, קולונל גסנר ברונו, נרצח בידי חייליו. אך תחנת הרדיו הקתולית מסרה אחר כך שהחיילים הודיעו ממנו את דרגותיו ושילחו אותו לביתו.

ארגון "הצבא האדום": אנו ניסינו להתנקש בטיטמאייר

סגן שר הכספים הגרמני לא נפגע ● עסק בהכנת כינוס הבנק העולמי וקרן המטבע הבין־לאומית, שייפתח בברלין

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). הארגון המערב גרמני "סיעת הצבא האדום", קבוצת המשך של כנופיית באדר מיינהוף, נטל על עצמו אתמול את האחריות לניסיון להתנקש או לרצוח את הנס טיטמאייר, סגן שר הכספים בבון. טיטמאייר לא נפגע בהתקפה על מכוניתו, שארעה שלשום בפרוור המגורים באד גודסברג, לא הרחק מביתו.

טיטמאייר עסק לאחרונה בהכנת כינוס של הבנק העולמי וקרן המטבע הבין־לאומית, העומד להיפתח במערב ברלין בתחילת השבוע הבא. נראה שההתקפה עליו קשורה לכינוס. המחתרת המזויינת גרמניה רואה בבנק העולמי מכשיר של המדינות המערביות לניצול מדינות העולם השלישי.

לדעת התביעה הכללית המערב גרמנית התכוונו תוקפיו של טיטמאייר למשוך אותו ממכוניתו ולקחת אותו בשבי. הם ירו פעמיים על המכונית המשוריינת, אך לא פגעו באיש. המכונית הצליחה להימלט מבלי שהתוקפים ביצעו את זוממם. המשטרה מניחה, שבקרבת מקום ההתקפה ציפה רכב שבו עמדו התוקפים להסיע את טיטמאייר למקום בלתי ידוע.

התקפת "סיעת הצבא האדום" באה בעיצומו של ויכוח ציבורי כאן על חנינה אפשרית לשני טרוריסטים מערב גרמניים. נראה שבאווירה שנוצרה יתקשה הנשיא פון וייצזקר לחון את השניים, אף יותר על תוכניתו לבקר אחד מהם בכלא.

בינתיים הוגברו במידה גדולה אמצעי השמירה סביב אולם הקונגרסים במערב ברלין, שבו יתכנסו מוסדות הבנק העולמי. המשטרה חוששת, ש"סיעת הצבא האדום" וארגונים אחרים ינסו לפגוע במשתתפי הכינוס, שיבואו מ־151 ארצות.

לקראת ויכוח הטלוויזיה בין שני המועמדים לנשיאות

סקרי דעת קהל חדשים: כמעט תיקו עם יתרון זעיר לבוש

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). במרכז רפואי בטקסאס הציג שלשום דוקאקיס תוכנית שאפתנית לביטוח בריאות כללי באמריקה. לדבריו, הממשלה לא תצטרך להקציב אף פרוטה אחת, והעול יפול בעיקר על המעסיקים.

תוצאות של שני סקרי דעת קהל חדשים משקפות כמעט־תיקו, עם יתרון זעיר לג'ורג' בוש: בין ארבעה לחמישה אחוזים.

הסקר החדש חוזר ומשקף את ההתאוששות העצומה של ג'ורג' בוש, לא רק בתשובה על השאלה "בעד מי תצביע", כי אם בייחוד באופן שבו הוא נתפס כפוליטיקאי, כמנהיג וכאדם.

דוקאקיס רשאי להתנחם בזה שיותר אמריקאים חושבים אותו לבעל ניסיון מספיק כדי להיות נשיא: 60% לעומת 54% לבוש.

אחד הסקרים, ב"וואשינגטון פוסט", גם מראה ש־40% מהנשאלים עשויים לשנות את דעתם עד יום הבחירות. זו דרגה יוצאת דופן של חוסר־החלטיות, ועורכי הסקר קושרים אותה בחוסר ההתלהבות של הבוחרים משני המועמדים גם יחד.

בנאומו בטקסאס, קינטר דוקאקיס את ג'ורג' בוש, על רמיזותיו החוזרות, שדוקאקיס אינו פאטריוט. בוש התחיל את הרמיזות האלה לפני חודש וחצי, כאשר ביקר את סירובו של דוקאקיס לאכוף חוק, המחייב מורים במדינת מסצ'וסטס לשאת מדי בוקר את שבועת האמונים לדגל האמריקאי. סגן הנשיא חזר ונשא את השבועה הזו במעמדים פומביים, ושלשום הוא אף ביקר בבית חרושת לדגלים, סמוך לניו יורק.

דוקאקיס חזר על קריאת־הקרב של מפלגתו, "איפה ג'ורג'", והשיב, "הוא מבקר בבית חרושת לדגלים". המועמד הדמוקרטי הוסיף: "מר בוש, האינך סבור, כי הגיעה השעה שתצא כמתבאר מאחורי הדגל, ותגיד לנו, כיצד ברצונך לספק טיפול רפואי ל־37 מיליון מהאזרחים (שאין להם ביטוח רפואי)".

בשלושת הימים הבאים יצמצמו המועמדים את הופעותיהם הפומביות, כדי להתכונן לקראת אחת השעות המכריעות של מערכת הבחירות: ויכוח טלוויזיה ראשון ביניהם, ביום א' בערב. ויכוח שני ייערך כעבור שבועיים.

בצו בימ"ש בצרפת תועבר ילדה מהוריה שכפו אורח חיים נאצי

חייבו את הילדה בת ה־4 בהצדעת אס־אס

מאת יואב מוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בית משפט בעיר רן שבמערב־צרפת, הורה להעביר ילדה בת 4 מרשות הוריה, למוסד־לילדים, לאחר שהתברר כי ההורים כפו על הילדה "אורח חיים נאצי, מלווה בסטיות מיניות".

על־פי הדיווחים שהועברו לעיונו של בית המשפט, קיימו שני ההורים "סדר יום נאצי", חייבו את הילדה בהצדעת אס־אס והורו לה, למשל, לשרוף את כל הבובות "שבדמותן הגזע הנחות"; הם נמנעו מלשגר את הילדה לגן הילדים המקומי בטענה "ששם מתקבצים בני הגזעים הנחותים".

בנוסף על הנטיות הגזעניות־הנאציות של בני הזוג, שלהערכת בית המשפט כבר גרמו לילדה "נזק חינוכי חמור", נחשפו גם עדויות מפלילות באשר ל"שיגרה האינטימית" בבית: הילדה, מסתבר, צפתה יחד עם הוריה בסרטים פורנוגראפיים ושותפה באורח קבוע בעשיית האהבים של ההורים.

"לוח מחירי מכות" לפי חומרתן הועבר לידי השופטים בבריטניה

לונדון (ע"ד). ממשלת בריטניה העבירה אתמול לשופטים מחירון מדורג של מכות שנועד להנחות אותם לגבי גובה הפיצויים שישלמו עבריינים לאנשים שאותם היכו.

לפי לוח המחירים החדש, ישלמו עבריינים 50 לישט"ש (84 דולר) על מכה בינונית, 100 לישט"ש (168 דולר) על "פנס" בעין ו־1,750 לישט"ש (2,940 דולר) על שבירת לסת שיש לתפור אותה.

"חשיבות רבה נודעת לכך שעבריינים יהיו אחראים לנזקים שהם גורמים לקורבנותיהם", הודיע סגן שר הפנים ג'ון פאטן. "אפילו העבריין העני ביותר יואלץ לשלם, אם היכה מישהו".

הוא קרא לשופטים שלא להימנע מהטלת תשלום פיצויים, אפילו לא ביקש הקורבן או התובע פיצויים כאלה.

עובדת סוציאלית בבלגיה הרגה זקנים ביוגורט ובו סם שינה

ברוז', בלגיה (ע"ד). שבע שנות מאסר נגזרו על עובדת סוציאלית בבלגיה שהורשעה במתן יוגורט מהול בסם שינה לקשישים, שאותם שדדה.

פרנסין אלמרש (52) עירבבה את היוגורט בתבשיל ההיפנבל, ובדרך זו הרדימה את קורבנותיה כדי שתוכל לשדוד אותם, טען התובע. אלא שכתוצאה מכך מתו שתי נשים בגיל 86 ו־87, וחמישה אחרים חלו והוצרכו לאשפוז.

אלמרש אמרה לקורבנותיה כי הם מקבלים את היוגורט חינם, במסגרת תוכנית השוק המשותף לצמצום את מלאי עודפי החלב, טען התובע.

הנאשמת הודתה בהחדרת סם השינה ליוגורט, אך אמרה כי לא היתה לה כל כוונה להרוג את הקשישים. בית המשפט קיבל את טענתה וגזר עליה שבע שנות מאסר על הריגה.

הסניגור טען, כי מחוות דעת פסיכיאטרית עולה, שהנאשמת סבלה מתסכול מיני נמשך, וכי נישואיה הדרדרו אותה לאלימות ולשוד.

היום?

לרגל יום הכיפורים
הגרלת הלוטו 38/88
תתקיים היום י"א בתשרי תשמ"ט
22.9.1988
גמר חתימה טובה

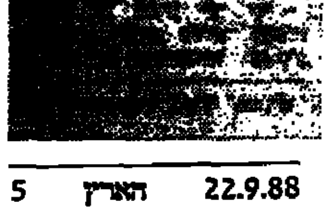

לוטו
של מפעל הפיס

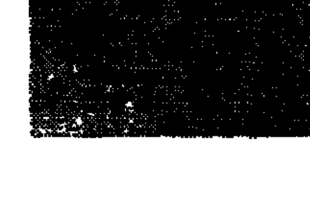

ספורט

טור אישי

כל נדרי בסיאול

יחיאל ארזי

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יום הכיפורים בסיאול אינו דומה, משום בחינה, לחוויות הזכורות לך במבט הסוף לאחור. תפילת כל נדרי, בבית־הכנסת המאולתר בכפר האולימפי, שונה לחלוטין מכל התפילות הללו שהשתתפת בהן בהתקדש החג הזה.

המעמד, התחושה, האווירה – כל כך שונים וכה רחוקים מבית־הכנסת הקטן והישן ברחוב מרמורק בתל־אביב, שם נהגתי להתפלל ולצום בנעורי במחיצת אבי המנוח; הם גם לא הזכירו לי במאום את בית־הכנסת הסמוך לגן פייבל, בצפון תל־אביב, בו אני מתפלל בליל כל נדרי בשנים האחרונות.

השוני הגדול ניכר כבר בדרך לכפר האולימפי, כאשר התנועה מתנהלת בכבדות והמונים נוהרים מכל עבר – לאתרי הספורט, כמובן, או בחזרה מהם. כאשר הינך נזכר בשבתון הכללי בבית, בכבישים הריקים ובילדים המשחקים עליהם בלא חשש – קל לך להסתגל יותר לעובדה, כי עכשיו אתה בסיאול. גם אנשי הביטחון העוקבים אחריך בכל פינה, הבדיקה הבלתי פוסקת, הצורך להזדהות ולהוליך את תג הזיהוי האולימפי – אינם מותירים שום ספק. וכשאנו מתכנסים לבסוף בתוך בית־הכנסת, השמור על ידי אנשי היחידה הקוריאנית המיוחדת ללוחמה בטרור, הנעים מסביב חמושים בתת־מקלעים – אתה נזכר, משום מה, בערב ראש השנה של 1972 במינכן. הטראומה הזאת תלווה רבים מאיתנו עד יומנו האחרון.

דגל ישראלי פרוס על דוכן תפילה מאולתר. בפינה ארון־קודש ובו ספר תורה, אשר בהצאתו נתכבדו אנשי הוועד האולימפי שלנו, יצחק אופק ויצחק כספי, לאחר שאת דלת הארון פתח בפניהם אלכס גלעדי – העושה כאן בתפקיד בכיר מטעם רשת הטלוויזיה האמריקאית אן.בי.סי., בעלת הזיכיון לשידור המשחקים. ערב היום הקדוש פרש גם הוא כמו כולנו מעבודתו השוטפת. על תפילה וכל הכרוך בה מנצח יו"ר אליצור מישראל, זאב ברוורמן, שקולו הערב ודברי ההסבר הנעימים שלו – מבהירים כל מה שצריכים לדעת גם מי שאינם בקיאים במעמדים כאלה.

לבד מכמה אורחים יהודים, נציגי משלחות אולימפיות מארצות זרות, באו לתפילת כל נדרי כמעט כל ספורטאי ישראל, מאמניהם, מלוויהם ונציגי התקשורת שלנו (בהרכב פחות מלא משום מה). המתאגרפים יעקבשווילי, ברזהיים ושמואל עטופים בטליתות; המתאגרפים גרוברמן וברנשטיין במקטורנים ועניבות; הטניסאים גליקשטיין, מנסדורף ופרקיס בכיפות: אותם שקועים בתוך המחזורים שבידיהם ומתפללים בדביקות. כל כך מוזר לעמוד שם במחיצת מנהל המשלחת, אורי אפק, המתאם המקצועי איציק ברמלך, או המתעמלת רויטל שרון שבאה עם המאמנת שלה, זהבה דיסמן. אבל זה, בין היתר, הוא מה שמבדיל אותנו הישראלים מנציגי יותר 159 המשלחות באולימפיאדה זו.

להיות ישראלי בסיאול כ' בתשרי תשמ"ט, שהוא במקרה יום חול שגרתי לכל מי שלגביו זה ה־21 בספטמבר 1988 – פירושו להחמיץ 24 שעות של התמודדות אולימפית מרתקת בכל זירות הספורט. לגבי ספורטאים ישראלים זה כרוך גם בויתור אישי על הישג מקצועי אפשרי, שיש בו קצת יוקרה וגאווה. שאלו בהזדמנות את המתאגרף יהודה ברזהיים, את המתעמלת רויטל שרון, או את הסייפים שנשארו בבית – ואולי יצליחו להבהיר לכם את תחושת התיסכול, האופיינית למצבים כאלה. לא רק ילדים בוכים, כשלוקחים מהם צעצוע. גם ספורטאים בוכים, אולי בסתר ליבם, כשנשללת מהם ההזדמנות להפגין את יכולתם.

רובם ככולם מגלים איפוק ומשלימים עם המציאות. אבל מסתבר, כי יש גם העושים דין לעצמם, בניגוד משווע לכל נורמה מקובלת והוראה מפורשת. מה שעשו אתמול בפוסאן השייטים רן ודן טורטן, גם אם אינם שומרי מסורת או בעלי רקע דתי, הוא מעשה בלתי אחראי שאין עליו כפרה ומחילה. הכתם האולימפי הזה ילווה אותם לנצח ויעיב על עתידם הספורטיבי.

שום הרשה, שום גינוי ושום עונש לא יוסף על המחדל. צריך לשלוח אותם הביתה כבר היום, במטוס הראשון, כדי שיהיה להם זמן רב להרהר על הביזיון האולימפי שלהם בפוסאן.

פרשת יום כיפור

שוקלים השעיית האחים טורטן או סילוקם מהאולימפיאדה

השייטים רן ודן יצאו ביום הכיפורים עם סירתם למים, למרות הוראה מפורשת שאין להשתתף בתחרות, אך משסיימו במקום התשיעי ביקשו למחקם מרשימת המשתתפים והודיעו, כי היה זה רק אימון; זעם במשלחת הישראלית שאחד מראשיה יסע היום לפוסאן לחקור האירוע, לפני שיוחלט מה יהיה עונשם של האחים השייטים

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מחוסר מידע בדוק ומהימן, העדיפה אמש הנהלת המשלחת הישראלית בסיאול לדחות להיום את תגובתה ואת צעדיה המעשיים – בעיקבות הפרשה המסעירה של שני השייטים שלנו, האחים רן ודן טורטן, המשתתפים בתחרויות ברגם 470 בפוסאן, המצוייה כ־400 ק"מ מדרום־מזרח לסיאול. יש גירסאות שונות ומנוגדות, לגבי מה שקרה אתמול בשיוט השני, אולם אין ספק, כי הצוות הישראלי הפר הוראה מפורשת, כאשר נכנס עם המפרשית שלו לים.

סופר סוכנות אי.פי. בפוסאן מסר ל"הארץ", כי על פי המקורות שבידיו זינקו האחים טורטן לשיוט השני וסיימו אותו במקום התשיעי, אולם מסיבות השמורות עימם פנו אחרי כן לוועדה המארגנת וביקשו למחוק אותם מרשימת משתתפי השיוט. אולי זו הגם הסיבה לכך, שבפרסום הרשמי שהופץ באמצעות המחשב האולימפי מופיעות ליד שמם של הישראלים האותיות האנגליות D.N.P. (דיד נוט פיניש – כלומר, לא סיימו את השיוט) כשלצידן 36 נקודות חובה. אתמול דורג צוות זה במקום ה־28, ואילו בשיוט הראשון ערב החג סיים במקום התשיעי. נותרו עוד חמישה שיוטים, וכל צוות רשאי לבחור לעצמו את שש התוצאות הטובות ביותר לצורך הדירוג הסופי.

הופעת הטורטנים ביום הכיפורים היוותה לשיחת היום בקרב אנשי המשלחת הישראלית, ועוררה תגובות חריפות – לצד פליאה אצל גורמים זרים הבקיאים בפרשה. ספורטאים ישראלים רבים רוגזים על שאילצו אותם לשבות מפעילות ביום הכיפורים, מה שלא עשו, בכל מקרה, האחים טורטן. לעומתם, שבתו אתמול ולא זינקו לשיוט השני אלדד אמיר ויואל סלע, המשתתפים בפוסאן בתחרויות ברגם הולנדר המעופף. גם הפיסום הרשמי מאשר, כי צוות זה לא זינק אתמול ואחרי שסיים שלשום במקום השישי – נסוג בדירוג הכולל למקום ה־15.

מנהל המשלחת הישראלית אורי אפק אמר אמש ל"הארץ": "אסרתי במפורש, אפילו להתאמן, בפרהסיה ביום הכיפורים. הודעתי, כי מי שיתחרה ביום קדוש זה ייאלץ לארוז את מזוודותיו ויוחזר במטוס הראשון הביתה. אנו רואים בחומרה מעשה זה ותהיה ועדת חקירה שתבדוק את הפרטים ותעניש במידת הצורך. אני עדיין מאמין, כי האחים טורטן עשו רק אימון על דעת עצמם, בלא שקיבלו היתר. מבחינת המארגנים נראה לי, כי לא התחרו כלל, וכי שיוט זה אינו קיים. בכל מיקרה, גם מה שעשו היה בהחלט לא חברי מבינים, לפחות ביחס ליהודה ברזהיים שנאלץ לוותר על הופעה בזירת האיגרוף, כדי להימנע מחילול קדושת יום הכיפורים".

אמש נודע, כי נציג מיוחד של הנהלת המשלחת אמור לצאת היום לפוסאן, כדי לחקור את המעורבים בפרשה, לפני שיוסקו מסקנות. לא מן הנמנע שיוחלט על עונש חמור לדוגמא: השעייה מפעילות וסילוק שני השייטים מהאולימפיאדה.

זהו השיוט בו נטלו אתמול חלק האחים הישראלים דן ורן טורטן, בניגוד מפורש להוראות שקיבלו, מאחר שהתקיים ביום הכיפורים. בצילום נראים צוותי ה־470 של דנמארק, בלגיה והולנד. האחים טורטן טוענו, כי לא השתתפו בשיוט אלא רק התאמנו. היום יוחלט במשלחת הישראלית מה יהיה עונשם. (צילום: איי־פי)

מדליה ראשונה לברית המועצות

סיאול (איי־פי). בריה"מ זכתה במדליית הזהב הראשונה שלה באולימפיאדת סיאול במקצועות האופניים, כאשר אלכסנדר קיריצ'נקו הפתיע את מייק מאלצ'וב ממזרח גרמניה, בגמר מירוץ מבוזן הזמן ל־1000 מטר. זמנו של קיריצ'נקו היה 1:04.49 דקה בעוד שמאלצ'וב, השיאן העולמי, סיים רק במקום השישי מתוך 30 רוכבים. אלוף העולם מ־1987, האוסטרלי מרטין ויניקומב זכה במדליית הכסף כשקבע 1:04.78 דקה ושלישי היה המערב גרמני רוברט לצ'נר עם 1:05.11 דקה.

אוויטה – גם 5000

סיאול (ע"ד). סעיד אוויטה, אלוף אולימפיאדת לוס אנג'לס בריצת 5000 מטרים ושיאן העולם למרחק זה, וגם ב־1500 מטר, החליט ברגע האחרון להשתתף גם בריצת 5,000 מטרים, לאחר שקודם לכן הודיע על השתתפותו בריצות למרחקים 800 ו־1500 מטר בלבד. אוויטה אמר, כי רק עתה הסתבר לו שהתאריכים והשעות בהן יתקיימו הריצות לא יתנגשו האחת עם השניה, כפי שחשב תחילה.

גרג לוגאנים זכה, כצפוי, במדליית הזהב בקפיצות ממקפצה בגובה 3 מטרים. אולם בדרך אל הזהב נפצע לוגאנים כשבאחת מקפיצותיו ספג חבטה בראשו מן המקפצה. הפציעה לא היתה קשה, אולם הפכה את לוגאנים לאטרקציה של המשחקים. (צילום: איי־פי)

טניס

עמוס נשאר התקווה האחרונה

ניצח בערב החג את אלוף קוריאה צ'ידסודיין (6–2, 6–4, 7–5, תוך שעה ו־55 דקות) וישחק היום נגד הניו זילנדי קלי אוורנדן; שחר פרקיס נכנע לארגנטיני חאווייר פראנה המדורג 100 בעולם; גלעד בלום ירד בתום 3 שעות ו־45 דקות, אחרי הפסד 7–9 לבריטי ג'רמי בייטס במערכה החמישית; מנסדורף ובלום בזוגות נגד האירים קייסי וקולינס; היום טבילת אש לאילנה ברגר מול ג'יל אתרינגטון מקנדה

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מבין שרידי התקוות של ישראל בסיאול, נראה עמוס מנסדורף (המדורג כאן 12) במצב המעודד ביותר – אם כי עדיין רחוק מחוף מבטחים. אלוף הטניס שלנו, שעלה שלשום לסיבוב השני, ישחק היום נגד הניו־זילנדי קלי אוורנדן. מסיבות מובנות לא ראיתי אתמול את המשחק בו ניצח אוורנדן את גוראן איוואנישביץ' מיוגוסלביה 6–7, 6–3, 6–3, 6–3.

טורניר הטניס האולימפי הרשמי, הראשון מאז 1924 בפאריס, מתקיים במיתקן הדיש תאגו, שבו יותר מעשרים מגרשים. הפגם היחיד בעניין לדעתי בעובדה, שסביב רובם אין מושבים לצופים, הנאלצים לעמוד שעות רבות בחום הלוהט. זה בהחלט לא נעים ופוגם במקצת באווירה.

למזלו של עמוס, שהכין בערב החג, נגד אלוף קוריאה, צ'ידסודיין, הועל בן הופיע במגרש המרכזי לעיני אלפי צופים, שהריעו, כמובן, ליריבו. אבל עמוס ניצח 6–2, 6–4, 7–5, תוך שעה ו־55 דקות, בחום כבד. הפער האיכותי לא הוטל בספק, ומנסדורף ניצל את מיגוון חבטותיו – לא תמיד ביעילות הדרושה – כדי לעלות מהר מאוד ליתרון 4–0 במערכה הראשונה, אחרי שבירה כפולה של הגשות הקוריאני. רק אז השיג יון נקודה, ומאוחר יותר שניה, כדי להפסיד 6–2. שבירה אחת הספיקה לעמוס, כדי לנצח גם במערכה השנייה. בשלישית התנהל מאבק שקול יותר עד 5–5, אם כי לא נראה לי שעמוס מגלה את כל כוחו. הוא שבר את חבטות ההגשה של יריבו בדיוק בשלב הרצוי, במשחקון ה־11, כדי לעלות ליתרון 6–5 ואחרי כן ניצח 7–5 בצורה שקטה ומשכנעת.

היום, נגד אוורנדן המנוסה יותר [illegible] "הילוך" ולעשות צעד נוסף בדרך למיצוי איכותי לקראת עימות אפשרי ברבע הגמר עם טים מאיוט מארה"ב, המדורג 2. עמוס יופיע במשחק השני במגרש 15, כלומר, גם בשעות אחה"צ.

מאיוט ניצח אתמול את הונגהוק מקוריאה 6–3, 6–3, 6–4. המדורג הבכיר אלוף ווימבלדון, השוודי סטפאן אדברג, גבר ביום שלישי על האוסטרי הורסט סקוף 7–6, 6–2, 6–3, תוך שעה ו־52 דקות.

בשני מגרשים סמוכים, 11 ו־12, הודחו שלשום בזה אחר זה שני הטניסאים הישראלים האחרים בטורניר – שחר פרקיס וגלעד בלום, שהיה מעורב בעימות הדרמטי של היום.

"ברור שכל הפסד גורר אכזבה", אמר פרקיס לאחר המשחק, בו נכנע 6–2, 6–4, 4–6, 6–4 לחאווייר פראנה מארגנטינה, המדורג 100 בעולם. שחר לא הירבה להשתתף באחרונה במשחקי יחידים, והדבר ניכר היטב ברגעים בהם גילה חוסר אונים, או שהשיב ברשלנות על חבטות קלות, אם כי לא התלונן על עייפות ואמר, כי מזג־האוויר לא הפריע לו במיוחד.

פרקיס איבד מיד בפתיחה חבטות ההגשה ואיפשר לפראנה להוביל 2–0 ולנצח 6–2. ביתרון 3–2 במערכה השנייה הוחמיץ שחר יתרון 4–2, בעת שיריבו הגיש, וכיצה לשבירה במשחקון העשירי, בטרם ניצח 6–4 במערכה זו. ההבדל הקטן הזה אך המשמעותי כל כך, כשבכל פעם חסר לך "כדור קטן", או חצי צעד, השתקף גם בשתי המערכות האחרונות. פראנה שיחק פשוט טוב יותר, ושגה פחות.

מאוכזב מאוד היה גלעד בלום שלנו, במגרש הסמוך, כשירד ממנו בתום 3 שעות ו־45 דקות, אחרי הפסד 7–9 לבריטי ג'רמי בייטס במערכה החמישית. גם המאמן שלמה גליקשטיין לא נראה במצב רוח מרומם, וניתוח קצר של אירועי הסיום לא הרגיע את שניהם.

על המישטח הסינטטי הירוק, סבל גלעד מתנודות קיצוניות מדי – רקעת של ביטחון וחבטות יעילות, לצד רגעי ריפיון ותגובות יאוש, שהתבטאו בהתפרצויות קולניות או בהטחת המחבט לקרקע... זה אופייני לחוסר ריכוז, או לכעס עצור כלפי היריב, המצליח לפתע להפיק מעצמו חבטות "מרגיזות" דווקא במצבים אבודים – כמו שנראה בייטס לא פעם, בחום המעיק ששרר במהלך הדו־קרב בשמש. בלום פיגר 0–1, השווה ושמר על "שוויון ביתרון" עד שניצח 6–4 במערכה הראשונה. הוא הגיש בחוסר יעילות ונקלע לפיגור 0–2 במערכה השנייה. אחרי כן עלה מ־2–5 ל־4–5, בהגשה של בייטס, שחקן גביע דייוויס של ארצו. אבל במשחקון העשירי, ודווקא בעת שהגיש, הוחמצה ההזדמנות להשוות ונכנע 6–4. גם בפתיחת המערכה השלישית מצאה את גלעד מפגר 0–2, מאוד לא יציב, עד למהפך: ניצחון בשישה משחקונים רצופים עד 6–2, תוך גילוי כושר משופר ומישחק תוקפני יעיל, הן בחבטות־העפרה הן בריצה בלתי פוסקת לכל כדור, מהקו האחורי וגם ליד הרשת.

אבל אז באה שוב הנסיגה, פיגור 2–4 והפסד 2–6, שהותיר שני יריבים תשושים לקרב המכריע במערכה החמישית, בה חזו כבר צופים רבים יותר שנהרו מכל עבר. בלום פיגר 3–4 ורק כשהגיש בגבע במישחקון השמיני. לא נעים להקלע ל־3–5 כשהיריב מגיש, אבל גלעד עשה מאמץ וגזל מישחקון גם מבייטס המופתע. 5–4 בהגשה של בלום, המתגבר פעם נוספת ונחלץ בזה אחר זה משלושה "מץ' פוינטס", בטרם עלה בידו להשוות ל־5–5. כל כך הרבה שטויות, לצד כל כך הרבה כדורים מבריקים של גלעד. וכך זה נמשך במתח גובר: 6–5 לבייטס, 6–6, 7–6 לבייטס, 7–7, 8–7 לבייטס. בלום מציל עוד כדור מערכה ומישחק, ואחר כך נשאר שרוע על גבו, באפיסת־כוחות, בנסיון להציל "מץ' פוינט" נוסף. הוא נכשל בזה, וגם מחטיא מיד הכנה אחרונה, והכדור של בייטס נחת במגרש הישראלי. גלעד ראוי למלוא הערכה על המאמץ שהשקיע, ועל הכל שזה הסתיים לרעתו.

הבריטי קירודות, שלפרקיס הפריע ב"הערות" לשופטים ומחה על כמה החלטות, היה בכל זאת זה שצחק אחרון – ומיד עטו עליו שדרי הרדיו והטלוויזיה של הבי.בי.סי. לשידור ישיר ללונדון. בלום עמד מהצד, נבוך ובהחלט לא שבע־רצון. מחר ישתף פעולה עם מנסדורף בסיבוב הראשון לזוגות, נגד האירים קייסי וקולינס.

אילנה ברגר תערוך היום טבילת אש אולימפית, כשתתמודד בסיבוב הראשון של טורניר היחידות עם ג'יל אתרינגטון מקנדה. עם שטפי גראף, כריס אוורט, גבריאלה סאבאטיני ושאר שריוני צמרת כמעט שיוותרו [illegible] מבלוזון, הגם שמרטינה נאבראטילובה לא באה לסיאול.

עמוס מנסדורף ניצח שלשום את הקוריאני צ'ידסודיין בסיבוב הראשון של טורניר הטניס האולימפי 6–2, 6–4, 7–5. היום, בסיבוב השני, הוא יפגוש את הניו־זילנדי קלי אוורנדן. אם ינצח הוא צפוי להיפגש עם טים מאיוט, המדורג 2, מארצות הברית. (צילום: איי־פי)

משקולות

נשיא טורקיה שולח מטוס להביא את הזהב לאנקרה

נעים סולימאנוגלו שערק מבולגריה לטורקיה זכה במדליה והיה לגיבור לאומי נערץ

סיאול (איי־פי). נעים סולימאנוגלו מטורקיה זכה אתמול במדליית הזהב בהרמת משקולות במשקל עד 60 ק"ג וקבע שלושה שיאים עולמיים – זו כשלעצמה ידיעה אולימפית מעניינת, אולם במקרה הזה הסיפור שמאחורי מרים המשקולות בן ה־21 מרתק הרבה יותר.

סולימאנוגלו, מוסלמי, נולד כבן למיעוט הטורקי בבולגריה, שבשנים האחרונות מדוכא על ידי השלטון בסופיה. בין היתר מחייבים הבולגרים את בני המיעוט הטורקי לשנות את שמם לשמות סלאוויים. לפני עריקתו נקרא נעים שלמאנוב. לפני כשנתיים, בעת שהיה חבר הנבחרת הבולגרית שהתחרתה באוסטרליה ערק וביקש מקלט מדיני בטורקיה. עריקה זו עוררה בזמנו הדים רבים בעולם, והבולגרים דרשו בתוקף להחזירו אליהם או לחלופין לפסול אותו מלהתחרות תחת דגלה של טורקיה.

כל נסיונות הבולגרים לפסול את האלוף הצעיר עלו בתוהו (יש שמועות כאילו שילמה טורקיה מיליון דולר וחצי כדי שהבולגרים יירגעו) ועתה הצליח סוף סוף סולימאנוגלו להגשים את חלום חייו – זכיה במדליית זהב אולימפית בשמה של טורקיה. את המדליה הוא הקדיש למיעוט הטורקי בבולגריה, וכן גם כל משפחתו. "הגשמתי את כל מה שאפשר בספורט", אמר דקות אחדות לאחר נצחונו, "אולם המחשבות שלי נמצאות עם משפחתי, איתה הייתי רוצה להיות עתה. אני לא חושב שהם ראו את השידור בטלוויזיה הבולגרית, אבל אני מקווה שהם הקשיבו לרדיו הטורקי". סולימאנוגלו סיפר, כי לא ראה את הוריו ואת שני אחיו מזה שנתיים.

מאז הגיע לטורקיה הוא הפך שם לגיבור לאומי. לאולם הרמת המשקולות בסיאול הגיעו אתמול כל חברי המשלחת הטורקית, נופפו בדגלים הלאומיים ושרו את ההימנון הטורקי. סולימאנוגלו סיפר לאחר נצחונו, כי נשיא טורקיה טורגוט אוזאל שולח את מטוסו הפרטי לסיאול, כדי להטיסו הישר לאנקרה הביתה בסוף השבוע.

● יותר מ־1500 טניסאים צעירים, מספר שיא, נרשמו לאליפות ישראל לנוער שתחל ביום ראשון. התחרויות יחזו באתרים שונים בגוש דן. האליפות תימשך שבוע ימים.

גלעד בלום סיים את חלקו בטורניר היחידים של סיאול, כאשר הפסיד במשחק ארוך, צמוד, דרמטי ומסובך לבריטי ג'רמי בייטס 6–4, 4–6, 6–2, 2–6, 7–9. לגלעד – כמו שאפשר לראות – היו במהלך המשחק טענות לשופט הקו. גם הרקטה קבלה הרבה ממנו. (צילום: איי־פי)

היום בסיאול

תתירה
1.00 חצי גמר בכל המקצועות (גברים ונשים)

כדורסל (נשים)
1:45 ארה"ב – יוגוסלוויה
3:45 בריה"מ – דר. קוריאה
11:30 בולגריה – אוסטרליה
13:30 צ'כיה – סין

איגרוף
2:00, 11:00 מוקדמות בכל המשקלים

אופניים
2:00 מיאוץ, שמינית גמר (גברים ונשים)
2:00 מירוץ רדיפה אישי, חצי גמר (גברים)
2:00 מירוץ אישי על נקודות, מוקדמות (גברים)
9:00 מיאוץ, רבע גמר (גברים)
9:00 מיאוץ, רבע גמר (נשים)
9:00 מירוץ רדיפה אישי, גמר (גברים)

רכיבה
5:30 קרב שלוש צבאי, גמר

סיוף
0:30 חרב, מוקדמות (גברים)
6:00 רומח, מוקדמות (נשים)
12:00 רומח, גמר (נשים)

כדורגל
9:00 בריה"מ – ארה"ב (בית ג')
9:00 דר. קוריאה – ארגנטינה (בית ג')
11:00 אוסטרליה – ניגריה (בית ד')
11:00 יוגוסלוויה – ברזיל (בית ד')

התעמלות
4:00 גמר אישי, גברים

הרמת משקולות
6:00 משקל 75 ק"ג (בית ג')
9:00 משקל 75 ק"ג (בית ב')
13:00 משקל 75 ק"ג (בית א' – גמר)

כדוריד (גברים)
2:00 ארה"ב – יוגוסלוויה
3:30 צ'כיה – הונגריה
6:00 בריה"מ – שוודיה
7:30 דר. קוריאה – מז. גרמניה
10:00 אלג'יריה – איסלנד
11:30 יפן – ספרד

הוקי (גברים)
1:00 פקיסטאן – ארגנטינה
2:45 דר. קוריאה – הודו

5:30 קניה – ספרד, בריה"מ – קנדה
7:15 אוסטרליה – הולנד, בריטניה – מע. גרמניה

היאבקות (יוונית־רומית)
2:00 משקלים 57, 68, 82, 130 ק"ג, בית הגמר
9:30 משקלים 57, 68, 82, 130 ק"ג, קרבות הגמר

שחיה
1:00 400 מטר חופשי נשים, מוקדמות
100 מטר חופשי גברים, מוקדמות
100 מטר גב נשים, מוקדמות
200 מטר גב גברים, מוקדמות
4x100 מטר חופשי נשים, מוקדמות
12:00 400 מטר חופשי נשים, גמר
100 מטר חופשי גברים, גמר
100 מטר גב נשים, גמר
200 מטר גב גברים, גמר
4x100 מטר חופשי נשים

כדורמים
1:00 יוון – סין
ספרד – ארה"ב
הונגריה – יוגוסלוויה
6:00 דר. קוריאה – איטליה
מע. גרמניה – צרפת
אוסטרליה – בריה"מ

קרב 5 מודרני
2:00 מירוץ שדה (מקטע מסיים)

טניס
3:00 סיבוב שני גברים, יחידים (16 משחקים)
סיבוב ראשון נשים, יחידים (8 משחקים)

קליעה
1:00 אקדח אש מהירה, 30 כדור (גברים)
1:00 רובה זעיר, 3 מצבים, 40 כדור (גברים)
7:30 רובה זעיר, שכיבה, 10 כדור, גמר (גברים)
1:00 מטרה נעה, 30 כדור (גברים)
1:00 צלחות חרס, סקיט (75 צלחות)

שייט
5:30 השיוט השלישי

כדורעף (גברים)
1:45 ארה"ב – ארגנטינה (בית ב')
4:00 ברזיל – בולגריה (בית א')
6:30 איטליה – שוודיה (בית א')
8:30 בריה"מ – דר. קוריאה (בית א')
10:30 יפן – צרפת (בית ב')
12:30 טוניסיה – הולנד (בית ב')

יאסנה האקדוחנית המהירה מיוגוסלוויה

סיאול (איי־פי). יאסנה סקאריץ' מיוגוסלוויה זכתה במדליית הזהב בקליעה באקדח אוויר, כאשר שיפרה את השיא העולמי, שהיה שלה, במקצוע זה. סקאריץ' בת ה־23 סיימה עם 489.5 נקודות, והקדימה בשתי נקודות את ניגה סלוקודה בת ה־19 מבריה"מ. במדליית הארד זכתה מרינה דוברנצ'ובה, גם היא מבריה"מ, עם 482.5 נקודות.

איגרוף

אלוף העולם בא להגן על כיתרו

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

מייקל גריר, אלוף העולם באיגרוף במשקל 80 עד 89 ק"ג, אמור להגיע הערב לישראל על מנת להגן על תוארו, בקרב שיהיה באולם הסינרמה, ביום רביעי של השבוע הבא (28.9). יחד עם האלוף יגיעו, באותה טיסה מארה"ב, שלושה מתאגרפים נוספים שישתתפו בערב האיגרוף המקצועני הראשון שיהיה בישראל. השלושה הם: ריק אנים יריבו של גריר בקרב על התואר; וכן ואלי מוחמד שיתמודד עם אלוף הבהאמס פאט סטארקי.

כדורגל

גרמניה – בריה"מ 1–0

דיסלדורף (איי־פי). נבחרת הכדורגל הלאומית של מערב גרמניה ניצחה אמש בדיסלדורף 1–0 את ברית המועצות, סגנית אלופת אירופה, במשחק ידידותי. רק 16 אלף צופים חזו במשחק. השער לזכות גרמניה היה שער עצמי של סרגיי סמטואלנקו בדקה ה־57.

לוכסמבורג (איי־פי). נבחרת שווייץ הביסה כאן אמש את נבחרת לוכסמבורג 1–4 במסגרת בית 7 במוקדמות הגביע העולמי בכדורגל.

● קבוצת הכדורעף ההונגרית סאגאר, סיימה את ביקורה בישראל. ההונגרים, המדורגים בארצם במקום השלישי, שיתפו כמה צעירים, דבר שגרם לשלושה הפסדים בארבעה משחקים. הם נוצחו 3–1 על ידי הפועל רמת־אביב, 3–2 על ידי הפועל קריית־אתא ו־3–0 על ידי הפועל בתים. הניצחון היחיד הושג על נבחרת הנוער 3–0.

התעמלות

יום הכיפורים של רויטל נסתיים בנשיקות

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). פרשת רויטל שרון הסתיימה בכי טוב. אתמול בבוקר התעורר חשש, כי תחמיץ את תרגילי הרשות בהתעמלות משום שכפו עליה להשתתף בהם ביום הכיפורים – בניגוד למיסמך המצוי בידי הנהלת המשלחת, לפיו הובטח להם, כי רויטל תופיע רק במוצאי החג.

מסתבר, כי איש לא בדק ולא ידע, כי בינתיים חל שינוי בלוח הזמנים, והמתעמלת הצעירה (18) מישראל עברה סבל נפשי רב, במהלך יום קשה בו גם צמה. במאמץ של הרגע האחרון הסכימו ההונגרים, במחווה ראויה להערכה, כי שרון תופיע בתוספת לנבחרתם כמתעמלת שביעית. ההודעה המארגנת דחתה יוזמה זו, אבל אז הוברר לפתע, כי ההונגריה אגנס מישקו נפצעה – וכך התאפשרה הופעת רויטל בלא התנגדות. היא עלתה אחרי חימום קל בלבד, כי רק כעשר דקות לפני תחילת התחרות קיבלה היתר רישמי להשתתף בה.

ניכר בה שהתרגשה, ואף על פי כן קיבלה ציון גבוה של 9.625 נקודות בקפיצה מעל סוס, 9.425 בתרגיל הקרקע, 9.550 במקבילים והגל שרק 9.050 בקורה, בתום סידרת תרגילים מוצלחת מאד, שלמרבה הצער הסתיימה בירידה חסרת מזל, בגלל איבוד שיווי משקל ונפילה על הגב.

בסך הכל צברה אתמול 37.60 נקודות, ובתוספת ה־37.65 של ערב החג הגיעה לסיכום אישי כולל של 72.250 נקודות, אשר יקדם אותה בצורה משמעותית בדירוג העולמי. הופעה טובה שעוררה התרגשות, וגררה חיבוקים ונשיקות עם הוריה שבאו לכאן כדי לעודדה ועם המאמנת שלה, זהבה דיסמן.

קליעה

יונסי התקדם – אבל יריביו התקדמו יותר

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לפני ארבע שנים, במשחקי לוס אנג'לס, תפס יצחק יונסי מקום שמיני עם 582 נקודות בקליעה ברובה אוויר. שלשום, ערב יום הכיפורים, במיטווח האולימפי בסיאול, צבר נקודה אחת יותר (583) במקצוע זה – אבל דורג רק במקום ה־30 – יחד עם הקלע הסיני זיאו גואנג.

הסיבה פשוטה: יונסי אומנם התקדם, אבל יריביו התקדמו הרבה יותר. עובדה: 11 מהם שיפרו את השיא האולימפי שהיה 589 נקודות. המנצח היה היוגוסלבי גוראן מקסימוביץ' שצבר 594 נקודות, במדליית הכסף עם 593 זכה הצרפתי ניקולה ברטלו, ובארד עם 592 נקודות יוהאן רידרר ממערב־גרמניה.

הישראלי השני, אדי פפירוב צבר 581 נקודות ודורג 37, כאשר גם השלושה שהקדימוהו קבעו תוצאה זהה. בסך הכל התחרו 46. היום ישתתפו יונסי ופפירוב בקליעה ברובה זעיר חופשי, 3 מצבים, 40 כדור בכל אחד מהם.

איגרוף

כאשר בן חיים התפלל הוכרז המרוקאי מנצחו

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). המתאגרף הישראלי יהודה ברזהיים התפלל אתמול בדביקות בבית־הכנסת בכפר האולימפי, כאשר יריבו המרוקאי מוג'וב מג'ידי הוכרז מנצח סכבי, בקרב המיועד במשקל מיני־זבוב (עד 48 ק"ג) שבכפוף לא התקיים. ברזהיים גם לא התייצב, כמובן, לשקילה בשעות הבוקר, ואמר: "ברור שאני מאוכזב, אך אין לחלל את קדושת יום כיפור".

אחרי הפסדו של אהרון יעקבשווילי בראשית השבוע, ליריב מערב־גרמני, ינסה היום יעקב שמואל להציל את יוקרת האיגרוף הישראלי בסיאול. הוא אמור להתמודד בסיבוב השני, במשקל 57 ק"ג, עם המודיעי ג'ון מירונה הלוחם בארה"ב. צריך לקוות לשני דברים: שלא נהיה מעורבים בפרשייה פוליטית נוספת, ושנזכה לניצחון בכורה בזירה במשחקי 1988.

אמש נודע, כי מג'ידי עלה להישקל ברגע האחרון, רק כשהיה ברור לו שברזהיים לא יבוא. כיון שמג'ידי עלה הישר לסיבוב השני בלי קרב, ועלה אוטומטית לסיבוב השלישי – בניגוד לתקנון – היה צורך להבדיל מחדש את הדירוגים במשקל 48 ק"ג.

בהיעדרו של יחיאל ארזי נערך "ספורט הארץ" בידי יהושע שגיא

בעיטה אולימפית

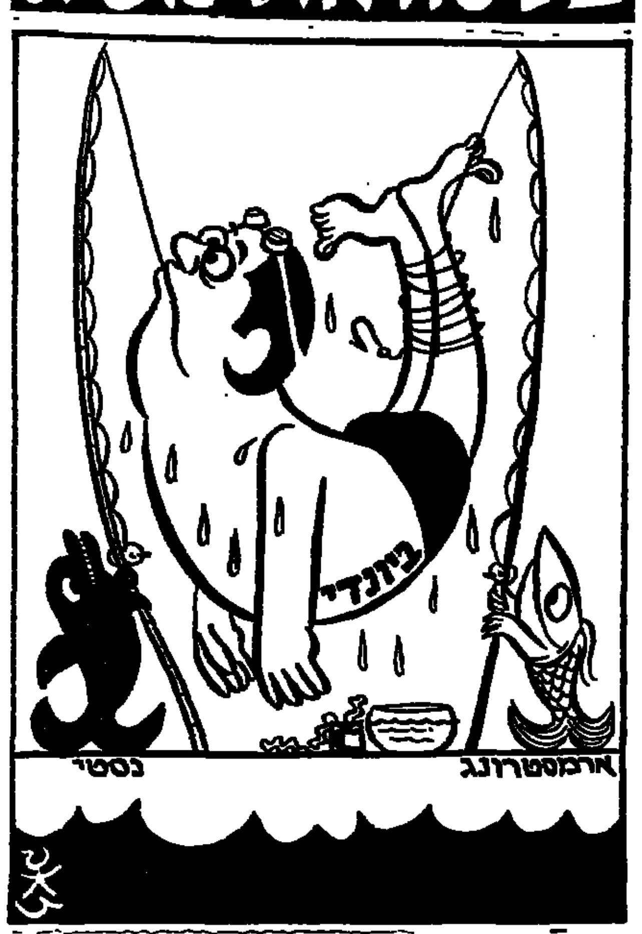

שחיה

אחרי חוליט ורייקארד – נֶסטי

אנטוני נֶסטי מסורינאם (יש בה רק עשר בריכות ורק אחת במידות אולימפיות) הדהים את העולם כאשר קבע שיא אולימפי ב־100 פרפר 53.00 שניות; בִּיונדי הגיב כמוכה הלם כשדורג שני (53.01); גרוס שוב רק חמישי

מאת יחיאל אריד
שליח "הארץ" לאולימפיאדה

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). היה צורך לחכות 92 שנה, עד לאו־לימפיאדה ה־24, כדי לראות ספורטאי מסורינאם על דוכן המנצ־חים. ליתר דיוק בראש הדוכן, כשעל צווארו מדליית זהב. אל תתביישו אם לא שמעתם מעולם את השם אנטוני נסטי: אל תתביישו גם, אם אינכם יו־דעים היכן בדיוק מצויה ארצו.

אנטוני היטיב לנצל אתמול את הזירה האולימפית, כדי לחולל סנ־סציה עולמית במשחה הגמר ל־100 מטרים בסגנון פרפר. במדינה הלא־מוכרת, שיש בה רק עשר בריכות שחיה ורק אחת מהן היא במידות אולימפיות (50 מטר), יחול מעתה שיגשוג בתחום זה. סורינאם כולה – היושבת בצפון מזרח יבשת אמריקה הדרומית, לחוף האוקיאנוס השקט בין שתי הגיאנות וגובלת מדרום עם בר־זיל – חוגגת את האירוע ההיסטורי.

מי היה מאמין, שסטודנט אלמוני שרכש את השכלתו באוניברסיטת פלורידה, יהיה אלוף אולימפי? נכון שעלה מהמוקדמות עם ההישג השלי־שי בטיבו (53.50), אבל זו עדיין אינה ערובה להצלחה בגמר.

הכל היו משוכנעים, כי האמריקאי מאט בִּיונדי יזכה סוף־סוף בתואר אולימפי ראשון. כך זה נראה אמנם עד למטרים האחרונים, כשהוביל ביתרון ברור, אבל אז פרץ לפתע במסלול 3 אנטוני נסטי, וסיים בקצב שהדהים גם את עצמו. ביונדי הגיב כמוכה הלם, כשדורג שני עם 53.01. נסטי "גנב" לו את הזהב בנגיעה האח־רונה, בהפרש של מאית־השניה בלבד, בזמן 53.00, שיא אולימפי חדש (הקודם 53.08 של מיכאל גרוס ממערב גרמניה, שדורג שוב חמישי ומאוכזב מרה). הארד הוענק לבריטי אנדי ג'יימסון ב־53.30, שהקדים את האוסטרלי ג'ון סיבן 53.33.

1988 תיכנס להיסטוריה כשנה הגדולה של סורינאם בספורט העולמי. לפני שנה משלושה חד־שים ראינו שני ספורטאים אחרים מארץ זו (הם אמנם לא נולדו שם, אך הוריהם היגרו להולנד בשנות ה־50), הכדורגלנים רוד חוליט ופראנק רייקארד, בבגדי הולנד, מוחצים את נבחרות באליפות אירופה בכדורגל במינכן. אתמול השלים נסטי את המיבצע.

אולי כדי לעודד קצת אצל הישרא־לים בסיאול, הצטרפה אתמול עוד מדינה קטנה, קוסטה ריקה, למיצעד המדליות. היתה זו סילביה פול הב־לנורית, גבוהת הקומה, בת להורים יוצאי גרמניה שעקרו לניקרגואה והשתקעו בקוסטה ריקה, אשר זכתה במדליית הכסף בגמר ל־200 מטר בסגנון חופשי. גם היא כמעט חוללה סנסציה, כשקבעה 1:58.67 דקה לעומת 1:58.65 של המזרח גרמניה הייקה פרידריך, הפייבוריטית הגדולה לניצחון השיאנית העולמית מאשתקד (1:57.55). כך, גם לקוסטה ריקה יש מדליה אולימפית ראשונה.

מזרח גרמניה זכתה בזהב נוסף, על ידי סילקה הרנר, שקבעה שיא עולמי ואולימפי חדש בגמר ל־200 מטר בס־גנון חזה – 2:26.71 דקות.

ההונגרי תאמאש דארני, שכושר הראיה בעינו השמאלית אבד כמעט לחלוטין, בגלל פגיעת כדור־שלג בעת משחק, חזר והוכיח בסגנון מעורב מדוע אין לו מתחרים. במשחה הגמר ב־400 מטר בסגנון אישי מעורב ניצח בזמן 4:14.75 דקות ושיפר את השיאים העולמי (4:15.42 מאשתקד בשטראסבורג) והאולימפי (משלשום בסיאול 4:16.55).

ורק אז הבריק סוף־סוף ביונדי את תקוות חבריו, כשהוביל את הרביעיה האמריקאית לניצחון ולשיא עולמי ואולימפי בזמן 7:12.51 דקות, בסיום מרתק של משחה השליחים ל־4×200 מטרים חופשי. אין ספק, הבחור המרצק הזה, השיאן העולמי ב־100 מטר, יודע לשחות מהר מכל האחרים. אלא שלפעמים הוא "משחק אותה אדיש", והדבר כבר עלה לו כאן בשתי מדליות זהב.

האמריקאים התנחמו בהישגו המדהים של גרג לוגאניס בן ה־28, שחזר והגן על תוארו האולימפי בק־פיצות למים מהמקפצה (3 מטרים) – למרות שראשו נחבט בקצה המקפצה במהלך התחרות ביום השני. הוא עורר פאניקה כללית ונזקק לחמישה תפרים. למחרת חזר חבוש והקדים בדירוג הסופי שני יריבים סינים, טאן ליאנגדה ולי ויליאנג. עתה רוצה לו־גאניס זהב גם בקפיצה ממגדל, כמו בלוס אנג'לס.

● איגוד האתלטיקה בישראל עשוי לחזור לפעילות ביבשת אסיה, ממנה הורחק לפני יותר מ־10 שנים – על כך מסר אריה סלוצקי, יו"ר איגוד האתלטיקה הקלה, ערב צאתו לסי־אול, לשם הוזמן על ידי יו"ר איגוד האתלטיקה של דרום קוריאה שהוא סגן נשיא הפדרציה האסיאתית באתלטיקה קלה. סלוצקי יהיה אורחו של הקוריאני בתחרויות האתלטיקה ובקונגרסים.

אנטוני נֶסטי, הגיבור הזוטר של אולימפיאדת סיאול. השחיין האלמוני־כמעט מסורינאם הדהים את עולם השחיה ואת המועמד לניצחון, האמריקאי מאט בִּיונדי, כשניצח במישחה הגמר ל־100 מטר פרפר. נֶסטי הקדים את ביונדי במאית השניה וקבע שיא אולימפי חדש. (צילום: אי־פי)

כדורסל

יוגוסלוויה וארה"ב עלו

סיאול (אי־פי). נבחרות ארצות הברית ויוגוסלוויה, שניצחו עד כה בשלושת המשחקים שלהם בשלב המוקדם של טורניר הכדורסל, הב־טיחו עלייתן לשלב הבא.

ביום שלישי התקשו האמריקאים לנצח את שכנתם מהצפון, קנדה, 70–76, לאחר שפיגרו במחצית הר־אשונה בהפרש 10 נקודות. אתמול השיגו חניכיו של ג'ון תומפסון ניצחון חשוב על ברזיל 87–102. היה זה תגמול מתוק לאמריקאים, שגאוותם נרמסה בידי אותה נבחרת, אשתקד בגמר משחקי פאן־אמריקן באינדיאנ־פוליס, 115–120.

אוסקר שמידט שחקן מאיטליה, שהיה כוכב אותו משחק בלתי נשכח, היה גם הפעם הקלע הבולט של ברזיל עם 31 נקודות, אך הפעם זה לא הספיק מול רובינסון וח־בריו. כדי לנצח פעם נוספת את האמ־ריקאים היה על שמידט לעבור את גבול 50 הנקודות. האמריקאים היו מוכנים, הפעילו לחץ על שמידט והוכיחו שלמדו את לקח ההפתעה מהשנה שעברה.

נבחרת יוגוסלוויה השיגה שלשום נצחון גבוה על מפתיעת היום הר־אשון, נבחרת מרכז אפריקה, 61–102. אתמול גילו היוגוסלווים נפילת מתח מסוימת מול הנבחרת דרום קוריאה וניצחו בסופו של דבר 92–104, אחרי שעמלו קשה מול הצלפים הקור־יאנים, לי צ'ונג'י (38) והאר ג'אה (23). כל אחד מהשניים קלע 4 שלשות.

נבחרת קנדה זכתה בנצחון ראשון בהביסה את מצרים 117–64.

ומה קרה לרוסים? אתמול ניצחו בקושי (בהארכה) 85–78 את פורטור־יקו. שלשום השיגו נצחון קל על אוסטרליה 91–69.

★ יתר התוצאות: ברזיל – סין 108–130 (שמידט 44), ספרד – מצ־רים 102–61, פורטוריקו – דרום קוריאה 79–74, ספרד – סין 106–74.

גביע המדינה / כדורסל

הערב גליל עליון נגד אשקלון מכבי תל אביב לקרית שמונה

מאת אילן פריש
כתב "ספורט הארץ"

עונת הכדורסל 1988/89 תחל הערב רישמית, עם משחקי הסיבוב הראשון בגביע המדינה. במפעל הג־ביע משתתפות קבוצות הליגה הלאו־מית והארצית. לקבוצות הליגות הנ־מוכות יותר גביע משלהן – גביע האיגוד.

התקנון מעניק לקבוצות מהארצית את זכות האירוח, כך ש־16 המשח־קים יתקיימו באולמות בהן ביקור של קבוצה לאומית יהיה, בכל הנראה, בבחינת חגיגה.

מחזיק הגביע, הפועל גליל־עליון יצא לפגוש את הפועל אשקלון, קבוצת אלופת המדינה מכבי תל־אביב, יצפין לקרית־שמונה, למיפגש נגד הפועל המקומי. לנקודה הדרו־מית בארץ, אילת, ישוטו שחקני מכבי ראשון־לציון שם יתמודדו נגד קבוצת הפועל.

★ יתר המשחקים: אליצור ת"א/ פ"ת – הפועל תל־אביב, מכבי חולון/ פ"ת – אליצור רמלה, א.ס. רמת־השרון – אליצור נתניה, הפועל כנרת/עמק הירדן – הפועל איתן־גבת, הפועל בקעת בית־שאן – הפועל ירושלים, מכבי רחובות – הפועל חולון, אליצור קרית־אתא – הפועל חיפה, מכבי קרית־מוצקין – מכבי רמת־גן, בית"ר תל־אביב – מכבי חיפה (אוסישקין). ארבעה משחקים יהיו על טהרת הליגה האר־צית: הפועל נהריה – מכבי חדרה, הפועל באר־שבע – הפועל גן שמואל, מכבי יפק"א נצרת – מכבי דרום תל־אביב, הפועל יזרעאל עפולה – מ.מ. גבעת־שמואל.

תחילת המשחקים 20.00. מישחקי שמינית הגמר יתקיימו ב־27 באוקטובר.

טבלת המדליות

(בתום היום הראשון)

	המדינה	זהב	כסף	ארד	סה"כ
1.	ברית המועצות	7	3	8	18
2.	מזרח גרמניה	4	4	3	11
3.	בולגריה	4	3	3	10
4.	ארצות הברית	3	3	3	9
5.	איטליה	2	0	1	3
6.	סין	1	3	4	8
7.	מערב גרמניה	1	2	3	6
8.	דרום קוריאה	1	2	2	5
9.	פולין	1	2	1	3
10.	רומניה	1	2	0	3
11.	הונגריה	1	1	1	3
12.	אוסטרליה	1	0	1	2
13.	צ'כיה	1	1	0	2
14.	בריטניה	1	0	1	2
15.	נורווגיה	1	0	0	1
16.	סורינאם	1	0	0	1
17.	טורקיה	1	0	0	1
18.	יפאן	0	2	1	3
19.	שוודיה	0	2	1	3
20.	צרפת	0	1	1	2
21.	קוסטה ריקה	0	1	0	1

כדורגל

זמביה ממשיכה ברביעיות

הביסה 4–0 את גוואטמלה ומחכה ברבע הגמר למערב גרמניה; אוסטרליה שנכנעה 3–0 לברזיל (שלושער של רומאריו) היום מול ניגריה בתקווה לעלות לרבע הגמר

סיאול (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שניים מארבעת משחקי רבע הגמר בטורניר הכדורגל האולימפי כבר נקבעו: שוודיה – איטליה, וזמביה – מערב גרמניה.

הבוקר יתקיימו ארבעת המשחקים האחרונים בשלב המוקדם שישלימו את בתים ג' וד' ויקבעו את זהות שלוש הנבחרות הנוספות שישחקו ביום ראשון בשלב רבע הגמר. נבחרת אחת, ברזיל – היחידה שניצחה עד עתה בכל משחקיה כאן – כבר הב־טיחה את מקומה ברבע הגמר והיא מצפה עתה לראות מי תהיה יריבתה.

ברזיל ניצחה שלשום את אוסטר־ליה 3–0 והוכיחה, כי הטאקטיקה של מאמנה היוגוסלווי של אוסטרליה פרנק ארנק טובה – אבל רק עד גבול מסוים. ברזיל היתה משום טובה בשתי דרגות מאוסטרליה ורומאריו, הכוכב המצויין שלה, התבטא בהבקעת כל שלושת השערים. אגב, רומאריו גם בעט בהצלחה כדור 11 מטרים, אך השופט המערב גרמני קארל היינץ טריטשלר הורה על בעיטה חוזרת, ואז לא ניצל רומאריו את ההז־דמנות להבקיע שער רביעי. כעת זקוקה אוסטרליה לנצח הבוקר את ניגריה בהפרש שערים גדול ולקוות שיוגוסלוויה לא תנצח את ברזיל, או שתעשה זאת בתוצאה נמוכה. במקרה של נצחון יוגוסלווי, בהפרש של שער אחד, תצטרך אוסטרליה לנצח בהפרש של שלושה שערים לפחות, כדי להבטיח את מקומה ברבע הגמר. יוגוסלוויה ניצחה שלשום את ניגריה 2–1.

המצב בבית ג' מסובך עוד יותר. תיאורטית יכולות ארבע הנבחרות לעלות לרבע הגמר. בריה"מ, היחידה שזכתה בנצחון בבית זה (כל שלושת המשחקים האחרים הסתיימו בתיקו) תשחק מול ארה"ב ב"קרב המעצמות" (אם כי ארה"ב עדיין לא נמנית על מעצמות הכדורגל) והיא זקוקה לתיקו. תיקו יספיק לארה"ב, כדי להעפיל לרבע הגמר, אם דרום קוריאה תמשיך במסורת ה־0–0 שלה גם נגד ארגנטינה.

ארגנטינה היא ללא ספק האכזבה הגדולה של הטורניר. לעומתה זמביה היא ללא כל צל של ספק ההפתעה הגדולה ביותר בטורניר הכדורגל האולימפי. מסתבר שהנצחון המדהים 0–4 על איטליה לא היה מקרה. אתמול חזרה זמביה על התוצאה כש־הביסה את גואטמלה 4–0. בשלושת משחקיהם כאן הבקיעו כדורגלני זמביה 10 שערים, יותר מכל נבחרת אחרת, ועתה לא נותר אלא לראות עד היכן הם יגיעו.

יריבתה של זמביה ברבע הגמר ביום ראשון תהיה מערב גרמניה ש־אתמול נכנעה 2–1 לשוודיה. בנצחון של זמביה לא ייחשב יותר להפתעה גדולה. איטליה, עדיין המועמדת המובהקת הבוררת הצליחה לנצח את עירק 2–0 משערים של רומאנו וד־יציטלי ולעלות לרבע הגמר, בו תשחק מול שוודיה. במשחק נוסף בבית א' סיימו טוניסיה וסין בתיקו 0–0.

טבלת בית א' (סופי)

1.	שוודיה	5 5–6 3
2.	מע. גרמניה	4 2–6 3
3.	טוניסיה	2 6–3 3
4.	סין	1 5–0 3

טבלת בית ב' (סופי)

1.	זמביה	5 2–10 3
2.	איטליה	4 6–7 3
3.	עירק	3 4–5 3
4.	גואטמלה	0 12–2 3

טבלת בית ג'

1.	בריה"מ	3 1–2 2
2.	ארה"ב	2 1–1 2
3.	דר. קוריאה	2 0–0 2
4.	ארגנטינה	1 3–2 2

משחקי היום:
9:00 בריה"מ – ארה"ב
9:00 דר. קוריאה – ארגנטינה

טבלת בית ד'

1.	ברזיל	4 0–7 2
2.	יוגוסלוויה	2 2–2 2
3.	אוסטרליה	2 3–1 2
4.	ניגריה	0 6–1 2

משחקי היום:
11:00 אוסטרליה – ניגריה
11:00 יוגוסלוויה – ברזיל

כדורסל

5 על תנאי

מאת אילן פריש
כתב "ספורט הארץ"

חמישה שחקנים זרים, מקבוצות הליגה הלאומית, נרשמו באיגוד הכ־דורסל על תנאי. טפסי השיחרור של החמישה לא הגיעו מהתאחדות הכד־ורסל האמריקאית. אם האישורים לא יגיעו היום, לא יוכלו החמישה להש־תתף הערב במישחקי קבוצותיהם בסיבוב הראשון בגביע המדינה. אם יתעכבו האישורים ולא יגיעו עד יום ראשון, לא יוכלו לשחק העונה גם בליגה.

מדובר בכן מקדונאלד, הזר של הפועל חולון, רון מור (אליצור נתנ־יה), ריי בדר (הפועל איתן־גבת) ושני הזרים של אליצור רמלה ארנסט בראום ובוב קרופורד.

הפועל חולון ישחק הערב נגד מכבי רחובות. אם מקדונאלד לא ישחק, הוא יצטרף לאריל וליאמס ואדי פיליפס הפצועים. מזכיר חולון, מישקה לפידות אמר כי השיחרור של מקדונאלד אמור להגיע היום. אליצור רמלה ישחק הערב נגד מכבי חולון/ פ"ת, אליצור נתניה ברמת־השרון ואיתן־גבת נגד הפועל כנרת/עמק הירדן.

● אליצור רמלה מוותר אמנם על ארנסט בראום ובוב קרופורד, בשני שחקני הזרים שלו. אולם דייוויד תורדקיל, שניבחן גם הוא בק־בוצה, ימשיך להתאמן. אם אחד הזרים שנותרו, יאכזב ביכולתו, יוכל תורדקיל להחליפו עד המחזור השני. פרדי בריח

בלעדי להארץ!!
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

סופר טוטו
ליגה לאומית וארצית

המדריך השבועי לטוטו

התחזית הלאומית לטוטו
תחזית מאמני הכדורגל הבכירים

הקבוצות (קבוצה 1 – קבוצה 2)	איציק שניאור (מ. הנבחרת הלאומית) 1	איציק שניאור x	איציק שניאור 2	שייע פייגנבוים (מ. מכבי נתניה) 1	שייע פייגנבוים x	שייע פייגנבוים 2	דרור בר־נור (מ. הפו' טבריה) 1	דרור בר־נור x	דרור בר־נור 2	נסים בכר (מ. הפו' באר־שבע) 1	נסים בכר x	נסים בכר 2	נחום סטלמך 1	נחום סטלמך x	נחום סטלמך 2	משה מאירי (מ. מכבי פתח־תקוה) 1	משה מאירי x	משה מאירי 2	מאיר נימני (מ. הפועל בת־ים) 1	מאיר נימני x	מאיר נימני 2	תבנית בסיסית לשיטת המצומצמים 1	תבנית בסיסית x	תבנית בסיסית 2
1 הפועל כ"ס – בית"ר ת"א	X	X		X			X			X			X			X	X		X		X	X	X	
2 מכבי נתניה – מכבי ת"א	X						X	X	X		X		X			X	X	X	X	X		X	X	
3 הפועל י־ם – הפועל טבריה	X			X	X					X			X			X			X			X	X	
4 הפועל ת"א – הפועל ב"ש	X	X	X		X	X	X		X				X	X	X		X	X		X		X	X	X
5 ב. יהודה ת"א – בית"ר י־ם	X	X			X			X			X	X		X				X		X			X	X
6 הפו' צע' חולון – שמשון ת"א	X			X				X		X	X			X		X	X		X	X		X	X	
7 מכבי חיפה – הפועל פ"ת		X		X	X		X		X	X	X		X	X		X			X			X	X	
8 הפו' חדרה – הפועל חיפה	X		X		X	X	X		X		X		X			X	X		X			X	X	X
9 מכבי פ"ת – מכבי ר. עמידר	X			X			X			X			X						X			X		
10 מכבי יבנה – הפו' בת־ים	X			X			X		X	X			X			X	X					X	X	
11 בית"ר רמלה – הפועל יהוד		X		X	X		X			X			X			X			X		X	X	X	X
12 מכבי יפו – הפועל לוד		X	X		X			X			X		X	X			X		X			X	X	
13 מכבי טמרה – מכבי שעריים	X	X				X			X		X		X	X			X			X	X	X	X	X
14 הפו' ר"ג – בית"ר נתניה	X			X			X			X			X			X			X			X		

	איציק שניאור	שייע פייגנבוים	דרור בר־נור	נסים בכר	נחום סטלמך	משה מאירי	מאיר נימני	תבנית בסיסית
טופס	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	טיוטה ★
שלשות	1	0	1	0	1	1	0	4
כפולים	5	5	5	3	3	5	5	8
טורים בשיטה מלאה	96	32	96	8	24	96	32	20736 מצומצם: 2304
מחיר	48 ש"ח	16 ש"ח	48 ש"ח	4 ש"ח	12 ש"ח	48 ש"ח	16 ש"ח	1152 ש"ח

★ העתק על טופס הטיוטה ומסור בכל תחנה עם מחשב ואתה IN. טפסיך ימולאו אוטומטית. בהצלחה.

כל הזכויות שמורות ©

ייזום והפקה: מודל נתיבי ניהול בע"מ טל. 777 30 50 – 03

מודל נתיבי ניהול בע"מ

השבוע בטוטו משחקי הליגות הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:
750,000 ש"ח

هكذا من الاصل

هكذا من الأجل

חדשות כלכלה

בלום יפנה היום לביהמ"ש לבקש הפעלת אליאנס מחדש

חילופי האשמות בין הליכוד והמערך לגבי הסתבכות בהפעלת המפעל

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

עו"ד עמרם בלום, מפרק "אליאנס", אמור לפנות היום לבית המשפט ולבקש את פתיחתו המחודשת של המפעל. זאת, לאחר שמזכיר ההסתדרות הודיע לו ערב החג, שהובטחו והוסדרו כל הנושאים הכספיים, הנדרשים לצעד זה.

בהסתדרות מקווים, כי עם פתיחתו מחדש של המפעל והסכמת רוב העובדים לשוב ולעבוד, תחת ניהולו של המפרק, ייפסק גם הפולמוס הפוליטי סביב הנושא.

בישיבת מינהלת חברת העובדים, בראשית השבוע, האשים מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, את ח"כ יעקב שמאי, ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, כגורם למתכת בהענותם של העובדים, לעבוד תחת ניהולו של המפרק.

גם מזכיר מועצת פועלי חדרה, שלמה צור, טען נגד ח"כ יעקב שמאי, כי הוא פעל נגד האינטרסים של העובדים.

עמרם בלום — מחדש העבודה

קיסר אמר באותו דיון, כי בנוסף לח"כ שמאי, ניצלו שורה של חברי כנסת אחרים את מצוקתם של עובדי "אליאנס" לשם יצירת תשדירי שירות לקראת הבחירות ולאחר מכן זנחו אותם לנפשם, מבלי שטרחו לסייע במציאת פתרון של ממש לבעיות המפעל.

בליכוד הוקם מטה איגודים מקצועיים, לקראת הבחירות לכנסת וזה אמור להיות "ראש־חץ" הסברתי, בעניין המשבר הפוקד את המשק ההסתדרותי. מטה האיגודים המקצועיים מאחר בחומר ההסברה, את המשברים שפקדו את מפעלי חברת העובדים והודע, כי ראש הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, הוא שחשף את חולקם הגדול. הליכוד מבקש לשכנע בחומר המופץ על ידו, כי "המשבר במשק ההסתדרותי נבע משיטה פסולה, שהנהיג המערך, ניהול כושל, בזבוז ושחיתות".

סוכמה אחת מעיסקות הנדל"ן הגדולות בעת האחרונה

הקבלן פריצקר רכש 3 מגרשים ב־6 מיליון ד' מאלברט בנין

מאת אריה לביא

עסקת מקרקעין, מהגדולות שנערכו בתקופה האחרונה, סוכמה באחרונה בין איש העסקים, אלברט בנין, לבין חברתו של הקבלן החיפאי, יעקב פריצקר.

במסגרת העיסקה, מכר בנין שלושה מגרשים, שהיו בבעלותו ברחוב ענגון בירושלים, לפריצקר.

הצדדים לעיסקה מסרבים למסור פרטים על גובה הסכום ששולם, אך מעריכים שהעיסקה מסתכמת בכ־5.5 עד 6 מיליון דולר.

פריצקר מתכוון לבנות על המגרשים שרכש, שלושה בניינים עם 72 דירות, כאשר בכל בנין 22 דירות ושני דירות גג. הדירות יהיו בנות 4–5 חדרים ובדירות הגג יהיו 6 חדרים.

המחיר לחדר יגיע לכ־50 אלף דולר בממוצע.

העיסקה נחתמה במספר שלבים, בתום מו"מ ממושך, כאשר את אלברט בנין ייצג עו"ד דן אבי יצחק ואת פריצקר עו"ד גד ירדני.

פריצקר כבר הגיע להסכם, שבמסגרתו החברה הקבלנית תהיה "קים לוסטיגמן", המנוהלת על ידי צבי רכטר, שהיה מנכ"ל סולל בונה בעבר.

דן אנד ברדסטריט תובעת את חשב על העתקת רשימות דיוור

תובעת גם את "מידע מוקדם" ● שתלה כתובות לגילוי העתקות

מאת אבי גונדר
סופר "הארץ"

חברת "דן אנד ברדסטריט" הגישה שתי תביעות נפרדות נגד "חשב – היזמה הביקבוצית לשירותי ניהול", ונגד חברת "מידע מוקדם" מתל־אביב, בגין הפרת זכויות יוצרים של רשימות תפוצה ודיוור.

לטענת בא כוחה של "דן אנד ברדסטריט", עו"ד ד"ר שלמה כהן, רכשו הנתבעות מן התובעת רשימות דיוור לשימוש חד־פעמי. על־פי הסכם הרכישה, אין למחשב רשימות אלה, אולם לטענת התובעת, העתיקו הנתבעות – כל אחת בנפרד – את הרשימות שנמסרו להן, או חלקים מרשימות אלה. החברות מיחשבו את הרשימות והשתמשו בהן למשלוח חומר נוסף.

לגבי "חשב", טוענת "דן אנד ברדסטריט", כי מוכח לפחות ב־3 מקרים של שימוש חוזר, ולגבי "מידע מוקדם" – בשימוש אחד.

ל"דן אנד ברדסטריט" נודע השימוש החוזר שנעשה ברשימות אלה, כשקיבלה חומר שנשלח על־ידי הנתבעות ל"נמעני סרק", שמות וכתובות שנשתלו על ידה ברשימות המקוריות, ואשר דברי הדואר שלהם מועברים אליה. באמצעות שתילת שמות, הבטיחה "דן אנד ברדסטריט" לעצמה מראש מעקב אחר שימוש חוזר ברשימות הדיוור שלה.

עו"ד כהן מבקש מבית־משפט השלום בתל־אביב, לפסוק לטובתו את הפיצויים הסטטוטוריים הקבועים בחוק זכויות יוצרים – 10,000 שקל בגין כל הפרת זכויות. לפיכך, נתבעת "חשב" לשלם 30,000 ש"ח בצירוף הוצאות ו"מידע מוקדם" – 10,000 ש"ח.

טרם הוגש כתב הגנה.

דירות זהב בנוה אביבים

"נוה" - החברה שהמציאה את נוה־אביבים לשמל תרבות הדיור בארץ, מציעה דירות יוקרה בנות 200 מ"ר ברחוב אופנהיימר בנוה־אביבים, בבניינים של עשר דירות, שתי דירות לכל קומה ופנטהאוז על כל הקומה העליונה. זוהי ההזדמנות האחרונה לקנות דירה חדשה בנוה־אביבים המקורית מחברת "נוה" - החברה שקבעה ב־32 השנים האחרונות, סטנדרטים גבוהים ביותר של אמינות, שלמות ויוקרה.

נוה חברת בנין (1956) בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ
המשרד הראשי רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל. 03-241166
ימים א' ב' ג' ה' 13.00-9.00, 16.00-15.00 ד' 13.00-9.00

הפעם חד"ש
כי הפעם צריך קול חזק לשלום

משרד האוצר לוחץ על ראשי אגד לחזק את מערך בטחונותיו של הקואופרטיב

ניצב"א מנסה למכור נכס מקרקעין ● אגד: הפיגור נובע מעיכוב בהעברת כספים מהאוצר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר לוחץ על ראשי קואופרטיב אגד, לחזק את מערך הבטחונות, שנועד להבטיח את פרעון חובות הקואופרטיב לבנקים. זאת על ידי גלגול חלק מהחובות של אגד על חברת ניצב"א, שהיא חברת החזקות, שבבעלותה נכסים רבים והמצויה בבעלות חברי אגד.

היקף נכסיה של ניצב"א נאמד בכ־500 מיליון דולר וחובותיה לבנקים קטנים בהרבה מסכום זה.

גלגול החובות של אגד על ניצב"א, יגדיל את סיכויי פרעון החובות על ידי אגד.

דוד גולן, דובר אגד הגיב על ידיעה ב"הארץ", כי אגד מפגר ב־70 מיליון דולר בפרעון חובותיו לבנק לאומי, באומרו, כי הפיגור בפרעון החובות נובע מעיכוב בהעברת כספים על ידי האוצר לבנק לאומי. לדבריו, מהלך זה נועד ללחוץ על אגד, כחלק מהמשא ומתן שמנהלים שני הצדדים.

דובר אגד אמר, כי האוצר צריך היה להעביר כספים אלה במסגרת התחייבות, שניתנה לפני שנה, במסגרת תכנית ההצטיידות של הקואופרטיב. גולן הוסיף ואמר, כי החובות הישירים, שפרעונם לבנק לאומי מתעכב, קטנים מ־70 מיליון דולר.

בתוך כך נודע, כי ניצב"א מבקשת למכור נכסים. בשבועות האחרונים פורסמו מודעות אנונימיות, המזמינות גופים עיסקיים לרכוש נכס מקרקעין גדול בכפר סבא, במחיר מינימלי של 5 מיליון שקלים. מבדיקת "הארץ" מתברר, כי הגורם העומד מאחורי מודעות אלו הינו חברת "משגב השקעות", הנמצאת בבעלות חברת ניצב"א.

הפרסום האנונימי של המודעה, נועד למנוע את יצירת הרושם, כי המדובר במכירת חיסול וכי הנכס ימכר, במחיר נמוך מערכו הממשי. דובר אגד מסר בהקשר זה, כי ניצב"א פועלת בשוק הנדל"ן אך ורק על פי שיקולים כלכליים.

דוד גולן עומד להתמנות מנכ"ל עתידן

מאת אריה לביא

דוד גולן, העומד לסיים בקרוב את תפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק לספנות, עומד להתמנות למנכ"ל חברת ההשקעות "עתידן". ל"עתידן" שורה של השקעות, בעיקר בתחום התעשיות עתירות הידע.

חברת "עתידן" היתה בעבר בבעלות חברת ההשקעות של בנק לאומי וחברת ההשקעות הכושלת "דנות", שבראשה עמד גולן עצמו.

לפני יותר משנה, מכר בנק לאומי את השקעותיו בחברה זו. "עתידן" נמכרה לקבוצה של משקיעים פרטיים, חלקם מהארץ וחלקם מחו"ל, בראשותו של אלוף (מיל.) עמוס חורב, שנמנה בעבר עם בכירי בנק לאומי.

חורב משמש כעת כיו"ר חברת "עתידן" ואת תפקיד המנכ"ל ממלא עומרי סלמון, בעבר מנהל בחברות עתירות ידע של קבוצת כלל.

סלמון עומד לקבל על עצמו את ריכוז הנושאים המדעיים בחברת עתידן.

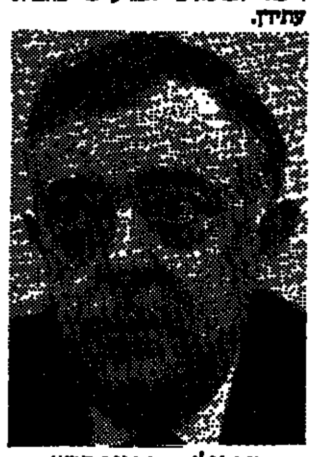
דוד גולן — התפקיד חדש

אלאור מכרה מערכת אופטית ל"דינמיט נובל" מגרמניה

המערכת מאתרת פגמים בעטיפת תחמושת

מאת אור גונדר
סופר "הארץ"

מערכת מתקדמת אופטית, לאיתור פגמים על־פני עטיפות תחמושת קלה, נמכרה על־ידי מפעל "אלאור", לחברה המערב גרמנית "דינמיט נובל", ב־1.5 מיליון מארק.

המערכת, ששמה המסחרי "זינה", תסופק במאי 1989, למפעל הגרמני, רב המוניטין. "אלאור", שהיא חברה משותפת בבעלות "כלל תעשיות אלקטרוניקה", "אלרון", והחברה המערב־גרמנית "שניידר".

זוהי חדירתה הראשונה של "אלאור", שהוקמה בספטמבר 1986, לשוק המערב־גרמני.

חברת "דינמיט נובל", היא המובילה בשטח פעילותה בשוק זה, והיא מתעניינת עתה, יחד עם חברות אחרות, ברכישת מערכות נוספות של "אלאור".

על לקוחותיה של "אלאור" נמנות חברה בריטית נודעת לייצור מנועי מטוסים, שרכשה מערכת לבדיקת מירות להבים במנועי סילון, בשם "זירז", והתעשייה הצבאית, "להבי ישקר" ועוד.

החברה הישראלית מדווחת, כי חתימת ההסכם עם "דינמיט נובל", תביא לזירוז משא ומתן עם חברות אחרות בעולם.

חברות הביטוח ינסו להקטין שיעור העמלות של הסוכנים

התנגדות חריפה של הסוכנים ליוזמה ● באוצר נמנעים מלהתערב

מאת אריה לביא

חברות הביטוח יפעלו בעתיד הקרוב להפחתת העמלות, המשולמות כעת לסוכני הביטוח. במיוחד ינסו החברות להפחית את העמלות בביטוחי חיים, אך יעשה גם ניסיון להפחית את העמלות בביטוחים אלמנטריים.

העמלות בביטוחים האלמנטריים מגיעות ל־30%־40% אחוזים ואילו בביטוח חיים, העמלות גבוהות יותר ובמקרים מסויימים, יותר מכפלות.

מנהלי חברות הביטוח הגיעו למסקנה, שהאפשרות היחידה לשפר את ריווחיות החברות הינה באמצעות הקטנת העמלות לסוכנים.

חברות הביטוח חוששות לפעול בנפרד להקטנת העמלות וזאת, עקב חשש, שהסוכנים יעברו לחברות מתחרות. באחרונה ביקשו החברות, מספר פעמים, מהמפקח על הביטוח במשרד האוצר לפעול להקטנת העמלות, אך המפקח הנוכחי, גד ארבל, כדומה למפקח הקודם, יהודה דרורי, אינו מעוניין להתערב בנושא זה. הוא רוצה שתמשך תחרות חופשית בין החברות.

על רקע זה מתגבש המהלך המשותף של חברות הביטוח להקטנת העמלות. הנושא עלה לדיון בשיחות פנימיות של מנהלי חברות הביטוח והוא צפוי להערך כבר בעתיד הקרוב.

סוכני הביטוח הביעו למנהלי החברות, בעקבות גישושים בנושא זה, שצפויה התנגדות חריפה של סוכני הביטוח לצעד כזה של החברות, אך מנהלי החברות טוענים, שאין להם דרך אחרת לשפר את ריווחיותן.

התוצאות העיסקיות של חברות הביטוח, כפי שפורסמו עד כה, מצביעות על שיפור בריווחיות החברות ב־1988 בהשוואה לתוצאות העיסקיות במחצית הראשונה של 1987.

בית המשפט אישר פרסום מכרז למכירתה של קפריש כעסק חי

אם לא ימצא קונה תוך 3 חודשים, לא יהיה מנוס מפירוק החברה

(ע.) בית המשפט המחוזי בתל אביב אישר לכונס הנכסים של "קפריש", רואה החשבון יגאל בריסמן, לפרסם מכרז למכירת החברה על בסיס כעסק חי ופעיל. [illegible] ניסה להפעיל את החברה ולמכור אותה כעסק חי. הוא בדק את נכסיה והגיע לקחותיה, ואת הפוטנציאל הכלכלי, הגלום בתיפקוד נכון של כל מערכותיה. [illegible] 60 עד 90 יום.

[illegible] כונס הנכסים של קפריש, כי אם בתוך 60 עד 90 יום לא ימצא קונה רציני לעסק, יהיה צורך להפסיק את פעילות החברה, לפטר את עובדיה ולהביא לפירוקה.

כונס הנכסים, שמינה בית המשפט המחוזי בתל אביב על חלק ממכוניות חברת "קיור אילייך", על פי בקשת בנק אמריקאי ישראלי, הגיש לבית המשפט דו"ח ראשון על פעולותיו.

הכונס, עו"ד יורם סמואל, מציין בדו"ח, כי מתוך כלל המכוניות המשועבדות על פי אגרות החוב, נמצאו ונתפסו במגרש הערובה באשדוד 165 מכוניות בלבד.

עובדים מפורטוגל פיקחו על טיב ה"דלתא" לפני ייבואן

(ע.) בית המשפט המחוזי בתל אביב אישר לכונס הנכסים של "קפריש" לשאת בהוצאות הטסתם של עובדים פורטוגזים מרומניה לפורטוגל. השנים, עובדי "קיור אילייך", נשלחו מטעם החברה לפקח על ייצור מכוניות "דלתא" במפעל ברומניה.

תפקידם של השניים היה לפקח על טיב המוצר המוגמר, לפני השלחו לישראל.

על פי תנאי העסקתם סוכם, כי בתום תפקידם ברומניה, תממן "קיור אילייך" את הטסתם לפורטוגל.

מאחר ומפרק "קיור אילייך" אינו יכול להמשיך ולממן את המשך הוצאות עובדים אלו וכל עיכוב בהטסתם לפורטוגל גורר הוצאות נוספות, פנה המפרק אל כונס הנכסים של "קפריש" שיממן את ההוצאות הנדרשות.

בבקשה לפרסום המכרז, ציין רואה החשבון בריסמן, כי מאז מונה ב־11 באוגוסט לשמש כונס נכסים הוא [illegible]

כמו כן ניתח הכונס את השווי הכלכלי של החברה כעסק חי.

בריסמן מדגיש בבקשה, כי מאחר ומלאי החלפים שבידו מוגבל ותפקידו בניהול החברה זמני, אין באפשרותו לחדש את מלוא המלאי ומכאן הצורך לנסות ולאתר במהירות קונה לעסק, אשר ימשיך להפעילו כעסק חי.

בנימוקיו לבקשה מציין בריסמן, כי פרק הזמן בו יכולה החברה לפעול במסגרת כינוס הנכסים, הינו מוגבל.

ח"כ כהן תובע הקמת קרן להצלת מפעלים

מאת צבי זרחיה

ח"כ רן כהן, (רצ), תובע להקים קרן ממלכתית להצלת מפעלים. קרן זו תטפל במפעלים, שנקלעו לקשיים בעת האחרונה.

על פי הצעתו, הקרן תטפל בין השאר בבעיותיהם של מפעלי "שטיחי כרמל", "אליאנס", ו"מנועי בית שמש".

עלייה בפדיון מרבית ענפי המסחר בירושלים

מאת צבי זרחיה

עלייה בהיקף הפדיון של בתי העסק בירושלים, בחודש שעבר.

זהו החודש השני ברציפות, שבו נרשמת עלייה בהיקף הפדיון של עסקים בבירה. זאת לאחר חודשים רבים, שבהם ניכרה מגמת ירידה בפדיון העסקים, עקב השפעת האינתיפאדה.

מנתונים, שרוכזו על ידי יצחק גוטמן, מזכיר האיגוד הארצי למסחר עולה, כי בחודש שעבר חלה עלייה של 16.5% בהיקף הפדיון בענפי ההלבשה וההנעלה.

ועדה של חברות חשמל זרות תקיים את מושבה הבא בארץ

בוועדה חברים נציגים של ירדן ותוניס

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

ועדת הכלכלה והתעריפים של חברות החשמל באירופה, תקיים את מושבה הקרוב בירושלים. ההחלטה על כך התקבלה בישיבת הוועדה, שנערכה ערב החג במונקו.

ועדה זו פועלת ליד "יוניפד", ארגון חברות החשמל באירופה, שבו חברות, לבד מכל מדינות מערב אירופה, גם חברות ממזרח אירופה ומדינות ערב.

בוועדת הכלכלה והתעריפים, יש נציגים לחברות החשמל של ירדן ותוניס. אולם, לקראת הישיבה במונקו והעלאת ההצעה לכנס את הישיבה הבאה בבירת ישראל, העבירו הנציגים הערבים את זכות ההצבעה שלהם, לנציג הבלגי בוועדה. זה תמך בהצעה לקיים את המושב בארץ.

נציג חברת החשמל בוועדה, סגן מנהל אגף הצרכנות, אליעזר גולינצקי, הודיע שישראל תאפשר לכל חבר בוועדה להשתתף בכינוס בירושלים. גולינצקי סיפר, כי את דבריו בישיבה במונקו, שבה התקבלה ההחלטה, סיים בברכה, בעברית, במילים בשנה הבאה בירושלים.

לאחר שתרגם את הפסוק לאנגלית, התקבלה הברכה במחיאות כפיים.

העיצומים במשרד התיירות פוגעים בתיירים הזרים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

העיצומים, שבהם החלו עובדי משרד התיירות לנקוט, פגעו ערב יום הכיפורים בגורמים בענף וכן גם בתיירים זרים מחו"ל.

גורמי תיירות פנו ביום שלישי בתלונה לועד העובדים, על שפניותיהם הטלפוניות לא נענו.

במסגרת העיצומים, הפסיקו עובדי לשכות המודיעין ויחידות הביקורת ברחבי הארץ, למסור מידע בטלפון לפונים אליהם.

אפשר שכבר היום יפנה ועד העובדים במשרד, בתביעה לבית הדין הארצי לעבודה בנוגע לסכסוך העבודה.

אחד המקרים הבולטים, שבהם נתבקשה אינפורמציה, היתה כאשר נציגות מימור בענף התיירות, פנתה באמצעות הטלפון ללשכת המודיעין בירושלים וביקשה אינפורמציה, הדרושה לקבוצת תיירים זרים מחו"ל. עובדת הלשכה סירבה, על פי התלונה, למסור את המידע והנחתה את הפונה להעביר את שאלתה בכתב למשרד הממשלתי.

אותה נציגה פנתה בתלונה בנושא זה לועד העובדים. נציג הוועד השיב לה, כי את טענותיה עליה להפנות לשרים, האחראים, שכן עובדי משרד התיירות נוקטים בעיצומים במסגרת סכסוך עבודה חוקי, שהוכרז.

סכסוך העבודה הוכרז על ידי ועד העובדים, בשל מינויים פוליטיים במכרזים פנימיים לתפקידים בחו"ל וכן בשל אי היענות ההנהלה, לדרישותיהם בנושאים, הקשורים לרווחת העובדים.

ALFATEC
BIDONE SPECIAL
שואבי אבק
יעילים ואמינים
לחנויות, ולמשרדים
בגדלים שונים
לבתי מלון, ולמשרדים
ולשימוש ביתי.
פעולת מנוע שקטה
מבצע חגים
Special
בידונה 299 ש"ח בלבד
כולל מע"מ

מבחר גדול של ציוד עזר
נחמרים לנקיון
מעבדה
לתיקונים
ושרות
מחצ
החברה המובילה
למיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השחירה"
תל אביב, איזור התעשיה רחוב 24
טל: 374113, 370121, 378473

פגישה נוספת הבוקר במטרה למנוע סכסוך עבודה בבל"ל

מועצת העובדים תקיים היום אסיפת חירום

מאת אריה לביא

הנהלת בנק לאומי עושה מאמצים למנוע את סכסוך העבודה, המתפתח בבנק.

ביום שני בלילה, נערכה פגישה רבת משתתפים, במלון רמת אביב. בפגישה זו נכחו, בין השאר, מנכ"ל הבנק, צדיק בינו וראשי הועד. כן היו שותפים בה גם משה בית דגן, מזכיר הסתדרות הפקידים ואלקנה לבקוביץ, מזכיר חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות בנסיון להגיע להסדר, שימנע את הרחבת הסכסוך בבנק.

במהלך הפגישה הועלו רעיונות שונים לגבי הסדר שכר חדש ונקבע, שפגישה מצומצמת בדרג גבוה, תערך הבוקר בשעה מוקדמת, על מנת לנסות ולקדם את המו"מ.

הבוקר צפויה להערך אסיפת חירום של מועצת עובדי בנק לאומי, לדיון בכלל האירועים בבנק לאומי ובכלל זה ההתפתחויות בפרשת הדירקטוריון של הבנק וכן נושא הסכם השכר החדש.

150 חברי ועדים מצפון הארץ, מתכננים להפגין היום בקומת ההנהלה של בנק לאומי, למשך מספר שעות על רקע הסחבת במו"מ על הסכם שכר חדש.

מענק פריון מיוחד באוגוסט לעובדי רשות שדות התעופה

כמקדמה לתוספת שתשולם בסוף השנה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

עובדי רשות שדות התעופה קיבלו במשכורתם האחרונה, תוספת שכר באמצעות סעיף חדש של פריון העבודה.

מדובר בתשלום סכום של 250 שקלים לעובד, אשר הועבר לכל עובדי רשות שדות התעופה.

העברה זו הינה על חשבון תשלום תוספת פריון עבודה, אשר ישולם במלואו לעובדי רשות שדות התעופה, בסוף השנה האזרחית. או תקבע במלואה תוספת השכר.

תוספת השכר היא בשל עליה של 33%, שנרשמה בתנועת הנוסעים בנתב"ג בשנה החולפת, בהשוואה ל־1986.

תוספת התשלום בגין פריון העבודה, מחושבת על פי נוסחת חישוב מיוחדת.

נושא זה היה בזמנו אחד הנושאים במחלוקת, במשא ומתן בין נציגי העובדים להנהלה, בעת הדיונים בהסכמי השכר.

תוספת השכר ששולמה עתה, נועדה לעקוף את הסכמי המסגרת, המונעים תשלום הטבות שכר חריגות.

מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי, קבע בזמנו, כי תוספת הפריון תנתן בתמורה לצעדי התייעלות בלבד וצמצום בכח האדם מצד העובדים. ההסדר זכה בזמנו לאישור משרד האוצר.

נמשכת הידברות עם המורים; המורים אינם שוללים השבתה

מאת איתן אבריאל

"אין ערובה שלא נשבות אחר החגים" – כך אמר יצחק ולבר, יו"ר ארגון המורים, בשיחה ל"הארץ". אם זאת מסר ולבר, כי בשלב זה קיימת הידברות חיובית בין ארגון המורים והממונה על השכר באוצר ובפגישות ביניהם מועלים רעיונות שונים.

מירב ההצעות סובבות סביב נושא ההתייעלות. סעיף 8 בהסכם המסגרת מאפשר להעניק לציבור עובדים תוספת שכר, במידה ותוספת זו נובעת מצעדי התייעלות.

ולבר אמר עוד, כי מאז השביתה הכללית במערכת החינוך בראשון לספטמבר, נפגשו המורים עם נציגי האוצר פעמיים ולאחר המשך מאמצי ההידברות הוא מקווה, כי בסופו של דבר ימצא סעיף שסביבו יגיעו המורים והאוצר להסכמה.

חששות בדרא"פ מירידה במחיר הזהב

יוהנסבורג (ע"צ). ירידת מחיר הזהב פוגעת בדרום אפריקה, כאשר זו סובלת מהחרפה בגרעון מאזן התשלומים ומירידה בשער המטבע הדרום אפריקאי, מסרו אמש כלכלנים.

לדבריהם, ירידת מחיר הזהב מעוררת ספקות חדשים לגבי יכולתה של דרום אפריקה לפרוע את חובות החוץ שלה.

מחיר הזהב ירד ביום שלישי ביותר מ־20 דולר, ועמד על 410 דולר לאונקיה.

דובר הבנק המרכזי של דרום אפריקה ציין, כי כל ירידה של 10 דולר במחיר האונקיה, מהווה הפסד של 200 מיליון דולר לשנה לדרום אפריקה [illegible]

ערכו את המהדורה: יונתן שרמן

TO HONG KONG & THE FAR EAST
FLY WITH EL AL / CATHAY
NON STOP via London / Frankfurt.
over Germany / U.S.S.R / Tashkent
Low rates from HKG to all the Orient
TOURS TO CHINA
(Also for Israelis)
Ask your travel agent
or the representatives of CATHAY
ASIA CENTRE
43, Ben Yehuda St., Tel Aviv
03-228444 / 230414 / 223652

פטנט - שולחן חכם...

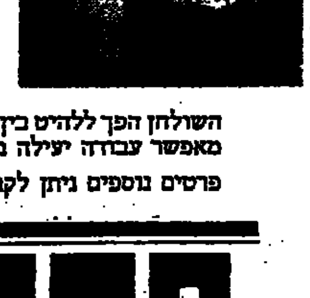

חברת "אורנים" מקרית ביאליק פיתחה שולחן מחשב אשר קובע סטנדרטים חדשים ומהפכניים של עבודה בסביבת המחשב.

חברת "אורנים" המתמחה בייצור משתיקי קול למדפסות וריהוט לחדרי מחשב רשמה את "השולחן החכם" כפטנט בארץ ובחו"ל.

"השולחן החכם" משלב בתוכו 3 פונקציות: משתיק קול למדפסת, רגלית למדפסת ושולחן מחשב. חלון שקוף, אטרקציה בזכות עצמה, מאפשר לראות את פעולת המדפסת ומשמש בו זמנית כשולחן עבודה. לדברי היצרן, משתיק הקול מקטין את רעש המדפסת הקולנית ביותר ללחישה.

השולחן הפך ללהיט בין המשתמשים במחשבים לסוגיהם השונים - מאחר והוא מאפשר עבודה יעילה בסביבה שקטה ומאפשר גם חסכון במקום.

פרטים נוספים ניתן לקבל בת"א בטלפון 03־5714829 ובחיפה 04־700206.

digital

בערב חג הסוכות תשמ"ט (25 בספטמבר 1988)
ובמשך חול המועד (27 בספטמבר – 2 באוקטובר 1988)
תעבוד חברת דיגיטל במתכונת מצומצמת.

אנו נערכים כדי להבטיח את רציפות השרות והקשר עם לקוחותינו.
לנוחיות הלקוחות נפעיל ארבעה מרכזי קריאה באגפים השונים:

אגף השרות – 052־548300
אגף המכירות – 052־548222
אגף התוכנה – 052־548021
אגף הכספים – 052־548278

מרכזים אלה יבטיחו את הטיפול בפנייתך.

בברכת חג שמח
בית דיגיטל

הארץ

יום ה', י"א תשרי התשמ"ט
22 בספטמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 מקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הה[illegible] 2, טל' 02-224245, ת"ד 273 מיקוד 91002 פקס' 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-678715

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

בחירת דירקטוריון בבל"ל

היינו רוצים להאמין שחברי הדירקטוריון של בנק לאומי אכן ינהגו, כמובטח, על־פי הוראת החברה־האם, אוצר התיישבות היהודים, ויודיעו באופן רשמי על התפטרותם. בכך אין אנו מביעים דעה לגופו של עניין, אלא העדפה חד־משמעית לכל הסדר שישים קץ למאבקים השערורייתיים שהתחוללו בדירקטוריון בל"ל ופגעו בכושר תפקודו של הבנק ומן־הסתם גם במוראל המנהלים והעובדים באחור.

כאשר תיכנס ההתפטרות הקולקטיווית לתוקפה, יהיה מקום לבחינה רגועה יותר של שתי שאלות שהתעוררו בימים האחרונים: כלום היה צורך והיתה הצדקה לסלק את כל חברי הדירקטוריון, להבדיל מן השניים שהיו במרכז השערוריה? האם התערבותו של נגיד בנק ישראל, ביד רמה, היתה נחוצה וחוקית? בשתי השאלות חלוקות הדעות, ולתשובות המוסמכות, אם יהיו, עשויים להיות יישומים בעתיד. על כן, ככל שתהיה מובנת הבריחה מעיסוק בעניינים לא־נעימים, מוטב שהתשובות המוסמכות אכן יינתנו.

לרבים בתוכנו, גם כאלה שאינם בורים בענייני כלכלה, יש רק מושגים מעורפלים על חשיבותן של מועצות מנהלים, על מקומן בלוח־הארגון של החברות ועל השפעתן על ניהול העסקים. ואמנם, חברי הדירקטוריון של בנק לאומי, אף שהם עדיין מן־הסתם ליוקרה ואולי גם לתועלת הבלות לחברותם, היו נשארים באלמוניותם, אילולי השערוריה שפקדה את הבנק בקשר לסידורי פרישה שאושרו לאי־אלה פקידים בכירים. (אגב, הם אושרו על־פי עצת משפטנים). אך אלמוניות אין פירושה חוסר־חשיבות: הרכב הדירקטוריון בעתיד בדין שיעסיק את הציבור.

יתכן שזו משאלה תמימה בלבד, שלא תזכה לקשב רב של אלה שיהיה להם מה לומר בנדון: היינו ממליצים שההרכב ישקף שיקולים עניניים, יותר משישא אופי של פרס על נאמנויות פוליטיות. אין אנו תמימים כל־כך שנתבע בתולים אצל כל המתמנים: נסתפק בפחות מזה. אך מעל לכל, היינו רוצים לראות יושב ראש דירקטוריון בעל ידע, ניסיון וכושר שליטה: היו"ר היוצא לא בורך בכל אחת מתכונות אלו במידה שווה – וראו לאן התגלגלו העניינים.

בנק לאומי הוא אחד מעמודי התווך של המשק הישראלי. איתנותו ותפקודו התקין נחוצים לכל אחד מאתנו, כפי שאפשר לומר במעט הגזמה בלבד. אלה שימנו פורמלית את הדירקטוריון החדש, ואלה שיהיה להם מה לומר בנדון, כדאי שיהיו ערים לאחריותם: אין היא דבר של מה בכך.

מכת הנגד של הפוליגראף

על חברי דירקטוריון בל"ל להתפטר, אולם לא בשל ההדלפות, אלא עקב הטיפול הכושל שלהם בנושא החוזים האישיים בבנק

מאת נחמיה שטרסלר

כשהחליט מאיר זת להשתמש בפוליגראף כדי לגלות איך הגיע דו"ח הפיקוח על הבנקים ל"הארץ", הוא לא לקח בחשבון את ההשלכות הציבוריות של צעד קיצוני זה: לקחת 11 איש, לא קטלי קנים, ולהצעידם לעבר מכונת האמת כאילו היו איזה חבורת גנבים חשודים – זה היה יותר מדי להם, לבנק ישראל ולציבור כולו.

זת חשב שהוא ימצא את המדליף ואז יוקיע אותו וידרוש את פיטוריו. בסתר ליבו קיווה שזה היה פרופ' שמעון שטרית – כי מי יכול לעשות דבר איום שכזה. גם שאר חברי הדירקטוריון קיוו ששטרית ייחשף, וכך יסולק עושה הצרות, והם יוכלו להמשיך ולאכלס בנחת את כיסאותיהם בקומה הרביעית בהנהלת בל"ל. הבעיה היתה ששטרית לא הדליף את המסמך, הוא התגלה כדובר אמת בפוליגראף.

התוצאה היתה הרסנית. עצם שליחת האנשים לפוליגראף סימלה לציבור ולראשי בנק ישראל שזה סוף דרכו של הדירקטוריון, כי לאחר מהלכים כאלה בתוך קבוצה שמורות כה רבים חולפים תחת ידה, אי אפשר שהם ימשיכו ויהנו מאמון בנק ישראל או מאמון הציבור.

אך אז התגלתה תופעה מפתיעה. אותם אנשים שלכל אחד מהם תפקיד ועיסוק מכובדים, שהיו מספרים לעיתונאים מדי פעם כמה הם תורמים לבנק וכמה הם נותנים – פתאום הם נאחזים בקרנות המזבח, ומסרבים להתפטר. כל אחד מהם: נחמן פרל, יונה מרדכי, יחזקאל פלומין, אלישע שחר, מה, אריה שחר, גדעון מקנס, מנחם ברנר ויהושע פורר, הוא איש הגיוני בפני עצמו. אך כקבוצה הם איבדו את הראש. ההכרח שהצבתו ואסימות. חלקם אף איים שייגש לבית משפט אם יעזו לפטרם – כאילו התפקיד ניתן להם בירושה.

הם אפילו שכחו שזה אותו נגיד שהביא לפיטורי רפאל רקנאטי, שנלחם בכל הכוח הכסף נגד הפיטורים, והוא עוד היה הבעלים. או, באותם ימים הזוקים, אמר איש סודו, אלי כהן: רקנאטי יתפטר רק כאשר תצמחנה שערות על כף ידי". לאחר שבוע מאותה הכרזה הגיעה התפטרות רקנאטי.

על מה הפיטורין

המפקח על הבנקים וגם נגיד בנק ישראל תידרו את פיטורי הדירקטוריון בהדלפות ובחוסר יכולת לעבוד כצוות – ועל כך לא נשאר לנו אלא לתמוה. אם באמת זו הבעיה, זו מספיק שזת ושטרית ילכו, ואז תחזור ההרמוניה לקבוצת השמונה. הם יבחרו מביניהם יו"ר, ובא לבנק גואל. ההדלפות יפסקו והעבודה הטובה תימשך – והרי בנק ישראל לבטח אינו רוצה זעזועים מיותרים, ומיכאל ברונו גם יודע איך פיטורי דירקטוריון מתקבלים בראגנה בחו"ל.

תמיהה זו מובילה למסקנה שהפיטורין אינם על רקע ההדלפות והתיפקוד, כמו שמצהירים ראשי בנק ישראל, אלא על רקע הנושא עצמו: הטיפול הכושל של הדירקטוריון בנושא החוזים האישיים.

ב־2 בינואר 1987 (ולא "בסוף 1986" כמו שכותב זאב אבלס בדו"ח הרשלני שהגיש בנושא, הוכה נגיד בנק ישראל בתדהמה כאשר התברר לו – מהעיתונות – שהפנסיה של ארנסט יפת עומדת על 30,000 דולר בחודש. בנק ישראל נתפס עם המכנסיים למטה, כי איך זה לא ידע על הסכם הפרישה המושחת? את המעוות הזה החליט ברונו לתקן מיד, והביא לפרישת הדירקטוריון בראשות אלי הורוביץ.

אך ברונו לא הסתפק בכך. הוא פנה ליו"ר הדירקטוריון החדש, זת, והורה לו באופן הברור ביותר לטפל בנושא מוקדי בחוזים האישיים, מתוך מטרה להביא לביטולם, אם רק אפשר. בתחילה בדק עו"ד חיים צדוק את החוזים, והגיע למסקנה שהם תקפים. אך במהלך אפריל '87 החלו להתברר עובדות חדשות. פתאום התברר שהדיווחים על עלות החוזים ביוני 1985 היו מוטים כלפי מטה באופן חשוד, ומי שמסרו את הנתונים היו מנכ"ל הבנק מרדכי איינהורן וראש אגף הכספים חיים בוקסבים, הנהנים מפנסיה גדולה במיוחד. באותם ימים עשה זת את אחד המעשים התמוהים ביותר שלו, כאשר שלח מכתבי תמיכה לבוקסבים וליעקב הירש – שנאלצו להתפטר זמן קצר לאחר קבלת מכתב התמיכה.

בכל אותה העת ניסה שטרית לתקוף את החוזים האישיים כדי להביא לביטולם ע"י הדירקטוריון, אך זת שם לו רגליים. הוא מנע קבלת חוות דעת מפרופ' אוריאל פרוקצ'יה, הוא דיווח לנגיד בנק ישראל ביולי בע"פ דיווח חסר על הנושא, כך שאפילו זאב אבלס כותב בדו"ח שלו ש"בסוגיה בעלת משקל וחשיבות מעין זו אין להסתפק בדיווח בע"פ לנגיד" – וזו גם ביקורת עקיפה על הנגיד שהסכים לקבל דיווח תמוה שכזה בנושא כה מרכזי.

לכל אורך התקופה הגן זת על הבכירים שפרשו מבל"ל, כאשר התעוררה מחלוקת כלשהי ביניהם לבין הבנק – והמדובר כאן בכספי גדול, הוא צידד בהם ולעתים אף שיפר את תנאיהם. הוא דיווח באופן לא הולם לבנק ישראל, כאשר הוא מניח כל הזמן שאין לפגוע בחוזים – למרות העובדות החדשות שנתגלו. כבר אז היה ניתן לבטל את החוזים האישיים עם חלק מהבכירים.

היום ברור ששטרית צדק לכל אורך הדרך, מול גישת שאר חברי הדירקטוריון שתמכו בזת ורצו ב"ספר פול זהיר". העובדות החדשות שעדיין לא פורסמו בנושא, גם הן מסמרות שיער.

כתוצאה מכך נראה לי שגם מיכאל ברונו וגם אמנון גולדשמידט הגיעו למסקנה פנימית, שדווקא בנושא המרכזי, בטיפול בחוזים האישיים, נכשל זת, ואיתו הדירקטוריון כולו, כשלון חרוץ וברור. לכן הפעילו השניים את כל משקלם האישי כדי להביא לסיום כהונתו של הדירקטוריון, והשתמשו לשם כך בנימוק העוסק בצורה ולא בתוכן.

למה הדבר דומה? לאב הכועס על בנו שנכשל בבחינה הקובעת – אך בולם את פיו כדי שלא ישאלו אותו מדוע לא הלך לאסיפת ההורים בתחילת השנה. לפתע, כאשר הבן מאחר בחמש דקות לארוחת הערב – הוא מתנפל עליו בצעקות, וכל בני המשפחה לא מבינים מדוע – רק הוא מבין זאת היטב.

אמין אל־ג'מייל. הסוף?

נשיא על הכוונת

מאת עודד זראי

מיכאל אל־ד'אהר, מועמד הפשרה לנשיאות לבנון, הוא ראש המוכלה הנוצרית־מארונית של שבט אל־ד'אהר הצפוני הלבנוני. המוכלות אחרות, נוצריות־אורתודוקסיות, מוס־למיות סוניות ושיעיות ודרוזיות הנושאות את השם אל־ד'אהר יושבות באזורים הצפוניים־מזרחיים של לבנון בעיקר בבשרי ובזגרתא.

הצרפתים הם שהעניקו את תואר הכבוד לסבו של מיכאל, הנושא אותו שם ומינוהו חבר במועצת הממשל המקומי. הדוד חביב אל־ד'אהר, דודו אביו של מיכאל, היה חבר בפרלמנט הראשון של לבנון, ב־1943. ב־1957 ייצג את המוכלה בפרלמנט, מישל אל־ד'אהר בן דודו של מיכאל. רק בשנת 1972, ולאחר שנכשל פעמיים בבחירות, הצליח מיכאל להכנס לפר־למנט ומאז הוא יושב באותו פרלמנט מפני שאי־אפשר לערוך בחירות חדשות.

מיכאל נכנס לפרלמנט ללא תואר הדוקטור שהיה צריך לקבלו כ־18 שנים קודם־לכן. כאחרים מבני המיוחסים שנולדו באל־קביאת ב־1928, סיים מיכאל את לימודיו התיכוניים בבית־הספר "אל־פריר" בטריפולי והמשיך את לימודיו האוניברסיטאיים בפקולטה למשפ־טים באוניברסיטאת הקדוש יוסף בביירות, ולאחר־מכן, במכון הגבוה למורים, שפעל בזמנו בחסות האוני־ברסיטה הלבנונית. מיכאל התמחה בחוק הפלילי הלבנוני ולכך גם הקדיש את עבודת הדוקטורט שלו. זמן קצר לפני הגשת העבודה וקבלת התואר, פרצה מלחמת האזרחים ב־1957 ומשרדו של מיכאל בכיכר ריאד אל־סולח במערב ביירות, שבו שמר את העבודה, עלה באש. השייך של המוכלת פרנג'יה, מבעליו של משרד עורכי־דין הגדולים בביירות ובטריפולי, הוא שהעניק למיכאל השבור חסות ותמיכה. על בסיס זה נוצרה הקרבה, הנמשכת עד היום, בין שתי המוכלות הצפוניות מזגרתא ואל־קביאת, הנתונות לשליטת הכו־חות הסוריים בלבנון.

מיכאל, איש [illegible] הגדולה ביותר, בראשות היו"ר הקודם של הבית, כאמל אל־אסעד, הוא פרלמנטר המתייחס ברצינות ל־כהונתו. כיו"ר של שתי ועדות, ועדת התקנות הפנימיות וועדת הכספים, לא החסיר מיכאל כמעט אף ישיבה של הפרלמנט מאז 1972. סיעתו היתה מעורבת במישרין בבחירת השייך בשיר אל־ג'מייל לנשיאות ב־1982 ובאישורו של הסכם ה־17 במאי 1983, עם ישראל. ערב החתימה על ההסכם עם ישראל, בחר בו הנשיא הנוכחי, אמין אל־ג'מייל, למשלחת הפרלמנטרית שיצאה לבירות ערב, להסביר את עמדת הממשל כלפי ההסכם. מיכאל היה גם פעיל בארגון הפרלמנטים הערביים ושימש תקופה קצרה מזכ"ל הארגון. בניגוד לראשי המוכלה הצפונית השכנה, פרנג'יה, לא היו למיכאל מעולם קשרים אישיים עם ראשי הממשל הסורי. ב־1976, גינה את כניסת הכוחות הסוריים ללבנון וראה בה "מהלך בלתי־חוקי שאינו נהנה מלגיטימציה לבנונית".

14 שנים קודם־לכן, היה מיכאל עורך־הדין המסור של חברי קבוצת "המפלגה הלאומית הסורית", שניסו להפוך את המשטר בלבנון. הוא גם לא היה מקורב מעולם למנהיגות הנוצרית המסורתית, ובאותה מידה לא היתה לו השפעה על קבלת ההחל־טות במזרח־ביירות. אולם מאז העמיקו הכוחות הסוריים את שלי־טתם בצפון, ובעקבות השלמת הנסי־גה הישראלית, נראה כי מיכאל שינה את עמדתו. ב־28 בדצמבר 1985, עמד יחד עם אנשי שלומה של סוריה חתם בדמשק על "ההסכם המשולש" בין ברי, חביקה וג'נבלאט, המעניק לסוריה את הזכות להטיל חסותה על לבנון, על כל המשתמע מכך. זה כלל ויתורים משמעותיים של הנוצרים מחלקם בממשל, לטובת המוסלמים. מאז, השמיע מיכאל הצהרות שנעמו לאוזני סוריה. כך למשל הודיע כי חוזר בו מתמיכתו בהסכם ה־17 במאי עם ישראל, משום "שהתברר כי הערבים, וסוריה במיו־חד, מתנגדים להסכם".

אשר ל"הסכם המשולש", קבע מיכאל כי המדובר "במוצא מכובד, ותמיד תמכתי ביחסים מועדפים עם סוריה על סמך ההבנה. פרצופה הער־בי של לבנון".

בחודש שעבר, כאשר התברר כי ה־סורים הם שעמדו מאחורי ההתנ־גשויות בין אל־קביאת לחבולת אל־ג'עפר השיעית באיזור, עלה שמו של מיכאל כמועמד אפשרי של דמשק לנשיאות. "הארץ" דיווח על כך בר־אשונה ב־14 באוגוסט 1988, וכיום מתברר בדיעבד כי היה זה מהלך מחושב של הנשיא אסד. הסורים העמידו אולטימאטיווית את סלימאן פרנג'יה, כדי להתפשר עם האמרי־קאים ברגע האחרון על אל־ד'אהר.

רק זמן קצר לפני צאתו של מרפי לדמשק, לאחר כישלון שליחותו, נשלף שמו של מיכאל כ"מועמד פשרה", ומרפי קיבל את הסכמת וואשינגטון על בסיס "הרע במיעוטו".

יש לזכור כי ראשי הקהילה הנוצרית נזקקו למהלך צבאי פנימי בינואר 1986 ולצעדים פורמאליים מצד הנשיאות, כדי להכשיל את "ההסכם המשולש" ולבטלו למעשה. המנהיגים הנוצרים אינם מוכנים להי־שלים עם מצב שהמשרד השני (המו־דיעין) הסורי ישלוט בצבא לבנון, לאחר שיפורקו "הכוחות הלבנוניים", כוח־המגן העיקרי כיום לצד היחידות הנוצריות של הצבא. זו רק דוגמה קטנה ממכלול "ההסכם המשולש", הקובע בין השאר העברת חלק מסמכויות הנשיא הנוצרי לידי ראש הממשלה המוסלמי־הסוני.

אותם מנהיגים טוענים היום כי מיכאל הפקיד בידי הסורים התחיי־בות כתובה להגשים את מהותו של "ההסכם המשולש" לאחר כניסתו לארמון בבעבדה. אם יתברר הבוקר שאכן זה, הרי אין לצפות ששליחיהם של אותם מנהיגים נוצרים בפרלמנט יסכימו לאכול את התבשיל הסורי־אמריקאי.

הסורים שעמדו מאחורי החלטת היו"ר חוסין אל־חוסייני לכנס את ישיבת הבחירות השנייה בכיכר אל־נג'מה היום, ביקשו להבטיח כי מי שי־גיע, לא יוכל להצביע אלא בתואם להנחיות של חיילי הקומנדו הסורים. נראה כי הנשיא אסד חשש אתמול שמהלך בלבנון שוב לא יצליח: ואפשר שסוריה לא תוכל לבלוע עוד כישלון צורב. זה פשרו של ניסיון הסולחה שנעשה בדמשק אמש, צעד שאסד עצמו יזם וניהל. יעילותה של אותה סולחה תתברר רק היום.

לעצור את המגיפה בראשיתה

מאת עדנה ארידור

התפרצות מחלת שיתוק ילדים באור עקיבא לפני חודש ימים מוכיחה כי יש צורך דחוף בסריקות חיסונים חדשה. אם לשפוט את האירועים ה־אחרונים לפי הגדרה של מגיפה – ריבוי מקרים באזור מוגדר בתקופת זמן מוגדרת, הרי שמונת המקרים שהתגלו עד כה באור עקיבא והאזור, מהווים את תחילתה של מגיפה. האפידמיולוגים טוענים כי אין זו מגיפה ואין לצפות למגיפה מאחר והמדיניות החיסונים במשך השנים הביאה לחי־סון של 95% מהאוכלוסיה, וכי התפרצות המחלה באור עקיבא מקורה בליקויים תברואתיים.

הבדיקות והסריקות האפידמיולו־גיות ביישוב מצביעות על קיום מסיבי של הנגיף במערכות הביוב. הצורך בחיסונם של 8,600 תושבי אור עקיבא, וכן חיסונם של תושבי אזור חדרה, מדליק אור אדום.

רבע מיליון מקרי פוליו מתגלים בעולם מדי שנה, עשרות אלפי מק־רים באזור הים התיכון. נגיף המחלה לא הודבר עדיין והוא מצוי במערכת העיכול של בני האדם. [illegible]

הוועדה העליונה למחלות זיהומיות אמורה להגיש בתוך מספר ימים המלצות למנכ"ל משרד הבריאות לשינוי המדיניות, לפיהן יינתן חיסון משולב שיכלול את שני סוגי התרכיבים המצויים כיום בשימוש. אך קודם שיוחלט, יש לבדוק היטב כיצד שילוב של חיסונים שכוללים נגיף חי מוחלש ונגיף מומת ישולבו עם סדרת חיסונים אחרים שניתנים בעיקר לתינוקות החל מהחודש השני להיוולדם.

אין כמובן להתעלם מהבעיה התקציבית. חיסון בתרכיב מומת שנ־חשב יעיל לטווח קצר עולה 2 דולר. מחירו של תרכיב מנגיף מומת היעיל יותר לטווח ארוך, נמוך ב־50%. עוד תדרש הוועדה להחליט כי החיסון לא יהיה וולנטרי אלא חובה, משום האח־ריות המוטלת על משרד הבריאות לבריאות הציבור. גם להחלטה זו יש השלכות תקציביות, מאחר והמשרד אמור לקחת על עצמו את האחריות לכל פגיעה כתוצאה מתופעות לוואי, ולהדרש למתן פיצוי לנפגעים.

חיסון לא תקין

תרכיבי החיסון המצויים בשימוש בנויים על עקרון שנוטלים מהווירוס או הנגיף, את היכולת לחולל מחלה אולם מותירים לו את היכולת לעורר את חסינות הגוף. מאז סוף שנות החמישים מחוסנת האוכלוסיה בתרכיב סייבין שהוא נגיף חי מוחלש הניתן דרך הפה במנות קצובות, ארבע פעמים בשנת החיים הראשונה. השפעתו על חיסון הגוף איטית ביו־תר. ידוע על תופעות לוואי של התרכיב, עד לחולי במחלה. למרות השפעתו האטית על מערכת החיסון הוא גורם לחיסון הקיבה. [illegible] מגרה את המעיים וגורם למערכת החיסון לפתח נוגדנים.

התרכיב השני שבשימוש הוא תרכיב סאלק שהוא נגיף מומת הניתן בזריקה. השפעתו על חיסון הגוף מיידית וללא תופעות לוואי. החסרון של התרכיב שהוא לא גורם ליצירת נוגדנים והשפעתו לא הוכחה לטווח ארוך. מכל מקום בהשפעת חיסונים אלו ירדה שכיחות המחלה בארץ מ־30 מקרים ב־1967 ל־12 מקרים ב־1983 ומאז לא עלה מספר המקרים לשנה על ארבעה.

השפעת החלי מוסברת על־ידי הרופאים בראש וראשונה בשל מער־כת חיסון לא תקינה. 10%–15% מהמקרים שדווחו על פוליו בעבר היו בשל מערכת חיסון משובשת. מבחינה תיאורטית יכול להיות שהנגיף שמת־יישב בחלל הפה או המעי עובר מו־טציה או התפתחות בלתי צפויה ומתפתח לנגיף אלים יותר. הנגיף עצמו עובר שינויים בכל מספר שנים ולכן יכול להופיע זן תוקפן של הנגיף ולגרום להתפרצות מגיפה. בשוודיה, לדוגמה, מחסנים את הילדים בתרכיב של נגיף מומת כדי למנוע תופעות לוואי.

גם בארץ, בנפות רמלה וחדרה ניתן תרכיב זה. שתי נפות אלו נבחרו כמבחן למתן החיסון המומת בגלל שיקולים של תנאים תברו־אתיים והשימוש החלקי של האוכלו־סיה בשירותי הבריאות. מדיניות זו לא הוכיחה את עצמה באור עקיבא ומסיבה זו כאמור נבדקת האפשרות להכניס לשימוש שילוב של שני החי־סונים – החי המוחלש והמומת. מתן שני החיסונים יבטיח חיסון מיידי של הגוף בנגיף מומת וחיסון הקיבה באמצעות תרכיב חי מוחלש. [illegible] במהלך השנים 83־87 [illegible] 50 מקרים בשנים 87–82.

שיתוק הילדים אינו המחלה הי־חידה שדורש חיסון נגדה כדי למנוע פגיעות נירולוגיות. תינוקות מחו־סנים נגד שעלת, שחפת, צפדת, ומח־לות זיהומיות אחרות. על־פי הנתונים הסטטיסטיים שבידי רופאי הילדים – שלושה מכל אלף ילדים נפגעים כתו־צאה מחיסונים. חיסון בעייתי אחר הוא החיסון נגד השעלת הניתן בחי־סון המשולש. הסיבוכים כתוצאה מהחיסון נגד שעלת מאופיינים בדרך כלל בנזק מוחי. לפני מספר שנים דווח בבריטניה כי בעקבות פרסומים על נזקים שנגרמו מהחיסון היתה ירידה של כ־50% במספר התינוקות שחוסנו.

הרופאים טוענו שהחיסון נגד שעלת אינו רע "נקי" וראוי שישוכלל. בארה"ב וביפאן נעשים כיום ניסויים קליניים על חיסונים חדשים אולם אין עדיין תוצאות. מטעמי תקציב לא חו־סנו בשנתיים האחרונות ילדים בת־חום [illegible] כנגד אדמת וחזרת. לאחר העליה בתחלואה הוחלט השנה לחזור ולכלול שני חיסונים אלה בסדרת החיסונים לילדים. למרות שחזרת אינה מחלה מסוכנת היא יכולה לגרום לדלקת אשכים, עקרות, דלקת קרום המוח או לחרשות.

את הפתרון לבעיית תופעות הלוואי מחפשים רופאים הוירולוגים במעבר לייצור תרכיבי חיסון בשיטות של הנדסה גנטית. התרכיב הראשון שפותח בשיטה המשכפלת חיידקים הוא חיסון נגד דלקת כבד הנגיפית.

אבל עד מציאת פתרון לבעיית תופעות הלוואי, חייב משרד הבריאות להמשיך בצעדים שהוא נוקט ולהב־טיח חיסון מירבי נגד המחלה. די כי 5% של האוכלוסיה שאינם מחוסנים כדי לעורר מגיפה של מחלה חמורה.

"ישראל הגדולה בין הנילוס לפרת אינה רק סיסמה"

כוויית (ע"ס). אישים מצריים שראיינו בעיתון "אלאנבאא" הכווייתי השמיעו דברי ביקורת ותקפו על ישראל, בהגיבם על משמעות הסכם ההגנה הבין־ערבי וחוזה השלום עם ישראל.

כמאל חסאן עלי, שנשאל לגבי השפעה של הסכם השלום עם ישראל על דבקותה של מצרים בהסכם ההגנה הערבי המשותף, אמר: "מצרים לא חתמה עם ישראל חוזה שלום כדי שתושיט יד לתוקפנות נגד מדינות ערב. זה צעד ראשון בדרך לשלום. הסכם השלום המצרי־ישראלי אינו נוגד ולא מבטל שום הסכם קודם בין מצרים למדינות ער־ביות כלשהי, ובכלל זה הסכם ההגנה המשותף".

"מכאן הדבר שמצרים דבקה בהסכם שבינה לבין מדינות ערב, והיא תגן על כל מדינה אם תותקף, או תבקש סיוע צבאי ממצרים".

"ישראל לא הצליחה באומיה נגד סעודיה מכיוון שמדינות ערב כולן מחפשות כיום את השלום, הן בנושא מלחמת איראן־עיראק והן בנוגע לבעיה הפלשתינית, וכולן מסכימות בנוגע לצורך בוועידה בינ־לאומית. ישראל צריכה להכיר בזכויות הלגיטימיות של העם הפלש־תיני, כדי שנוכל לומר כי יש לנו שלום אמיתי".

עוד אמר בנוגע להסכם ההגנה הערבי המשותף: "בעצם לאחר חידוש היחסים בין מצרים לבין חלק ממדינות ערב, מצרים מקיימת חלק מהסכם ההגנה הערבי המשותף [illegible] חים צבאיים למדינות ערב והאספקת אמצעי לחימה ותחמושת".

מוחמד ריאד, סגן ראש הממשלה לשעבר אמר: "הדיבורים על הסכם ההגנה הערבי המשותף בין מדינות ערב הופך ל'בדיחה' ערבית, ואי־אפשר להמשיך לדבר על כך. להסכם זה אין משמעות והוא אינו שומר עוד על הביטחון הערבי אלא פוגע בו.

"ישראל הגדולה שבין הנילוס לנהר הפרת איננה עוד רק סיסמה אלא אסטרטגיה מדינית, שכן עד לרגע זה היא עדיין המדינה היחידה הד־ברה באו"ם שאין לה גבולות מוכרים".

שר המלחמה המצרי לשעבר, עבד־אל גאני גמאסי, אמר: "המאבקים המדיניים שעושות מדינות ערב נתקלים בסירוב המשיפור מצד ישראל בגלל הכוח הצבאי שמאפשר לה להמשיך להשליט את המצב הקיים בארצות הערבית הכבושה. ישראל הוקמה בכוח, השיגה ביטחון בכוח, התרחבה בכוח ומשום כך אני צופה שהסכסוך יימשך לאורך זמן".

השורה התחתונה / יוסי שריד

אז מי אשם – גורבצ'וב או יעקב צור

פרס ואידה נודל. חיבוק ריק מתוכן

אחרי אידה נודל, הכל יותר ברור ומכאיב.

למה הם לא עולים ארצה, למה מכל עשרה – תשעה נושרים בווינה, ואחד בקושי מגיע לישראל.

בוועדת־החוץ והביטחון היתה לי הזדמנות לשמוע הנמקה מלומדת גם מפי ראש־הממשלה וגם מפי ממלא־מקומו, וכמו במקרים רבים אחרים הם התנגחו באותו סגנון: התעמולה – הם אמרו – התעמולה הסובייטית הכוזבת והמרושעת, היא שמרתיעה יהודים מלבוא לכאן; היא שמשחירה את פנינו והיא שמסלפת את דמותנו, ועל־כן שומר נפשו, גם אם היא נפש יהודי, ירחק עד ארצות־הברית ועד בכלל.

בכל הכבוד, אלה דיבורים בעלמא. לשמיר ולפרס הרבה יותר נוח לבוא בטענות לסובייטים מאשר לבדוק את עצמם. אמנם מנהיגנו אינם מבצעים חוקירי ברגע של מחדל, אך גם אחר־יות בלי חרב הם אינם ששים לקבל על עצמם. מתי בפעם האחרונה היה כאן מישהו אחראי למשהו?

התעמולה הארסית של ברית־המוע־צות אינה מעלה ואינה מורידה (מעלה לישראל או מורידה ממנה). לו באמת היו התמונות השחורות בטלוי־זיה של הקרמלין עושות שחור בעיניים, מי היה מסתכל לכיוון של ארצות־הברית. הרי גם ארה"ב מוצגת שם, לפחות כמו ישראל, כמקסם־הנוראה וכארץ־אוכלת־יושביה. די אינה מלאה כל התעמולה הזאת לא קלקלה למיליוני רוסים את החלום ה־אמריקאי, שממשיך למשוך מדי־קסם אלפי יהודים כל שנה.

את הסיבה לנשירה המסוגית צריך אפוא לחפש לאו־דווקא אצל מיכאיל גורבצ'וב אלא אצל יעקב צור. שר הקליטה ואיתו כל שאר השרים יכו־לים להחליט אלף פעמים על טיסות ישירות מבוקרשט ללוד ואפילו ממוסקווה, ובכל־זאת הם לא יצליחו להביא לכאן יהודים בטראנספר. אם לא ירצו לא יבואו, גם אם יצטרכו להוכיח שבין שתי נקודות עובר יותר מקו ישר אחד. ובאמת, מי עוד זוכר את החלטת ממשלת־ישראל על הטיס־ות הישירות, מי יודע מה קרה לה בזמן האחרון, ומי שם עליה. שמיר, פרס, צור ודיניץ הוליסו, או מה.

הישראלים שעקבו בתחושה של תימהון ועלבון אחרי הנשירה, מבינים היום יותר את סיבתה האמיתית. הם ראו בשבוע שעבר את אידה נודל בטלוויזיה, ומי שרק הקשיב, הבין את הכל. בזהירות ובאדיבות היא רק רמזה על קשיי הקליטה, אך מפיה גם רמז רק הוא עבה כקורת בית־הבד. בראיונות לעיתונות, שאידה נודל נתנה בחודשים האחרונים, היא היתה הרבה יותר מפורשת. אני קראתי אותם בעיון:

"אני נמצאת בישראל תשעה חו־דשים" – היא אמרה לפני שלושה חו־דשים בלבד ליהודית יחזקאלי ב"ידיעות־אחרונות" – "ואנשים שואלים אותי: אידה, יש לך עבודה? יש לך ביתו? לא אשקר. אני עובדת עדיין לא. זה משום שאיש לא החליט עדיין איך לקלוט אותנו".

השבוע היא אמרה בראיון נוסף לעמליה ארגמן־ברנע: "מדינת ישראל מתייחסת היום לעולים שלה כמו אל נודניקים. העולים באים עם מוטיבציה עצומה, ונשברים מול הבירוקרטיה. בהתחלה הם נבוכים, לא יודעים איך אוכלים את הספר, התר־בות, השינוי. אחר־כך הם אומרים לע־צמם, עשינו טעות. מדינת־ישראל לא צריכה אותנו".

לא רק אידה, גם ולדימיר סלפק: "לפני שנשפטתי ברוסיה ישבתי בג־לות סיביר חמש שנים. לא ידעתי שיש בירוקרטיה כזאת גם כאן".

ולדימיר לישקין אומר: "אנחנו רוצים לחיות בתוך עמנו לא כעבדים, עבדי משרד הקליטה... למנהל אפילו למי לתת שוחד, כי אין הוראות וכל־לים אבל יש פקידים".

יולי אדלשטיין אומר: "חברים שלי, מסורבי־עליה, מגיעים למקצועות עבודה. 'אתה בן 50, 'עברת את הגיל', 10 שנים לא עבדת' – אומרים למי שעשה שנים בגלות או בכלא. כל הסיפורים שסיפרו להם על ארצנו, מתנפצים להם בפרצוף".

יש עוד ועוד עדויות מרשיעות, וכולן אומרות אותו דבר: אנחנו, היש־ראלים, אוהבים את העליה, ואין לנו אהבה לעולים. העדויות האלה מגי־עות עד סוף־העולם, הן מגיעות לאו־זני היהודים בברית־המועצות שאומ־רים לעצמם: ריבונו של עולם, אם זה מה שקרה לאידה נודל ולסלפק, או מה יקרה לנו שם, כי מי אנחנו ומה אנחנו לעומתם. אם אסירי־ציון מהשורה הראשונה מחזרים על המתנים ועל הפקידים, מה כבר יש לסתם יהודי לחפש בישראל.

מדינת־ישראל מתנהגת כמו ג'יין פונדה, שעושה שימוש באידה נודל ליחסי־הציבור שלה ("אני יודעת בדיוק מדוע התערבה ג'יין פונדה בסיפור שלי. בעיקר למען פונדה, מבחינת הקריירה, מבחינת התדמית" – אומרת אידה למראיינת). אבל ישראל איננה ג'יין, היא גם איננה סרוק, והיא זקוקה לאידה נודל לצרכי החיים שלה ולא לצרכי תדמיתה הת־ליונית. כשאידה וחבריה עדיין שם, אנחנו מוכנים לעשות למענם הכל, כי זה פשוט כיף לא נורמלי להתריס נגד ברה"מ, ולפשוט על מלכות הרשעה כדי לפרוץ את שעריה. כשאידה וחבריה כבר כאן, נעלם כל הכיף, אין הרפתקאה, ועכשיו צריכים לפתוח את הלבבות שלנו ולא את השערים שלהם.

המנגנונים שמטפלים בעליה אל ברית־המועצות הם הרבה יותר משו־מנים ונלהבים מהמנגנונים שמטפלים בעליה ממנה. אישים ופונקציונרים שנוסעים בכל־העולם ויורדים על הרוסים – קוראים שלח את עמי בלונדון, בפאריס ובאמסטרדם – הם אנשים מאושרים, גם שותפים לחיים הרואיים, אך גם שותפים להדר של מוסדות, מסעדות, מלונות וקבלות־פנים. אחרי שהיו על אידה נודל, טסו על השכונה, שבתו למענה רעב אחרי אדוות רשנה ולפניה, אחרי כל העוקשן האחרי שנה בארץ, היא כבר יכולה לעמוד בתור, התור ארוך גם כאשר אין עולים, ואם זה לא מוצא חן בעיניה או היא יכולה לפנות לחברים והוכנים שלה – לשמיר או לפרס, לצור או לדיניץ – נראה אותם שיעזרו לה, הגיבורים האלה בפה.

ככה זה אצלנו, מה לעשות: אנחנו מוכנים להרעיש עולמות למען אנשים שהופכים לסמלים; אנחנו מוכנים לנקוף אצבע כאשר הסמלים חוזרים להיות אנשים.

תן לשכל הישר להכנס לכנסת הבאה

פרופ' אמנון רובינשטיין (56)
יו"ר תנועת המרכז־שינוי

עו"ד אברהם פורז (43)
חבר מועצת עיריית תל־אביב. שימש כראש מנהלת ההקמה של ערוץ 2 והטלוויזיה בכבלים.

עו"ד צבי ניר (42)
מנכ"ל חברה ליצור בטחוני. חבר מועצת עיריית רמת־גן.

הל"כ זיידאן עטשי (48)
מוסמך האוניברסיטה העברית במדעי המדינה. שימש קונסול לענייני הסברה בניו־יורק.

ד"ר משה בקר (45)
חבר מועצת עיריית חיפה. מהנדס מומחה לבטיחות בדרכים.

יש פתרון שפוי
המרכז-שינוי
שינוי • רץ • המרכז הליברלי

هكذا من الأصل

החשבון הסופי

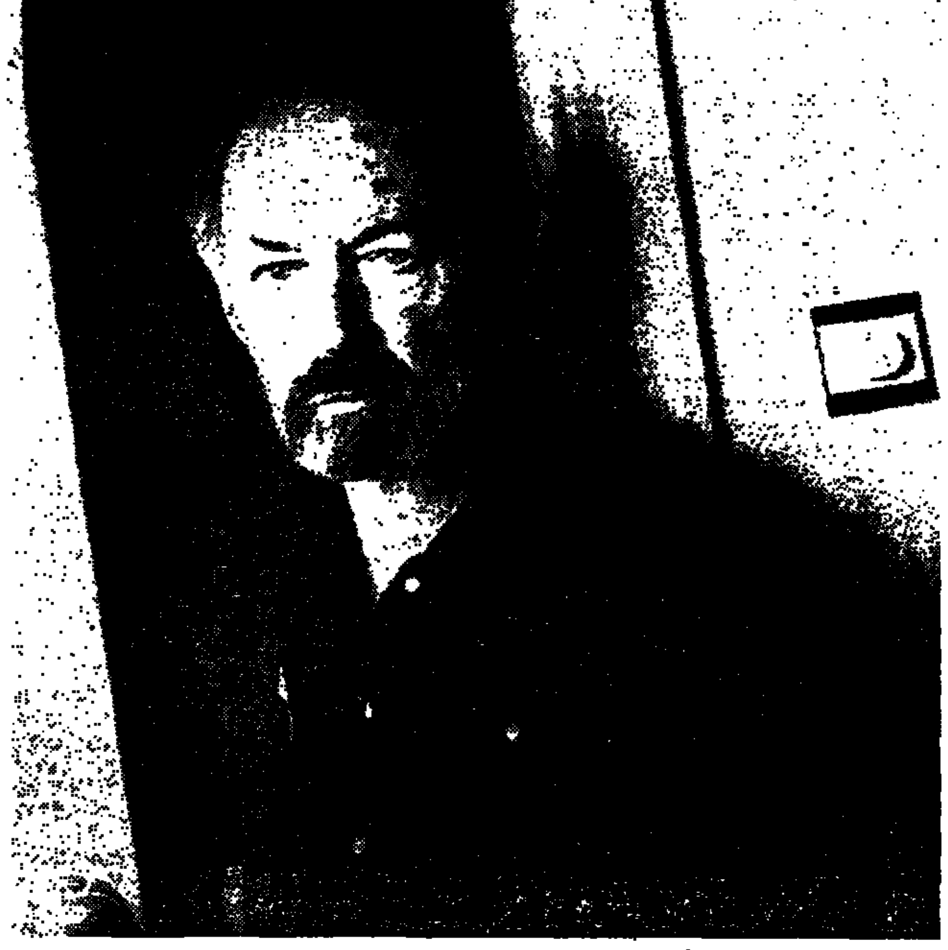

הילל קוק, תצלומה של מיכל הימן ב"ידיעות אחרונות". העיתון קבע את האובייקט, עולם הפירסום – את הגודל

אמנות הצילום והתקשורת

הביאנלה השניה לאמנות הצילום תתקיים במשכן לאמנות בעין חרוד בין 26.9 ל־30.12. בביאנלה הראשונה לצילום בעין חרוד הוצגו 36 אומנים־צלמים. האוצר של הביתן הישראלי בביאנלה השנה, אדם ברוך, קורא לזה "עודף דמוקרטיה ועודף התלהבות". משהו מזה בכל זאת נשאר. יש תערוכה של 21 צלמים ישראלים צעירים, וביתן אירופאי (אוצר ז'ן לוק מונטרוס) וביתן אמריקאי (אוצר בן ליפסון), המציגים תיק עבודות של צלמים.

ברוך הוליס לבחור שלושה צלמים שמציגים היבטים שונים של אמנות ועיתונות, כי לדבריו (במוסף מיוחד שהוקדש לביאנלה "כותרת ראשית"): "עיקר של הצילום הישראלי המודרני: זהו בזיקה לעיתונות הישראלית...העורך הוא אוצר צילום. הקוראים הם קהל הצופים...העיתונות היא התערוכה הקבועה של הצילום הישראלי. היא האוצר והיא המבריח, ואולי אף המגדיר האיכותי־מקצועי".

אלכס ליבק צילם ב־1986 את משפחתו המקטנת של נהג המונית שגרצה, יעקב פפאשווילי. זה היה הפריים האחרון בסרט הצילום שלו, ומערכת "חדשות" פרשה אותו על פני 40% משטח העמוד. "העימוד הציף את הצילום לרמת הצהרה אמנותית" – כותב ברוך, אבל מוסיף כי למרות תנאי הלחץ של עבודת הצלם "כמעט כל פריים בודד של ליבק הוא הולמה אמנותית ועיתונאית".

גדי דגון צילם עבור "ידיעות אחרונות" את באבא ברוקי־צילם יותר משהיה נוחץ לכתבה. הבאבא הוא חומר שלא הולך לאיבוד. בעין חרוד קיבל הדיוקן מימדים של בילבורד אמריקאי – שלושה מטר גובה, 16 מטר אורך. משימה עיתונאית הפכה בטכניקה של פרסום להיגד אמנותי.

מיכל הימן צילמה עבור "ידיעות אחרונות" סדרת דיוקנאות, כנדרש לכתבות שונות. כיוון שהיא עצמה מוטרדת – אליבא דברוך – במושגיות של צילום כאמנות־תקשורת – הגיעה להגדרת קיומו של צילום עיתונאי אחרי שגמר את תפקידו התקשורתי. עמוד העיתון המצולם הוגדל למימדי פוסטר־מדיה, 160 ס"מ על 120 ס"מ, בטכניקה של הדפס משי. האובייקט נקבע על־ידי העיתון, הגודל נקבע על־ידי עולם הפרסום. התוצאה היא "ארט־כתובה", כפי שמגדיר את התיזה שלו אדם ברוך.

השריף של המוסיקה

הפסטיבל הצעיר ביותר של חג הסוכות

תיאטרון אחר בעכו הוא מסורת ותיקה. פסטיבל הסרטים בחיפה הוא מסגרת שתוכנה קובע את איכותה. הביאנלה של עין הוד תימשך גם מעבר לחול המועד סוכות. לפיכך רק ה"מוסיקה דה קאמרה" של יפו היא מוסד חדש שמגיעה לו מידה של פירגון מעבר למקובל.

המנהל המוסיקלי, נועם שריף, לא מסתיר את כוונותיו הדידקטיות. אחרי ששמע את הווינאים מנגנים מוסיקה של מלחינים וינאים, והרוסים מנגנים מוסיקה של רוסים, הוא יודע שכדי לנגן בסגנון, צריך לחיות אותו. הוא מוכן לקחת על עצמו תפקיד דידקטי ולהראות איך צריך להגיש את המוסיקה בסגנון הנכון.

העוגן הווינאי־אמרגני הוא ה"קונצרטהאוס" בווינה, וזה גם המזל הגדול, כי אלמלא תמכו חודים עם משרד זה, היו קיצוצי התקציב העירוניים מבטלים את הפסטיבל הצעיר השנה. ודכו מגיעה לכאן השמיניה הוינאית כדי לנגן את השמיניה, שתי החמישיות וגם רביעיות של שוברט.

את השלישיות של שוברט ינגנו אמנם "טריו ישראל" (ברדיאר, ברגמן וולקום), המקבלים ביקורות טובות מאוד בחו"ל על הקלטותיהם, אבל ידעי סגנון מן המקום עצמו, כמו

את באך תנגן מרי קלר־אלן שנחשבת אמנית גדולה בעוגב. היא אמנם לא גרמניה, כמו באך, אבל המסורת באירופה נעה בדרכים עקלקלות, והרי מזה צריך אטרקציה בכנסיית עמנואל. לזה נוספו עוד כמה יצירות מפתח של באך, את הסונטות של בטהובן לכינור ופסנתר וצ'לו ופסנתר יבצעו ישראלים דווקא.

שריף עדיין נלהב מכך שבשנה שעברה נדחקו אנשים לאולמות קטנים כדי לשמוע מוסיקה קאמרית הדורשת ריכוז מירבי. הוא גם משוכנע שלא היה זה אותו קהל קבוע של פסטיבלים, אלא מאגר חדש של חובבי מוסיקה קאמרית. פסטיבלים גדולים מכוונים לשיום רביעית מיתרים בהיכל התרבות כדי להרוויח כסף. הוא יכול להרשות לעצמו למקם מוסיקה קאמרית ב"חדר" של ממש.

יפו אולי איננה חיונית לו, כמקום, אבל זו הבחירה העירונית. שריף משוכנע שפסטיבל כזה, עם פניה לקהל רחב, הוא פעולה דידקטית ולא דיקטי־דינור אמבתיים כמו "1812" בפארק הירקון או אפילו בהיכל התרבות. בשנה הבאה מקווה שריף להעניק מיפול ייצוגי כזה להיידן, שכמו שוברט שפר גורלו פחות בפופולאריות מבטהובן או מוצרט, למשל.

שריף. כוונות דידקטיות

הטנור יוסף פרוטשקה והבס רוברט הול ינסו להוכיח שיש שירה ליד של שוברט גם אחרי פישר־דיסקאו. הפסנתרן, הלמוט דויטש, יגבן את שוברט לפסנתר.

קולות צפים במוסקווה

מאת גידי אורשר

עוד סרט רוסי שנגנז בשנות הששים מגיע לפסטיבל חיפה. הבימאי מבקש לקום בהקרנה לזכר יוצרי הסרט שלא זכו לראותו

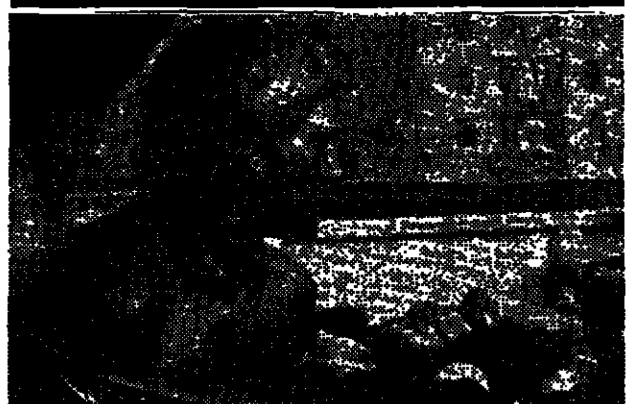

סמל לזכר ויסוצקי. ריהביליטציה למחתרת האמנותית. תצלום: איפי

בשלהי שנות הששים, לקראת התגיגות לחמישים שנות המהפיכה, הטילו כמה פונקציונרים של המפלגה על גנאדי פולוקה לעשות סרט מטעם. פולוקה, איש תיאטרון (עיצוב ומשחק), סטודס (ריצה ופרשנות לטלוויזיה) לקח את המשימה ברצינות, והתחיל לעבוד. הוא רצה להציג סרט הראוי ליובל המפלגה שלו. לכן גייס את כל ידידיו ואת חבריו הטובים. כולם נכנסו לאולפן ויצאו אחרי ימים לא מעטים עם הסרט "התערבות". התוצאה הובאה לפני הקומיסארים ואלה פסלו.

מה שהרגיז אותם לא היה רק הפעולה הרבה, התפאורות מסוגננות, הקצב המהיר והדימויים הבלתי פוסקים. על הכל העיבה התפיסה הלא קונפורמיסטית של גיבורי המהפכה ומנהליה, הקפיטליסטים המדורגים. הסרט לא מיקם אותם ברור מידי משני הקצוות של סקאלת הערכים.

הסרט, המגיע עתה לפסטיבל הסרטים בחיפה, מצולם כולו בתפאורת אולפן המשחזרת את אודסה שטופת השמש, לא רחוק ממקום מעגנה של הפוטיומקין. במה שנראה כמו שיתוף פעולה בין גודאר ופליני המצלמים קברט פוליטי, מוצא פולוקה את גיבורו, הבולשביק, כדי שינסה לגייס לשורות המהפכה צעיר המתנדנד בין הבורגנות ואימו, לבין המהפכה ותביעתו. במלים אחרות, מדריך אחרי קול צו.

את הלוחם הארום מגלם ולדימיר ויסוצקי, שהפך ברבות הימים להיות מעין סמל של המחתרת האמנותית במאבקה בשלטון המתיק. מסכים מציג הבמאי את המשטרה החשאית הגלויה, את המרגלים וגרדויהם, את הארומים ואבשיטים, את החיילים המלווים ואת כל הטיפוסים שאיכלסו את הימים ההם בצורה צבעונית ומסוגננת שאינה משאירה רגע אחד לבישימה בקצבה הרצוני.

הסרט נגנז, אך גורלו של פולוקה לא היה כגורלו של אסקולדוב שבא להתארח בפסטיבל ירושלים עם סרטו "הקומיסרית". הוא המשיך לעשות סרטים ולעבוד בתיאטרון ובטלוויזיה, עכשיו, עם התעוררות הגלסנוסט של גורבצ'וב, יצא הסרט אל המסך וקישט את התגיגות לשבעים שנה למהפכה, עשרים שנה מאוחר יותר.

הזמן לא פגע ב"התערבות" כמו שאכל את הסרטים האחרים היוצאים אף הם ממרתפי הצנזורה הרוסית. הוא נשאר עדיין סרט תוסס, מהיר, לא שגרתי, סרט מהסס בזכות עצמו. פולוקה, כשהוא יכול, לפני ההקרנות בפסטיבלים אליהם מוזמן הסרט, מבקש מהקהל לזכור לרגע את החברים שעשו איתו את הסרט, ולא זכו לראותו מוקרן. והקהל עומד לזכרם. זה יקרה, גם בחיפה.

קלאסה בפני עצמה

הערב תערוך ג'ואן ארמטריידינג, אמנית הרוק האנגליה ילידת איי הודו המערבית, את הופעתה הראשונה בהיכל התרבות בתל־אביב

מאת דני בלושטיין

מאז ביקורה הקודם אצלנו, לפני שלוש שנים, היא הוציאה שני אלבומים מצויינים – "ורידות אצבעות" ו"The Shouting Stage", ואפשר לקוות שזו תהיה אחת ההופעות הטובות בקיץ הזה, שעמד בסימן שידפון של מופעי רוק ביבואים. הופעתה השניה תיערך במוצאי שבת באמפיתיאטרון קיסריה.

באלבומה האחרון מנגנים איתה מרק קנופלר והאלן קלארק מ"דייר סטרייטס", מאנו קצ'קה ודייב רודס המלווים את פיטר גבריאל, וכן המתופף של להקת "ביג קאנטרי" – מארק ברזיצקי, וזו כשלעצמה עדות למעמד איתן בעולם שהוא בעיקרו שוביניסטי־גברי. ארמטריידינג אחראית גם לעיבודים ולהפקה הברסיקלית של התקליט. התופעה של טרייסי צ'פמן, הדומה לה מוסיקלית וזוותית, מרגישה עוד יותר את השפעתה העצומה.

כ"פרפורמרית", היא קלאסה בפני עצמה. היא משלבת נגינה חזקה בגיטרה אקוסטית וחשמלית עם קול בלוזי נמוך שעולה לפעמים לסופרנו רועד. את אווירת שדה הקרב של יחסי גבר־אשה המתוארת בשירה היא מפיקה בעזרת זיווך של אלפי וראסים. להקת הליווי שלה: ג'יימס מגידוס בסקסופון, ניל וילקנסון

ארמטריידינג. אווירת שדה קרב

בתופים, ג'רמי וילקינסון בתופים, ג'רמי המציקומב בבאס, רובים נובל בקלידים ומייקל ראיף בגיטרה, מטפקת לה את הסביבה המוסיקלית שבעה בין רוק לג'אז וכלה אקוסטי. בהופעת מעניקה ארמטריידינג לבנויה מרווחי אילתור, המדגישים את הפן האינסטרומנטלי שלה, שלא תמיד בא לידי ביטוי בתקליטיה, או בלהיטיה הידועים כמו "תראה מעט רגש", או "I Me, Myself" ו"דרייק את הסיי" אותם נשמע בוודאי הערב.

עוצמה ללא ליטוש

מאת אורי אפשטיין

תרבות־זיהוה עשויות לסייע לו בליטוש ובסיפוח הכוסף, שהחומר הגלמי שלו עדיין זקוק להם.

אריות הראשים אחראיים מסי עליזה חן (סופרן) וגבי שדה (טנור) בליווי גרשון שמרן (פסנתר), בבית הקונסרבטוריה הציונית

גבי שדה הוא בעל קול טנור לירי הבעתי והר ודו־קומפתי. ניסיון של הבעת דרמטיות מעוצבת היה מורגש באריה של הדוכס מתוך "ריגולטו" של ורדי ובמיוחד, בבהדרביטוי של ממש, באריה מתוך "לה בוהם" של פוצ'יני. התבאה מקולו היפה נפגמת על־ידי חוסר־גוונים ועל־ידי אחידות העוצמה, הגורמים לדימות פורטה בלתי משתנה ולקשיחות בלתי מתרככת, ללא התייחסות למשמעותן של מלים שבטקסט. באופן כזה מושרת המלה "מיסטריוזו", באריה מתוך "טראוויאטה" של ורדי באותו להט תרועתי כמו האריה של הדוכס המשתעשע ב"ריגולטו", ללא הבדל בעיצוב אופיים של שני הגיבורים השונים כליכך.

על הבסיס של נתוניו המבורכים של שדה, יש מקום להניח כי כיתונמן בהדרכת זמרים מנוסים ובעלי

קולה של עליזה חן ניחן בעוצמה רבה, לעתים אף רבה מדי, כשהוא מגיעה לתורות ולהורישות וזוקת בצליליים הגבוהים. את הקולורטורות המפותלות של דוניצטי היא מפיקה בגמישות קלילה ומקצועית, אך הדמות השבירירית והדקיקה של לו ב"טוראנדוט" של פוצ'יני מתבטאת בתקיפות המתאימה יותר להאלקטריה האגנריאנית. דומה שהאופרה הקומית קרובה ביותר לנטיותיה, כפי שהוכיחה באריה מתוך "דון פאסקואלה" של דוניצטי בסיומו של ערב שבו הרבתה לנסות את כוחה בזאבריים אחרים ודווקא.

גרשון שמרן הוא מלווה אמין, נוסר־ביטחון וטכניוני בפסנתר, שבתוליף לתומרות, אינו אלא פתרון בלית־ברירה. הבל שגם בשני קטעי הסולו שלו הוא בחר בקטעים תזמורתיים מעובדים במקום להעדיף קטעי־פסנתר מקוריים, המצויים לרוב ברפרטואר של מלחיני האופרה האיטלקיים.

גרבר (במרכז) וסמית (מעליו) עם המפעילות והגימפות. ממשיכים

אגדה בשכונה

מאת לידיה פרנס

תיאטרון הבובות של אריק סמית מחדש את פעילותו לאחר הפסקה של שנתיים, שנבעה מקשיים כספיים. הפעם, במסגרת קבועה באודיטוריום דוהל שבשכונת התקווה בתל־אביב. זו תהיה אכסניתו הקבועה. בשכונת התקווה הועמדו לרשות התיאטרון גם אולם לחזרות ולסדנה. חידוש הפעילות התאפשר הודות לתמיכתו של ראש עיריית ת"א, שלמה להט.

ההפקה הראשונה במסגרת החדשה, היא המחזמר "אגדות אנדרסן" שיוצג החל מ־27 בספטמבר בתיאטרון ירושלים, והמשך חול המועד סוכות באולם ובבית. זהו מבחר מאגדותיו של הנס כריסטיאן אנדרסן, שאת דמותו יגלמו לסירוגין יוסי גרבר ויוסי סימון. סמית וגרבר ביימו במשותף, וסמית עיצב את הבובות והתפאורות, כמובן.

התיאטרון יציין השנה 15 שנה לפעילותו, שבמהלכן העלה כ־12 הפקות וזכה לפופולריות רבה בסדרות הטלוויזיה הצ'ציה של תמרי רהחתול שמיל". הניהול האדמיניסטרטיבי מופקד בידיו של רמי לוי, מנהל אודיטוריום דוהל. המנהל האמנותי ממשיך להיות אריק סמית ולצידו יפעל יוסי גרבר כבימאי וביועץ אמנותי. מלבד הבובות, מעשה ידי אריק סמית, כולל התיאטרון גם להקה בת שבעה שחקנים ומפעילי בובות, חלקם בני שכונת התקווה, שהשתתפו בעבר בהפקה "המלך ואני".

בנק ישראל

חדש

מציע מלווה קצר מועד

ביום ה' ה־22 בספטמבר 1988, (עד יום ו' ה־23 בספטמבר 1988) יציע בנק ישראל סדרות מילווה קצר מועד, למכירה, על פי הפירוט:

	מספר הסדרה	סכום ההנפקה	קף הכמות המוצעת במכרז	מחיר מינימום "בלי הגבלות" מחיר/תשואה" (בל"ם)	תשואה מירבית (באחוזים)	מועד הפדיון
		(במליוני שקלים חדשים)				
סדרה חדשה ל־180 ימים	0349	200	50	עד 12	15.75	22.3.89
סדרה חדשה ל־82 ימים	1228	200	10	עד 3	15.25	4.12.88

בקשות לרכישת הסדרות הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך. ההזמנות תוגשנה בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

בנק ישראל יקבל גם הזמנות לרכישה בלי הגבלת מחיר/תשואה (להלן: הזמנות בל"ם). תשואת המכרז, בכל אחת מהסדרות, תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים, על פי הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בל"ם יסופקו במלואן בתשואת המכרז. אולם, אם הכמות המבוקשת בהזמנות בל"ם תעלה על הכמות המוצעת למכירה, תוקצה הכמות לרוכשים אלה באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ג. הזמנות בתשואת המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלתה הכמות המבוקשת בתשואת המכרז על הכמות המוצעת למכירה במכרז בניכוי הכמות שסופקה על פי סעיפים א' ו־ב' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים, באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ד. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא תסופקנה.

הסדרות תסחרנה בבורסה ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים הנגזרים משווין הנקוב. הסדרות תפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב בתאריכים הנקובים לעיל.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד - התשמ"ז 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
1339/88	שלמה משה עזה	29.5.85	אסתר משה עזה
1344/88	עפרים אלימלך	24.1.88	שמעון אלימלך
1345/88	שמחה אהרונוביץ	22.6.88	סופיה אמיר
1349/88	הלל כץ	17.1.72	אליין כץ
1350/88	משה קסטרוביץ	21.3.86	רות מילין
1351/88	לאה בנין	26.1.65	יעקב בנין
1353/88	מאיר קדול	22.5.88	מאיר תהה
1355/88	יוסף לוי יצחק	5.10.86	ברכה לוי יצחק
1358/88	רחמים זיני	14.7.88	אליה זיני
1366/88	אסתר מיכאליס	12.6.88	[illegible]
1367/88	דוד אבגלשטיין	7.6.88	שלמית אבגלשטיין
1369/88	בת שבע שכטר	6.7.88	ישראל שכטר
1371/88	[illegible]	6.6.88	[illegible]
1372/88	יצחק רייזנברג	19.5.88	כול רייזנברג שמואלי
1375/88	שרה גרלי	28.6.86	חנה שטרן
1376/88	מיכאל סגל	30.6.88	יצחק סגל
1377/88	אסתר ברהמי	21.5.87	מרדכי אליהו
1381/88	איתן סתר־לב	24.7.87	מאיר סתר לב
1384/88	שרה חיון	17.7.88	רפאה אהרון
1386/88	יוסף אשיאס	25.7.88	מרים אשיאס
1387/88	צרויה ספו	16.6.79	חיים ספו
1389/88	מדר שמואל	15.7.88	מדר עשרה
1392/88	אברהם אברהם	21.12.75	מאיר אברהם
1394/88	מרים לוטר	26.8.87	אריה לוטר
1395/88	גרשון לוטר	1.7.35	אריה לוטר
1396/88	בן עמי אהרן	15.8.88	בן עמי דנה
1398/88	בלימה איזנמן	28.6.88	מיכאל איזנמן
1399/88	משה סהיל	8.8.77	יצחק סהיל
צוואות			
1340/88	ג'ורג' ויינברג	28.4.88	גלדיס ויינברג
1341/88	אפרים (פרנק) תלמוד	10.7.88	יוסף הקר
1346/88	אדרשולה וינקלר	1.7.88	ארנסט וינקלר
1347/88	[illegible]	28.3.88	[illegible]
1352/88	[illegible]	4.6.87	[illegible]
1354/88	[illegible]	25.4.88	[illegible]
1356/88	[illegible]	21.2.88	[illegible]
1370/88	רבקה סודוקר	27.4.88	יעקב סודוקר
1373/88	רבקה קשטשפין	7.8.88	סימור קשטשפין
1374/88	אברהם גרילי	9.4.68	חוה שטרן
1378/88	מלך (מלכה) גרטים	26.4.88	נרקיס חזמי
1379/88	לביא פנינה	19.11.87	לביא אורי
1380/88	ישעיהו גלילי	31.7.88	רות גלילי
1382/88	מרים סמטלד	21.6.88	זאב סמטלד
1383/88	גרטרודה טרים	28.7.88	אביגיל טרים

16.9.88 (–) ד"ר אליהו צ' בן־זמרה, רשם

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

[illegible]

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

יד ושם
רשות הזכרון לשואה ולגבורה ירושלים

עקב יציאת העובדים לחופשה מרוכזת בחג הסוכות, יהיו הספריה, הארכיון ובנין המנהלה סגורים מיום ראשון י"ד תשרי תשמ"ט (25.9.1988) עד יום שלישי כ"ג תשרי תשמ"ט (4.10.1988).

בנין המוזיאונים, היכל השמות, אוהל יזכור, ויד לילדי ישראל, יהיו פתוחים לקהל כרגיל בערב החג ובמשך ימי חול המועד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון הופקדה תכנית מיתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רצ/1/1/5/40/8".

השטחים הכלולים בתכנית המוצעת:
ישוב: ראשון לציון
בין הרחובות הנשר והלמטן
גוש 3926 חלקות 240, 262.

עיקרי הוראות התכנית:

א. איחוד וחלוקה בהסכמת הבעלים.
ב. שינוי יעוד החלקה מאזור מגורים ב' שבר רצ/1/1 לאזור מגורים מיוחד, שביל להולכי רגל, שטח לבנייני ציבור, והרחבת דרך והשלמה ל־40%.
ג. זכויות הבניה 192% ב־6 קומות על עמודים ודירות גג, מקסימום 32% לקומה.
ד. מס' יחד' – 18 יח"ד + דירות גג.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המחוזית, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בצירוף תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

מועצה מקומית דבוריה
מכרז חוזר מס' 3/88

[illegible]

מאמד עזאיזה
ראש המועצה המקומית דבוריה

הזמנה לקבלת הצעות לרכישת בניין ברחוב לילנבלום 9 תל־אביב

[illegible]

כונס הנכסים
יעקב שינבן, עו"ד
רחוב בילו 3, תל־אביב
5819810, 5820873, 5620801

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קריות.

[illegible]

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות.

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזת בחג הסוכות

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום ראשון, י"ד בתשרי, תשמ"ט (25.9.88) עד יום שני, כ"ב בתשרי, תשמ"ט (3.10.88) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה לצרכנים וכן הטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים), יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום ראשון 25.9.88, מיום שלישי 27.9.88 ועד יום ששי 30.9.88 ועד בכלל וביום ראשון 2.10.88.

מזמיני חיבורים למערכת אספקת החשמל יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום ששי 30.9.88.

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

**בברכת מועדים לשמחה
חברת החשמל ועובדיה**

חברת החשמל לישראל בע"מ

מכרזים

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת המצרך/ים או השירותים המפורטים להלן:

מכרז מספר 104/88 – שרשראות שרוולים לרכב (45 ערכות)

מכרז מספר 105/88 – ארגז מתכת ודלת אחת לעשיית בקרקעות (80 יחידות)

המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 13.10.88 שעה 12.00

2. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בת"א־יפו, רח' אמץ טלפון: 03־5124453, בשעות המשרד המקובלות.

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

דין פרוטה / לאה פורת

הביטוח הנסוג

כל מי שהיתה לו אי פעם הזכות, האפשר בהחלט להוסיף – המפוקפקת, לקבל פיצוי כספי מטעם חברת ביטוח כלשהי, יודע איזה טרטורים עליו לעבור עד שהוא מקבל את המגיע לו. ואין זה משנה אם מדובר בסכום גדול או קטן, או אם מדובר בפיצוי על נזק ברכוש או על פגיעה בבריאות. חברות הביטוח עושות כל שביכולתן, לדחות ולהתחמק מהתשלום או להיפך, לשלם פחות מהמגיע – עד שהלקוח מתעייף ומוותר. או עד שהוא מסתפק במה שמציעים לו.

למשל, המקרה של חברת גוטפריד מתל־אביב – שהיתה צריכה לעבור מה שהיא מכנה "ויה דולורוזה", עד שזכתה סוף סוף בסכום, לא תאמינו, של 287.50 שקל.

ב־28 בדצמבר '87 פגעה מכוניתה של חברת ציון, מ.א. במכוניתה של חברת גוטפריד. למחרת דיווחה על כך הנפגעת לחברת הביטוח שלה, הסנה, באמצעות סוכנות הביטוח שלה ביטוחי גרוס־זבנברג. היא צירפה את חשבון התיקונים בסך 287.50 שקל.

מכאן מתחיל מסע הטרטור. סוכן הביטוח פנה לחברת ציון, אך זו החזירה את החומר לסוכן בטענה שאינה יכולה לטפל בתביעה משום שהמבוטחת שלה, מ.א. לא דיווחה לה על המקרה. גוטפריד התקשרה עם מ.א. כדי לברר מדוע לא דיווחה לחברת הביטוח שלה (כנדרש בחוק). התגובה הפתיעה, שכן, לטענתה, דיווחה על המקרה מיד לאחר שהתרחש.

הנבית חזרה לסוכן הביטוח שלה, ושוב נשלח החומר לחברת ציון בצירוף תביעה לפיצוי בגין הפגיעה במכוניתה. אך החומר הוחזר פעם נוספת בלווית תשובה שלילית.

הפעם החליטה גוטפריד לדלג על שלב הביניים ולפנות בעצמה לחברת ציון. היא הופנתה לאורי שקד, ולאחר שהסבירה בפירוט מה קרה, ביקש ממנה כי תשלח את החומר ישירות אליו והוא ידאג לכך שתזכה בטיפול מיידי. משעברו שבועיים, שבה והתקשרה אליו. הוא הבטיח לה לטפל בעניין, אך דבר לא קרה.

טלפונים נוספים לא עזרו. עד שהגיע מכתב מחברת ציון לסוכן הביטוח שלה ובו נאמר: "על־פי גרסת מבוטחנו נופלת האשמה על מבוטחכם, מאחר שביצע סיבוב פרסה בכביש תוך אי שימת לב לתנועה שמסביבו. על כן אנו דוחים את התביעה". התשובה הפתיעה את גוטפריד, מאחר שמ.א. לא רק שמעולם לא טענה שאינה אשמה בפגיעה, אלא הודתה מספר פעמים כי היתה זו אשמתה. בשבילה אצלה למי דיווחה על התאונה, הצטבר לה כי לא אורי שקד קיבל את הדיווח, אלא פקיד אחר ששמו מיקי גל. הנבית הזולה ל"זוזו" אחר גל, ואחרי שבועיים הוא הודיע לה שהעניין סודר וכי עליה לפנות לעלמה בשם עלת כדי לקבל את הכסף המגיע לה. אך אותה עלת כלל לא ידעה במה מדובר. גוטפריד שבה לגל, שביקש ממנה לחכות יום נוסף (מה עוד יום כאשר מחכים שלושה חודשים). לאחר יום התקשרה ועלת השיבה לה כי הנושא נמצא בטיפולו של אורי שקד, ובשלב זה הנבית בשברה החליטה לפנות להנהלת ציון.

את המכתב שלחה ב־20 במארס '87. כעבור חודש זכתה סוף סוף בכסף בסך הכספי של 287.50 שקל.

שאלות ותגובות

מדוע צריך מבוטח לטרוח כל־כך כדי לקבל את המגיע לו? מדוע התעודה חברת ציון זמן כה רב מהטבעת אליה? מדוע סוכן הביטוח שתפקידו לדאוג לאינטרסים של לקוחותיו לא עשה את שעשתה הנבית בעצמה? ושאלה אחרונה, האם היתה זוכה הנבית גוטפריד לפיצוי הכספי אלמלא התעקשה ולא הרפתה? קרוב לוודאי שלא.

ביקשתי את תגובת הנוגעים בדבר – סוכנות ביטוחי וחברת ציון. תגובותיהן השאירו תמיהות ושאלות ללא מענה.

התשובה הראשונה של סוכנות ביטוחי הגיעה כעבור שישה ימים. לתשובה צורפו העתקים של שלושה מכתבים, האחד שנשלח לחברת ציון ובו תביעה לפיצוי כספי בסך 287.50 שקל, המכתב השני הוא תשובת ציון המתנערת מאחריות כיוון שלטענתה לא קיבלה דיווח מהמבוטחת שלה, ומכתב שלישי שנשלח לפוגעת בו היא נדרשת לדווח ללא דיחוי לחברת ציון על הפגיעה. כל אלה כדי להוכיח כי סוכנות הביטוח עשתה את המוטל עליה. מדוע, אם כן, לא המשיכה בבדק? התשובה לכך טמונה בחלקו השני של מכתב התגובה. תוך כדי התעלמות מכך שהנבית גוטפריד קיבלה סוף סוף את הפיצוי המגיע לה, באותה סוכנות ביטוחי בטענתה הראשונה של ציון כאילו תביעת הנבית גוטפריד אינה צודקת. וכך כותב סוכן הביטוח: "אובייקטיווית עדיין אני בספק האם לא היתה כאן מבחינת רשלנות תרומת ויותר מזה של הנבית".

תגובת חברת ציון הגיעה רק כחודשיים וחצי לאחר הפנייה שלנו אליה. לטענת החברה, המבוטחת שלהם שגרמה לפגיעה הודיעה על המקרה רק ב־17 בפברואר. כחודשיים לאחר הפגיעה. גירסת התבעת, כך טוענת ציון, היא שלא היתה אחראית למקרה. ציון דחתה אפוא את התביעה, אבל גוטפריד ערערה על התשובה, ולפיכך זומנה המבוטחת למשרדי החברה והתקיים בירור שהעלה כי הצדק עם המתלוננת. לטענת ציון לא נראה להם שהיתה חריגה מדרך הטיפול הסבירה במקרה מסוג זה.

המקרה הזה, טיפה בים הטרטורים הנופלים בחלקם של מבוטחים, מחייב שינוי מהלכו של תהליך הטיפול בתביעות מבוטחים. הדרך היחידה היא חקיקה שתקבע חד משמעית שבתביעה של מבוטח, יש לסיים את הטיפול בתוך פרק זמן מוגבל. כל חריגה מהתקופה תחייב את חברת הביטוח לשלם לתובע פיצוי מוגדל.

מציאות של ה"שקם"

אחד ממכרי התעניין בקניית מקרר מתוצרת אמנה, ארה"ב. החנות הראשונה אליה נכנס היתה חנות ברחוב ז'בוטינסקי ברמת־גן. אמרו לו שם שמחירו של מקרר אמנה 16 הוא 2,100 שקל. כצרכן טוב, החליט להתעניין במקומות נוספים. בחנות מסויימת ברחוב אלנבי בת"א אמרו לו שהמקרר עולה 2,250 שקל, ואילו בחנות נוספת בקניון ברמת־גן נקבו במחיר מבצע – 2,200 שקל. מכאן פנה לשקם, שם ציפה שיוצע לו המחיר הזול ביותר. אבל שם הציעו דווקא 2,490 שקל במזומן או ב־5 תשלומים. מי שקונה בתשלומים אינו משלם ריבית. אכן לא משלמים ריבית, אבל המחיר במזומן הוא כה גבוה שיוצא כי הוא כבר כולל את הרבית עבור האשראי. כך יוצא שהמשלם במזומן מסבסד את אלה שקונים בתשלומים, ומי שמשלם בתשלומים לא קונה מציאה, מפני שהוא משלם מחיר הגבוה לפחות ב־10% ממחיר המקרר בכל מקום אחר.

ביקשתי את תגובת השקם והתברר לי כי בהנהלת החברה דווקא מודעים לבעיה. לדבריהם, המחיר שהם נאלצים לשלם ליבואן הוא כזה שאין באפשרותם למכור את המקרר במחיר יותר נמוך. כן, הם יודעים שבחנויות אחרות המקרר יותר זול. לפיכך הם באו בדברים עם היבואן ודרשו שיוריד את המחיר. היבואן הבטיח לעשות כן, ובקרוב יוזלו מקררי אמנה בשקם.

ההפתעות בבית זיבנברג

רבות נכתב ופורסם בעולם ובארץ על מפעלו הפרטי של תיאו ומרים זיבנברג, הכוונה לחפירות שהתעקשו לחפור מתחת לביתם שברובע היהודי. הם היו בטוחים שניתן למצוא ממצאים חשובים מימי בית שני, כשם שנמצאו מתחת ל"בית המידות" שבשכונתם – מקום מושבה של ישיבת הכותל.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

רק באחרונה נקבע שלט המדרכה המבוקש אל הבית, אבל הוא טרם זכה לפרסום כמוזיאון, אולי בשל היותו שונה מכל מוזיאון אחר, או בגלל כשלונם הראשון של ארכיאולוגים שניסלו מראש אפשרות גילויים ארכיאולוגים מתחת לבית הזה. הבית הופיע לראשונה ברשימת המוזיאונים ב"אתר הזהר" של אורי רבין. פרופ' מנשה הראל מזכיר את שרידי תעלת המים לבית המקדש, שנמצאו במרתף בית זיבנברג. פרופ' נחמן אביגד פירסם את אבן־משקל עם הכתובת ביוונית "שנת 5 למלך" (אגריפס), בספרו "העיר העליונה בירושלים", מבלי לציין שעות השובה זו, מקורה בבית זיבנברג. הראל היו איזכורים נרפים בכתב, שלא ניתן להביאם כאן בשלמותם.

הארכיאולוג מאיר בן־דב קבע לאחרונה כי בית־המידות אינו אלא ארמון החשמונאים ("הארץ" 24.7.88). אם כך, מה על הגילויים המיוחדים מתחת לבית זיבנברג? הכוונה לריצוף מוזאיקה – אשר משבצה בכל העולם, כלי אלבסטר, חלקי עיטורי קירות באבן, שברוך כלל מוצאים אותם במטבח – מגבת, כלי קישוט, כפתורים מעוטרים, אגן קטן עם כתב־שלמה המתומש, תכשיטים מזכוכית ומתכת ועוד עשרות ממצאים המוצגים בביתם הפרטי של זיבנברג, עד שייקבעו ארונות תצוגה במפלס המוזיאון.

מקווה טהרה גדול אינו מפתיע במקום זה, גם לא המקווה הקטן שבקרבת מקום. הקטן נועד לבעל הבית ואילו הגדול לאורחים, כמנהג ירושלים באותם ימים. באשר לחלקים מטורות של אמת המים, מומחים קבעו כי מוצאה מעין־עיטם בדרך המפותלת לאורך יותר מ־60 ק"מ בקו גובה טופוגרפי בירידה של 0.01 ס"מ. מ. הקר, במאמרו על הספקת המים בימי קדם ("ספר ירושלים" 1), לא ידע לאן הגיעה התעלה העליונה. אחרי חפירות וחקירות שנעשו בעשרים השנים האחרונות, יודעים את התוואי ואת אופן העברת המים דרך גשר כניסה מצד מערב להר־הבית. הראל מציין את התוואי וגילוי שרידי האמה. אמנם, בשאלת השאלה, האם אבני התעלה המתוחה שנתגלו בבית זיבנברג, יכלו להעביר כמות מים שמוצאה מעין־עיטם, או שהציעו שתי תעלות אבן זו בצד זו, כפי שחוקרים מוכרים מאתרים אחרים.

המפתיע ביותר בחפירות מתחת לבית זיבנברג, (דבר שעלה ועדיין עולה בכסף עתק, וכמויות עצומות של ביטון דרוש למניעת התמוטטות הקומות העליונות) הוא בור המים הענק, המטויח כולו. סביבו קירות מתקופת החשמונאים שבבנייתם מבריינת. עדיין לא ברור למה שימש בור המים – האם היה שייך לעניין תעלת אספקת המים להר־הבית, או ששימש את ארמונות החשמונאים? אין ספק שעוד יקשרו קצוות של מוקד שנעשה בתקופות שונות, באשר לתקופת בית שני, ואת לפרוח רעיון של מרחים לפני עשרים שנה, שאין מה למצוא מתחת לבית.

מדי יום, ב־12 בצהריים מקיימים בו סיור מודרך באנגלית ובעברית. באשיתו בדבריו. הסבר מלווים. תמר יה מהדפסה: "לאחר מכן נערך סיור במרתפים. הדרכתה של מרים זיבנברג מקצועית, ומצטיינת ביריעת המשנה והתלמוד. במהלך הסבריה היא מציגה את הטבעת שעל אצבעה, שנמצאה במקום והמוזכרת במסכת שבת, אליה מחובר מפתח של תיבת תכשיטים. בעלת הבית מגלה גם בקיאות רבה בתולדות הרובע היהודי. באותו שבוע שנמצאו חיצים מלפני 2,700 שנה, גילו בבור מים נשק מגן של לוחמי הרובע. הכוונה לשפנדאו היחיד שהיה למגינים, שהופקד בידי יצחק מזרחי ז"ל שנהרג ליד השפנדאו (מקלע כבד לפי מושגי אותם הימים). עם כניסת הליגיונים לרובע הוא הושלך לבור.

משפחת זיבנברג העמידה את המוזיאון לרשות הציבור, וניתן לבקר בו בקבוצות לפי קביעה מוקדמת. גם את ביתם המיוחד שמעל המוזיאון החליטו בני הזוג להנחיל לציבור ביום מן הימים.

בית הנשק של נחמיה

היכן בנה נחמיה את הדר הנשק? בשאלה זו עוסק ברציון לוריא, בחוברת החדשה בית־מקרא. בעל הרשימה מסתמך על סיור לילי של נחמיה וגילוי מקומות התורפה. הוא מביא מאיגרתו של אריסטיאס, ומגיע למסקנה כי נחמיה חידש את בית הנשק (עלת הנשק נחמיה ג', י"ט), כהתושב ביוסף המתוחים עם הכותים שניסו להזיק להצרות המקדש ולמטאא. עלית הנשק הפכה לבירה (למבצר), הפכה מקום מושבם של מלכי בית החשמונאים עד ינאי המלך, שהקים את הארמון בעיר העליונה, (בית המידות?). הורדוס הרחיב את הבירה והקים שם מבצר גדול בשם אנטוניה – מקור הצרות לבית המקדש וירושלים בסוף ימי בית שני.

רשות הדואר

מילוות המדינה פודים בבנק הדואר

החל מתאריך 16.9.88 אפשר יהיה לפדות תעודות מילוות המדינה הר"מ שזמן פרעונם הגיע בכל סניפי הדואר ברחבי הארץ.*

להלן רשימת התעודות:

1. מילווה ביטחון 1970
2. מילווה ביטחון 1971
3. מילווה ביטחון 1972
4. מילווה מלחמה ומימון רכש 1974
5. מילווה מרצון סדרה ב, ג, ד
6. מילווה מלחמה על שבת מקרקעין 1974

בעלי תעודות מילווה הנ"ל הרשומות על שמם, יוכלו לפנות לסניף הדואר הקרוב ולקבל את תמורתם במזומן, עם הצגת תעודת זהות.

הערה: פדיון התעודות למוטב בלבד.

*למעט סוכנויות דואר וקווי דואר נע.

לשכת הדובר

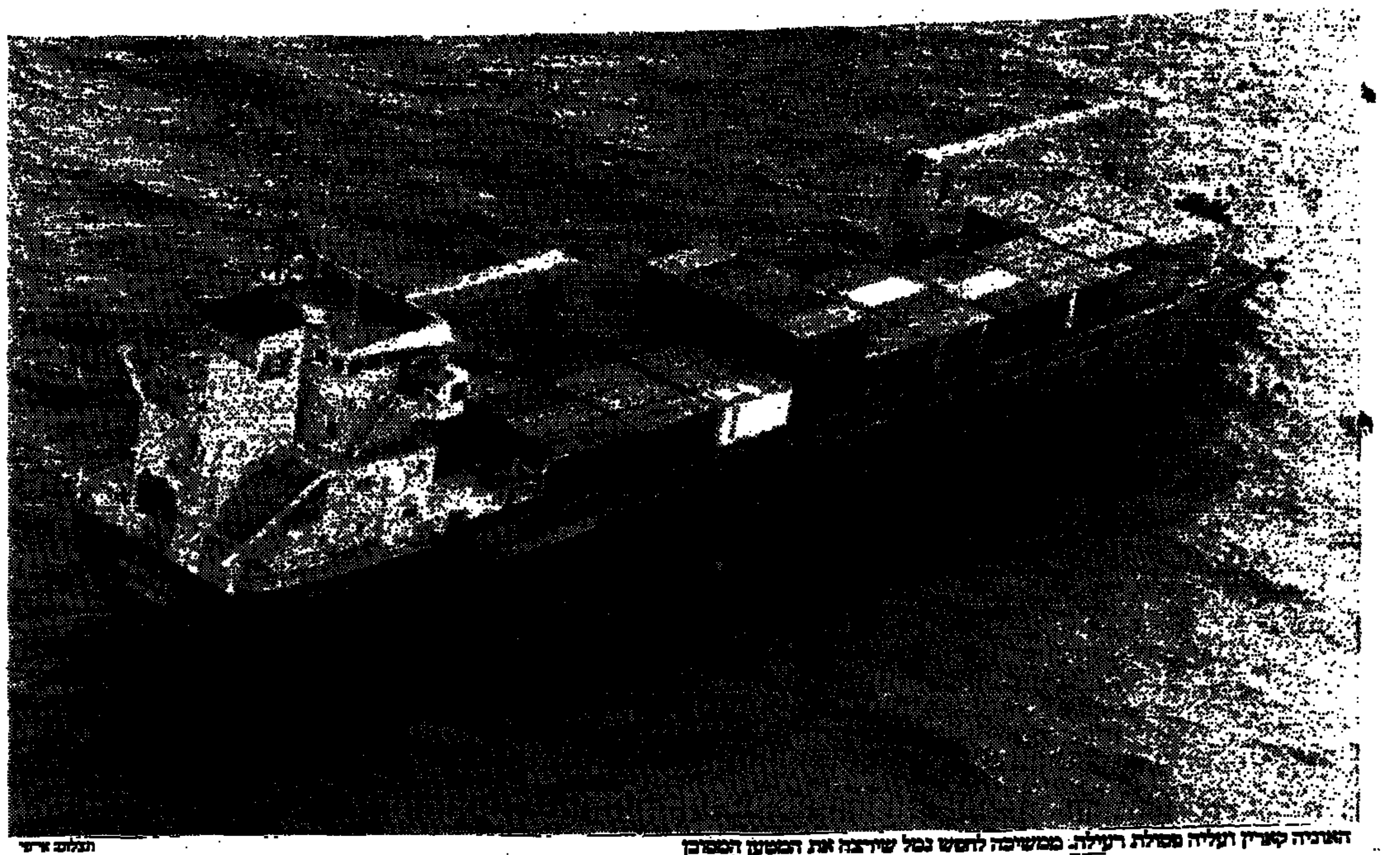

האוניה קארין ועליה פסולת רעילה. ממשיכה לחפש נמל שירצה את המטען המסוכן

תצלום: איי־פי

פסולת איטלקית מחפשת כתובת

מאת הולדה ליברנומה

לאחר שבניגריה נמצאו קבורות באדמה חביות ובהן פסולת תעשייתית רעילה, משוטטת אוניה איטלקית מנמל לנמל. שום מדינה לא רוצה זבל

פירנצה

38 ימים נדדה "קארין" בלב ים. אף מדינה לא רצתה באונית הסוחר הגרמנית שהובילה מניגריה 2,300 טונות חביות מלאות פסולת תעשייתית מסוכנת. איטליה מייצרת מדי שנה 8 מיליון טונות פסולת תעשייתית, והיא נפטרת רק מ־8% מאותה כמות במפעלים המיועדים למטרה זו בשטחה. היתר מהווה בעיה. חלק נשלח לארצות שכנות בעלות מפעלים לטיפול בפסולת מסוכנת. השאר מיוצא לארצות מתפתחות ונקבר בדרך כלל באדמה ללא ידיעת השלטונות.

איטליה, המדינה התעשייתית החמישית בעולם המערבי, מתקשה להיפטר מהפסולת התעשייתית שלה לא בגלל היעדר ידע טכני מספיק (לדברי השלטונות המפעלים האיטלקיים נבנים על הרישים בעולם), אלא מסיבות פוליטיות מקומיות. מיבית העיריות מתנגדות להקמת מתקנים כאלה בשטחן, מחשש שיגרמו נזק לבריאות התושבים ולסביבה. חוסר האמון בפיקוח ממלכתי במקרים אלה הוא המכתיב את הסירוב, בתוספת נגיעה לכתום הנאה של הרווקים למיניהם. משהתגלה בניגריה יבוא הפסולת הבלתי חוקי, מחתה הממשלה בפני רומא, ועצרה מספר אנשי עסקים איטלקיים המעורבים בפרשה.

לא נותר לרומא אלא להתגבר, להחזיר הביתה את הרעלים ולדרוש את שיחרור אזרחיה. קארין כי יצאה בדרכה לראוונה שמדרום לוונציה, שם ממוקם מתקן לפירוק פסולת השייך למפעלי כימיקלים בסביבה. אבל העיר התקוממה נגד פירוק המטען המסוכן בנמלה, מה עוד שימה נושב למזהם, וענף התיירות סובל מכך. ב־11 באוגוסט שבתה ראוונה. אורחיה וראש העיריה חסמו את הדרך לנמל; בים חסמו את דרכה של האוניה סירות מקומיות.

"קארין" נסוגה. אף נמל איטלקי לא רצה בה. בקארין שבסטפר היא קיבלה מים, מזון ודלק. בעלי המטען האיטלקי והשלטונות באיטליה פנו למפעלים במערב־גרמניה, באנגליה, בהולנד ובצרפת ונתקלו בסירוב רשמי מוחלט לאפשר את פירוק המטען. האוניה נתקלה בקשיים מידיים ברכישת מזון ודלק בחומשיה אחר נמל. בינתיים גילו בלבנון מצפון לביירות מאות חביות של פסולת מסוכנת. הממשלה האיטלקית הודרזה לסלק ולשלוח מומחים כדי להעמיס את החביות על אוניה (הפעם "יונוס לורינו") ולטפל בתיקון הנזק שנגרם.

בניגריה נמצאו חביות נוספות, ואוניה שלישית עם מטען פסולת יוצאה בדרכה לאיטליה. במצב זה התכנסה הממשלה ב־14 בספטמבר כדי להחליט על גורלן של שלושת האוניות על מטענן המסוכן, כמו גם על צעדים לטיפול בפסולת על אדמת איטליה עצמה.

האוניות יעגנו בליבורנו או ברינדיזי, על אף המחאות, אך הבעיה לכשעצמה היא חסרה. הממשלה החליטה להטיל על השלטונות המקומיים לעבד תוכנית לעידוד מפעלים להיפטרות מפסולת, והחליטה כי ב־1 ביולי 1989 תחל ברחבי איטליה הרבנית חדשה נגד פסולת מסוכנת, שנועדה גם להגנת הסביבה והים.

בראש רשימת האשמים בזיהום עומדים מפעלים לייצור סבון ומניהם, שיחוייבו ככל הנראה להחדיר את שיעור הזרחן בחומרי הניקוי, סבון למכונות כביסה ולרחיצת כלים ללא יותר מ־1%. כיום הנהג הוא 2–2.5 (לפני תריסר שנים התייחד עד ל־5% זרחן), למעט סבון למכונה להדחת כלים (8%). תוך 10 חודשים יוצבו מתקני אשפה בארבעה צבעים: לבן לזכוכית, ירוק לקופסאות ושקיות פלסטיק, תכלת לפסולת הביתית הרגילה וצהוב לנייר. אילו ישימו את כל אלה ברחובות הצרים של הערים העתיקות הרבות באיטליה – החלק הקשה של הבעייה – תבן הדרכים להיפטרות מפסולת במפעלים איטלקיים – נדחה לפי שעה. אולי עד שתימצא בפעם הבאה פסולת תעשייתית איטלקית קבורה באדמת מדינה בעולם השלישי.

נער ערבי יכול לדקור יהודי לא על רקע לאומני

מאת נורית כהנא

תיגרה אלימה בין שני בני 16. זה שעורר את הפרובוקציה נדקר ואושפז במצב קשה. מפגש של רוב בני נוער יהודים עם מיעוט ערבי בביה"ס

בשעת כתיבת דברים אלה מתאושש בהדסה אילן בן שמחון, בן 17 תלמיד מטירת הכרמל, יום לאחר שנדקר בלבו על ידי תלמיד בית הספר כפר גלים, ערבי, תושב עכו. הכותב שבה אליו במחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים "כרמל" באושה. דיווחים ראשונים תיארו אירוע של "תקיפת סכין" עיוורת, מצד נער ערבי בחמת זעם בלבו של נער יהודי.

יום לאחר הדקירה (שאירעה ביום א' השבוע) עדיין נמצא אילן במצב קשה, אך יציב. אל בית החולים הגיע עם פגיעה בשריר הלב. חייו ניצלו הודות לטיפול מיידי בעירוויים שקיבל בגבעת מד"א, וכן בניתוח מיידי. הכותב שבה אליו עוד ביום המקרה. למחרת עמוד לנתקו ממכונות הנשמה.

בן שמחון, שטים לא מבכר את לימודיו בתיכון שיפמן בטירת הכרמל, האירוע קרה בתקופת הכנתו לקראת גיוסו לצה"ל בגבע מבר. בגם ביקר אצל ידידה הלומדת בכפר גלים. בין מיעוטים הלומד במקום התערב בשיחה, ודקר אותו סתם. זעקת אחת מבנות משפחתו נשמעה בבית החולים: "איך נותנים לנער ערבי להסתובב בבית הספר עם סכין בכיס?"

ואולם ביקור בכפר גלים יום לאחר המקרה, שיחה עם חבריו ומוריו של הדוקר מגלים מציאות סבוכה יותר – של מפגש רוב של בני נוער יהודי עם מיעוט ערבי. המקרה אירע על רקע סיכסוך של משקשוקותם ממידי בית הספר "יד נתן" בגליל המערבי, שנמצר בשנה שעברה אל כפר גלים. הסיפוח נעשה מתוך שבה למשקיע האגף להינוך התיישבותי משאבים רבים, במטרה לשנות את תדמית בית הספר החקלאי הירוד שהכשר בכפר גלים, ולהפכו לדגם מיוחד. הכוונה היא לשלב גם ילדי מצוקה, גם ילדי מושבים ועדים בלימודי טבע, סביבה וחקלאות.

הנער הדוקר הוא אחד מחמישים תלמידים חדשים אלה, תושב עכו. יחד עם חמישה מחבריו ממוסד "יד נתן" נקלט באחת מכיתות בית הספר. דווקא בכיתתו נראה לצוות המחנכים כי ששת התלמידים החדשים מ"יד נתן", וביניהם הנער הדוקר, מיטיבים להקלט בה. עד למעצרו הספיק ללמוד במוסד 16 יום, ולהתחבב על חבריו לכיתה. "לא קראו לו 'ערבי' – לא בבית הספר הקודם בו למד – 'יד נתן', ולא כאן בכפר גלים", מספר דודו אלקיים, חברו לכיתה של הנער הדוקר.

"כשראיתי אותו נקשרתי אליו", סיפר חבר נוסף לכיתה, תושב טירת הכרמל. "כי הוא התנהג כמו יהודי". לדברי חברים אחרים, נהג הדוקר להתרועע בחברה יהודית בלבד. בינו־ הזיבה שלו הוא עברי ואין ניתן לפרסמו מסיבות מובנות.

מה בלשה, מחנכת כיתתו של הנער הדוקר, 19 שנות ניסיון בהוראה, מעידה על התלמיד, מסבנה. "התנהגותו לא פגעה" ביום א' בשעה 12, הנערים שהגיעו אז לכיתה לא לומדים כאן. עדיין שררה במקום המולת תחילת השיעור", סיפרה בלשה. "ביקשתי את מערכת החשמל לצורך שימוש ברשמקול. לא היה חשמל בכיתה. הולכתי לבדוק אם יש חשמל בכיתה הסמוכה.

"בזמן שאני מהרהרת אם לעשות כן, נכנסו לכיתה, שדלתה היתה פתוחה, שני בחורים לא מוכרים לי. אחד מהם, גבוה, היה לבוש בחולצה בצבע סגול ושרשרת זהב. הוא ניגש אלי בצורה מאיימת מאוד. הוא נעמד בסמוך אלי, הרכין ראשו ואמר לי: 'רק רגע, המורה, לפני שאת מתחילה את השעור אני צריך לסדר פה כמה עניינים. אני צריך את...' הנער בשם הנער הדוקר".

בלשה מספרת שאמרה לו ש"פה לא מסדרים סידורים", "ראשו אותה חושב שנובקף מפחיד אותי, אני רגילה לזה – בעלי גבוה כמוך". בעזרת המור חשבה לשכך את המתח. בלשה חזקה את הנער החוצה. נראה שכאשר בדקה אם יש חשמל בכיתה הסמוכה, הוציא הנער מטירת כרמל את הנער הדוקר, לאחר שסירב קודם לכן לקריאתו ("אני לומד כאן על הבאר בהלמידי־הפריש", אמר לנער מטירת הכרמל) ויצא עמו. בהמשך התיקיה אותה מורה אותה "מאו מה, המישהים עם סכין".

כשבן הכיתה יצא, שמעו חבריו שאמר: "רוצה ללכת מכות, בוא לפה". בהמשך ראו שהבחור מטירת סגר לחברם לכיתה בחוץ, עד שהדמסט ונשכב מעוצמת המכה. או שלף הנער הדוקר סכין מן התיק. שני הנערים נשכבו על הרצפה, ואז דקר בן הכיתה את הנער מטירת הכרמל.

על־פי התחקיר, שלף הנער הדוקר סכין לצורך הגנה עצמית. לדקירה קדם מעשה בריונות ופרובוקציה של בן שמחון.

במבט ראשון, נראה הדוקר כמי שזקוק לעזרה: חולצתו היתה שסועה ברוב. "הוקראו למורה", קרא מישהו. אחד הנערים שהיה בסביבה הגיע, ולקח את הנער הדוקר אל השירותים. הוא לא ניסה לברוח. שלוליות דם נקוו על רחבת האספלט שליד חדר הכיתה. רק מאוחר יותר התברר כי הנער מטירת הכרמל, בן שמחון, הוא זה שנפגע. הוא התמוטט ליד הבריזה הסמוכה לכיתה המתמטיקה. הוזעק אמבולנס. חברו של הנער הדוקר ברח מן המקום.

אחד מתלמידי הכיתה בה אירעה התיגרה סיפר שביום ו' שקדם למקרה שמע חילופי דברים בין הנער הדוקר לאחד מתלמידי כיתה י"ב במוסד. הנער אמר לתלמיד כיתה י"ב "אני אכבד גבר". האחרון השיב לו: "אם אתה גבר, תביא את החברים שלך..." – חיכוכים מילוליים כאלה, על רקע לאומני, נמשכו גם במקום בילוי לאחר שעות הלימודים. לטענת דודו אלקיים, הכיר בן שמחון את הנער הערבי במועדון "דיסקו" בו בילו באחד מלילות שישי. "בן שמחון בא אליו והיו חילופי דברים ביניהם. הם נכנסו סיטנה אחד לשני", סיפר דודו. הוא תיאר את חברו שדקר כ"בן אדם עדין, רגוע, אוהב לצחוק, לא אוהב מכות, שקט".

חוות הדעת של המחנכת על הנער הדוקר חיובית. "אנו מקיים שוו תקדית יוזידה שתעבוד, ולא תפגע בתדמית בית הספר", אמר אתמול אברהם שיינפלד, מנהל האגף להינוך התיישבותי במשרד החינוך. מנהלת בית הספר שרה אגמי־שרה שהוה כעת בחו"ל. את מקומה מילא חיים שוהם, מפקח משרד החינוך האחראי על בית הספר. צוות של השירות הפסיכולוגי של עיריית חיפה עמל אתמול להרגיע את הרוחות בכפר גלים. בינתיים הוגברה השמירה בשער הראשי באמצעות המשטרה, משמר הגבול וחברת שמירה פרטית. ההנהלה הוציאה חוזר אל הורי תלמידי בית הספר בו הציעה ייעוץ וקשר עם פסיכולוגים ומחנכים.

חוליאנה שבה הביתה

מאת ג'והן קונטורדס

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

בואנוס־איירס

כאשר חוליאנה טרוביני חזרה הביתה וראתה את מיטתה הלא מסודרת, היא הקניטה את אמה: "אמא, את לא הכנת לי את הנרד". זו היתה תלונה שהוריה המאמצים, חוה טרוביני והרמן ריבולה, רק שמחו לשמוע. חוליאנה בת ה־10, שעמדה במרכזה של פרשה משפטית שריתקה את ארגנטינה במשך שבועות, חזרה להוריה המאמצים לאחר שהות של חודשיים עם סבה וסבתה הביולוגיים.

פעמיים במהלך תקופת הפרידה שלהם מחוליאנה, שבאה בהוראה בית דין, סירבו בני הזוג טרוביני את הוד השיבה שלה בציפיה לרגע שחששו כי לא יבוא לעולם. לבסוף, בסוף החודש שעבר, חזרה חוליאנה לביתם בבואנוס איירס, לבגדיה שעדיין היו תלויים בארון ולמגבות שעדיין ציפו לה על המדפים.

פרשת חוליאנה טרוביני מעוררת יותר את הכאב המלווה את מדינת המשפטים העוסקים בחוקה על ילדים עם זוועות ההיסטוריה של ארגנטינה בשנים האחרונות. היא מעמידה אלו כנגד אלו את זכויות החוקה של סבה וסבתה של חוליאנה, רובן וקליליה פונסה, מול זכויותיהם של בני הזוג טרוביני שגידלו את הילדה מאז נמצאה נטושה ברחוב בבניין בבואנוס־איירס, ימים ספורים לאחר לידתה.

כאשר התגלה שחוליאנה היא בתם של צעירים ש"נעלמו" בתקופת המלחמה המלוכלכת של צבא ארגנטינה בתנועות המחתרת בשנות ה־70, פסק שופט פדראלי ביוני, כי יש למסרה לידי הורי אמה הטבעית. באוגוסט החזיר שופט אחר את הילדה לחוה וכרמן טרוביני.

ילדי הדספארסידוס, אחת הדרשות הכואבות ביותר שהותירו מאחוריהם הגנרלים בשלטון, מגלמים חרפה שארגנטינאים מעטים רצו לדעת אודותיה לפני עשור. כאשר בני הזוג טרוביני הביאו לראשונה את חוליאנה לביתם בכאי 1978 בתהליך אימוץ שיגרתי, הם לא העלו על דעתם שהיא עלולה להימנות עם כ־200 הילדים, על־פי האומדן, שנולדו לנשים שהוחזקו במחנות מעצר חשאיים של הכת הצבאית.

כאשר פרטים על זוועות המלחמה המלוכלכת הלכו והתבררו, נכלל על עצמם חווה וכרמן לברר את מוצאה האמיתי של חוליאנה. מבדיקות דם של הילדה עלתה עדות מכריעה שחוליאנה היא בתם של פדרו מאנרבול וליליאנה פונסה, שנעצרו בנסיבות לא ידועות ביולי 1977 ונעלמו. השופט, שמונה לטפל בפרשה, הורה להחזיר את חוליאנה לידי הוריה של האם עוד באותו יום. כמה שעות לאחר מכן הובאה הילדה לבית סב וסבתא שמעולם לא ראתה או שמעה אודותם. כאשר כרמן ריבולה נפרדה מבתה באותו לילה, שאלה חוליאנה, בתומתה: "אמא, למה עשית את זה?"

לבסוף חזרה חוליאנה הביתה, אך רובן וקליליה פונסה אומרים כי ימשיכו להיאבק בבית דין כדי לקבל את נכדתם. כמה פעילי זכויות אדם עומדים לצידם. הם מעלים את קשריהם לחוליאנה ואת המורשה האישית ממנה כבר סבלה. חוליאנה עצמה אינה רואה, את רוב השבוע הראשון בילתה עם חבריה ובובותיה. להם הראתה באוגוסט נגר בן חודשים שסבה וסבתה נתנו לה במתנה וקראו לו פטי, שם הזיבה של אמה הביולוגית.

בימה חופשית

ארץ ישראל – ומה הלאה

מאת יששכר קציר

הכותב הוא יועץ לראש הממשלה. מנהל בית המדרש לרבנים באמריקה. ושימש קונסול כללי של ישראל בארה"ב בשנים 1983–87.

יש להודות למערכת "הארץ", על שתרגמה קטעים ממאמר של פרופ' שורש איסמר, נגיד בית־המדרש לרבנים באמריקה, וממנהיגי התנועה הקונסרבטיבית.

לא רק יהדות המערב מחוייבת לתרבות הפוליטית של הדמוקרטיה המערבית, אלא גם מדינת הציבור בישראל. חופש העיתונות וכלי התקשורת, חופש הדבעה בכתב ובעל־פה, הזכות לערער בפני בית־משפט על כל עוולה, מספר העיתונים המתפרסמים בלשונות כה רבות בישראל ועוד – הם מייצגיה של ישראל. פרופ' שורש צודק מעיד, כי "למרות הבדיונה חסרת הרחמים של כלי התקשורת (מאז דצמבר 1987), ישראל נהגה מידה של ריסון, המכבירה את מדיניות ההבלגה של ה"הגנה" במהלך התקוממות הפלשתינאים בשנות ה־30".

הרבנים ברורים. הפלשתינאים לחמו בנו גם כשהיינו מדינה בדרך, ללא עצמאות יהודית וזוות שלטון זר. הם לא רצו, ואף עתה אינם רוצים, כל ישות יהודית בכל שטח מארץ ישראל, יהא גבולנו אשר יהא.

משום כך, לא ברורה לגמרי האפליה שעשה פרופ' שורש במאמר זה, ועימו רבים מן השמאל, בין שטח אחד של ארץ ישראל לבין משנהו. מהי צרות העין כלפי יהודה, שומרון ועזה? מדוע מותר להתיישב באזור אחד של הארץ ושאל את הקיבוצים מהשמאל על כמה שטחים "ערביים" הם יושבים ויגידו לך, ואסור באזור אחר?

הפלשתינאים ה"מסכנים", הטוהרים בעם ללא מולדת, יושבים על 77 אחוז מארץ ישראל ההיסטורית. הם ועמי ערב שתמכו בהם מסרבים עד היום לשבת עם ממשלות ישראל למשא־ומתן של שלום, שישים קץ לשפיכות הדמים ויפתח דף חדש של בניין ושגשוג לכל.

אלה המצביעים על הנוסחה לשלום תמורת שטחים, מעוותים את האמת. לא השטחים הם המכשול לשלום, אלא הסירוב הערבי להכיר בזכות העם היהודי לריבונות בארץ־ישראל.

עול גדול עושים אלה המציגים אותנו ככובשי ארצות לא לנו. השטח שבשליטת ישראל כיום, כולל יש"ע, הוא שישית השטח מהשטח שבידי הערבים.

מתיישבי יהודה ושומרון אינם רק קנאים־לאומנים, רחמנא ליצלן, אלא גם מתנועת העבודה והכל ורמי הארץ ליטיקה בארץ.

קל לו לפרופ' הנכבד להתקיף חלוצים, שעזבו דירות נוחות בערים הגדולות והתיישבו – עוד בימי שלטון המערך והשמאל הישראלי – בארמות הרשים של יהודה ושומרון, כחלק מתהליך שיבתנו לארץ האבות.

אני מאמין שפרופ' שורש מאמין בדברי הנביאים, המצטט אותם לעיתים קרובות. האם מותר לי להזכיר לו את דברי ישעיהו:

"ממזרח אביא זרעך, וממערב אקבצך. אמר לצפון תני, ולתימן אל תכלאי. הביאי בניי מרחוק ובנותי מקצות הארץ", ועוד: "ובנו חרבות עולם, שוממות ראשונים יקוממו".

אין זו משיחיות, זהו יעודו של עם ישראל, השב לארצו ומשתדל לבנות את הגליל והנגב, את שפלת החוף והרי ירושלים, את יהודה, שומרון ועזה... הכל בנים למקום: ביהודי מאמין, האם מעקר האדום על מבוא וזה יישוב הארץ?

כמובן, זכותו להעביר ביקורת על מעשיה או מחדליה של ישראל. אך האם מותר לעשות כן תוך ציטוט סלקטיבי של הדברים? מה פירוש המילים: יהדות "הגדה המערבית" (ולא חלילה יהודה שומרון ועזה), היא יהדות ללא ארץ?

מאימתי נחשבת ההתיישבות בעיני יהודי קונסרבטיבי כ"זוועה" כלאומנות?

בשם הליברליזם פגע פרופ' שורש באינטרסים הלאומיים החיוניים של ישראל. שכנינו הערבים אינם טלית שכולה תכלת, והכל שאינו מפגה את זעמו כלפי הערבים שכמם. אנו חרדים למיך האנושי לא פחות מיהודי נכבד זה, אורח ארה"ב, הנוזף ביהודים המבקשים להכות שורשים במולדתם.

אנו המעברה לכינון חברה צודקת. הוכחנו זאת בהבלת הצירה בכל תחומי החיים, בוכות התיישבותינו ברחבי הארץ הקטנה היקרה הזאת. יישוב הארץ הוא מעשה יהודי האנושי מן הדרגה העליונה ביותר. אנו מבכרים להמשיך לכבד את הגר הגר בתוכנו, בתנאי הדדיות ושכנות טובה.

במקום לחזק את ידי המתיישבים, בא פרופ' שורש בטענות כלפיהם, ובזיין עלולים לשמש בידי אויבינו נשק נגד מדינת ישראל.

היש צורך להוכיח כי היה זה הליכוד של מנחם בגין, שהרס את התשתית שהקימו המתנחלים בלבנון, והוא שחתם על הסכם השלום עם מצרים והקריב כה רבות למענו. גוש זה הוא שיביא את השלום גם עם שכנינו ממזרח, שעה שישלימו עם קיומנו ויבואו לשולחן הדיונים ללא תנאים מוקדמים.

مكذا من الاجل

هكذا من الاجل

ענף ההדרים בסכנה של מעבר ללשון עבר

מאת אבי גבאור

עונת הייצוא החקלאי בענף ההדרים המסתיימת השנה באקורדים צורמים. אשכוליות מישראל הורעלו באיטליה, וגרמו לכך שאלפי תיבות של פרי הוחזרו לישראל. נזקי השרב הכבדים פגעו קשות ביבולים. הפרדסנים זכו בתמורות נמוכות באירופה, ולראשונה התמרדו בגלוי. עמותת מגדלי ההדרים תובעת בימים אלה עצמאות בשיווק.

בעייתה המרכזית של הפרדסנות הישראלית, שחלק ניכר מייצוא ההדרים הישראלי מתבסס על ייצוא מסורתי של תפוזי השמוטי, ולנסיה ואשכוליות. זאת כאשר הביקוש לזנים אלה הולך וקטן.

שמירה על הנפח

בימים אלה הוזל הפרדסנים בבקעת הירדן ובעמק בית־שאן בקטיף האשכוליות, ועונת הייצוא החדשה כבר נפתחה. צמרת משרד החקלאות והמגזר החקלאי ממשיכים לדבר על שינוי המערכות האירגוניות לייצוא והקמת חברת ייצוא חדשה – איחוד בין אגרקסקו ומועצת ההדרים. אך במועצה לשיווק פרי הדר מתרכזים המאמצים בחיפוש פתרונות שיסייעו לשמור על נפח ייצוא ההדרים הקיים, ובעיקר על המסגרת הקיימת.

במידה הפרדסנים יעבירו יותר פרי לתעשייה המקומית (המציעה להם מחיר אטרקטיבי) היקף ייצוא ההדרים יקטן, יקטנו גם העמלות אותן גובה המועצה, ויכולתה להמשיך ולקיים את המערכות הגדולות עליהם היא מופקדת, תיפגע. לפיכך, תיאלץ המועצה לוותר על משרות רבות ותפקידים נוחים בחו"ל.

לאחרונה, לאור נזקי השרב, ביקשה המועצה סיוע ממשלתי של 7.5 מיליון דולר לתמיכה בענף. במשרד האוצר הסכימו לסייע, אך התנו את הסיוע בהקמת ועדה שתבדוק את המתרחש בענף, ותציע דרכים לשיקומו. בראש הוועדה, בה חברים נציגי האוצר, משרד החקלאות ומועצת ההדרים עומד ראובן איילנר, יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר. לפני שבועות אחדים גיבשה הוועדה שורת הצעות להבראת הענף, אך כשניסה איילנר להעביר הצעות אלה בדיון שקיים עם קבלני המועצה, נתקל בהתנגדות, וכמעט נדרש לממש את איומי ההתפטרות שלו. בסופו של דבר הוחלט, בתיווך שר החקלאות ושר האוצר משה נסים, על הקמת ועדה פריטטית, בניסיון להשיג פשרה. בוועדה זו חברים מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר שמיר, הממונה על התקציבים באוצר, דוד ברועז. אך במועצת ההדרים ובקרב הקבלנים שררה התנגדות להעניק לוועדה זו סמכות של בורר לכל דבר, ורק בשבוע שעבר הודיע איילנר לאוצר על הסכמת כל הצדדים לקבל את הכרעות ללא תנאי.

מדוע הצעות האוצר שגובשו במכתב שהוצג לקבלנים בדיון שהתקיים ב־5 בספטמבר במשרדי המועצה בתל־אביב גרמו לסערה כה גדולה?

למעשה, מתוך שמונה סעיפי ההצעה שגובשו באוצר, הסכימו קבלני ההדרים רק לשניים:

א. שמשרד האוצר יעביר לענף ההדרים (למועצה) 7.5 מיליון דולר עבור עונת 88/89 כתמיכה, ואילו מועצת ההדרים תעמיד סכום זהה ממקורותיה.

ב. בשנים הבאות יעביר האוצר סכום של 4 מיליון דולר כתמיכה בענף.

קבלני ההדרים דחו לחלוטין את ההצעות הבאות:

א. הקמת מועצת שיווק חדשה בת 11 חברים, שתכלול 4 נציגים של הקבלנים ו־7 נציגים של מגדלי ההדרים (לפי אזורים).

ב. חלוקת הענף ל־7 אזורים, כשבמרכזו כל אזור מהם יעמוד בית אריזה אחד או שניים. כל אזור ישגר נציג למועצה, והמגדלים יוכלו לבחור בכל עונה אזור חדש.

ג. כל בית אריזה יפעל כיחידה כלכלית עצמאית, בעלת תמחיר משלה וספרים פתוחים לציבור.

ד. כל בית אריזה יפרסם לפני כל עונה מחירון מחייב, לפיו יוכלו המגדלים לבחור עם איזה בית אריזה לעבוד.

ה. בתי האריזה יהיו כפופים למועצה (ולא לקבלנים), והשליטה והתפעול יהיו בידי המועצה. נציג מטעם האוצר ימונה כמפקח שיבדוק את פעילות המערכת וביצוע הסעיפים הנ"ל, כולל בדיקה ומעקב על הספרים והתשלומי עלויות המערכת.

ז. המגדלים יוכלו להעביר עד 30 אחוז מהיבול לעיבוד בתעשייה, גם מבלי שיצינו חוזים ארוכי טווח עם החברות לעיבוד הפרי.

קטיף הדרים בתצלום של מוסקין. בשלונים ההיסטוריים היתה ערנה

הקבלנים מתנגדים

הצעות אלה נדחו על־ידי הקבלנים, אך הן התקבלו על־ידי רבים מהמגדלים. מבחינת הקבלנים השולטים על בתי האריזה הקטיף, הוויתור על בתי אריזה הוא כוויתור על תרנגולת המטילה ביצי זהב. אם יתקבלו סעיפי האוצר, יהיה על האגודות שתרצבה להמשיך ולהתקיים, להפוך לחברות בע"מ, מה שנראה אולי אפשרי עבור אגודות כמו "פרדס" או "בוסתן", אך בלתי אפשרי עבור אירגון כמו "תנובה אכספורט", וזאת בשל המבנה המיוחד שלה.

התנגדות הקבלנים להצעות האוצר המועצה, יצרה מצב בלתי נסבל עבור הענף והקבלנים, מפני שכיום ברור לכל הצדדים כי בלי ההתחשבות בסעיפי האוצר, לא יהיה סיוע. באוצר אמנם אין כוונה לסייע לענף הפרדסנות, מבלי שהמערכות יוכיחו התייעלות.

הקבלנים ממשיכים להתפתל לנוכח דרישות האוצר, אבל במועצה לשיווק פרי הדר מודעים לעובדה שהבחירות בשער, והערת הכספים של הכנסת תהיה תוך זמן קצר מנטרלת. לפיכך, במידה שלא תושג הסכמה, ישארו קיפוחים מכאן ומכאן.

המועצה והקבלנים עושים ניסיון להמשיך ולתפקד גם ללא הסיוע של האוצר, שיכפה עליהם שינויים ויתורים מרחיקי לכת. על־פי הצעות אלו, יתמכו יצואני הזנים הרווחים סכומי כסף לטובת יצואני הזנים הבלתי רווחים, וכך נפח הייצוא ישמר, והיקף העבודה בבתי האריזה לא יפגע. מדובר בבנייה של תחשיב חדש לענף, וכפרס לשלושת הזנים – השמוטי, הוולנסיה והאשכולית, שיקבלו תמיכה מיצואני הזנים ההדרים, המכונים על־ידי הקבלנים "זנים התורמים". בתמיכה זו יהנו כמובן הקבלנים, שבמשך השנים רכשו בפרדסים מפרדסנים פושטי־רגל אלפי דונם של פרדסים כושלים. עתה הם גם מבקשים להמשיך ולקיים זנים כושלים אלה בתמיכת המגדלים האחרים, שהשכילו לעבור לזנים הרווחים יותר – להוציא את תנובה אכספורט שחלק ניכר מפרדסיה כולל "זנים תורמים" רווחים, ולכן היא עתידה להיפגע גם מהצעה זו.

על־פי ההצעות הדרושות והתחשיבי הקבלנים, רק 30 אחוז מהפרי שיועבר לבתי האריזה יועבר לייצוא, ואילו השאר ישווק לשוק המקומי ולתעשייה. התמורה שיקבלו הפרדסנים עבור הפרי שישאר בארץ, תסובסד על־ידי יצואני ההדרים מהזנים הרווחים, דוגמת הקומקוואט, סוגמה, פרמילות, מניאולה ופומלו, ומהיטל נוסף של 8 דולר לטונה, שיוטל על הפרי שיועבר לתעשייה.

לפי התחשיבים שהוצגו בדיונים האחרונים על־ידי המועצה, מדובר ביבול שנתי כולל, בהיקף של 1,200,000 טון, על־פי הפירוט הבא:

190,000 טון שמוטי
90,000 טון אשכוליות לבנות
90,000 טון אפילים
830,000 טון "זנים תורמים"

מתוך יבול זה יסומנו הייצוא כ־450,000 טון, ואילו יתרת 650,000 הטון יועברו לשוק מקומי ולתעשייה.

לפי התחשיבים הללו, ימומן הענף בעזרת המקורות הבאים:

א. 7.5 מיליון הדולר, שיועברו כתמיכה על־ידי האוצר.

ב. 5.2 מיליון דולר, שיתקבלו מהשתתפות ה"זנים התורמים".

ג. 5.2 מיליון דולר, שיתקבלו מהיטל של 8 דולר לטונה, שיוטל על הפרי לתעשייה. סה"כ: 17.9 מיליון דולר.

ההכנסות הללו יאפשרו למועצת ההדרים להבטיח ליצואני השמוטי מחיר של 190 דולר לטונה, ליצואני הפרדסנים סכום של 175 דולר לטונה, ומחיר מובטח אחר שיקבע רק ב־15 בפברואר '89 עבור ייצוא האפילים. כלומר, מגדלי הזנים הרווחים יסבסדו את יצואני הזנים הפחות רווחים, ואילו נפח העבודה בבתי האריזה ובמועצת ההדרים לא יפגע. כך, במקום לעודד את הפרדסנים, בעלי ה"זנים ההיסטוריים", להשקיע בחידוש הפרדסים שלהם ובנטיעת זנים רווחים שיש להם ביקוש באירופה, או בהתמחות בגידול הדרים לתעשייה, פועל המימסד להקפאת המצב ולשקיעת הענף כולו.

השאלה, כמה זמן מצב זה ימשך, אינה השטטית כלבד, שכן קל לנבא שתוך זמן לא רב יאבסו מגדלי הזנים הרווחים בנשיאת הענף על גבם.

מס ייצור באינטל. המפעל שייצא ב־87' בקצת פחות מ־50 מיליון דולר, יגיע השנה ל־100 מיליון

אחד מהצוות

מאת אור גונדר

מה ההבדל בין תדיראן, קונצרן הסתדרותי מפסיד, ובין אינטל ירושלים, מפעל פרטי מרוויח? לבד מן הצדדים המאוזניים – גם לשכת המנכ"ל. יגאל נאמן יושב במשרד מרווח, על כל סימני המעמד המנכ"לי. דב פרומן יושב בקוביה לארגונלה, מעוצבת בשיטת החלל הפתוח, בפינת שטח המשרדים של אינטל ירושלים. מרחב־המחיה שלו אינו גדול מזה של המהנדסים, אנשי כוח־האדם או הפקידות הכפופות לו. באינטל, אגב, אין הבדל בין "רכב מנכ"לי" "רכב בכירים" או סתם רכב צמוד. הדגמים – בכל הדרגים – צנועים ואחידים. עובדי החברה אוכלים בחדר־אוכל אחד, "בלי חדר אוכל קצינים", כהגדרתו של פרומן.

דב פרומן, מגודל זקן, לבוש בצניעות, מציג עצמו כ"אחראי על פעילות אינטל בישראל". לא מנכ"ל. האחריות הזאת כוללת 820 עובדים: 210 מתוכם במרכז התכנון, בחיפה; 50 בתחום המכירות, בתל אביב; ו־560 כעולת־הכותרת של אינטל בישראל – מפעל הייצור בירושלים. המפעל שייצא ב־87' בקצת פחות מ־50 מיליון דולר, יגיע השנה ל־100 מיליון – ובתוך שנתיים נוספות אמורה תפוקתו לעבור את קו ה־160 מיליון. כאשר תתממש התחזית הזאת, יהיה אינטל במקום הרביעי ברשימת היצואנים הגדולים ממדינת ישראל: אחרי התעשייה האווירית, מפעלי ים המלח ותדיראן – ולפני סאייטקס, נגב פוספטים, פולגת, חיפה־כימיקלים, אלבית, מכתשים ודלתא.

דב פרומן אדם צנוע. כאשר הכינו לאירכבר באינטל שקף המסכם את פעולת החברה בישראל, נכתב בסעיף הלקוחות "פרופיל יחסי ציבור נמוך מדי". השלט הנושא את שמו של פרומן במפעל אינו כולל את תואר פרופסור שהוא מחזיק בו. הוא בן 49, יליד הולנד, בוגר הטכניון בהנדסת אלקטרוניקה, תואר שני ושלישי בברקלי, קליפורניה, בהנדסת אלקטרוניקה ובמדעי המחשב. ב־1965 הצטרף לסגל מעבדות חברת פיירצ'ילד, שם החל לעסוק בתכנון מעגלים משולבים ורכיבי זיכרון. כעבור ארבע שנים, הצטרף לאינטל והיה בין מפתחי ה־eprom הראשונים. דב פרומן שותף בפטנט העולמי על מוצרים אלה – רכיבי זיכרון הנחשבים אבני־יסוד של תעשיית המחשבים כיום. פרומן אינו ממהר לנדב מידע על עצמו. הוא מעדיף לדבר על אינטל. כשמזכיר אחד הכפופים לו את הפטנט העולמי שלו, הוא ממהר לציין ולהדגיש כי היה "אחד מהצוות".

פרומן הוא דוגמה נדירה לשילוב בין עולם התעשייה העסקים ובין העולם האקדמי. במקביל לקריירה שלו באינטל, שימש פרופסור־אורח באוניברסיטת קומאסי, בגאנה, ובשנת 1974 הצטרף כפרופסור־חבר בפיסיקה שימושית לבית־הספר למדע שימושי ולטכנולוגיה באוניברסיטה העברית. עד צאתו לחופשה מן החיים האקדמיים, ב־1981, הספיק להיות מנהל בית־הספר למדע שימושי ופרופסור מן המניין לפיסיקה שימושית. מאחוריו שורת פרסומים ופרסים על עבודות בתחומי מצב מוצק.

אלא שפרומן לא הסתגר במגדל־השן האקדמי. במשך השנים המשיך לייעץ לחברת אינטל בתחום מומחיותו – התקני זיכרון – ופעל לשכנוע ראשי החברה ביתרונות העסקיים שבפעולה בישראל.

תחילת הדרך היתה ב־1973. בהשקעה של 300,000 דולר, הקימה אינטל מרכז תכנון בחיפה, מרכז ראשון כזה מחוץ לתחומי קליפורניה. פרומן עצמו גייס ומיין את העובדים. כעבור ארבע שנים, הוקמה "אינטל סמיקונדקטורס", זרוע המכירה והתמיכה במוצרים המיוצרים בחו"ל. עוד שנתיים נדרשו עד שיוחל בגישור של האתגר הגדול מכולם – הקמת מפעל ייצור של אינטל בישראל. עם הקמתו בירושלים, היה למפעל הייצור הראשון של אינטל מחוץ לתחומי ארה"ב. רמת הרווחיות של המפעל בארץ כרמתה במפעל אמריקאי מקביל. דב פרומן אומר כי המפעל שהוא עומד בראשו הוא "אחד משני הטובים ביותר" באינטל.

מגרש סיליקון למעבד מרכזי

פריצת הדרך של אינטל העולמית היתה כאשר הצליחה יב"מ להתבסס על מעבדים מרכזיים מתוצרתה במחשבים האישיים שלה. תחילה, היה זה ה־8088, ואחריו ה־8086, 80286 – וכיום, 80386. המעבד המרכזי הוא לבו ועיקרו של כל מחשב – ואינטל מוכרת אותו לא רק ליב"מ עצמה אלא גם לאחרים מיצרני התואמים. בצד המעבד המרכזי, פועל לעתים גם מעבד מתמטי. אנשי אינטל חיפה הם שתיכננו את המעבד 80387, המהיר והמורכב שבמעבדים המתמטיים הללו.

באינטל ירושלים מייצרים כיום את ה־80386, ספינת הדגל של המעבדים המרכזיים מתוצרת אינטל. זה המעבד שמתבססת עליו הדור מערכות האישיות של יב"מ, פי־אס 80, ובמחשביהם היותר מהירים של יצרני תואמים, דוגמת קומפאק.

דרכו של מעבד כזה מתחילה בגוש סיליקון נקי, הנפרס לפרוסות דקיקות, בקוטר 150 מ"מ. כל פרוסה כזאת עוברת תהליכי הטבעה בצילום, אפייה בחום גבוה, איכול בחומרים כימיים יחודיים והפגזה במטר יונים. קוי המוליכים המוטבעים בה הם בני מיקרון אחד – וכל אחד מ־150 המעבדים המתקבלים ממנה מחזיק בערך 300,000 רכיבים על־פני שטח של סנטימטר רבוע אחד. השיעור המדויק מקרב אותם 150 מעבדים, העוברים בסופו־של־דבר את ביקורת האיכות הקפדנית, הוא בגדר סוד מסחרי. פרומן מדבר על שיעור נפל העשוי לנוע בין 80% לרכיב גדול ומורכב, בתקופת הייצור הראשונה שלו, לבין 30% בעת שמוצר כבר בשל יותר.

כיום, שוקדים כבר באינטל על פיתוחו של ה־80486, רכיב הדור הבא, האמור להיות מוצג עוד פחות משנה

560 עובדים ב"אינטל" ירושלים מייצרים את יחידות־העיבוד המרכזיות במעולים שבמחשבים האישיים בעולם. אחד הלקוחים בסקירת פעילות החברה: "פרופיל יחסי הציבור נמוך מדי"

פרומן. בלי חדר אוכל קצינים

וחצי. התחזית הטכנולוגית שפרומן מדבר עליה היא עיבוד במהירויות של 64 מגה־הרץ – לעומת שיא של 25 כיום.

תהליך הייצור בישראל מסתיים בשלב הפרוסה המוכנה. את חיתוך המעבדים וזיווגם בתוך אותם "ג'קים" מרבו־רגליים שחורים, המוכרים לכל מי שחיטט בקרביו של מחשב אישי, מעדיפה אינטל לעשות במזרח הרחוק. יש ליפאנים יתרון בסיסי בעבודה בטכנולוגיה בוגרת, כדוגמת הזיווד והבדיקה הסופית. דב פרומן אומר, כי אפשר להתחרות בהם רק בתחומי ייצור מתוחכם ביותר. עם זאת, הוא מאמין כי הוכחת הכדאיות הייצורית מקדמת אפשרות של הקמת פעילות זיווד ובדיקה ברמת אוטומציה גבוהה. התפתחות בעולם, בכיוון מיכון התהליכים האלה, עשויה בסופו־של־דבר לבטל את היתרון היחסי שיש כאן למזרח הרחוק.

מחזוריות עסקית

דב פרומן מאפיין את שוק המיקרו־אלקטרוניקה כשוק תחרותי, בעל מגמה לירידת מחירים מתמדת. הוא מדבר על מחזוריות עסקית וטכנולוגית, ששורדים בה החזקים, היודעים להיערך לעידן השפל. בסאייטקס ובאלסינט, הוא אומר, לא היו מודעים לעוצמת המחזוריות הזאת. הוא מאמין בכשרום של המפעלים האלה להתקיים לאחר שיחולצו מן המשבר העובר עליהם עתה.

הטכנולוגיות שבהן מדובר הן עתירות ידע, עתירות הון הדורשות השקעה גבוהה בתשתית. כנגד כל מיליון דולר של ייצור חוזר באינטל ירושלים, הושקעו מיליון דולר בציוד.

מבחינת ישראל, מדובר בטכנולוגיה קריטית להשתתפות במהפיכת המידע העוברת על העולם המפותח. יתרונה של תעשייה זו – שאינה דורשת שליטה במקורות חומרי־הגלם. הסיליקון, יסוד המפתח בעולם המוליכים־למחצה, מהווה כרבע מקליפת כדור הארץ. עוד ייוצרו מחשבים רבים עד עד שיהיה מחסור בסיליקון. תעשייה זו תלויה בראש וראשונה ביכולתו של המשאב האנושי. מדינות רבות מתחרות עליה, ולכן, השאלה בדבר מדיניות עידוד־ההשקעות מקבלת משקל קריטי.

כאשר מונה פרומן את הגורמים המעודדים הקמת תעשיית מעגלים משולבים בישראל, הוא מדבר תחילה על זמינותו של כוח־האדם המקצועי. עלות העסקתם של עובדים כאלה בארץ אינה נופלת לדבריו מעלות העסקתו של עובד מקביל בארה"ב. אם משקללים את מרכיב הפרשות המעביד והפסדי התפוקה בגין חופשות ושירות מילואים, מתברר כי מהנדס ישראלי בירושלים אינו זול במידה מהותית ממהנדס אמריקאי בעמק הסיליקון. לעומת זאת, נהנית התעשייה בישראל מנאמנות גבוהה יחסית למקום העבודה, המתבטאת בניידות עובדים נמוכה. פרומן אומר כי כאשר ניגשה אינטל לשקול את הקמת המפעל בירושלים, עמדו לפניה הוכחת גם התשתית הטכנולוגית המפותחת, הסכמי המכס עם השוק המשותף – והצלחת מרכז התכנון בחיפה.

הניתוח הכלכלי־העסקי של אינטל, בעת ששקלה את הקמת המפעל, לא התחשב כלל, בשלב הראשון, במדיניות התמריץ הממשלתית. שר הולך ושר בא, ושיטת הסבסוד המענקים עשויה להשתנות. פרומן מדבר על "תקופת חיזור", שהממשלה מרעיפה בה הנחות, בגמת יעזרה בפועל – ועל הצורך להיערך למה שבא לאחר תום ירח הדבש הזה. "למזלנו, דיברנו תמיד עם הפקידות הבכירה ולא עם הפוליטיקאים. קצב התחלופה שם אטי יותר".

פרומן מעדיף להציג את התמריצים הממשלתיים כדרך לאיזון כנגד הקשיים התפעוליים, הסיכון הפוליטי שבהקמת מפעל בארץ והתחרות מצד מדינות אחרות. להוכחת הצידוק בהשקעה הממשלתית, הוא מציג שקף המוכיח כי כבר בשנה הבאה יהיה סך תרומת אינטל למשק הישראלי גדול מן ההשקעה הממשלתית – העומדת על כ־80 מיליון דולר. בשנת 1995, יהיה סך התרומה המצטברת למשק 300 מיליון דולר – ללא שום השקעה ממשלתית נוספת.

כאשר מבקשים מפרומן לסכם את לקחי פעולתו ופעולת אינטל עד היום, הוא מתחיל בתחום כוח־האדם וגיוסו. "אין כישורי יתר", הוא אומר. אין גבול לרמת כוח־האדם הנדרשת. הלקח הישראלי החשוב ביותר הוא לדידו היכולת להקים מפעל שהוא מגדירו כ"שמורת טבע תעשייתית בעלת כושר ייצור תחרותי". הניסיון לימד אותו עד כמה חשובה מערכת עצמאית של תחזוקת ציוד ומערכות. מפעל מוביל באתר מנותק מלב תעשיית הסיליקון אינו יכול לסמוך על שירות בשלט רחוק. צורך ייחודי בארץ הוא המערכת הפנים־מפעלית להתמודדות עם ענייני רכש ומכס. "במכס משתפים פעולה – אבל לא תמיד מבינים ועוזרים לצורכי התעשייה הזאת".

דב פרומן מדבר על "תרבות ארגונית", הנגזרת מדרישות הזירה העסקית שהוא פועל בה. תרבות זו כוללת לדבריו תקשורת, פתיחות, פשטות הליכות, משהו שהוא מסכם ומגדיר כסמכות טבעית. הוא מוצא הרבה מן המשותף בין התרבות הישראלית לתרבות האמריקאית. שתיהן, הוא אומר, "תרבויות ספר". הן מסגרות המעודדות את ההצטיינות, גם אם הנכונות הישראלית לפעול "על־פי הספר" מוגבלת מן הנכונות האמריקאית. במרכז התכנון בחיפה, יש מקום ליצירתיות, ולכושר האילתור הישראלי. במפעל הייצור בירושלים מתמקדים בביצוע המדויק.

באולמות הייצור סובב דב פרומן על־פי המקובל: בחלוק לבן, במגפיים, במסיכת מנתחים ובכיסוי ראש וצוואר מלא. איש מן הצוות יתקשה להבחין בזהותו של מי שמסתתר מאחורי לבוש החלל הזה, ואף־על־פי כן, באולמות הייצור מכבדים את קצה השפם המציץ מעל למסיכה ואולי את מבט העיניים.

העובדים מדברים עליו בסופרלטיבים, מדגישים את הדרך השקטה שבה הוא מזיז דברים. מנכ"ל של מפעל רכיבים בין־לאומי אחר, שקם בארץ לאחר "אינטל", הציע פעם בשיחה עם עיתונאי לארגן שדולה שתפעל במשרדי הממשלה ובכנסת למען התעשייה המתוחכמת – ולהעמיד את דב פרומן בראשה, כדוגמה לסיפור הצלחה. במחשבה שנייה אמר, הוא מצליח יותר מדי בעשייה וחבל שיבזבז את זמנו על פוליטיקה. מפעם בפעם, מגיח פרומן מקובייתו־במשרד שלו ומדבר עם פוליטיקאים. אלא שהשיחות האלו מוקדשות יותר לעתיד ההשכלה הגבוהה והמחקר הבסיסי – אהבתו השנייה, בצד התעשייה.

קיץ. חופש. חגים. בהזדמנות זו...

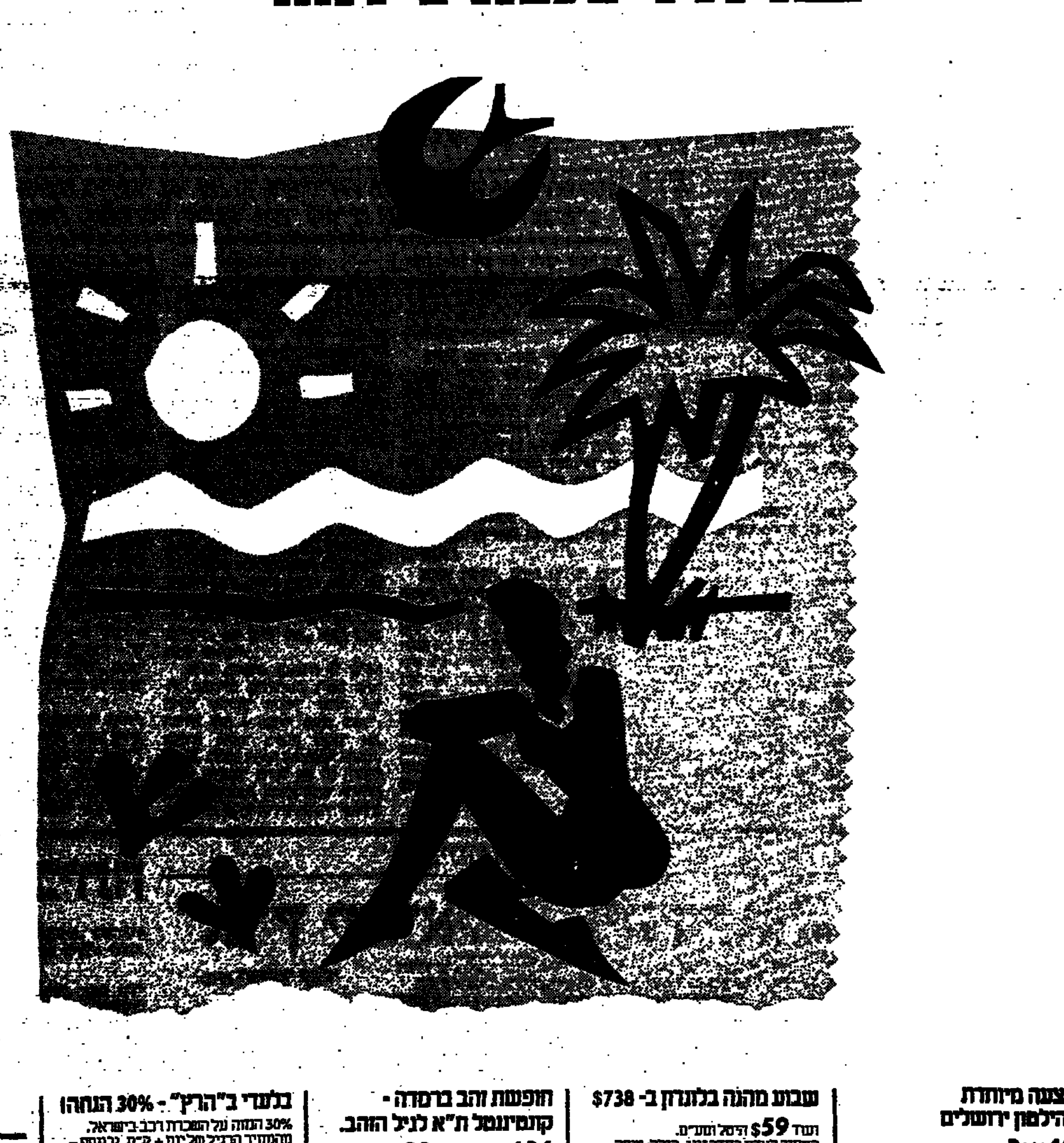

שבוע מהנה בלונדון ב־ $738
ועוד $59 היטל ומסים.
המחיר לאדם בחדר זוגי. כולל: טיסה הלוך ושוב, 6 לילות + ארוחת בוקר במלון 4 כוכבים (דרגה ראשונה). כרטיס להצגת תיאטרון – ע"פ בחירה.
לפרטים והזמנות: דיזנהויז, משרד ראשי, טל. 03-285117-8 – לפנות לעדי

במלונות "גלי כנרת" טבריה ו"רימונים" צפת -25% הנחה
על מחיר לינה וארוחת בוקר, באמצע השבוע (ראשון עד רביעי). 15% הנחה בסופי שבוע. (מינימום שהייה 3 לילות) בתוקף בחודשים ספטמבר ואוקטובר (לא כולל חגים).
להזמנות: מ.נ.י. – מלונות נופש בישראל, טל. 03-291711.
גלי כנרת – טל. 06-792331.
רימונים – טל. 06-930665

הצעה מיוחדת בהילטון ירושלים
3X$19 תשלומים לאדם בחדר זוגי. לינה וארוחת בוקר. מינימום שהייה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. 10% הנחה על מזון ומשקאות (מלבד ארוחת בוקר). לילה חמישי חינם לשוהים 4 לילות.
בתוקף עד 31.10.88 לא כולל חגים.
בסוכות – המחיר 3 x $21 תשלומים.
להזמנות – 02-536151.

מבצע ב־"CLUB IN" אילת.
3 X$6 תשלומים, באמצע השבוע.
3 X$8 תשלומים, בסופי שבוע.
המחיר לאדם, ללילה, בוילה של 4 איש לפחות. מינימום שהייה 2 לילות. בסוף שבוע בלבד – $5 תוספת לכל ילד נוסף בוילה (עד 6 איש בוילה). פרט לחגים.
להזמנות: טל. 059-79577.

חופשת זהב ברמדה־קונטיננטל ת"א לגיל הזהב.
136 ש"ח לזוג או 99 ש"ח ליחיד, ללינה + ארוחת בוקר, לשוהים מינימום 2 לילות באמצע או בסופשבוע.
המחיר לישראלים בגיל 60 ומעלה, כולל מע"מ, לא כולל חגים.
הנופשים יהנו – ללא תוספת תשלום – מהבריכה המקורה והמחוממת, מסאונות, ג'קוזי ומחדר הכושר.
לפרטים והזמנות: טל. 03-296444.

טיסת לילה חוויתית
טיסת לילה בשמי תל־אביב וארוחת ערב במסעדה צרפתית.
ב־ 99 ש"ח לזוג!
להזמנות: טל. 84922, 052-85054.

בלעדי ב"הרץ" - 30% הנחה!
30% הנחה על השכרת רכב בישראל. מהמחיר הרגיל של יום + ק"מ. ובנוסף – 10% הנחה על המחירים המוזלים במבצע השכרת רכב בחו"ל לפי תכנית "סוס ושע 88". כאשר ההזמנה + התשלום מראש ייעשו בארץ. בתוקף עד 30.11.88
לפרטים והזמנות: הרץ, משרד ראשי, טל. 03-5622121.

לקבלת טופס הצטרפות פנה אל גברת אורה דיאן במחלקת קידום ופיתוח – עיתון הארץ, טל. 03-5121339, 03-5121340.

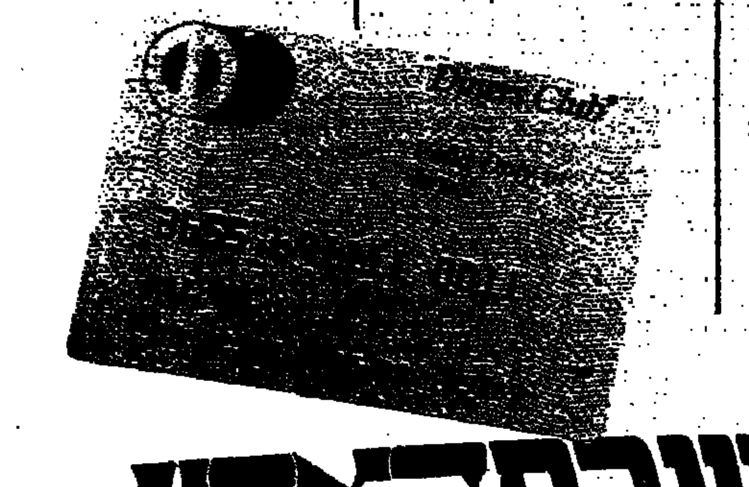

בלעדי למחזיקי דיינרס קלאב
כרטיס לאנשים חושבים

כלכלה ועסקים

האוצר יזמין את בעלי הבנקים לפגישה נוספת בענין השליטה

ראשי האוצר יזמנו את בעלי השליטה בבנקים לפגישה נוספת בע־נין. עתיד השליטה בבנקים, לאחר פירוק המניות בחודש הבא. בפגישה הקודמה שהתקיימה בנושא, דרש שר־ האוצר מהבנקים לקיים דיון בדירי קטוריונים, ולפעול בבהירה ולגבי להשוואת זכויות ההצבעה במניות. עד־כה נענו להצעת האוצר ראשי אי־די־בי, בעוד שראשי אוצר התיישבות היהודים וחברת העובדים מסתייגים מהצעת האוצר. השר נסים הודיע, כי יכפה את חוק השוואת זכויות ההצבעה, אם הנושא לא יקודם בבנק חלוקמית.

עוד בענין הבנקאות: היום הוא היום האחרון שבו ניתן יהיה להעביר למשרד האוצר הצעות לביצוע הערכות שווי לגבי הבנקים בישראל. נודע כי עד כה הוגשו לאוצר עשרות הצעות ממשרדי רואי חשבון, עורכי דין, אנשי אקדמיה וכלכלנים, שפעלו במשותף, או לחוד. האוצר לא מתחייב לקבל הצעה כלשהי, ולא מן הנמנע כי יצטרך ביצוע הערכות השווי, יבוצע בסופו של דבר מספר משרדים.

ישרס נאלצה לדחות גיוס ההון

חברת ישרס נאלצה לדחות הנ־פקת לגיוס הון באמצעות הנפקת זכויות להחברה בבניות (שהתכוונה להוציא אל הפועל באמצעות "לאומי ושות'"), זאת בעקבות צו של בית משפט, שהור־ה על איסור ביצוע עיסקת מהותיות בחברה, עד להערכה סופית בענין מאבק השליטה המתחולל בימים אלה בחברה. הצו שניתן גם ביטל את הקצאת המניות שתוכננה ליהושוע פורד, יו"ר דירקטוריון החברה.

הדיון המשפטי בענין המאבק בישרס נקבע ל־10 באוקטובר. הבור־סה תחדש היום את המסחר במניות ישרס, לאחר שהגיעו למסקנה שהו־דוע המסחר יפעל, בסופו של דבר, לטובת המשקיע הקטן, שתהיה לו הד־

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

כמה שווה בל"ל במאזני אוצר היהודים?

חברת אוצר התיישבות היהודים, שהיא חברת האם של בנק לאומי, פירסמה בשבוע שעבר את הדוחות הכספיים למחצית הראשונה של 1988, שממנו ניתן לקבל אומדן על שווי אחזקותיה במניות בנק לאומי.

אוצר ההתיישבות מחזיקה 2% בהון הנפרע של בנק לאומי, אשר בהתאם לשיטת השווי המאזני, מסתכם ערכה ביום ה־30 ליוני ל־35.8 מיליון שקל. בסכום "צנוע" זה, לא הובאו בחשבון העובדה כי מניות אלה, מקנות 75% מהשליטה בבנק, כיון שברור כי לשליטה יש שווי מסויים, הרי הסכום מוטה כלפי מטה.

מאזני אוצר ההתיישבות גם נו־תנים ביטוי לשווין של מניות היסוד. ריסות מניות בנק לאומי, בוצע באמצ־עות חברת "קיימן הולדינגס", שהיתה רשומה באיי קיימן. שווי מניות הסטוק של בל"ל המוחזקות על ידי חברת זו, מסתכם ב־612.8 מיליון שקל. השקעה זו נכללת החל מ־1988 במסגרת סעיף הרכוש השוטף במאזן, זאת כיון שמניות אלה מגיעות לפי־דיון באוקטובר.

אופטימיות מסוייגת

הבורסה קיימה בשבוע שעבר את האסיפה הכללית השנתית, ובמסגרת דברים שנשא חיים שטסל, יו"ר הדיר־קטוריון, הזהה גם התייחסות לעתיד שוק המניות.

שטסל אמר: "לבורסה כמוסד ולי"ר שלה לא ניתנה נבואה, ואינני

רמנות למכור את אחזקותיו בעליות שערים.

נוהג לעסוק בתחזיות על מגמת שערי המניות. אולם אפשר להגיע למספר תצפיות על פי ניסיון העבר.

מאז שנות ה־70, פקדו את שוק המניות שתי תקופות שפל: הראשונה בשנים 9־1978, והשניה בשנים 4־1983. בשני המקרים לא נמשך השפל יותר משנתיים, כשם ששלבי הצמיחה שקדמו לשפל, לא נמשכו יותר מש־לוש שנים".

שטסל ממשיך: "ניסיון העבר והמגמה המסתמנת של רכישת מני־ות מסיבית על ידי בעלי השליטה בשוק ובאמצעות הצעות רכש מכבי־עים על כך, כי יתכן שהשפל הנוכחי מגיע לקיצו. הערכה זו מתקשרת עם התגברות ההכרה במעגלים הממשל־תיים והציבוריים, כי הגיעה השעה לבלום את שחיקת רווחיות הסקטור העיסקי ולשנות כיוון במדיניות המקרו כלכלית."

יו"ר דירקטוריון הבורסה מסייםּ: "מטבע הדברים, קשה למסור את לוח הזמנים של ההתפתחויות האמורות, מה גם שכיבים אלה, אנו עומדים בפתח עונת הבחירות. עם זאת, תחושתי הכללית היא של אופטימיות מסוייגת, ואני מעריך שהרע ביותר כבר מאחורינו".

קופל נהיגה עצמית רוצה לגייס הון

חברת קופל נהיגה עצמית עורכת בימים אלה הכנות מתקדמות לגיוס הון נוסף בבורסה. יהיה זה גיוס ההון הראשון, מאז עברה השליטה בחברת מקונצרן קופל לקבוצת משקיעים פר־טיים. החברה מבקשת לגייס 700 אלף דולר בהנפקת זכויות, וכן באמצעות הנפקה לציבור. חתם ההנפקה יהיה כנראה "לאומי ושות'", אם כי אפשר שהחברה תבחר בסופו של דבר בחתם אחר.

בשר שיובא ארצה לפני חצי שנה ללא רשיון, מאוחסן עדיין בבתי הקירור

המשלוח אינו מקבל הכשר מהרבנות הראשית

מאת אבי גנאור

מטען חלקי פנים של בשר בקר שיובא לישראל ללא רשיון עוד בחו־דש מארס מאוחסן עדיין בבית קירור בחיפה בלי שניתן יהיה לשווקו. כך עולה מבדיקה שנערכה בימים אלה על ידי הרבנות הראשית והמכס, בע־קבות ניסיון נוסף להחדיר לשוק היש־ראלי שלוש מכולות בשר בקר שיובאו בחודש שעבר לישראל ללא רשיונות.

הפרשה, שפורסמה לראשונה בשי־בוע שעבר ב"הארץ", החלה לאחר שחברת "הגור קרשיי" מאחר הביאה בתחילת החודש על-גבי סיפון הספינה "מיימון" שלוש מכולות שהכילו חלקי פנים של בשר בקר שיובאו מארה"ב ללא רשיון. החברה, הפועלת בשותפות עם "תנובה", הצליחה להוציא את המטען מהנמל בלי שהופרעה על ידי שלטונות המכס, הי אמורים לשחרר את המטען רק לאחר שהיבואן מציג רשיונות יבוא המונפ־קים על ידי משרד התעשייה והמסחר.

מאז כאשר נודע על הבאת המטען, הזעיקה הרבנות הראשית את שלטו־נות המכס בדרישה לחקור כיצד הוצא המטען מהנמל, ואילו המטען עצמו "נעצר". אם לא יזכה ברשיון יאלצו היבואנים לסלק מהארץ.

יחד עם זאת נתגלה עתה שגם בחודש מארס הצליחה אותה החברה להוציא שלוש מכולות בשר שיובאו מארה"ב ללא רשיון יבוא. הם כללו חלקי פנים שהרבנות מסרבת להעניק להם הכשר. משלוח בשר זה עוכב במוסכי הערובה, שם הוא מאוחסן עד היום הזה מתוך כוונה להשיג עבור רשיון ולשווקו בישראל.

בתחילת השבוע שיגרה הנהלת המכס צוות חקירה לנמל חיפה, כדי שזה ינסה לפתור את השאלה, כיצד אירע שמטעני הבשר הוצאו משטח הנמל ללא רשיון. מהנהלת המכס נמסר אתמול בתגובה, כי החקירה בנושא זה בעיצומה, ולכן לא ניתן בשלב זה להגיב עליה.

מהרבנות הראשית נמסר שעל המכס רובצת אשמה חמורה ביותר "שתעלה על ידם בחולות הנבוהים ביותר". בשנתיים האחרונות נמנעת הרבנות הראשית לספק רשיונות ליבוא חלקי פנים מארה"ב. משלוחי הבשר שהגיעו בתקופה האחרונה מארה"ב לא ענו לקריטריונים של הרבנות, ולכן החומר הפיקוח שהוטל על היבואנים הוטשה לזה הוטל על יבואני הבשר מדרום אמריקה. מה רבנות נמסר כי באחרונה הובאו ליש־ראל משלוחי בשר בקר שלא הופרדו כראוי, ומסיבה זו סירבה הרבנות לה־עניק להם תווית הכשר.

קרן קיימת לישראל מתחרה בחברות הבניה בהצעת "תנאי אשראי מפתים"

מאת אריה לביא

הקרן הקיימת לישראל מתחרה בקבלנים הפרטיים על ידי הצעת תנאים מפתים במטרה לזכות בעבו־דות פיתוח, כך קבלים ראשי המוסד המאחד לענף הבנייה במכתב לשר החקלאות אריה נחמקין.

הקבלנים חידשו את מאבקם נגד מסירת עבודות לקרן הקיימת לאחר שנודע להם שהקרן הקיימת רכשה 7 כלים כבדים מסוג די 7 ולטענתם מתכוונת הקרן להעמיק את מעורבותה בביצוע עבודות שהיו נמסרות עד כה לחברות קבלניות. לטענת הקבלנים מתחרה הקרן בהם על ידי מתן "פי־תוי" של תנאי אשראי טובים בהרבה ממחירי השוק.

במיוחד זועמים הקבלנים על כך שהקרן הקיימת מבצעת כיום עבודה רבת היקף בישוב החרש מודיעין. עבודה זו נמסרה לקרן על ידי "מנהלי מודיעין בע"מ" ולטענת הקבלנים זהו מצב בלתי נסבל שכן מתנה מהכלים הכבדים בענף הבנייה מושבתים.

שר החקלאות השיב לקבלנים כי הכלים הכבדים שהקרן רכשה מהווים רק "חידוש ציוד קיים" וכי היא אינה מתכוננת להרחיב את פעילותה. בידי הקבלנים חוות דעת משפטית שנע־שתה, בהזמנתם, על ידי עו"ד שמעון גוטפריד ממשרד עורכי הדין בריר מגונסקי, הקובעת כי מסירת העבודה במודיעין לקרן הקיימת מנוגדת לחוק מאחר ומינהל הפיתוח שליד הקרן הקיימת (באמצעותו ניגשה הקרן הק־יימת למכרז) אינו רשאי ומוסמך לגשת למכרזים חיצוניים או להתחרות בסקטור הפרטי.

שיווק / אבי גנאור

פרסום על פסגות ההימליה

אפשרות חדשה נפתחה באחרונה בפני מנהלים שרצו שצילומי הפרסומת של מוצריהם יצולמו על "גג העולם", על פסגת ההימליה, מתוך לאולפן הצילום.

באפריל 89 תצא בחסות המבוין הגיאוגרפי הישראלי "מסע אחר" משלחת ישראלית שתנסה לכבוש את פסגת ההר "מאקלו 2" שבהרכס ההימ־ליה המתנשא לגובה של 7,800 מטר. משלחת זו מבקשת לממן את נסיעתה בהפקת סרטי פרסומת למפרסמים הישראלים.

בראש המשלחת יעמדו מטפסי ההרים, דורון ארזאל ומיכאל טמיר, והיא תכלול גם בימאי סרטים, איש קול צלם, ו־50 סבלים נאפלים אשר ישמשו, לדברי היזמים, לשמש גם כסטטיסטים בסרטי הפרסומת שיצולמו במהלך המסע. כל זאת, כמובן, במידה שאכן ימצאו מפרסמים ישראלים המעוניינים ב"פרסום גב־הים".

ב"מסע אחר" נמסר שלצורך מימון המסע יהיה צורך לגייס כ־30,000 דולר, ושהפקתו של סרט פרסומת בהימליה תעלה למפרסם הישראלי כ־10,000 דולר.

שמילבורגר ב־7 דקות

שיגעון ההמבורגר הישראלי נמשך. ב"שיווק" האחרון דווח על סקרים שנערכו לאחרונה בישראל ושגילו ש־51% מבני הנוער מעדיפים לאכול כיום המבורגרים כחלק מהבי־לוי שלהם על פני כל אוכל מהיר אחר. מקפיאי רשתות השיווק עסוקים זה זמן בסוגים שונים של המבורגרים קפואים הארוזים בעשיריות ובוד מישיות ומוכנים לטיגון בבית הלקוח. אך עתה נראה שהשיגעון מתרחב, וכבר יש מי שמציע לנו המבורגר מוכן בלחמניה, וכל מה שיוותר לנו לעשות הוא לחממה ולהגישה לשולחן.

היום החדש הוא מפעל "שמוליק בשר" שהחל לאחרונה לשווק את ה"שמילבורגר", מוצר נסיוני, המכיל מנת שני המבורגרים המוכנים לאכילה בשתי לחמניות עם תוספות של טבעות בצל ורוטב אלף האיים וקטשופ, כל זאת באריזה שמחירה 5.9 שקלים.

כל מה שידרש מהצרכן הוא לחמם את המנה כ־6־7 דקות במכבה, או 2־3 דקות במיקרוגל. בשלב זה משווק ה"שמילבורגר" רק בחנות המפעל של החברה בחולון, אך בשבועות הקרו־בים ישווק המוצר החדש גם בחנויות הבשר בגוש דן. שמואל כהן, בעליה של החברה מסר כי מדובר בראשון מבין סדרת מוצרים מוכנים של המפ־על, ובעתיד הקרוב יש בכוונתו להציע מנות מוכנות של קבב, סטייק בשר עין, טבעות הודו, ואפילו מעורב ירושלמי בלחמניה.

חברת שיווק חדשה לדלתה פילם

חברת דלתה פילם, המציעה חומרים כימים לתעשייה הישראלית, הקימה באחרונה חברת שיווק חדשה "דלתה הייטק טכנולוגיות", כדי לשווק באמצעותה חומר כימי חדש המיובא על ידה מיפן, ומיועד להפיג ריחות ולסלק מפגעים אקולוגים קשים.

החומר החדש, אפוליאון, פותח בחברה היפנית "אייקו", ולטענת המ־שווקים הוא מציע פתרון מיוחד במינו לטיפול במפגעים אקולוגים קשים בלי לגרום נזק וכלי ליצור קרוזיה בסביבה. כל זאת באמצעות הליך כימי המנטרל את המיפגע המזהם, וזאת בניגוד למטהרים אחרים, המכסים על המטרד האקולוגי באמצעות ריח הממיגנטי החריף.

חברת השיווק החדשה תפעל בשלב הראשון במאמץ לשווק את החומר החדש לרשויות המוניציפליות שתוכלנה לנצלו להפיג ריחות של מפגעי ביוב, למוסדות ולמפעלי תע־שייה ותפעיל לצורך כך מערך כולל של שירותי בדיקה וישום מיוחדים לאבחון בעיות הלקוח. בשלב השני מתכננת דלתה הייטק טכנולוגיות לשווק את ה"אפוליאון" גם לציבור הרחב, שלו היא תציע פתרונות למפגעי ריח סביבתיים וביתיים.

BEST BUY אלקטרוני

חברת BEST BUY, העומדת לחנוך בסוכות את אחד ממרכזי המ־כירות והתצוגות הגדולים בארץ למכשירי חשמל ביתיים, תפעיל גם סדרה פרסומית חדשנית שנועדה לפנות לפלח שוק שלא טופל עד כה בישראל – פלח השוק המודרני.

מרכז המכירות החדש, בבעלות האחים שטראוכלר מחדרה, אמור להציע לצרכנים הישראלים מוצרי חשמל מתוצרת מירב היצרנים המו־פצים בישראל, כאשר בכוונתם המוצ־הרת של היזמים היא להציע ללקוחות את ה־BEST BUY, ולהמליץ על המכשירים הבראאים ביותר בשילוב שבין האיכות והמחיר.

כחלק ממבצע השיווק של המרכז החדש שימוקם במבנה בו שכן בעבר מחסן המכירות של מת"ם, בדרך פתח תקווה, יציבו היזמים על הגג שלט אלקטרוני "טלהסטמט" רב ממדים שנרכש מחברת "פרנטי עקוד" בקנדה. במשך 24 שעות ביממה "יורצו" על השלט מסרים פרסומיים, שידווחו על מבצעים מיוחדים שנועדו למשוך את הלקוחות מהרחוב לתוך החנות פנימה.

השלט שעלה ליזמי המרכז כ־200,000 דולר מורכב מאלפי נורות מהבהבות, שייצרו מסר מילולי נע או מתחלף. הנורות ישלטו על ידי מחשב שאותו ניתן לתכנת למסרים קבועים או מתחלפים מדי פרק זמן. במידת הצורך, ניתן יהיה גם לשנות בתוך שבריריי שניה את המסרים הפרסו־מיים, ולהפתיע את הציבור המוזמן במבצעי מכירות מיוחדים שיהיו בתוקף לזמן קצר בלבד.

"ירדנית" עושה מזכרות

אנשי "ירדנית", שהוא אתר תיי־רות לצליינים המופעל על ידי קבוצת כינרת, ביקשו להחיד בידי התיירים הנוצרים המבקרים במקום יותר מאשר זכרונות ומזכרות שקנים בכסף. מסיבה זו פנו למעצב יואב בן צור, שיעצב עבורם שורה של מוצרים פשוטים, המשמשים את המבקרים במקום, כך שיוותרו בידם מזכרות שאולי יעזרו להם בעתיד לחזור אליה.

כור סחר חוץ שוקלת מחדש סגירת סניפים בצרפת וביפן

מאת מיכל רוזה

הנהלת כור סחר חוץ שוקלת מחדש אם לסגור את סניפיה בצרפת וביפאן, שעל סגירתם הוחלט לפני כמה חודשים בנוסף ל־6 סניפים אחרים של הקבוצה ביבשות שונות.

ההחלטה על סגירת סניפי כור סחר חוץ בארצות שונות התקבלה לאחר שהוברר כי פעילותם גרמה לכור בשנים האחרונות הפסדים של מיליוני דולרים, וכי אין סיכוי להביאם לרווחיות.

הסניף של כור בצרפת גרם לחברה הפסדים כבדים ב־5 השנים האחרונות שהסתכמו ב־1.2 מיליון דולר, כאשר בשנת 1988 לבדה הוא צפוי להפסיד כ־300 אלף דולר.

הסניף ביפן גרם בשנים 1986־1984 הפסדים של יותר מ־300 אלף דולר. בשנת 1987 היה הרווח של סניף זה 11 אלף דולר בלבד והשנה הוא אמור להשיג רווח של 80 אלף דולר בלבד על היקף מכירות של 1.2 מיליון דולר של מפעלי כור המבוצעים באמצעותו.

מנכ"ל כור סחר חוץ, שאול צמיד, מסר ל"הארץ" כי בעניין הסניף בצרפת נערכת בדיקה מחודשת בעקבות הכוונה לבצע רהארגון בשיווק של מפעל "מכתשים". עד כה נעשה השיווק של מפעל זה באירופה באופן עצמאי דרך גרמניה ואילו עתה מתוכננת העברת מערכת השיווק שלו לצרפת ושילובה בפעילות כור סחר בצרפת זה. לגבי הסניף ביפאן נבדקות אפשרויות לייעל את פעי־לותו על מנת להביא להגדלת רווחיותו.

העורך: נחמיה שטרסלר

הפסדי מעדנות במחצית 1988: כמיליון שקל

מאת מיכל רוזה

חברת "מעדנות" הפסידה במחצית הראשונה של 1988 סכום של כמי־ליון שקל. נתון זה עולה מתוך הדוחות הכספיים של חברת סנפרוסט, השותפה בחברה בשיעור של 50%. יתרת מניות החברה הן בידי אוסם.

חברת "מעדנות" הוקמה בשנת 1984 בבעלות משותפת ושווה של עלית, אוסם וסנפרוסט, וב־3 שנות קיומה הראשונות היא צברה הפס־דים. בסוף שנת 1987 החליטה עלית למכור את חלקה בחברה לשתי השותפות האחרות תמורת 2 מיליון דולר. בשנה זו הצליחה מעדנות להיחלץ מן ההפסדים ולרשום רווח מזערי של 205 אלף דולר.

יש לציין כי על פי הדוחות הכספיים של סנפרוסט עדיין מחזיקה עלית בשליש ממניות חברת מעדנות. ראשי החברה מסרו ל"הארץ", כי הדבר נובע מעיכובים טכניים, וכי בזמן הקרוב יועברו המניות פורמ־לית לידי אוסם וסנפרוסט.

מגרש בשטח של 4 דונם נמכר בירושלים

תמורת שלושה מיליון דולר

מאת אריה לביא

איש העסקים הירושלמי, עזרא בליליוס, קנה מהקבלן ששון לוי מיר־ושלים מגרש של 4 דונם בקרן הרחובות יפו ושבטי ישראל בירושלים. המגרש ישמש, ככל הנראה, להקמת בנין משרדים, אך ההחלטה הסופית על כך טרם התקבלה.

הצדדים שהתחיים לפני שבועות אחדים התנהל משך תקופה ארוכה, ובסופו שילם בליליוס, שהינו גם בעל סוכנות מרצדס בירושלים, קרוב לשלושה מיליון דולר עבור המגרש שעליו ניתן להקים כ־400 חדרי משרדים.

המגרש היה בעבר בבעלות משפחתו של הקבלן המנוח, עובדיה לוי, בשותפות עם אחיו, ששון לוי. לאחר מות הקבלן, חולקו העסקים בין בניו של עובדיה לבין האח ששון, כאשר הבנים קיבלו את מלונות שלום, את אולמי נוף ירושלים, ואת בית ההדרים בית הגן, ואילו ששון קיבל את המגרש הזה, ועוד נכסים אחרים בירושלים.

המגרש היה מיועד במקורו להקמת בית מלון אך התנהל מו"מ להקים עליו בית אבות. מאחר שבירושלים יש רוויה בבתי אבות (גם במלון שלום הוקצה אגף המיועד לבית אבות), נראה שהייעוד הסופי של הבנין שיוקם יהיה בית משרדים, אף כי נבדקת גם אפשרות להקים מלון דירות, אך בדרגת עדיפות נמוכה יותר.

מידע שבועי

אופציה דולרית

אתה שולט היום על שער המחר!

תאריך התקשרות -	22.9.88
שער הבסיס -	1.68 ש"ח לדולר ערך נקוב.
תאריך מימוש -	30.12.88

הפרשים ישולמו לרוכש, בתאריך המימוש, אם השער היציג של הדולר באותו יום יהיה גבוה משער הבסיס הנ"ל.

בקשות לרכישה או הצעה של האופציה יש להפנות לסניפי בנק דיסקונט עד יום ה' 22.9.88 בשעה 12.30.

בנק דיסקונט מתקוון אליך

אוניברסיטת חיפה

לימודי חוץ — חטיבת לימודי ניהול

נמשכת ההרשמה לתכניות לשנה"ל תשמ"ט בלימודי תעודה:

בתל־אביב

★ כיצד להכניס מוצר חדש לשוק —
תכנית הכשרתית למנהלים, ליזמים, לאנשי מו"פ, לגורמי שיווק ומימון בתעשיה ובסקטור העסקי.
מנהל התכנית: מר ישראל צוגלמן.

★ הקמה וניהול עסקים קטנים —
תכנית הכשרתית לבעלי עסקים ולאלה המעוניינים לפתוח ולנהל עסקים.
מנהל התכנית: ד"ר יעקב קדם.
הלימודים יתחילו בחודש נובמבר 1988.
למידע נוסף ולהרשמה:
אוניברסיטת חיפה — טל: 04-240375, 04-240436
ובשעות הערב — טל: 04-240718.

משרד המשפטים

הנהלת אגף רישום והסדר המקרקעין

הודעה לציבור עורכי־הדין

הנהלת אגף רישום והסדר המקרקעין מודיעה לציבור עורכי הדין כי כדי להתגבר, במידת האפשר, על הפי־גורים הקיימים בלשכות המקרקעין של תל־אביב וחולון חולון, בתיאום עם לשכת עורכי הדין, כל החל מתאריך 16.10.88 ועד למסירת הודעה חדשה, **יבוטלו הפקדות של תיקי המעולה בלשכות הנ"ל.**

עיסקאות במקרקעין יסתיימו בדרך של זימון בלבד למעט אותן פעולות כגון: רישום הערות אזהרה, המסופ־לות בו ביום.

תיקים שיופקדו לאחר התאריך הנ"ל, בדרך של מסירה ביד ו/או בדואר יוחזרו לשולחים.

אנו מקווים שבדרך זו נצליח להקטין ככל האפשר את הפיגורים בלשכות האמורות.

דחפון

שרות הודעות טלפוני של הארץ

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

חברת גב-ים לקרקעות בע"מ

BAYSIDE LAND CORPORATION LTD.

מקבוצת חברת לנכסים ולבנין בע"מ

מעמידה לרשותך

מבנים להשכרה

לתעשיה, למלאכה ולאחסון
באזורי התעשיה

הרצליה (פארק תעשייתי כ־4400 מ"ר)
בקומות 1־2, לתעשייה עתירת מדע.

יבנה, באר שבע, סידת הכרמל ובמפרץ חיפה בקומת קרקע.

לפנות:
חיפה, רח' הרצל 2, טל: 04-664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
כביש אכדיה, טל: 052-559454

לנצ'יה פריזמה. גאוות המשפחה.

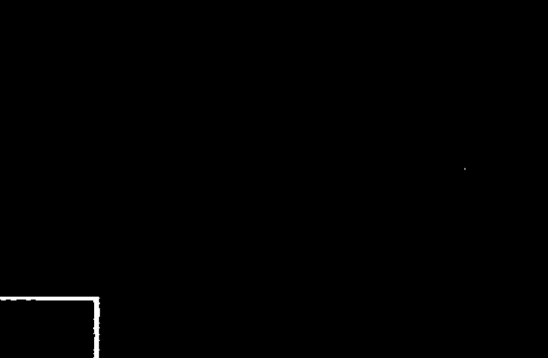

אתה עומד להתאהב מחדש. גם אשתך.
אהבה גדולה למכונית גדולה: לנצ'יה פריזמה.
נשמה ספורטיבית עם גמישות משפחתית.
עיצוב יפהפה, בטיחות מושלמת וטכנולוגיה מדהימה.

ללנצ'יה פריזמה סימבול 108 כ"ס לבלימה, מערכת ניהול מנוע, הצתה אלקטרונית והזרקת דלק.
4 מתלים נפרדים, 4 בלמי דיסק וצמיגים נמוכי חתך.

לנצ'יה פריזמה סימבול – מכונית עם מסורת ארוכה של נצחונות ומנוע שניצח יותר אליפויות עולם מכל מכונית אחרת.

LANCIA WORLD RALLY CHAMPION 88

הפריזמה סימבול חזקה, יציבה והחלטית, ויש בה קסם מיוחד, שעושה אותה לגאוות המשפחה. יש בה הגה כח, מזגן אויר מקורי, חלונות חשמליים, נעילת דלתות מרכזית, מחשב בדיקות, מושבים אורתופדיים ותא מטען ענק בנפח 450 דמ"ק.
לנצ'יה פריזמה – אהבה חדשה בחיי המשפחה שלך. אתה יכול להתגאות בה.

לנצ'יה פריזמה 1500 – החל מ־29,900 ש"ח.

LANCIA

לנצ'יה - הכח החדש

טלקאר: סוכנות ראשית: רח' המסגר 32 תל־אביב טל. 03-336081 סוכנויות משנה: ירושלים: טל. 02-717555 חיפה: טל. 04-515115, 537207 טבריה: 067-91575, 067-94934 ק. שמונה: טל. 06-740398 ראשל"צ טל. 03-997772, הוד־השרון: טל. 052-457644 חדרה: טל. 06-324527 רמת־גן: טל. 03-720738 הרצליה: טל. 052-542012 פתח־תקוה: טל. 03-9106908 באר שבע: טל. 057-76554, 72491 אשדוד: טל. 525407, 08-5626264.

مكذ من الاهل

מכתבים למערכת הארץ

לא עמדת הפתיחה תקבע

הליכוד מנסה לשכנע שתהיה לו עדיפות בניהול מו"מ בגבולנו המזרחי בגלל שעמדת הפתיחה שלו קיצונית יותר, בבחינת – שניים אוחזים בטלית – זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי – יחלוקו.

הקבלה הזאת פשוט אינה מתאימה לענייננו. מה שייקבע במו"מ הוא הלגיטימיות של הטיעונים שלנו בעיני העולם, וארה"ב בפרט, להחזיק בשטח כלשהו מיו"ש ועזה (דוגמה טובה לכך היא הסכם השלום עם מצרים, שבו עמדת פתיחה קיצונית ובלתי גמישה הובילה לנסיגה מוחלטת). בעניין לגיטימיות הטיעונים – יש למערך עדיפות ברורה, כיוון שהוא מדבר על ביטחון נטו, בעוד שלליכוד יש השכול של ארץ ישראל השלמה.

בנוסף חשוב לציין:

א. עדיף להגיע למו"מ מתוך יוזמה שלנו – כפי שהמערך מנסה בכל כוחו, ולא מתוך כפיה בינלאומית – דבר שעלול לקרות לנו בסופו של דבר, ואגב – זו נראה הדרך היחידה לאלץ ממשלת ליכוד להכנס למו"מ על עתיד השטחים – ממשלה כזו, אגב, תהיה בעמדת לחץ וחולשה מירביים, ובהחלט לא ב"עמדה של כוח".

ב. עדיף שאת המו"מ ינהל המערך – שיוכל תמיד להציג את "חזית הסרוב" הימנית שלנו, מאשר ינוהל על-ידי הליכוד – שיתקל בלחץ פנימי זוק מצד "חזית השלום".

ואחרון – ואולי החשוב מכל – בסך הכל, יתכן מאוד שלא ישנה הדבר איזו ממשלה תשב במו"מ – והתוצאות יהיו זהות. במקרה כזה חשוב באמת הוא מי יביא אותנו מהר יותר לשולחן המו"מ – על-מנת לחסוך קורבנות, הוצאות והידרדרות נוספת.

גם כאן ניכרת עדיפות ברורה של המערך, שהוכיח נחישות ועקביות בשנים האחרונות בחתירה לשלום, לעומת הליכוד הנוקט טקטיקה של הקפאה וכרפור במגמה למשוך זמן – שמשחק לרעתנו.

שמואל פלור
תל אביב

ב"ידיי"כם בעיר ההריגה

דבריו של המשורר נתן זך בדבר השואה כאירוע חולף בן עשר שנים שאין בכוחו לפגוע בערכיה של גרמניה ואירופה לפני מלחמת העולם השנייה – אינם מעוררים רוגז. הם מעוררים לכל היותר תמיהה ואנחה של רחמים על משורר ופרופסור לספרות היוצא בריקוד "מה יפית" אל מול קהל הולך ומתרחב של מכחישי השואה ומגמדיה, הם מתאימים לו כך, יש להניח, בשקיקה רבה ובשמחת לב, שהרי מי עשוי לשרת טוב יותר את האינטרסים שלהם אם לא משורר יהודי ישראלי בעל שם.

כיצד קורה, יש לשאול, שפרופסור לספרות האמון על מחשבה דיסציפלינרית יאמוד את השואה במונחים של משך זמן ההתרחשות? הרי לא משכבת זאת קובעת את הנוראות בסיפור הפוליטי-גזעני שכמוהו לא היה בתולדות האנושות. השאלה אם פגעה השואה בערכים קודמים אף היא תמוהה השיבות שהרי רק פתי מאמין בנצחיותם של ערכים הנולדים או מתים במהלכן של תקופות המתות ונולדות מחדש אף הן, ורק בעל חשיבה מרובעת ומקובעת אינו שם לב להבדל בין ערכים של אסתטיקה לבין ערכים של מוסר, וניתן היה לצפות מפרופ' זך כי ישית את לבו להבדל הזה בבואו לנגד את השואה מול ערכיה הכביכול נצחיים של גרמניה שהיו ברובם אסתטיים מצד אחד ומיסטיים-מיתיים מצד שני. כאשר אחד הביטויים העזים שהגרמנים עצמם המציאו היה דחיקת בני אדם אל תוך הכבשן לצליליהם של בטהובן או ואגנר או שוברט תחת המטריה של עיקום ועיוות המחשבה הפילוסופית של ניטשה שלהם.

משקל דבריו של נתן זך כמוהו כמשקל שירו "כלבלב הו ביזי כם בם" מול "בעיר ההריגה" של ביאליק. להבדיל.

דב רובין
עומר

מחיר המלחמה – הנסיגה

בדיונים פנימיים של קציני המילואים הפעילים במועצה לשלום וביטחון, הוסקה המסקנה שמחיר המלחמה הבאה עלול להיות, לגבי מדינת ישראל, 7,000 הרוגים ו־ז מיליארד דולר ליום לחימה ("הארץ" 5.9).

כדאי שאותם קצינים בכירים במילואים יטריחו את עצמם לבחון מה יהיה המחיר, מבחינתנו, של אותה המלחמה שתפרוץ אחרי זו שלא תפרוץ עקב נסיגתנו מ"השטחים".

יעקב עורב
באר שבע

שיתוף פעולה נוסח פולין

"לפולין יש עניין גדול בשיתוף פעולה עם ישראל", כך דיווח השר שרון ("הארץ" 8.9).

לעומת הבריה זו, אסור כל סימן וסמל של קיום יחסים עם ישראל; הסרת דגל ישראל מכדוס אל-על, חוברות הסברה "עובדות על ישראל" שנשלחו, נפסלו מכיון ועל המעטפה צוין השולח "מוסד ויצמן לפרסומים".

לבושתנו התעלמנו מהדיקה בפנים והחוברות נשלחו שנית עם מדבקות שכיסו את שם השולח.

כנראה השיתוף שממשלת פולין מעוניינת בו, הוא בדולרים שלנו שמביאים התיירים מישראל.

אליעזר יצב
ירושלים

רחיצה או חבלה

ב־21.8 בשעות הבוקר החניתי את מכוניתי במגרש החניה בתשלום שליד תיאטרון "הבימה". אדם בעל חזות פרועה התקרב והציע לרחוץ את המכונית תמורת תשלום. סירבתי. כאשר חזרתי למכונית לאחר מחצית השעה, מצאתי עליה סימני חבלה, ולדעתי הן נגרמו בידי אותו אדם.

פניתי לגובה התשלומים בכניסה למגרש ונענתה כי המתרחש במגרש אינו מעניינו. נראה לי מוזר שגובים תשלום מגזם עבור חניה במגרשים, אך אינם טורחים להעסיק את המשטרה כדי לגרש פורעים. לא מתקבל על הדעת שאזרח ישלם בעבור חנייה במגרש כדי למצוא עצמו אובייקט לסחיטה.

ד"ר מ. גבריאל
קרית מוצקין

אין שינוי – יש "שינוי"

בימים האחרונים מפרסמת תנועת רצ בעיתונות מודעה ובה נאמר ליד שמו של ח"כ מרדכי וירשובסקי "ממקימי תנועת שינוי. הצטרף לרצ ב־1987 בעקבות פירוק שינוי והקמת תנועת המרכז".

באמור לעיל אין יסוד אמת. "שינוי-מפלגת המרכז" מעולם לא התפרקה. תנועת המרכז היא תנועת של שלוש מפלגות: שינוי-ל"ע המרכז הליברלי והולכת יחד לבחירות בכנסת משותפת כשכל אחת שומרת על עצמאותה.

כאשר רצ היתה חלק של המערך היה זה לא נכון לומר שהתפרקה. ח"כ וירשובסקי ביצע מעשה כלנתרסקי של נטישת הסיעה שבה נבחר, תוך גזילת המנדט – לא משום פירוקה של שינוי והקמת תנועת המרכז, אלא משום שהעריך, ובצדק, כי אפסו סיכוייו להיבחר לכנסת הבאה.

קשה לומר על וירשובסקי שגם קיים בו מה שנטען במודעה של רצ בדבר הקפדה על טוהר המידות הציבורי.

אברהם פורז
יו"ר מפלגת שינוי
תל אביב

המועצה האזורית תמר
נווה זוהר סדום 86910
ד.נ. ים המלח 3-84181-057

מכרז 9/88

למכירת רכב

פיז'ו 505 / שנהב (פרטי)

פיז'ו 1971 סמ"ק, שנת ייצור 1984 + מזגן.
מס' רישוי 84-638-67 תאריך רישוי שנתי – אוגוסט.

את הרכב ניתן לראות בתאום מראש במחסני המועצה. יש להגיש את ההצעה במעטפה סגורה ועליה ציין מס' המכרז, בצרוף ערבות בשיעור 10% מהקף ההצעה לפקודת מ.א. תמר, עד ליום 7.10.88 שעה 12⁰⁰ במשרדי המועצה בנוה זוהר.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
תשלום העברת הבעלות יהיה ע"ח הזוכה במכרז והוא יחוייב לבצע העברת הבעלות מיד עם קבלת ההודעה על זכיתו במכרז.

משה שמיר
ראש המועצה

רוממות ירושלים מתל־אביב

"ירושלים בירת ישראל" כך פרס ורבין ("הארץ" 6.9.88) בפתיחת מסע הבחירות של "העבודה" ב... תל־אביב.

רוממות ירושלים בפיהם כבירה ערטילאית אך תל־אביב היא בירתם האמיתית.

ישראל בנר
ירושלים

מועצה מקומית חורפיש

[illegible]

מועצה מקומית ק. מבשרת – ועדה מקומית לתכנון ובניה

[illegible]

קולנוע / רחל גורדין

"הנוסך" של אישטוואן סאבו. עוצמה ומורכבות קולנועית.

נביא על גלי ההיסטוריה

פסטיבל סרטים בחיפה 26.9–30.9

הרגשת הסתחררות לפני פסטיבל סרטים, כמו בכניסה להיפרשוק, נובעת מן ההכרח לבחור מתוך השפע. בין כתשעים סרטים באורך מלא, שיוקרנו בפסטיבל הקולנוע החמישי בחיפה (26.9–30.9), שמונה-עשר מתורגמים לעברית, היינו: יוקרנו בארץ במסגרת מסחרית בעתיד הקרוב – מה שמותיר עדיין למעלה משבעים סרטים שיחזרו לארצות מוצאם אם לא יירכשו במשך הפסטיבל להקרנה בארץ.

מי שרוצה להציץ אל הנעשה בתחום הקולנוע הלא-הוליוודי-מסחרי בעולם, ייאלץ אם כן לבחור בין ארבעה אולמות הקרנה שיפעלו במקביל מהשעה 10 בבוקר עד חצות או עד 2 בבוקר שלמחרת: "אודיטוריום", "אורלי", "שביט", והסינמטק.

בבחירה אישית, הייתי מהמרת קודם כל על הקולנוע הפולני, הזוכה הפעם לחשיפה מוגברת, גם בזכות ביקורה הצפוי של משלחת מפולין בפסטיבל. זהו קולנוע מתוחכם, מרותק מבחינה חברתית-פוליטית, המהווה שינוי מרענן לאחר הפשטנות הנאיביות של הקולנוע האמריקאי המסחרי, שבו אנו צופים רוב ימי השנה. מן הקצה השני – יש עניין רב דווקא בקולנוע האפריקאי המגיע מסנגל, מאלי, או קוראסאו, והמבוסס על מיתוסים, אגדות, הצרות חיים שהתרבות המערבית איבדה.

מתוך ששה סרטים שראיתי עד כה אהבתי מאוד שניים: את "הנוסך" של אישטוואן סאבו ואת הנערי "אל" מאסיטה. בת הרוחות" – סרט מקוראסאו (מושבה הולנדית לשעבר בים הקריבי), המבוסס על אגדות אנטיליות. "שביה", קופרודוקציה אנגלית-צרפתית המתארת [illegible] הוא סרט המתפלש באסתטיקה לשמה ומתיימר להמן למשמעויות נסתרות, שאותן לא הבנתי, על פנים ומסיכות, שסיפות מות, עיוורון וראיה.

"מארק טוויין" – סרט הנפשה אמריקאי תלת-ממדי מעוצב מחומר סינתטי – מעניין אולי כהישג טכני, אך הרבה פחות מעניין מבחינת תוכנו. הסיפור מורכב מאפיזודות קצרות, הנועד כנראה למי שאינו מסוגל להתרכז לזמן ארוך יותר.

"פסטיבל האש" – סרט יפאני המספר את סיפורו של חוטב-עצים שהורג את בני משפחתו ואחר-כך התאבד בליל פסטיבל האש המסורתי – חיזק את הרגשתי שהיפאנים הם התושבים הזרים והמוזרים ביותר על כדור הארץ. אמנם הם הצמיחו מתוכם בימאים אוניברסליים כאוזו וקורוסאווה, אך בכל זאת יש בהם משהו סתום וזר לחלוטין. הסרט "פסטיבל האש" – אפילו מעורר חלחלה. הדבר כנראה אינו רק לסיפור עצמו, אלא גם לאופן שבו הוא מטופל על-ידי הבימאי.

"באטי" – דיוקן של קהילה קטנה בכפר דמיוני לחוף הים בניו-זילנד – נראה כקומדיה עדינה, המזכירה לרגעים את "גיבור מקומי" של ביל פורסייט הסקוטי. אלא שקשה לומר זאת בוודאות מאחר שהבנתי רק חלק מן האנגלית המדוברת בפי ילידי ניו־זילנד, וכך החמצתי הרבה מן השיחות התופסות מקום מרכזי בסרט.

המרשים ביותר בין הששה היה "הנוסך" של אישטוואן סאבו ("מפיסטו", "קולונל רדל"), סיפורו של חוזה-עתידות בתקופה הרדומה ביותר באירופה, עלייתו של היטלר לשלטון, מסופר על ידי סאבו בעוצמה ובמורכבות קולנועית בעזרתם של שני שחקנים מעולים: קלאוס מריה ברנדאואר, שכיכב גם ב"מפיסטו" וב"קולונל רדל", וארלנד יוזפסון – אחד השחקנים המרכזיים בסרטיו של אינגמר ברגמן ובסרטו האחרון של הבימאי הרוסי אנדריי טרקובסקי, "הקורבן".

בסוף מלחמת העולם הראשונה נפצע קצין אוסטרי בשם קלאוס שניידר (קלאוס מריה ברנדאואר), ונלקח לבית-חולים צבאי. שם הוא פוגש את ד"ר בסלהיים (ארלנד יוזפסון), פרופסור יהודי מבודפשט, העובד בהיפנוזה לטיפול בחיילים הפצועים. בסלהיים נעשה לפטרונו וידידו הקרוב. הפגישה בין השניים חושפת את כישוריו הנסתרים של שניידר בתחום הטלפתיה, ההיפנוזה, והצפיה-העתיד, ולאחר המלחמה הוא משתמש בכישורים אלה להופעות בציבור ובקרקסים של מרכז אירופה, תחת שם הבימה אריק יאן הנוסן.

מסע ההופעות של הנוסן מביא אותו לגרמניה ברגע הקריטי שלפני עליית היטלר לשלטון. הנוסן צופה את הניצחון הפוליטי של המפלגה הנאצית, אך גם את מה שיבוא לאחר מכן. מאמציו שלא להיות מעורב בפוליטיקה עולים בתוהו, והוא מיטלטל על גלי ההיסטוריה כשכישוריו המוזרים רק מחדדים את האימה שבמצב. הבימאי ההונגרי מצלם את המתרחש באור לבן בוהק, עם צללים, והרבה צילומי קלוזאפ, וזוויות צילום נטויות המעניקות מסתורין לפנים האנושיים. הוא מאפשר לשחקניו להפיק את המיטב מן הדיאלוגים המעניינים, ומצליח לבטא את תערובת התרבות והיופי הנסתר הרווחים באירופה התרבותית באותה תקופה, את השפעתו הפוליטית של "הקולנוע התעודי" בימי היטלר, וגם את הטרגדיה האישית של נביא הנוסך אל אותו אבדון שאת בואו צפה מראש.

הפסטיבל ה-9 לתיאטרון ישראלי אחר
עכו תשמ"ט 1988
חוה"מ סוכות טו-יח' בתשרי 29.9-26.9

נותרו עוד 5 ימים לפסטיבל

כרטיסים במכירה מוקדמת:
ת"א: "קסטל" – אבן גבירול 153 טל. 447678, 03-444725
"הדרן" – אבן גבירול 90 טל. 248844, 03-248787
חיפה: "גרבר" – הנשיא 129 טל. 04-384777
ירושלים: "בימות" – שמאי 8 טל. 02-240896
עכו: קופת האודיטוריום.

משרד החינוך והתרבות, המועצה הציבורית לתרבות ואמנות - מדור התיאטרון, משרד התיירות, הסוכנות היהודית, עיריית עכו, החברה לפיתוח עכו העתיקה, קרן תרבות אמריקה-ישראל, קש"ת - קשרי ומפעלי תרבות, מפעלות דיסקונט לתרבות ואמנות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

5.9.88

הארץ ממליץ

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) – סרטה התעודי של אורנה בן דור-ניב מפגיש שוב ובצורה מרתקת את יהודה פוליקר ויעקב גלעד עם המורשת הכבדה של הוריהם בשואה – כמקורות ליצירתם המשותפת.

כפר קטן שלי (ת"א) – סרטו של ג'ירי מנזל ("רכבות שמורות היטב") עוסק בחיי היומיום של כפר צ'כי קטן, ובנוסטלגיה למסורת. קומדיה של סרטים עם קטעי סלפסטיק.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – באמצעות סיפורם של שלושה חברים והאשה שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מציאות ואשליה, בין חיים וקולנוע.

החבר של החברה שלי (ת"א, חיפה) – קומדיה חדשה של אריק רוהמר הצרפתי, שעם השנים סרטיו הופכים ליותר צלולים ומקסימים. נפתולי אהבה ומחשבה של חבורת צעירים המחפשים את האושר.

ליידי איב (ת"א) – קומדיה רומנטית שנונה ומענגת מ־1941, בבימויו של פרסטון סטרג'ס, עם הנרי פונדה וברברה סטנוויק כששניהם צעירים ויפים.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים) – משל-קומדיה על אישה בוואריה שופעת המגיעה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכיכובה של מאריאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

הקיץ של אביה (ת"א, ירושלים, חיפה) – קיץ אחד, בחיי ילדה שאביה מת ואימה מטורפת, במושבה בארץ בסוף שנות הארבעים. לפי ספרה של גילה אלמגור ובבימויו של אלי כהן ("שתי אצבעות מצידון")

בוקר טוב, וייטנאם (ת"א, ירושלים, חיפה) – קומדיה אמריקאית אופיינית על שדרן רדיו פופולארי ברשת השידור הצבאית בוייטנאם, ואיך הוא לומד את אמיתות החיים.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 22.9
תיאטרון הבימה:
סאלח שבתי: 17.00, 21.00
(כל הכרטיסים נמכרו)
בית ספר לנשים: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן – 20.30

לא מכבדת לא שילמת
03-384291
לבעלי כרטיסי אשראי

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשעה ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בני ברק 5793333
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 805133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333
מוקד רופאי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
שר"ן – שירות רופאי בית
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 ממוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבן
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 681011 ממוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבן
שקמר – שירות רופאי לקופ"ח
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקמר" קוד ממוי 222
של"ה – שרות רופאי לקופ"ח
בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד ממוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03–285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים ביה"ח הדסה ע"כ – 22–16
קשב לבית –
שרות מתנדים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
7549111 איתורית 1500
עז"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי בשר־יקב 08־225858
מרכז מידע לקהילה אנונימי
(24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למשברי לחץ מטעם "משבלים"
א'־ה' 11.00־13.00
ב'־ד' 16.00־18.00
טל' 220031
רח' נמיר 13 תל־אביב
"יד ביד" – ארגון קשיבות לילד ולהורים
תל אביב – "לילך" 226027־03 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־ 17.00 222732
ירושלים – 243558
חיפה ונהריה – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
קו אליי – האגודה למניעת הילד
עזרה לנפגעי אלימות כלפי ילדים
261070 א'־ה' 16.00־20.00
ארגון לשירות אדם – חברה סיעודית
לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שח"ל – שירותי עיזה טיפול נפשי להולל לב (מרפא)
350848

ויצו – 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל' 5461133–03, 550506–08
הוועד למלחמה באיידס – המכון הציבורי לתחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון
290101–03, 203121–03, קו פתוח בכל יום ב' 23.00־19.30, ת.ד. 33602 ת"א
תורנות טלפונית – מוקדות בטלפון – הדסה ת"א 611001, 246363, 239952
הדסה ירושלים 226335
הדסה חיפה 645534
האגודה לזכויות האזרח סניף ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שע"צ – (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ – (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.)
ביקור חולים – (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבנטורים 7 232383
ירושלים: בקור חולים שטראוס 5 223141
חיפה: מכבי יל"ג 6 672472
חולון: אהרון הנשיא 52 889153
בת ים: עין יהב עין יהב 2 884854
נתניה: קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 344655
רמת גן: זהלום קרניצי 63 721968
פתח תקוה: כללית חיים עוזר 905271
הקריות: מרכזן שדי השופטים 64 ק. מוצקין 737243
חדרה: מאוחדת, ה. סמואל 335805

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 19.00־16.00 . רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 1600־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02-304384 03-432777 04-549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 מושגי יסוד ביהדות
08.40 כלי סודות
09.00 אנגלית ו'
09.15 פרפר נחמד
10.30 תולדות הישוב
11.00 אנגלית ה'
11.20 ערבית מדוברת
11.35 אנגלית ה'
12.00 שידור חי מאולימפיאדת סיאול
14.00 עד כאן
14.05 מושגי יסוד ביהדות
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.55 מאתיים שניות לביתי ספר לסיעוד
16.00 לקט שירי שלמה גרוניך
17.00 ערב חדש

כללית

14.15 אולימפיאדת סאול 1988
17.30 דיר־דיר
18.00 שומיקי
18.25 הגיע זמן לשון
18.30 קיצור החדשות
18.32 מגאזין לאמנות
19.00 תכנית ספורט מיוחדת מאירועי האולימפיאדה בסאול
19.30 חדשות
20.00 אולימפיאדת סאול 1988
20.55 הגיע זמן לשון
21.00 מבט לחדשות
21.35 כלות לבחורי ההרים
22.20 יובל לסופרמן
23.10 חזרה אל הים
23.30 חדשות הלילה
00.00 אולימפיאדת סיאול 1988
04.00 אולימפיאדת סאול 1988
07.00 סיום המשדרים

ערוץ 2

18.30 מה בשדר הערב
18.35 הדולפין הלבן
18.50 עולם הזר
19.20 בקצב מחזורי
20.00 רגש חזק
21.30 למנת מבחוץ

ירדן ערוץ 6

16.00 סרטים מצוירים
16.30 רחוב קרנו – (סדרה צרפתית)
17.00 חדשות בצרפתית
17.15 לקט שירים
17.30 חדשות בעברית
17.45 לקט שירים
18.00 חדשות בעברית
18.30 תרתב – סדרה קומית
19.10 סימון את סימון
20.20 סרט קולנוע.

לבנון ערוץ 12

12.30 חיים אחרים
13.00 מועדון 700
13.30 התעמלות
14.00 האומר הלולייני – סדרה
14.30 הבית המטופף (מצויר)
15.00 שובבי הסלעים
15.30 "מישהו עוקב אחרי"
17.30 בירהארט
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 סקירקר וגברת קינג
20.00 הדרך לגן עדן
21.00 קציר הרשע
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
11.57 פינת השיר
12.00 מן הפרטיה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים
16.00 אתנחתא (בשידור חוזר)
17.30 קשת של צלילים
18.00 אנתולוגיה בצליל המוסיקה הכלית של באך
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 אופרה
23.00 דור הזהב

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.05 צבעי הקשת
18.06 מבט ערב
19.00 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם חיים משה
17.05 רגעי קסם
17.55 קראתי ספר
18.06 ורקוד
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שורשים
22.05 באו ועוד
23.05 שאלה של טעם

רשת ג'

18.06 קולנוע
20.05 קו הבהולה
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות

צה"ל 1

19.05 "אלבום"
19.30 פינה חמה לליבי
20.05 שירי משודרים
21.00 מבט לחדשות
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הרכש ועל הביטאק
23.05 עשרים וארבע

צה"ל 2

19.05 הדרין הישן
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגלאו הזה
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

06.16 השיר עיננו. שירים בסגנון חסידי ☐ 06.30 סיכום המשנה היומית ☐ 06.35 דף גמרא יומי ☐ 06.50 פרקי היום בתנ"ך ☐ 07.30 יקן בעיניך. שירים ישנים ☐ 08.05 חונה ☐ 09.05 טלרדיו. שירות מידע ☐ 10.05 מיני בוקר ☐ 11.05 יורקירוק. שירים עבריים ☐ 12.05 מועדון יותיקמי ☐ 14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים ☐ 15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה ☐ 08.05 סע לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.10 אלף־אלף ב"ביתי" ☐ 13.05 בצהרי היום. חדשות ומגזינים ☐ 14.30 בתרגמוק, הזמן הזמור ☐ 15.05 תוצרת הארץ. שירים עבריים ☐ 16.05 שעה קלה עם אמן ☐ 17.05 רגעי קסם ☐ 17.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר־הזיקים הטובים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תשע"ז ☐ 10.06 דברים טובים עם שמירה אשכנזי ☐ 11.05 עשים רוחנים מלאכי תוקיה ☐ 12.05 "אהבה יומיומית עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בימי תלעם מנחת שרי ☐ 14.06 "לי ולך" עם רויטל עמית ☐ 15.05 "חדש חדיש ומחודש" עם שרש עפרי ☐ 16.05 שדה 89 עם יגאל רביד

גלי־צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים ☐ 06.30 מוקדם עין. חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע, עם צביקה שפירא ☐ 08.00 בוקר־טוב ישראל. אקטואליה ☐ 09.05 אלהבוקר. עם אלי ישראלי ☐ 10.05 מבט שבע. סוגמים והמקרובנים ☐ 10.55 זה בוקר. על עצים ויערות ☐ 11.05 נכון לעכשיו. עם רמי רשף ☐ 13.05 שליפה מהמותן ☐ 14.05 אני מגן. מוסיקה לקיין 88 ☐ 15.05 סייטמה. עם דורי קרסנו ☐ 16.04 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים (ימים א', ב) ☐ 17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אורלי – עליזה מרזוי 9.30
אסתר – ללא מעצורים 9.45
בית לסין – כא לי לצחוק על העולם 9.30, 11.15
בן יהודה – אלף האורות של ביג יורק 9.30
גורדון – התגיגה של באבט 9.30
גת – בוקר טוב ויאטנם 9.45
דקל – קרוקודיל דנדי 9.30
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 9.50
דיזנגוף 2 – פקין בלוז 9.50
דיזנגוף 3 – הקיץ של אביה 9.50
הקלנוע – בית ביתו אמריקה – לול 9.30
היכל־אירן – גבר ללא רחמים 9.30, סקס 12.00
הוד – מגלה את אמריקה 9.30
חן 1 – פרנטיק 9.45
חן 2 – סומי 9.45
חן 3 – פרחים בעלית הגג 9.45
חן 4 – בעקבות באינטאנה הבתולה 9.45
חן 5 – הקיסר האחרון 9.30
לימור – מגפים להוסים 9.30
לב 1 – הנסיכה הקסומה 8–10
לב 2 – אהבנו כל כך 8–10
לב 3 – זה אבלה ברם 8–10
לב 4 – חופשה בבגר 8.00, החבר של החברה שלי 10.00
מוזיאון ת"א – עיניים שחורות 9.30
בגלל המלחמה ההיא 9.00
מקסים – מגלומה בלי בושה 8.30, 10.30
סיון – צללת צהובה 8–10
סינמטק ישראלי – במוקלי הזמן 9.00
סיילת 1 – שם המשחק 9.30
סיילת 2 – מוכת ירח 9.30
סיילת 3 – מחיר הבגידה 9.30
פאר – כח משיכה 9.30
פריז – ליידי איב 9.30, מגנוני פיטוני בראיין בבוב עליון 11.30 בלילה
צפון המחודש – כפר קטן שלי 9.30
שחף – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15
תמוז – מרד הנעורים 8.00, 10.30
תכלת – כרמן 9.30
תל־אביב – גבר ללא רחמים 9.30
מוקום – תקועים בדרך 10.00
נחמת – עדות בסבסן 9.30

הרצליה

דוד – מגלומה בלי בושה 9.30
היכל – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00
דן אביה – תרגיל לשוטרים מתחילים 8.00, 10.00
מלון דניאל – שם המשחק 9.30
תפארת – לול 7.30 9.30

ירושלים

אדיסון – מגלה את אמריקה 9.30
אורגיל – בוקר טוב ויאטנם 9.30
אסטוריה 1 – פקין בלוז 9.30
אסטוריה 2 – כח משיכה 9.30
אורנע – פרנטיק 9.15
בית אגרון – מגנוני פייטון – טעם החיים 8.15, הביבוץ 10, קו הקוקיה 12
כפיר – מילגרו 9.30
מיטשל – פרחים בעלית הגג 9.30
סינמטק 1 – הבואתה 8.00, פוזאקסטו 10.00
עדן – עליזה מרזוי 9.30
סמדר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30
רון – מגפש להוסים 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 9.30, תשוקות באפריקה 9.30, עולם נפרד 9.30

רמת גן גבעתיים

ארמון – ללא מעצורים 9.45
אורדע – מגלומה בלי בושה 7.45, 9.45
הדר – מגלה את אמריקה 9.30
לילי – כח משיכה 9.30
שבשוב – הקיץ של אביה 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנם 9.45
רב־חן 2 – פרנטיק 9.45
רב־חן 3 – משודרים חדשות 9.50
רב־חן 4 – הנסיכה הקסומה 9.50

נתניה

אסתר – מגלה את אמריקה 9.30
מגדיל – פרנטיק 9.00
שרון – מגלומה בלי בושה 9.15
רמי – חל סמיים 9.00

חדרה

חדרה – הקיץ של אביה 9.30
חוף – המשימה מיאמי 9.15

כפר סבא

עמל – לול 9.00
חן – מגלומה בלי בושה 9.00

באר־שבע

חן – גם בדרום 8, 9.30

ראשל"צ

רון 1 – מגלומה בלי בושה 9.30
רון 2 – מגלה את אמריקה 9.30
רון 3 – מירוצות 9.30

נהריה

הדר – בדשע אתגמל היום 9.00
היכל התרבות – מגלומה בלי בושה 9.15

חולון

מגדל – ללא מעצורים 9.30
רינה – מגלומה בלי בושה 9.30
סביר – מגלה את אמריקה 9.30
ארמון – כח משיכה 9.30

חיפה

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00
רב אור 1 – פרנטיק 9.15
רב אור 2 – קרוקודיל דנדי 9.15
רב אור 3 – החבר של החברה שלי 9.15
רב גת 2 – פרחים בעלית הגג 9.15
חן – עליזה מרזוי 9.15
סינמטק – זכרונות אהבה מפירנצה 9.30
כנרית – קפה סינימה – מחיר הבגידה 9.15
פאר – ללא מעצורים 9.15
רון – מגלה את אמריקה 9.15
שביט – אהבנו כל כך 9.15
קרן אור המסודים – התגיגה של באבט 9.15
עצמון 1 – מגלומה בלי בושה 9.15
עצמון 2 – שם המשחק 9.15

קריות (חיפה)

אורדות – מגלומה בלי בושה 9.15
בית העם – מחלימים עיזרים 9.15
היכל – מגלה את אמריקה 8.15
כרמן – מגלה את אמריקה 9.30
מבחון – ללא מעצורים 9.15
סטיר – כח משיכה 9.15
פרשה – המשימה מיאמי 9.15

רמת השרון

כוכב – מגיבים בתוף 7.30, מוכת ירח 9.35

אשקלון

אסתר – מגלומה בלי בושה 9.30

בת־ים

אורדום – מגלומה בלי בושה 9.30
עצמאות – מגלה את אמריקה 9.30

עפולה

היכל התרבות – הקיץ של אביה 9.15
מועדון – מפגש להוסים 9.30

טבריה

יד שפירא – מגלומה בלי בושה 9.15

צפת

בית אלון – קרוקודיל דנדי 9.15

בית שאן

אולם ספורט – הקיץ של אביה 9.15

עכו

אודיטוריום – מלחמת המפוקים 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי – הזמנת מעבר לפיכה 9.15

פתח תקוה

היכל 1 – מגלומה בלי בושה 9.30
היכל 2 – מגלה את אמריקה 9.30
היכל 3 – הנסיכה הקסומה 9.30

לראות סרטים בחיפה?

65 סרטים מ־20 ארצות ב־5 ימים

פסטיבל הסרטים ה-5 חיפה

1988

חוה"מ סוכות: 26.9–30.9

מבט מעודכן ומורחב על הנעשה בקולנוע המערבי. מפגש עם יוצרי קולנוע מרחבי העולם... וזה רק חלק קטן מהאקשן...

מכירת מנויים: הפצה ראשית גרבר. מ. הכרמל טל: 384222, 384777-04. ובכל משרדי הכרטיסים בארץ
מכירת כרטיסים וסימון מינויים: החל מתאריך 22.9 בקופות הפסטיבל – אודיטוריום חיפה, שד' הנשיא מ. הכרמל.
לתושבי ת"א והסביבה: הדרן–קסטל. אבן גבירול 90. למוסדות, לקיבוצים ולקבוצות מאורגנות טל: 04-380111.

עירית חיפה

europcar rent a car — Yes, I can.